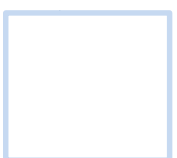

IZVJEŠTAJ O RADU UNIVERZITETA U SARAJEVU ZA 2015. GODINU

Prof.dr. Muharem Avdispahić, dr.h.c.
Rektor Univerziteta u Sarajevu

Izveštaj o radu 2015.

Sadržaj

KLJUČNA ZAPAŽANJA	5
I UVODNI DIO.....	11
II NORMATIVNI DIO	12
III TEMATSKI DIO	16
III-1 RAD TIJELA I ORGANA UNIVERZITETA U SARAJEVU	25
Upravni odbor	25
Senat.....	29
III-2 KLJUČNA POSTIGNUĆA ORGANIZACIONIH JEDINICA	36
Grupacija društvenih nauka	37
Grupacija humanističkih nauka	40
Grupacija medicinskih nauka	46
Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	50
Grupacija tehničkih nauka.....	55
Grupacija umjetnosti	58
Međunarodne nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima Univerziteta u Sarajevu.....	59
III-3 NASTAVA I NASTAVNI PROCES.....	59
Kadrovska struktura	60
Studijski programi	63
Inoviranje nastavnih planova i programa I, II i III ciklusa	64
Prostorne i druge infrastrukturne pretpostavke za realizaciju nastavnog procesa	69
Izvođenje praktične nastave na Univerzitetu u Sarajevu	72
Cjeloživotno učenje i stručno usavršavanje.....	75
III-4 STUDENTI	85
Upisani studenti u akademskoj 2015/2016 godini.....	87
Upis studenata u prvu godinu studija	89
Svečana promocija i dodjela diploma.....	94
Ocjenjivanje rada studenata.....	102
Socijalna dimenzija visokog obrazovanja	103
Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu.....	103
Alumni Univerziteta u Sarajevu na društvenoj mreži LinkedIn	104

III-5 NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD.....	106
Opći kontekst.....	106
Opći infrastrukturni okvir.....	107
Izdavačka produkcija naučno-istraživačkog rada na organizacionim jedinicama	108
Naučno-istraživački radovi u publikacijama koje referira Web of Science.....	112
Naučno-istraživački radovi u publikacijama koje referira Scopus	117
Naučno-istraživački projekti	120
Podrška naučno-istraživačkom i umjetničko-istraživačkom radu	150
III-6 UMJETNIČKO-ISTRAŽIVAČKI RAD	152
Ključna postignuća.....	152
Umjetničko-istraživačka infrastruktura	156
Nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima	157
Umjetničko-istraživački projekti	159
Publiciranje umjetničko-istraživačkih radova	165
III-7 SISTEM KVALITETA.....	166
Interna primjena benchmarkinga	166
Eksterna primjena benchmarkinga	168
Aktivnosti na uspostavi sistema upravljanja kvalitetom u Rektoratu Univerziteta	169
III-8 MEĐUNARODNA SARADNJA.....	172
Strategija internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu	172
Međunarodne akademske mobilnosti i dešavanja sa međunarodnim karakterom	172
Međunarodni programi mobilnosti.....	175
Programske strukture.....	177
Bilateralna saradnja	188
Međunarodne konferencije i predavanja	192
Ljetne škole na Univerzitetu u Sarajevu.....	196
Organizacijske aktivnosti s međunarodnim karakterom.....	196
Usluge podrške Univerziteta u Sarajevu stranim studentima	200
Međunarodne aktivnosti članica Univerziteta u Sarajevu i centralnog odjela.....	201
III-9 IZDAVAČKA DJELATNOST.....	202
Univerzitetska izdanja	202
Izdavaštvo i izdavačka politika	203
Sajam Univerziteta i univerzitetske knjige	206
III-10 IMOVINA UNIVERZITETA, IZGRADNJA I RENOVIRANJE.....	208
Imovina Univerziteta u Sarajevu (nekretnine).....	208
Izgradnja novih objekata i renoviranje postojećih.....	215

III-11 UNAPREĐENJE AKADEMSKE MREŽE I INFORMACIONOG SISTEMA .	221
Uvezivanje članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu.....	221
Informacioni sistem studentskih službi ISSS	222
Izdavanje i štampanje diploma i dodataka diplomu u akademskoj 2014/15 godini	224
Informacioni sistem za podršku upravljanju ljudskim resursima HR UNSA	225
Unaprijeđenje informacionog sistema osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo EMIS (<i>Education Management Information System</i>).....	226
Administracija .ba domena.....	229
UTIC web i mail hosting	232
PRIDRUŽENE ČLANICE	233
Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine	233
Gazi Husrev-begova biblioteka	233
Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine	234
III-13 CENTRI UNIVERZITETA	236
Centar za interdisciplinarnu studiju	236
Centar za ljudska prava	244
Univerzitetski tele-informatički centar	247
III-14 ODNOSI S JAVNOŠĆU	247

Ključna zapažanja

1. Na Svečanoj promociji i dodjeli diploma diplomantima i magistrantima fakulteta i akademija Univerziteta u Sarajevu održanoj u Olimpijskoj dvorani Huan Antonio Samaranch 07. novembra 2015. godine, Univerzitet u Sarajevu je dobio 6369 novih alumnija koji će svojim radom doprinostiti ukupnom društvenom razvoju Bosne i Hercegovine i širih prostora. Njima su po prvi put uručene i alumni iskaznice Univerziteta u Sarajevu. Zlatna značka je dodijeljena svim 1% najboljih studenata čiji prosjek ocjena nije manja od 9,5; srebrna značka svim iz sljedećih 2% najboljih čiji prosjek nije manji od 9. Odgovarajuća priznanja je dobio-la i najbolji student-ica I i II ciklusa na fakultetu na kom nije bilo kandidata za zlatnu ili srebrnu značku.

Među diplomantima i magistrantima, 5266 je zvanje steklo unutar I i II ciklusa, odnosno integriranog studija u slučaju 3 fakulteta medicinske grupacije. Dvadeset i dva fakulteta i akademije su promovirali bolonjske generacije. Ostalo je da Veterinarski fakultet i dva teološka fakulteta izvedu prve generacije diplomanata obrazovanih po bolonjskom modelu.

U 2015. godini promovirano je 79 doktora nauka i prvi doktor umjetnosti. Osamnaest kandidata je najviši akademski stepen postiglo kroz strukturirani doktorski studij trećeg ciklusa.

Na Univerzitetu u Sarajevu, u akademskoj 2015/2016 godini, studira 20.735 studenata prvog ciklusa, 6.272 drugog ciklusa, 2.819 studenata integriranog studija i 342 trećeg ciklusa. Broj studenata - stranih državljana je 1.016 ili oko 3%. Prema predbolonjskom planu i programu studira 928 studenata, u odnosu na 30.168 uključenih u studijske programe organizovane po bolonjskim principima.

2. U toku 2015. godine u Web of Science indeksima (Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index) indeksirano je 167 radova u autorstvu i koautorstvu istraživača sa Univerziteta u Sarajevu, samostalno ili u saradnji sa partnerskim institucijama, što je porast za 27.48 % u odnosu na 2014. godinu. Udio radova iz oblasti društvenih i humanističkih nauka je povećan sa 3,8% na 20,7%. Nastavljen je rast citiranosti istraživača sa Univerziteta u Sarajevu na Web of Science. U 2015. godini citiranost je postigla maksimum u dosadašnjoj historiji Univerziteta.

Istovremeno, u SCOPUS bazi podataka naučne literature indeksirano je u toku 2015. godine 186 članaka u autorstvu i koautorstvu istraživača sa Univerziteta u Sarajevu (prethodne godine 187).

Ukupno je objavljeno 679 radova u naučnim časopisima, 152 knjige, 141 poglavlje u knjigama, prezentirana 772 rada na naučnim konferencijama, realizovano 259 domaćih i 69 međunarodnih projekata.

3. Umjetničko-istraživački rad koncentriran unutar Grupacije umjetnosti, koju čine Akademija likovnih umjetnosti, Akademija scenskih umjetnosti i Muzička akademija, na poseban način doprinosi kulturnom životu sredine. Tokom 2015. godine zabilježeno je 45 solističkih koncerata, 42 orkestarske izvedbe, 51 radionica, 19 samostalnih izložbi, 73 kolektivne izložbe, 27 pozorišnih predstava, 37 filmova, 153 epizode igranog programa, 19 radijskih programa. Izvedena su ili su u toku 54 projekta, a objavljeno je 48 radova. Međunarodni uspjesi vodećih stvaralaca u ovim oblastima kao i u područjima kulture koja se izučavaju na drugim članicama Univerziteta, daju poseban kvalitet prisutnosti Univerziteta u Sarajevu u globalnom akademskom prostoru.

4. Napori uloženi u unapređenje obrazovnog i istraživačkog procesa nisu ostali neprimijećeni u sistemima za rangiranje univerziteta. Jedan od najprestižnijih među njima, QS World University Ranking, objavio je rezultate rangiranja za 2015. godinu za makroregiju *Emerging Europe and Central Asia (EECA) – Dolazeća Evropa i Centralna Azija*, koju čine 10 članica Evropske unije i 10 država koje nisu članice EU (uključujući Rusiju, Tursku, Kazahstan). Evaluirano je više od 500 univerziteta iz ove makroregije, rangirano 300, a podaci objavljeni za 150 najboljih. Univerzitet u Sarajevu je među pet univerziteta s prostora bivše Jugoslavije, koji su se našli među prvih 120: Ljubljana (na 25. mjestu), Zagreb (38), Beograd (66), Maribor (80), Sarajevo (111-120). Na webometrics listi, Univerzitet u Sarajevu je u drugoj polovini 2015. godine ostvario napredak za 411 mjesta i nalazi se na 1859. mjestu od preko 24.000 institucija (dakle, unutar 8%). U trenutku pisanja izvještaja, h index Univerziteta u Sarajevu na Google Scholar je 99 (na Univerzitetu u Sarajevu djeluje najmanje 99 istraživača koji su na Google Scholar citirani bar 99 puta).

5. The Association to Advance Collegiate Schools of Business dodijelila je 2015. godine Univerzitetu u Sarajevu akreditaciju za dostignuće najviših standarda u obrazovanju za menadžment kao rezultat posvećenosti Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu kvalitetu i stalnom poboljšanju. Pokrenut je proces ASIIN reakreditacije svih studijskih programa prvog ciklusa na Elektrotehničkom fakultetu. Medicinski, Stomatološki, Farmaceutski, Veterinarski, Fakultet zdravstvenih studija i Arhitektonski fakultet su ojačali kapacitete u provođenju Direktive Evropske Unije 2005/36 EC vezane za regulirane profesije. Odobrena je akreditacija za ispitne laboratorije Veterinarskog fakulteta prema zahtjevima standarada BAS EN ISO/IEC 17025:2006. Na Univerzitetu i više fakulteta poduzete su aktivnosti na sticanju ili produženju validnosti certifikata o implementiranosti i usklađenosti sistema upravljanja sa zahtjevima norme ISO 9001:2008.

Nakon što je u julu 2015. kadrovski ojačan Univerzitetski teleinformatički centar, Senat je usvojio Strategiju razvoja akademske mreže UNSA, s kratkoročnim (rješenje pitanja bitnih za nastavak funkcionisanja postojeće akademske mreže), srednjoročnim (uvođenje novih usluga u akademsku mrežu UNSA) i dugoročnim ciljevima (UTIC kao regionalno prepoznatljiv lider u razvoju informaciono komunikacionih tehnologija).

6. Kroz programe mobilnosti Erasmus Mundus, Erasmus+, CEEPUS, Mevlana, te bilateralnu saradnju, 347 studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu je u 2015. godini boravilo na partnerskim visokoobrazovnim institucijama izvan granica Bosne i Hercegovine. U poređenju sa 2014. godinom, mobilnost studenata se povećala za 8%. Istovremeno smo bili domaćin za 443 strana studenta, nastavnika i saradnika u okviru akademske razmjene ili radi učešća u događajima sa međunarodnim karakterom.

Tokom 2015. uspješno su okončana tri Tempus projekta iz oblasti izgradnje kapaciteta, od kojih je u jednom Univerzitet u Sarajevu i koordinator, dok ih je pet u toku. UNSA je partner u 24 CEEPUS mreže. Kroz Erasmus Mundus projekte, Univerzitet u Sarajevu ostvaruje saradnju sa 57 institucija. Dvadeset jedna institucija je Univerzitetu ponudila saradnju kroz program razmjene Mevlana.

U okviru Erasmus+ programa, Univerzitet je potpisao preko 50 međuinstitucijskih sporazuma vezanih za kreditnu mobilnost. Na prvim Erasmus+ konkursima, UNSA je partner u 6 odobrenih Capacity Building projekata, te jednom iz oblasti strateških partnerstava i jednom iz sporta.

Ukupan broj važećih bilateralnih sporazuma o međunarodnoj saradnji iznosi 105.

Na osnovu ugovora potpisanog s centralnom upravom Hanban svjetske mreže Konfucije instituta u decembru 2014., otvoren je 2. aprila 2015. Konfucije institut Univerziteta u Sarajevu. Na Univerzitetu je održana godišnja Skupština Asocijacije univerziteta Jadransko-jonske regije (UNIADRION), Peti međunarodni kongres „Islamska civilizacija na Balkanu“, „Ljetna škola interkulturalne filologije – Bosna i Hercegovina između istoka i zapada“, upisana treća generacija polaznika kurseva japanskog jezika, obnovljen lektorat slovenačkog jezika na Filozofskom fakultetu.

Dvadeseta godišnjica genocida u Srebrenici je obilježena međunarodnim skupom „Srebrenica 1995-2015: evaluacija nasljeđa i dugoročnih posljedica genocida“ u organizaciji Instituta za istraživanje zločina čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta u Tuzli i Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari.

8th International Symposium on Turbulence, Heat and Mass Transfer, One World – One Health – One Vision, 7th Balkan Conference on Animal Science, 1st International Conference on Environmental Science and Technology, 1st International Medical Students Congress Sarajevo, Career and Entrepreneurship Opportunities Conference, primjeri su međunarodnih skupova različitog tipa održanih u 2015. godini u organizaciji članica Univerziteta, od kojih je svaki imao više stotina učesnika iz više desetina zemalja.

Rektor Univerziteta u Sarajevu je bio pozvani uvodničar na Šestoj godišnjoj konvenciji konzorcija Evroazijskih univerziteta Puta svile i jedini panelist iz Bosne i Hercegovine na temu

Obrazovni sistem(i) u Bosni i Hercegovini – doprinos miru ili destabilizirajuća sila, u okviru konferencije Dayton Peace Accords at 20 u Daytonu, Ohio.

7. U 2015. godini, na zapažen način je obilježeno 70 godina postojanja i rada Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine, 65 godina Filozofskog fakulteta i 65 godina Orijentalnog instituta, 60 godina Muzičke akademije, 55 godina Prirodno-matematičkog fakulteta. Nakon što je 35 predstavnika svih nivoa vlasti 15.09.2015. potpisalo Memorandum o razumijevanju koji bi trebao doprinijeti rješavanju pitanja finansiranja sedam institucija kulture koje su od državnog značaja za Bosnu i Hercegovinu, ponovo je otvoren Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, koji je nastavna baza nekoliko organizacionih jedinica Univerziteta.

Univerzitet u Sarajevu je 8. jula 2015. zajedno sa Fakultetom islamskih nauka i Katoličkim bogoslovnim fakultetom utvrdio sporazumne prijedloge ugovora koje zaključuju Vlada Kantona Sarajevo i osnivači teoloških fakulteta, a kojim se uređuje položaj teoloških fakulteta unutar Univerziteta. Vlada je 07.01.2016. godine dala saglasnost na tekst ovih ugovora.

Fakultet islamskih nauka i Orijentalni institut su bili među suorganizatorima međunarodnog skupa „400 godina djela Hasana Kafije Pruščaka 1615.-2015.“ održanog 11.11.2015. u Gazi Husrev-begovoj biblioteci.

Katolički bogoslovni fakultet je 01.-03.10.2015. organizirao Međunarodni simpozij „Zlo nasilja u etničkim sukobima. Poraz moralno-povijesnog imperativa: Nikad više!“

8. Sa 2624 uposlenih u radnom odnosu i 906 spoljnih saradnika, Univerzitet u Sarajevu je kompleksan sistem i, uzimajući u obzir da je svaki treći uposlenik doktor nauka, institucija je bez premca po ukupnom razvojnom potencijalu kojim raspolaže. Činjenice da je opterećenje nastavnika i saradnika 50% iznad norme propisane standardima i normativima, da je prosječna plaća neprimjerena kvalifikacionoj strukturi, a da u postojećim društveno-ekonomskim uslovima Univerzitet zbirno posluje pozitivno, pokazuju s kolikom odgovornošću Univerzitet u Sarajevu kao cjelina pristupa ispunjenju svojih obaveza. Učešće budžetskih sredstava u poslovanju Univerziteta je.... Kadrovska obnova se vrši uglavnom iz vlastitih sredstava. Dok je broj nastavnika u radnom odnosu porastao za 5,82% u odnosu na 2014. godinu, došlo je do smanjenja broja uposlenih u saradničkim akademskim zvanjima za 9,68% što ukazuje na potrebu sistemske podrške procesu podmlađivanja nastavnog i istraživačkog kadra.

9. Kao zbirni dokumenti na cjelini Univerziteta, uz Izvještaj o radu Univerziteta i Izvještaj o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu, urađeni su Finansijski plan Univerziteta za 2015. godinu i, po prvi put, zbirni Plan javnih nabavki. Tokom 2015. godine Univerzitet je osjetio pozitivne efekte stabilizacije Budžeta Kantona Sarajevo.

U domenu uređenja finansijskog poslovanja, Upravni odbor je usvojio Jedinствени pravilnik o plaćama i naknadama (čl. 132(3) ZVO) i utvrdio Prijedlog Pravilnika o utrošku vanbudžetskih sredstava koji donosi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade u saradnji sa Ministarstvom finansija Kantona Sarajevo (čl. 137(2) ZVO). Da bi se mogao uspostaviti smislen novi sistem finansiranja, neophodno je, prema čl. 133. Zakona o visokom obrazovanju, da Vlada na osnovu Standarda i normativa utvrdi kriterije te propiše metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučnonastavni, umjetnički, umjetničkonastavni, i naučnoistraživački rad, polazeći od zadatog kvaliteta obrazovanja i specifičnosti određenih nastavnih programa koji se realiziraju od strane visokoškolske ustanove.

Sufinansiranje teoloških fakulteta kao novih punopravnih članica Univerziteta, nastavljeno je po istom obrascu koji je primjenjivan u 2014. godini - izdvajanjem u te svrhe 2% ranije mjesečne dotacije ostalih članica Univerziteta, dok se to pitanje ne uredi posebnim ugovorom koji zaključuju Vlada Kantona Sarajevo i osnivači teoloških fakulteta.

Nažalost, Nacionalna i univerzitetska biblioteka i univerziteti su i u 2015. godini ostali bez pristupa relevantnim bazama podataka, čije finansiranje potpada pod kantonalni i federalni budžet. Proveden je interni poziv za raspodjelu sredstava Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za finansiranje/sufinansiranje projekata iz oblasti nauke i projekata opremanja institucija nauke od značaja za Federaciju BiH iz budžeta za 2015. godinu, prema ugovoru potpisanom u junu 2015., kao i distribuirana sredstva prema pozivu za prethodnu godinu, a koja su doznačena od strane Federalnog ministarstva u julu 2015. god. Sredstva iz ovih izvora i dalje čine 0,4% godišnjeg budžeta Univerziteta.

Vežano za višegodišnju praksu nenamjenskog trošenja projektnih sredstava u Centru za ljudska prava Univerziteta, navedenu u prethodnom Izvještaju, Univerzitet u Sarajevu je, u cilju zaštite interesa i međunarodne reputacije Univerziteta, iz vlastitih prihoda ispunio obaveze prema partnerima. Nadoknadu sredstava Univerzitet će potraživati sudskim putem u postupku utvrđivanja odgovornosti osoba koje su nenamjenski utrošak prouzrokovale. Kao što je istaknuto u Izvještaju o radu za 2014. godinu, nalaz specijalne vanjske revizije, angažovane od strane rektora Univerziteta, prosljeđen je Tužilaštvu Kantona Sarajevo 26.02.2014 godine.

10. Prema Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Univerzitet raspolaže i upravlja zemljištem i zgradama koje su u njegovom vlasništvu, u skladu s primjenjivim zakonima. U toku 2015. godine, po prvi put je izvršen zbirni popis imovine/nekretnina Univerziteta u Sarajevu, sa posebnim akcentom na usaglašavanje posjedovnog stanja sa zemljišno-knjižnim izvadcima. Donesena je odluka da se kao dio ukupnog informacionog sistema Univerziteta u Sarajevu uspostavi registar imovine Univerziteta i članica, kompatibilan sa računovodstvenim, katastarskim i zemljišnoknjižnim knjigama i sadržajem njihovih podataka. U postupku legalizacije objekata odmarališta u Omišu, nad kojim je Univerzitet u Sarajevu nosilac prava upravljanja, Univerzitet je 28. 10. 2015. dobio potvrdu o osobnom identifikacijskom broju Univerziteta u Republici Hrvatskoj.

Tokom 2015. godine napravljeni su ključni koraci za reizdavanje građevinske dozvole i finansiranje nastavka izgradnje nove zgrade Akademije scenskih umjetnosti.

U sklopu realizacije Projekta izgradnje i opremanja Biblioteke Univerziteta u Sarajevu, koji će biti finansiran iz sredstava granta Saudijskog fonda za razvoj Kraljevine Saudijske Arabije, izrađen je projekt uklanjanja postojećeg objekta i odabran izvođač radova rušenja, izrađen Geodetski elaborat podzemnih instalacija na obuhvatu Kampusa Univerziteta u Sarajevu, izabran ponuđač za izradu Elaborata o inženjersko-geološkim i geomehaničkim karakteristikama tla i izradu Glavnog projekta osiguranja građevinske jame, te pribavljena urbanistička saglasnost za izgradnju Biblioteke. Pripremljena je tenderska dokumentacija za izbor konsultanta/projektanta za izradu Izvedbenog projekta za izgradnju i opremanje Biblioteke. Donator je 18.12.2015. dao zvaničnu saglasnost za objavljivanje međunarodnog poziva za dostavljanje ponuda, na stranici Saudijskog Fonda, u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine i dva dnevna lista u Bosni i Hercegovini, što je i učinjeno 20.01.2016.

S krajem 2015. godine, osobito urgentnim je postalo pitanje smještaja Instituta za istoriju u Kampus Univerziteta, pošto je Institut za istoriju izgubio sudski spor vođen od 1991. godine, a vezan za prostor koji do sada koristi.

Vakufska direkcija Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini je putem Generalne direkcije vakufa Republike Turske osigurala neophodna sredstva za finansiranje radova potpune izgradnje objekta studentskog doma Fakulteta islamskih nauka, čime će se realizirati najvažniji infrastrukturni projekt ovog fakulteta, započet prije osam godina.

Na lokalitetu Kampusa, prioriternim ostaju pitanja izgradnje Muzičke akademije, kompleksa u koji bi bili smješteni Poljoprivredni i Farmaceutski fakultet i Institut za genetički inženjering i biotehnologiju, te infrastrukturna ulaganja kojim bi se riješio problem grijanja. Kako je istaknuto i u izvještaju za 2014. godinu, Plan kapitalnih ulaganja jasno ukazuje na dimenzije potreba za obnovu i opremanje svih članica Univerziteta.

I Uvodni dio

Zakonom o visokom obrazovanju, član 120, (9) i (10), rektor je obavezan da Senatu i Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade putem Upravnog odbora podnese izvještaj o poslovanju Univerziteta za prethodnu godinu najkasnije do 15. aprila naredne kalendarske godine. Izvještaj obavezno sadrži elemente o uspješnosti rada Univerziteta u oblasti nastavnog, naučnonastavnog, umjetničkog, umjetničkonastavnog, naučnoistraživačkog i finansijskog poslovanja te ostale elemente koji se utvrđuju po obrascu koji propisuje Ministarstvo.

U nedostatku propisanog obrasca, Izvještaj o radu Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu je sačinjen u skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 2/10) i odnosi se na poslovanje Univerziteta u periodu od 01.01. do 31.12. 2015. godine.

Izvještaj o radu Univerziteta u Sarajevu se zasniva na Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u BiH, Zakonu o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutu Univerziteta u Sarajevu, Pravilniku o radu i Pravilniku o sistematizaciji poslova i radnih zadataka na Univerzitetu u Sarajevu.

Naziv: Univerzitet u Sarajevu
Osnivač: Kanton Sarajevo
Sjedište: Sarajevo, Obala Kulina bana 7/II
Identifikacioni broj: 4200494560007
Veb stranica: www.unsa.ba

Izvještajni period prikazuje sve poslove i složenost poslova koje je Univerzitet u Sarajevu realizirao u 2015. godini, te stanje, promjene i procese karakteristične za današnje visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini.

Međunarodni pravni okvir u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini predstavljaju Bolonjska deklaracija, zajednička deklaracija evropskih ministara obrazovanja potpisana u Bolonji 19.06.1999. godine i Lisabonska konvencija o priznavanju kvalifikacija, potpisana 11. aprila 1997., koja je stupila na snagu 01. februara 1999. godine.

Domaći pravni okvir u oblasti visokog obrazovanja predstavljaju Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH, koji je stupio na snagu 15. avgusta 2007. godine i Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo- Prečišćeni tekst, koji je stupio na snagu 31. oktobra 2013. godine. Može se reći da je tek stupanjem na snagu Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH, stvoren osnov za početak usaglašenog djelovanja na provođenju reforme visokog obrazovanja u BiH.

Najvažniji zadatak Univerziteta u Sarajevu u 2015. i narednim godinama tiče se procesa fleksibilne integracije Univerziteta, u skladu sa Statutom i Zakonom, izgradnje modela upravljanja i finansiranja koji će poticati unapređenje nastave i istraživanja, i voditi osposobljavanju Univerziteta za puninu uloge koju vodeći univerziteti imaju u zemljama razvijene demokratije.

II Normativni dio

Tokom 2015. godine Univerzitet u Sarajevu je redovne aktivnosti iz svog djelokruga rada realizirao u skladu sa slijedećim zakonskim i podzakonskim propisima:

Zakoni

1. Okvirni zakon o visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH, br. 59/07 i 59/09)
2. Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (Sl. novine KS, br.22/10, 15/13 i 42/13)
3. Zakon o naučno-istraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo (Sl. novine KS, br. 10/04)

Podzakonski akti

4. Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo (Sl. novine KS, br. 4/06)
5. Pravilnik o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo (Sl. novine KS, br. 34/08 i 27/09)
6. Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove u Kantonu Sarajevo (Sl. novine KS, br. 34/08);
7. Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (Sl. novine KS, br. 26/13);
8. Odluka o davanju saglasnosti na visinu participacije cijena usluga, upisnika i drugih troškova studija Univerziteta u Sarajevu, te fakulteta i akademija u njegovom sastavu (Sl. novine KS br. 19/09, 36/12);
9. Odluka o usvajanju Elaborata o integraciji Univerziteta u Sarajevu (Sl. novine KS br. 37/09);
10. Odluka o davanju saglasnosti na Akcioni plan integracije Univerziteta u Sarajevu (Sl. novine KS, br. 4/10);

Akti Univerziteta u Sarajevu

1. Statut Univerziteta u Sarajevu
2. Pravila studiranja za I, II i III ciklus studija Univerziteta u Sarajevu;
3. Pravilnik o izboru prorektora Univerziteta
4. Pravilnik o izboru studenta- prorektora
5. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu u Sarajevu

UNESCO

1. UNESCO-va svjetska deklaracija o visokom obrazovanju za 21. vijek: Vizija i akcije (1998);

Vijeće Evrope

2. Preporuka br. 1762 (2006): Akademske slobode i autonomija univerziteta
3. Preporuka br. 1110 (1989) o održavanju nastave na daljinu (distance teaching)
4. Preporuka br. 1836 (2008) Ostvarivanje punog potencijala e-učenja (e-learning) za obrazovanje i obučavanje
5. Rezolucija br. 1907 (2012): Upravljanje ustanovama visokog obrazovanja unutar Evropskog prostora visokog obrazovanja
6. Preporuka br. 1353 (1998) Pristup manjina visokom obrazovanju
7. Preporuka br. CM/Rec(2007)6 Ministarskog odbora državama članicama o javnoj odgovornosti prema visokom obrazovanju i istraživanju
8. Preporuka Rec(2002)6 Ministarskog odbora državama članica o politici visokog obrazovanja u cjeloživotnom učenju;
9. Preporuka Rec(2000)24 Ministarskog odbora državama članicama o razvoju evropskih studija za demokratsko državljanstvo/građanstvo;
10. Preporuka br. R (2000) 12 Ministarskog odbora državama članicama o društvenim naukama i izazovima tranzicije;
11. Preporuka Rec(2005)13 Ministarskog odbora državama članicama o vladavini i upravljanju univerzitetskom baštinom;
12. Preporuka br. R (2000) 8 Ministarskog odbora državama članicama o istraživačkoj misiji univerziteta;
13. Preporuka br. R (98) 3 Ministarskog odbora Vijeća državama članicama o pristupu visokom obrazovanju;“

Evropska Unija

1. Zaključci Vijeća i predstavnika Vlada država članica sa sastanka Vijeća od 22. maja 2008 o promovisanju kreativnosti i inovacija kroz obrazovanje i obučavanje [Službeni list Evropske Unije C 141 od 7.6.2008.]
2. Zaključci Vijeća od 12. maja 2009. o strateškom okviru za evropsku saradnju unutar obrazovanja i obučavanja (ET 2020) [Službeni list Evropske Unije C 119 od 28.5.2009].
3. Priopštenje Komisije od 21. februara 2007 – „Koherentan okvir za indikatore i referentne tačke za praćenje napretka prema lisabonskim ciljevima u obrazovanju i obučavanju“ [COM(2007) 61 završno – Nije objavljeno u Zvaničnom magazinu].
4. Preporuka Evropskog parlamenta i Vijeća **2006/962/EC od 18. decembra 2006. o glavnim kompetencijama za cjeloživotno učenje** [Službeni list Evropske Unije L 394 od 30.12.2006].
5. Priopštenje Komisije Vijeću i Evropskom parlamentu od 8. Septembra 2006 – „Efikasnost i dionice u evropskim sistemima obrazovanja i obučavanja“ [COM(2006) 481 završni– Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije].

6. Odbor regiona od 12. oktobra 2005 – „**Više istraživanja i inovacija – investiranje za rast i zapošljavanje: zajednički pristup**“ [COM(2006) 481 završno – **Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije**].
7. Priopštenje Komisije od 20. aprila 2005 – „Mobilizacija umne snage Evrope: omogućavanje univerziteta da daju kompletan doprinos provođenju Lisabonske strategije“
8. Priopštenje Komisije od 10. januara 2003 – „Uspješno investiranje u obrazovanje i obučavanje – imperativ za Evropu“ [COM(2002) 779 završno – **Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije**].
9. Priopštenje Komisije od 20. novembra 2002 – „Evropske referentne tačke u obrazovanju i obučavanju: nastavak Lisabonskog Evropskog vijeća“ [COM(2002) 629 završno – **Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije**]
10. Rezolucija Vijeća od **27. juna 2002. o cjeloživotnom učenju** [Službeni list Evropske Unije C 163 od 9.7.2002].
11. Preporuka (EK) br. 2006/961 Evropskog parlamenta i Vijeća od 18. decembra 2006 o transnacionalnoj mobilnosti unutar Zajednice u obrazovne i svrhe obučavanja- Evropska povelja za kvalitet mobilnosti **Službeni list Evropske Unije L 394 od 30.12.2006**].
12. Priopštenje Komisije od 13. februara 2006 – Provođenje Lisabonskog programa – usadivanje poduzetničkog načina razmišljanja kroz obrazovanje i učenje [COM(2006) 33 završno – Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije].
13. Priopštenje Komisije od 20. novembra 2002. o evropskim referentnim tačkama u obrazovanju i obučavanju: nastavak Lisabonskog Evropskog vijeća“ [COM(2002) 629 završno – **Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije**].
14. Priopštenje Komisije od 10. maja 2006. Vijeću i Evropskom parlamentu – dostavljanje modernizirane agende za univerzitete: obrazovanje, istraživanje i inovacije [COM(2006) 208 završno – **Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije**].
15. Priopštenje Komisije od 10. januara 2003 – „Uspješno investiranje u obrazovanje i obučavanje – imperativ za Evropu“ [COM(2002) 779 završno – **Nije uključeno u Službeni list Evropske Unije**].“

Izrada normativnih akata u 2015. godini

Nakon što je Univerzitet u Sarajevu u 2013. godini usvojio Statut (rok iz Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini istekao 15.02. 2008.), a u 2014. ostvario institucionalnu akreditaciju (izvorni rok bio 15. 08. 2009.godine), strateški cilj u planu rada i razvoja UNSA za 2015. bilo je unapređenje sistema finansiranja. U tom smislu, tri prioriteta podzakonska akta relevantna za poslovanje UNSA tiču su:

- raspodjele budžetskih sredstava (čl. 128, 133, 151, 158 ZVO KS)
- raspodjele vanbudžetskih sredstava (čl. 137 ZVO)
- jedinstvenog pravilnika o plaćama i naknadama (čl. 132 ZVO)

1. Jedinstveni pravilnik o plaćama i naknadama je jedini od ova tri akta čije je usvajanje potpuno unutar nadležnosti tijela Univerziteta. Prema čl. 132 (3) ZVO, isplata plaća akademskom osoblju i drugim zaposlenicima na visokoškolskoj ustanovi kao javnoj ustanovi se vrši u skladu sa jedinstvenim pravilnikom o plaćama koji usvaja Upravni odbor na prijedlog Senata.

Odlukom rektora od 20. 3. 2015. godine imenovana je Komisija za utvrđivanje Nacrta teksta Jedinstvenog pravilnika. Komisiju sastavljenu od šest članova činilo je akademsko i stručno osoblje Univerziteta i predstavnik Sindikata Univerziteta. Zadatak Komisije bio je da do 31. 5. 2015. godine usaglašeni Nacrt teksta Jedinstvenog pravilnika dostavi Senatu na daljnje postupanje.

Senat je na sjednici održanoj 27. 5. 2015. godine utvrdio Nacrt Jedinstvenog pravilnika. Javna rasprava o Nacrtu održana je na svim organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu u periodu od 1. 6. do 30. 6. 2015. godine. Senat je na svojoj 36. sjednici održanoj 30. 9. 2015. godine utvrdio Prijedlog Jedinstvenog pravilnika o plaćama i naknadama osoblja UNSA koji je upućen Upravnom odboru na daljnje postupanje.

Senat Univerziteta u Sarajevu je na sjednici održanoj 23. 12. 2015. godine usvojio izmijenjeni i dopunjeni Prijedlog Jedinstvenog pravilnika sa ugrađenim primjedbama, prijedlozima i sugestijama Upravnog odbora Univerziteta, nakon čega je upućen Upravnom odboru na konačno odlučivanje. Pravilnik je usvojen 29.12.2015. godine.

2. Članom 137 (2) ZVO je propisano da se vanbudžetska sredstva troše u skladu sa Pravilnikom o utrošku vanbudžetskih sredstava koji donosi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade u saradnji sa Ministarstvom finansija Kantona Sarajevo na prijedlog Upravnog odbora Univerziteta. Upravni odbor je utvrdio prijedlog 10.09.2015. i proslijedio Ministarstvu. Na čelu 12-to člane komisije koja je priredila Prijedlog, bio je pomoćnik ministra obrazovanja kao jedan od 2 predstavnika Upravnog odbora (ne računajući studenta). Ministarstvo obrazovanja i Ministarstvo finansija su bili zastupljeni sa sljedeća dva člana. Šest grupacija je bilo zastupljeno svojim predstavnicima. Rektorat je svoje mjesto ustupio predsjedniku Sindikata UNSA. Studentski parlament je bio zastupljen studentom-članom UO. Pravilnik je, u izmijenjenom obliku, objavljen kao Pravilnik o ostvarivanju i raspolaganju vanbudžetskim prihodima Univerziteta u Sarajevu u Službenim novinama Kantona Sarajevo broj 7/16.

3. Kao što je istaknuto u Izvještaju o radu UNSA za 2014. godinu (odjeljak Ključna zapažanja), s januarskom tranšom 2014., dostavljenom u martu 2014., krenula je realizacija zakonske obaveze o dostavi sredstava fakultetima/akademijama/institutima putem jedinstvenog računa Univerziteta. Radilo se o obavezi iz čl. 151(6) ZVO na čijem ispunjenju je Univerzitet devet mjeseci uporno insistirao zbog strateškog značaja ove implementacijske mjere za dalji proces funkcionalne integracije Univerziteta.

Istim članom je propisano da će se do utvrđivanja kriterija za finansiranje visokoškolskih ustanova iz člana 128. stav (1) ZVO, doznačavanje organizacionim jedinicama vršiti u omjeru koji je u proteklom periodu uplaćivan od strane Kantona Sarajevo posredstvom Ministarstva.

Ne postoji zakonski osnov za bilo kakvu intervenciju tijela Univerziteta u strukturu tranše, odnosno zatečene omjere. Ti omjeri predstavljaju historijsko nasljeđe rada svih saziva nadležnog ministarstva od sticanja nezavisnosti Bosne i Hercegovine do danas i ne postoji uniforman logički model čijim su slijeđenjem mogli nastati.

Prema čl. 133. ZVO, Vlada na osnovu Standarda i normativa utvrđuje kriterije te propisuje metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučnonastavni, umjetnički, umjetničkonastavni, i naučnoistraživački rad, polazeći od zadatog kvaliteta obrazovanja i specifičnosti određenih nastavnih programa koji se realiziraju od strane visokoškolske ustanove.

Utvrđivanje ovih kriterija je preduslov da bi se mogao uspostaviti smislen novi sistem finansiranja Univerziteta. U logičkom smislu prethodi Pravilniku o utrošku vanbudžetskih sredstava i Jedinstvenom pravilniku o plaćama i naknadama. Sva tri akta treba da čine skladnu cjelinu, tako da će nakon utvrđivanja strukture tranše, dva donesena pravilnika nužno pretrpjeti promjene.

4. Univerzitet je 8. jula 2015. zajedno sa Fakultetom islamskih nauka i Katoličkim bogoslovnim fakultetom utvrdio sporazumne prijedloge ugovora koje zaključuju Vlada Kantona Sarajevo i osnivači teoloških fakulteta, a kojim se uređuje položaj teoloških fakulteta unutar Univerziteta, čime je ispunio obavezu iz čl. 158(3) ZVO. Vlada Kantona Sarajevo je 07.01.2016. godine dala saglasnost na tekst ovih ugovora.

Kako će detaljnije biti prikazano u poglavlju III-7 Sistem kvaliteta, u sklopu procesa uvođenja sistema upravljanja kvalitetom u Rektoratu Univerziteta, doneseno je i 46 procedura, 10 uputstava i oko 90 obrazaca.

Izrada izvještajne dokumentacije za 2014. godinu

1. Izrada godišnjeg izvještaja o radu za 2014. godinu
2. Izrada zbirnog godišnjeg izvještaja o finansijskom poslovanju za 2014 godinu

Izrada planske dokumentacije za 2015. godinu

1. Izrada godišnjeg plana rada za 2015. godinu
2. Izrada godišnjeg finansijskog plana za 2015. godinu
3. Izrada godišnjeg plana javnih nabavki za 2015. godinu

III Tematski dio

Univerzitet u Sarajevu je velika i složena organizacija u čijoj misiji je da kroz nastavu i istraživanje educira kvalitetne, sposobne, kreativne i međunarodno kompetentne kadrove u

svim oblastima od interesa za Bosnu i Hercegovinu, koji će profesionalno i kvalitetno izvršavati zahtjevne zadatke moderne privrede u evropskom i svjetskom političkom, ekonomskom, društvenom i kulturološkom okruženju.

Opredjeljenje Univerziteta je da bude autonomna akademska zajednica nastavnika-istraživača, umjetnika i studenata, inkorporirana u međunarodnu univerzitetsku i akademsku zajednicu.

Univerzitet nastoji kontinuirano jačati svoju ulogu odgovorne institucije unutar društvene zajednice u kojoj djeluje, te osigurati ulogu prepoznatljivog središta naučnog i umjetničkog rada, koje okuplja timove domaćih i međunarodnih stručnjaka i umjetnika oko projekata relevantnih u domaćem, regionalnom, te širem društvenom kontekstu i okruženju.

Organizacija i djelatnost Univerziteta u Sarajevu, kao javne visokoškolske ustanove u Kantonu Sarajevo, propisani su Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju BiH, Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i Statutom Univerziteta. Univerzitet u Sarajevu čini dvadeset i pet fakulteta i akademija i pet instituta, punopravnih članica Univerziteta, interno organiziranih unutar šest vijeća grupacija nauka/umjetnosti iz područja:

1. društvenih nauka
2. humanističkih nauka
3. medicinskih nauka
4. prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka
5. tehničkih nauka
6. umjetnosti.

Punopravne članice Univerziteta u Sarajevu su:

1. Akademija likovnih umjetnosti
2. Akademija scenskih umjetnosti
3. Arhitektonski fakultet
4. Ekonomski fakultet
5. Elektrotehnički fakultet
6. Fakultet islamskih nauka
7. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
8. Fakultet političkih nauka
9. Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
10. Fakultet za saobraćaj i komunikacije
11. Fakultet zdravstvenih studija
12. Farmaceutski fakultet
13. Filozofski fakultet
14. Građevinski fakultet
15. Katolički bogoslovni fakultet
16. Mašinski fakultet
17. Medicinski fakultet

18. Muzička akademija
19. Pedagoški fakultet
20. Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
21. Pravni fakultet
22. Prirodno-matematički fakultet
23. Stomatološki fakultet sa klinikama
24. Šumarski fakultet
25. Veterinarski fakultet
26. Institut za historiju
27. Orijentalni institut
28. Institut za jezik
29. Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju
30. Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava

Pridružena članica Univerziteta u Sarajevu je:

1. Fakultet za upravu

Podorganizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu su:

1. Univerzitetski tele-informatički centar
2. Centar za interdisciplinarne studije
3. Centar za ljudska prava
4. Centar za koordinaciju i podršku istraživačkom radu
5. Centar za izgradnju i održavanje Kampusu Univerziteta
6. Univerzitetska biblioteka Univerziteta u Sarajevu

Ostale pridružene članice Univerziteta u Sarajevu su:

1. Gazi Husrev-begova biblioteka
2. Zemaljski muzej BiH
3. Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH
4. Studentski centar Univerziteta

U sastavu fakulteta, akademija i instituta djeluju laboratorije, centri i instituti kako slijedi:

Grupacija tehničkih nauka

Građevinski fakultet

Institut za materijale i konstrukcije;
Institut za geotehniku i geologiju;
Institut za hidrotehniku;
Institut za saobraćajnice i
Institut za geodeziju i geoinformatiku

Elektrotehnički fakultet

Laboratorija za električne mašine
Laboratorija za softver inženjering
Laboratorija za vještačku inteligenciju i bioinformatiku
Laboratorija za računarske mreže
Laboratorija za računarske sisteme
Laboratorija za električna mjerenja,
Laboratorija za robotiku,
Laboratorija za procesnu automatiku i distribuirano upravljanje,
Laboratorija za elektoniku,
Laboratorija za automatiku,
procesiranje signala i robotiku,
Laboratorija za radio-komunikacije,
Laboratorija za IOT i M2M komunikacione arhitekture i protokole,
Laboratorija za digitalnu forenziku.

Arhitektonski fakultet

Institut za arhitekturu i urbanizam
Laboratorija za fiziku zgrade
Računski centar

Grupacija humanističkih nauka

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

Institut za sport

Filozofski fakultet

Psihološki laboratorij
Centar za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centar NIRSA)
Centar za permanentno akademsko usavršavanje i cjeloživotno učenje u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Centar za psihološka istraživanja
Centar za psihološka istraživanja, edukaciju i savjetovanje (CPIES) u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Centar za bosanski, hrvatski i srpski jezik u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Centar za pružanje stručnih usluga prevođenja, tumačenja i lektoriranja u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)

Centar za moderne jezike
Znanstveno-istraživački inkubator – ZINK
Institut za arheologiju u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Institut za istraživanja književnosti u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Institut za književnost
Institut za lingvistička istraživanja u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Institut za psihološka istraživanja u okviru Centar za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centar NIRSA)
Ured za podršku studentima sa posebnim potrebama Univerziteta u Sarajevu

Katolički bogoslovni fakultet

Teološko-katehetski institut u Mostaru

Institut za jezik

Odjeljenje za standardni jezik
Odjeljenje za historiju jezika
Odjeljenje za dijalektologiju
Odjeljenje za leksikografiju

Orijentalni institut

Historijsko odjeljenje
Filološko odjeljenje
Odjeljenje za orijentalno-islamsku kulturu i bliskoistočne studije

Grupacija društvenih nauka

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Laboratorija za forenziku
Institut za naučnoistraživačku djelatnost Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije – „Criminal East“

Pravni fakultet

Kriminološki institut
Institut za ljudska prava
Opći seminar za građansko pravo
Seminar za pravnu historiju i komparativno pravo

Ekonomski fakultet

Centar za međunarodnu saradnju
Centar za menadžment i informacione tehnologije (MIT Centar)
E- net centar

Centar za razvoj nastavnog osoblja
Centar za razvoj karijere studenata
Centar za preduzetništvo i upravljanje znanjem
Centar za islamsku ekonomiju, bankarstvo i finansije
Centar za poslovno pravo
Bibliotečko informacijski centar
Ekonomski institut

Fakultet političkih nauka

CESI Centar za studije o izbjeglim i raseljenim osobama
Centar za javne politike EU Univerziteta u Sarajevu
Institut za društvena istraživanja Fakulteta političkih nauka

Grupacija medicinskih nauka

Medicinski fakultet

Laboratorij za patološku i patohistološku dijagnostiku
Laboratorij za imunohistohemiju
Laboratorij za mikrobiologiju i parazitologiju
Laboratorij za citogenetiku
Laboratorij za molekularnu medicinu
Centar za humanu genetiku
Centar za kontinuiranu medicinsku edukaciju
Institut za morfološke nauke i genetiku
Institut za fiziološke nauke i biohemiju
Institut za farmakologiju, toksikologiju i kliničku farmakologiju
Institut za javno zdravstvo i preventivnu medicinu
Institut za forenzičku medicinu i forenzičku toksikologiju

Stomatološki fakultet sa klinikama

Klinika za dentalnu patologiju i endodonciju;
Klinika za dječiju i preventivnu stomatologiju;
Klinika za oralnohirurške discipline;
Klinika za ortodonciju;
Klinika za oralnu medicinu i parodontologiju;
Klinika za stomatološku protetiku.

Farmaceutski fakultet

Edukacijski centar Farmaceutskog fakulteta

Veterinarski fakultet

Laboratorij za toksikološke analize
Laboratorij za bakteriologiju i mikologiju
Laboratorij za parazitologiju

Laboratorij za TSE
Odjeljenje za akvakulturu
Odjeljenje za pčelarstvo
Laboratorij za epidemiologiju i ekonomiku i analizu
Laboratorij za patologiju
Laboratorij za virusologiju i serologiju
Laboratorij za analizu stočne hrane
Laboratorij za ispitivanje hemijskih i bioloških rezidua i kvaliteta živežnih namirnica
Laboratorij za mikrobiološka ispitivanja živežnih namirnica, stočne hrane i predmeta opće upotrebe
Laboratorij za kontrolu radioaktivnosti
Laboratorij za dijagnostiku bakterijskih bolesti peradi i kunića
Laboratorij za dijagnostiku virusnih bolesti peradi i kunića
Laboratorij za andrologiju i ginekologiju
Laboratorij za mastitise
Laboratorij za genetiku
Laboratorij za molekularnu biotehnologiju
Zavod za morfologiju
Zavod za epizootologiju
Zavod za zootehniku i peradarstvo
Zavod za higijenski nadzor namirnica i zaštitu životne sredine
Centar za ispitivanje i kontrolu lijekova i toksikološke analize
Centar za kontrolu zdravlja životinja
Centar za kontrolu živežnih namirnica, stočne hrane i zaštitu životne sredine
Centar za peradarstvo i kuničarstvo
Centar za reprodukciju i genetiku
Institut Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
Klinike Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Šumarski fakultet

Laboratorija za šumsko sjemenarstvo
Laboratorija za fitopatologiju i entomologiju
Laboratorija za molekularna istraživanja
Laboratorija za fiziologiju, pedologiju i hemiju
Institut za šumarstvo

Prirodno-matematički fakultet

Laboratorija za istraživanje i zaštitu endemičnih resursa
Fizikalni praktikum
Praktikum metodike nastave fizike
Laboratorija za fiziku metala

Laboratorija za poluprovodnike
Viši fizikalni praktikum
Laboratorija za elektroniku
Laboratorij za vodu i zrak
Laboratorij za metale
Laboratorij za anorgansku i bioanorgansku hemiju
Laboratorij za prirodne produkte
Centar za ekologiju i prirodne resurse - Akademik Sulejman Redžić
Centar za ihtiologiju i ribarstvo
Centar za GIS
Institut za regionalno i prostorno planiranje
Mineraloško-petrografska zbirka
Računski centar

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet

Na Institutu za ratarstvo, povrtlarstvo i krmno bilje djeluju:

Laboratorija za ratarstvo, povrtlarstvo i krmno bilje
Laboratorija za poljoprivrednu botaniku i fiziologiju bilja

Na Institutu za zootehniku djeluju:

Laboratorija za stočarstvo i oplemenjivanje životinja
Laboratorija za hranu i ishranu životinja
Laboratorija za etologiju domaćih životinja
Laboratorija za molekularnu i konzervacijsku genetiku
Laboratorija za akvakulturu i ribarstvo
Laboratorija za zoologiju i anatomiju i fiziologiju domaćih životinja

Na Institutu za voćarstvo, vinogradarstvo i hortikulturu djeluju:

Laboratorija za voćarstvo, vinogradarstvo i hortikulturu
Laboratorija za citogenetiku i molekularnu biologiju

Na Institutu za zaštitu bilja djeluju:

Laboratorija za zaštitu bilja
Laboratorija za mikrobiologiju

Na Institutu za primjenjenu hemiju, pedologiju, ishranu bilja i melioracije djeluju:

Laboratorija za pedologiju, melioracije
Laboratorija za ishranu biljaka i fertilizaciju
Laboratorija za hemiju i biohemiju

Na Institutu za ekonomiku poljoprivredne i prehrambene industrije djeluju:

Laboratorija za informatiku i statistiku

Na Institutu za prehrambene tehnologije djeluju:

Laboratorija za mljekarstvo
Tehnološka laboratorija za MRJGI
Laboratorija za tehnologiju vrenja
Laboratorija za prehrambene tehnologije
Laboratorija za tehnologiju meda i pčelinjih proizvoda

Na Institutu za poljoprivrednu tehniku djeluju:

Laboratorija za poljoprivredne mašine

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

Laboratorija za bioinformatiku i biostatistiku

Laboratorija za citogenetiku i genotoksikologiju

Laboratorija za forenzičku genetiku

Laboratorija za GMO i biosigurnost hrane

Laboratorija za humanu genetiku

Laboratorija za molekularnu genetiku prirodnih resursa

Centar za genomiku

Grupacija umjetnosti

Akademija scenskih umjetnosti

Otvorena scena Obala

Muzička akademija

Centar za muzičku edukaciju

Institut za muzikologiju

Servis za podršku i razvoj akademske karijere nastavnog osoblja studenata Muzičke akademije

III-1 Rad tijela i organa Univerziteta u Sarajevu

U skladu sa Zakonom i Statutom, organe i tijela Univerziteta čine:

- 1) Upravni odbor
- 2) Senat
- 3) rektor
- 4) druga stručna i savjetodavna tijela.

Vijeća grupacija nauka/umjetnosti i univerzitetski odbori predstavljaju stručna i savjetodavna tijela Senata.

Upravni odbor

Uvod

Obavljanje aktivnosti Upravnog odbora integrisanog Univerziteta u Sarajevu vezano je za prava i obaveze iz Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo-prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 42/13 i 13/15) i Statuta Univerziteta u Sarajevu, Program rada Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu, Poslovnik o radu Upravnog odbora integrisanog Univerziteta u Sarajevu, kao i druge podzakonske akte iz djelokruga rada Upravnog odbora.

Upravni odbor integrisanog Univerziteta u Sarajevu je u periodu od 01. 01. 2015. godine do 29. 12. 2015. godine, radio u slijedećem sastavu:

- Dr. Mevludin Mekić, predsjednik
- Prof. dr. Munir Talović, član
- Gospođa Dobrila Govedarica Nevjestić, član
- Prof. dr. Mehmed Jahić, član
- Prof. dr. Velija Katica, član
- Sifet Kukuruz, dipl.iur., član
- Mr. Azemina Njuhović, član
- Gospodin Osman Topčagić, član
- Gospođa Sandra Začinović, član
- Prof. dr. Almedina Zuko, član
- Amar Nurković, predstavnik studenata, član

Na 20. sjednici Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu održanoj 29. 12. 2015. godine, gđa Dobrila Govedarica Nevjestić, član-predstavnik osnivača, podnijela je neopozivu ostavku na članstvo u Upravnom odboru.

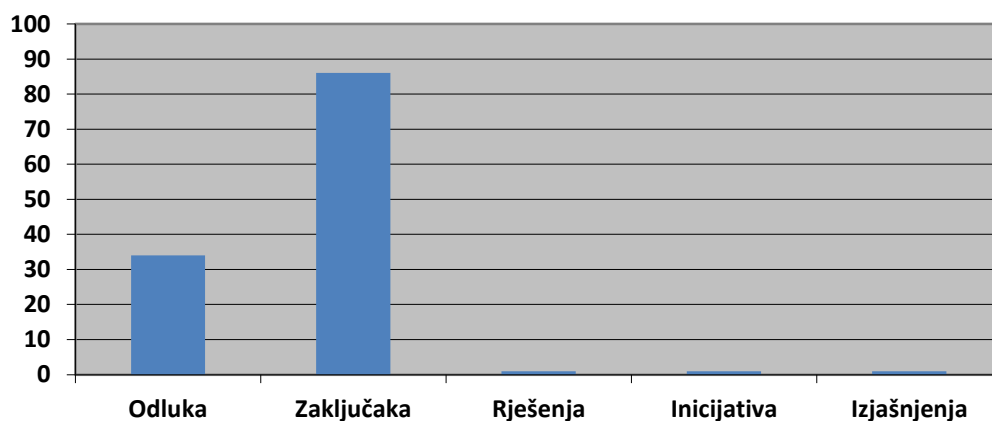
Sjednicama je obavezno prisustvovao rektor Univerziteta u Sarajevu i resorni prorektori, bez prava odlučivanja, a u drugoj polovini 2015. godine i generalni sekretar, izvršni direktor i interni revizor.

Članovi koji su bili spriječeni prisustvovati sjednici, blagovremeno su, putem predsjednika, obavještavali Upravni odbor o svom odsustvu.

U 2015. godini Upravni odbor je održao ukupno 12 (dvanaest) sjednica, od kojih 11 (jedanaest) redovnih i 1 (jednu) vanrednu sjednicu. Razmatrano je ukupno 108 tačaka dnevnog reda.

Na redovnim sjednicama Upravnog odbora **doneseno je:**

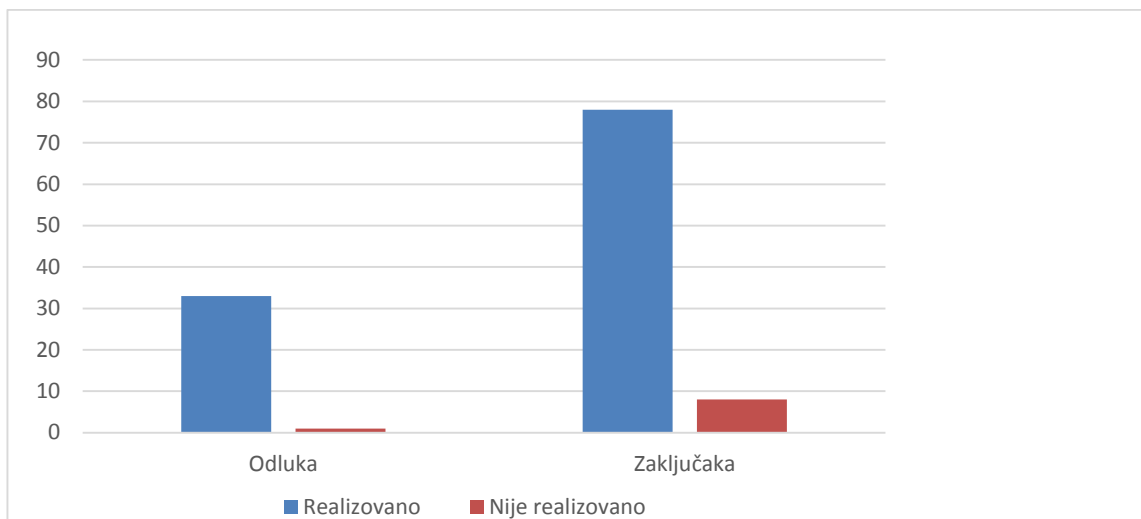
Odluka	Zaključaka	Rješenja	Inicijativa	Izjašnjenja	Ukupno
34	86	1	1	1	123

Slika 1. Redovne sjednice Upravnog odbora - ukupan broj

Zaključno sa 31. 12. 2015. godine, nije realizovano:

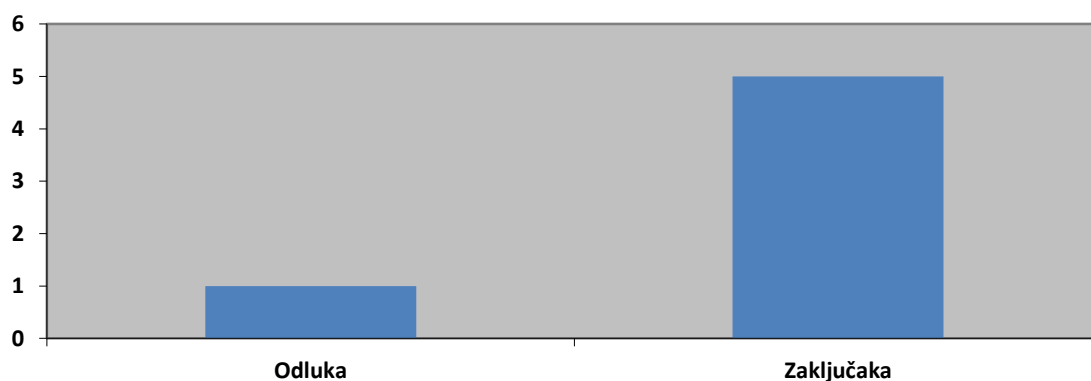
Odluka	Zaključaka	Ukupno
1	8	9

Slika 1.1. Redovne sjednice Upravnog odbora - uporedni pokazatelj

Na vanrednim sjednicima Upravnog odbora doneseno je:

Odluka	Zaključaka	Ukupno
1	5	6

Slika 2. Vanredne sjednice Upravnog odbora - ukupan broj

Tematski dio

Upravni odbor integrisanog Univerziteta u Sarajevu se većim dijelom fokusirao na pitanja od značaja za finansijsko poslovanje Univerziteta u Sarajevu, a odlučivao je, kao drugostepeni organ, u prigovorima zaposlenika na prvostepene odluke rukovodećih organa organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu.

U nastavku je pregled najvažnijih pitanja i aktivnosti po oblastima koje je obradio Upravni odbor:

- Praćenje i analiza Izvještaja o radu i poslovanju Univerziteta u Sarajevu i organizacionih jedinica za 2014. godinu
- Imenovanje internog revizora Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Finansijskog plana Univerziteta za 2015. godinu
- Usvajanje Plana javnih nabavki Univerziteta za 2015. godinu
- Metodologija rada Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Izvještaja o radu sa zbirnim Izvještajem o finansijskom poslovanju Univerziteta u Sarajevu za 2014. godinu
- Usvajanje Plana i Programa rada internog revizora Univerziteta sa metodologijom analize rizika i izrade matrice rizika Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Programa rada Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu
- Davanje podrške na zaključene sporazumne prijedloge Univerziteta u Sarajevu i teloških fakulteta (FIN i KBF), koji se putem Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, upućuju Vladi KS, na dalje postupanje
- Davanje saglasnosti na Ugovor o finansiranju/sufinansiranju projekata iz oblasti nauke od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu. Ugovor je zaključen između Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o službenim putovanjima na Univerzitetu u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o internoj reviziji Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Jedinstvenog pravilnika o plaćama i naknadama osoblja Univerziteta u Sarajevu
- Aktivnosti na osiguranju sufinansiranja rada studentskih organizacija (SPUS) na Univerzitetu u Sarajevu
- Aktivnosti u vezi sa rješavanjem problematike snabdijevanja toplotnom energijom organizacionih jedinica i podorganizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu u prostoru Kampusa Univerziteta u Sarajevu

Normativni akti

- Prijedlog Pravilnika o ostvarivanju i raspolaganju vanbudžetskim prihodima Univerziteta u Sarajevu;
- Pravilnik o službenim putovanjima na Univerzitetu u Sarajevu
- Pravilnik o internoj reviziji Univerziteta u Sarajevu
- Jedinstveni pravilnik o plaćama i naknadama osoblja Univerziteta u Sarajevu

Zadaci koji su u realizaciji

- Usvajanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Univerziteta u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: Rukovodioci organizacionih jedinica, Rektor Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o blagajničkom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: Rukovodioci organizacionih jedinica, Rektor Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu

- Usvajanje Pravilnika o popisu imovine i obaveza Univerziteta u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: Rukovodioci organizacionih jedinica, Rektor Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o materijalnom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: Rukovodioci organizacionih jedinica, Rektor Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu
- Donošenje Pravilnika o radu i Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: Rukovodioci organizacionih jedinica, Rektor Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu

Senat

Senat je najviše stručno i akademsko tijelo Univerziteta odgovorno za odlučivanje o svim akademskim pitanjima. Senatom predsjedava rektor.

Senat, *inter alia*, odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima koja se odnose na nastavnu, naučnu, umjetničku i stručnu djelatnost Univerziteta. Prati realizaciju razvoja Univerziteta sa stanovišta ostvarivanja nastavnog, nastavnonaučnog, umjetničkog, nastavno-umjetničkog, naučnoistraživačkog i stručnog rada, donosi nastavne planove i programe za sva tri ciklusa studija, te prati njihovu primjenu. Senat odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog odgovarajućeg vijeća grupacije nauka/umjetnosti kao i drugih tijela Univerziteta i Studentskog parlamenta.

Nadležnost i sastav Senata su propisani članom 119 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo, br. 42/13 i 13/15), odnosno članovima 55-57 Statuta Univerziteta u Sarajevu.

U skladu sa Akademskim kalendarom Univerziteta u Sarajevu, Senat je u 2015. godini održao 11 redovnih sjednica. Takođe je održao i 3 tematske sjednice.¹

Redovne sjednice Senata Univerziteta u Sarajevu

U sklopu redovnih zasjedanja Senata razmatrana su brojna stručna i akademska pitanja i donesene odgovarajuće odluke iz nadležnosti Senata. Posmatrano po strukturi toka sjednica, Senat ima ustaljene tačke dnevnog reda, kao i varijabilni dio.

Ustaljene tačke dnevnog reda Senata su:

¹ Zapisnici sa sjednica Senata Univerziteta u Sarajevu su raspoloživi na web stranici Univerziteta (www.unsa.ba)

- Izbori u akademska zvanja i Raspisivanje konkursa za izbor akademskog osoblja, te saglasnosti za izbore u naučna zvanja, kao i raspisivanje konkursa za izbore u naučna zvanja
 - (Vrše se u skladu sa članovima 152-161 i 162-168 Statuta Univerziteta u Sarajevu, i presjek izvršenih izbora dat je u ovoj glavi niže u tekstu)
- Ekvivalencija izvršenih izbora
 - (Vrši se na osnovu člana 163. stav 13. Zakona o visokom obrazovanju – prečišćeni tekst (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 42/13 i 13/15) i člana 155 Statuta Univerziteta u Sarajevu). Presjek upućenih prijedloga za ekvivalenciju sa organizacionih jedinica prezentiran niže u tekstu)
- Angažman akademskog osoblja
 - (Vrši se u skladu sa članom 97. Zakona o visokom obrazovanju –prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj :42/13 i 13/15) i članom 153. Statuta. Kvantitativni prikaz po organizacionim jedinicama dat niže u tekstu.)
- Doktorati nauka
 - (Obrazovanje Komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije kao i Obrazovanje Komisija za ocjenu uslova kandidata i podobnosti teme. Detaljan presjek je prezentiran u glavi III-4 Naučno-istraživački i umjetničko-istraživački rad). Također se na redovnim sjednicama razmatra i plan realizacije nastave trećeg ciklusa studija
- Saglasnosti na nastavne planove i programe kao i izmjene i dopune nastavnih planova i programa
 - (Daju se na osnovu člana 124. Zakona o visokom obrazovanju - Prečišćen tekst (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 42/13 i 13/15) i člana 118. Statuta Univerziteta u Sarajevu. Detaljan presjek datih saglasnosti dat je u Glavi III-2 Nastava i nastavni proces)
- Međunarodna saradnja
 - (Detaljan presjek rada u domenu međunarodne saradnje prezentiran je u Glavi III-6 Međunarodna saradnja)
- Izvještaj Komisije za priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija
 - Kvantitativni indikatori rada Komisije dati su ispod u tekstu)
- Izdavački savjet
 - (Detaljan presjek rada izdavačkog savjeta i datih saglasnosti za univerzitetska izdanja dati su u Glavi III-7 Izdavačka djelatnost)
- Informacije

Pored ovih ustaljenih tačaka dnevnog reda Senat je razmatrao i sljedeće:

- Sastav, preporuke, zaključci i mišljenja odborâ Univerziteta u Sarajevu
- Finansiranje/sufinansiranje projekata iz oblasti nauke od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine, kao i aktivnosti na realizaciji Ugovora o finansiranju/sufinansiranju projekata iz oblasti nauke od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine
- Finansijski plan integrisanog Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu

- Visina participacije cijena usluga, upisnina i drugih troškova studija organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu
- Upisna politika Univerziteta u Sarajevu (plan i realizacija upisa)
- Priznanja Univerziteta u Sarajevu (normativni akti, dodjela priznanja)
- Donošenje akata Univerziteta u Sarajevu
- Stanje bibliotečko-informacionog sistema Univerziteta u Sarajevu
- Stanje akademske mreže Univerziteta u Sarajevu
- Imenovanje profesora emeritusa
- Studentska pitanja
- Pitanja iz domena autonomije Univerziteta
- Razmatranje prijedloga sporazuma s teološkim fakultetima

Imenovanja i izbori

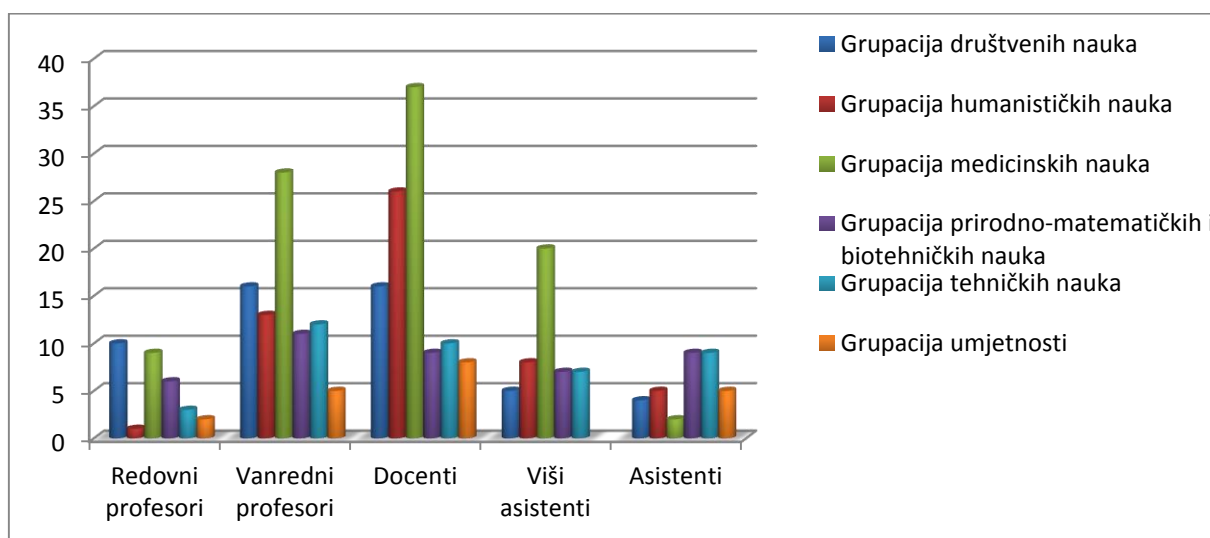
- Na 31. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 25. 03. 2015. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Rifata Škrijelja za dekana Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za drugi mandatni period 2015 - 2019. godine.
- Na 32. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 29. 04. 2015. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Samima Konjicije za dekana Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 - 2019. godine.
Na istoj sjednici uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Seada Redžepagića za dekana Stomatološkog fakulteta sa klinikama Univerziteta u Sarajevu za drugi mandatni period 2015 - 2019. godine.
- Na 33. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 27. 05. 2015. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Izeta Bijelonje za dekana Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 - 2019. godine.
Na istoj sjednici urečeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Zuhdije Hasanovića za dekana Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 - 2019 godine.
Na istoj sjednici uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Fatiha Destovića za vršioca dužnosti dekana Pedagoškog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, do izbora novog dekana, a najduže 6 (šest) mjeseci.
- Na 34. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 24. 06. 2015. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. mr. Marine Finci za dekana Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 - 2019. godine.
- Na 35. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 15. 07. 2015. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Šaćira Filandre za dekana Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu za drugi mandatni period 2015 - 2019. godine
Na istoj sjednici uručeno je Rješenje o imenovanju dr. Narisa Pojskića za direktora Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 - 2019 godine.
- Na 36. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 30. 09. 2015. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. mr. Mevludina Zečevića, dipl.ing.arch za dekana Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 - 2019 godine.

Na istoj sjednici uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Fatiha Destovića za dekana Pedagoškog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 – 2019 godine.

- Na 37. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu održanoj 28. 10. 2015. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. mr. Darka Tomaševića za dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2015 - 2019 godine.

Kroz realiziranih 11. redovnih sjednica Senata u 2015. godini izvršeni su izbori u akademska zvanja, kako slijedi:

Grupacije:	Redovni profesori	Vanredni profesori	Docenti	Viši asistenti	Asistenti
Grupacija društvenih nauka	10	16	16	5	4
Grupacija humanističkih nauka	1	13	26	8	5
Grupacija medicinskih nauka	9	28	37	20	2
Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	6	11	9	7	7
Grupacija tehničkih nauka	3	12	10	7	9
Grupacija umjetnosti	2	5	8	-	5
Ukupno:	31	85	106	47	32

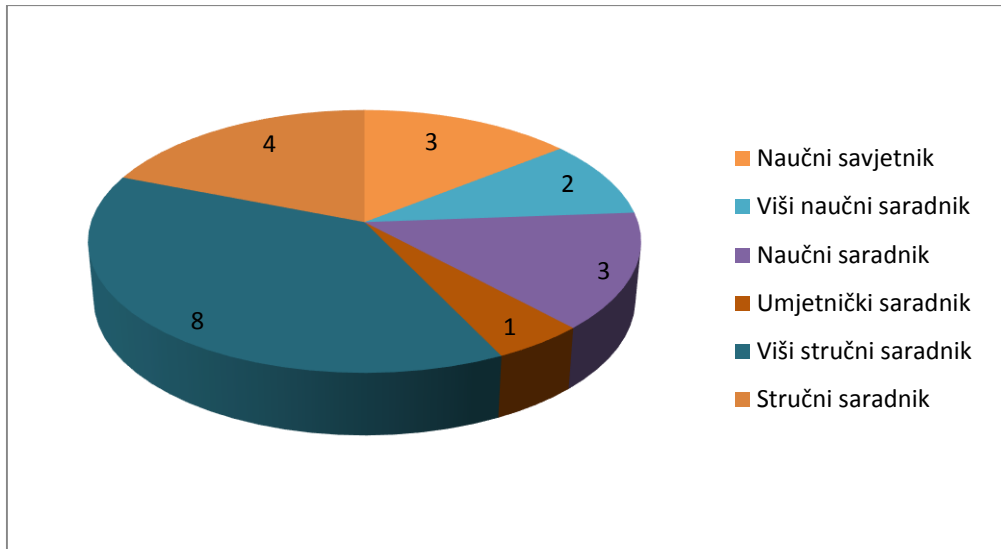

Izbori u akademska zvanja

Senat je dao saglasnosti na izbore u naučna i stručna zvanja, kako slijedi:

Naučna zvanja:	Ukupno
----------------	--------

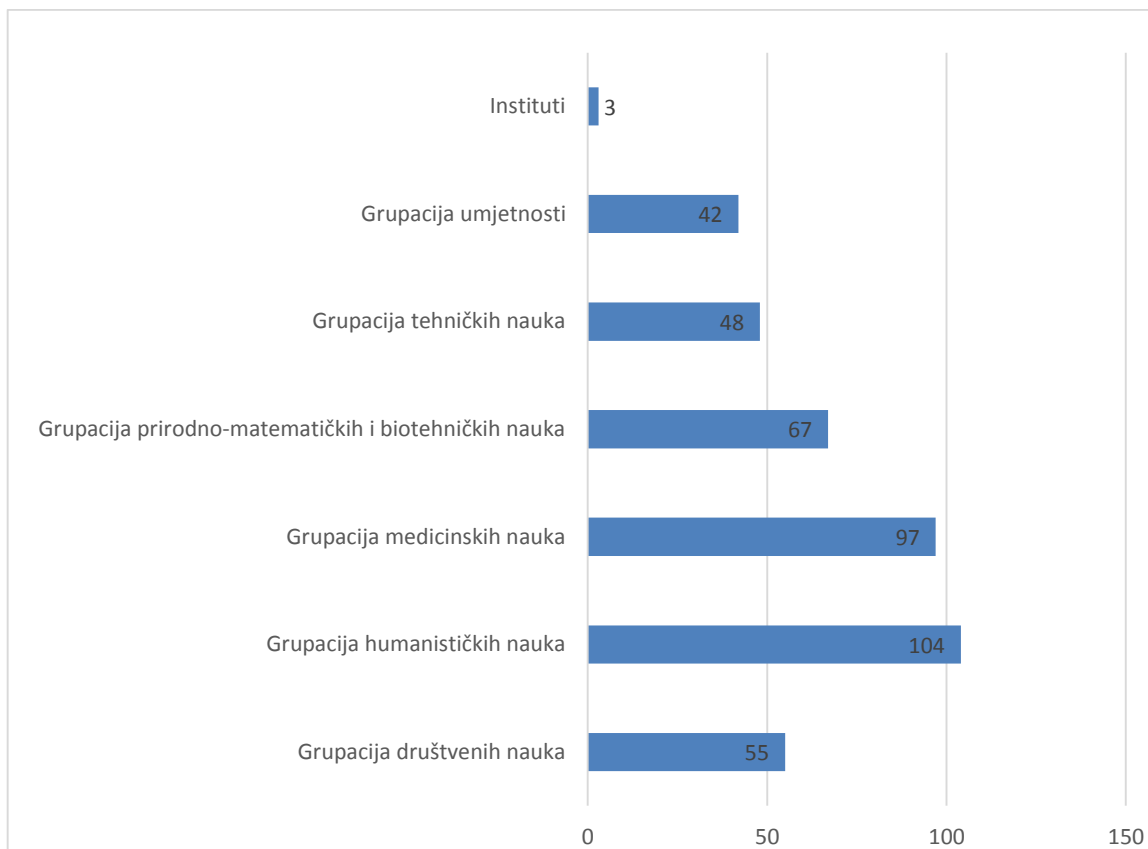
Naučni savjetnik	3
Viši naučni saradnik	2
Naučni saradnik	3
Umjetnički saradnik	1
Viši stručni saradnik	8
Stručni saradnik	4

Saglasnosti na izbore u naučna i stručna zvanja

Senat Univerziteta je dao saglasnosti na raspisivanje konkursa za izbor akademskog i naučnog osoblja na fakultetima, akademijama i institutima Univerziteta u Sarajevu, kako slijedi:

Grupacije:	Konkursi za izbor akademskog i naučnog osoblja
Grupacija društvenih nauka	55
Grupacija humanističkih nauka	104
Grupacija medicinskih nauka	97
Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	67
Grupacija tehničkih nauka	48
Grupacija umjetnosti	42
Instituti	3
Ukupno:	416

Raspisivanje konkursa za izbor akademskog i naučnog osoblja

Ekvivalencije izvršenih izbora

U toku 2015. godine Senat je razmatrao 137 prijedloga sa 6 organizacionih jedinica za izvršenje ekvivalencije izbora u zvanja kako slijedi:

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije (2), Pedagoški fakultet (4), Pravni fakultet (1), Filozofski fakultet (116), Medicinski fakultet (1), Veterinarski fakultet (13)

Angažman akademskog osoblja

Statutom Univerziteta u Sarajevu je propisano da za angažman akademskog osoblja sa druge domaće ili strane visokoškolske ustanove organizaciona jedinica je obavezna pribaviti prethodnu pisanu saglasnost Senata visokoškolske ustanove čija organizaciona jedinica vrši angažman. U toku 2015. godine razmatrano je 89 angažmana na 15 organizacionih jedinica i jednoj pridruženoj članici:

Arhitektonski fakultet (1), Elektrotehnički fakultet (1), Fakultet za kriminologiju, kriminalistiku i sigurnosne studije (5), Fakultet političkih nauka (1), Fakultet sporta i tjelesnog odgoja (12), Fakultet zdravstvenih studija (1), Filozofski fakultet (30), Građevinski fakultet (6), Mašinski fakultet (8), Medicinski fakultet (1), Muzička akademija (11), Pravni fakultet (2), Prirodno-matematički fakultet (4), Šumarski fakultet (3), Veterinarski fakultet (1) i Fakultet za upravu (2).

Komisija za priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija Univerziteta u Sarajevu

U okviru svojih nadležnosti određenih Zakonom o visokom obrazovanju KS („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 43/13 i 13/15) i Statutom UNSA, kao i Pravilnikom o priznavanju inostranih visokoškolskih kvalifikacija, Univerzitet odlučuje u postupku priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija.

Postupak se provodi putem Komisije koju imenuje Rektor Univerziteta u Sarajevu, Komisija je stalno tijelo i sastavljena je od tri 3 (tri) člana, od kojih je jedan član prorektor Univerziteta, a dva člana su iz reda akademskog osoblja Univerziteta. U okviru nadležnosti Komisije, u periodu januar -decembar 2015. godine održano je ukupno 10 sjednica, na kojima je razmatrano ukupno 462 zahtjeva za stručno priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija, Izvještaji o utvrđenim prijedlozima proslijeđeni su Senatu na usvajanje. Komisijom je predsjedavala prof.dr. Zehra Kreho prorektor za nastavu i studentska pitanja Univerziteta u Sarajevu, članovi Komisije su prof.dr. Jasminka Gradašević-Sijerčić, redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i prof.dr. Milka Maksimović, redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Najveći broj zahtjeva, odnosno više od 50%, stigao je iz Republike Srbije, zatim slijede Republika Hrvatska, Republika Slovenija, Makedonija, Republika Turska, Republika Austrija, Velika Britanija, Češka, Republika Francuska, Holandija, Italija, Sjedinjene američke države, Australija, Japan, Malezija i dr. države svijeta.

U okviru nadležnosti ad hoc komisije imenovane od strane Senata, proveden je postupak za akademsko priznavanje Univerziteta u Sarajevu, razmatrana je 1 zahtjev i Izvještaj je proslijeđen Senatu na usvajanje.

Tematske sjednice Senata Univerziteta u Sarajevu

U toku 2015. godine održane su tri tematske sjednice.

Prva tematska sjednica tijela Univerziteta u Sarajevu sa premijerom Kantona Sarajevo i ministrom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo održana je 22. aprila 2015. godine. Za centralnu temu je imala pozicioniranje Univerziteta u Sarajevu u Evropskom prostoru visokog obrazovanja, te aktivnosti na intenziviranju implementacijskih mjera na integraciji Univerziteta u Sarajevu. Na sjednici je istaknuto da su zajednički ciljevi ubrzanje procesa integracije UNSA, definisanje zajedničkih pravaca djelovanja u budućnosti te donošenje veoma važnih provedbenih akata koje UNSA nema, i to Pravilnika o plaćama i pravilnika o raspodjeli vlastitih prihoda kojim će se utvrditi procedure za njihovu transparentnu raspodjelu.

Druga tematska sjednica Senata Univerziteta je održana 06.05.2015. god. povodom odluke da provođenje kontrole poslovanja javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač/suosnivač Kanton Sarajevo krene upućivanjem Finansijske policije FBiH na organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu. Senat Univerziteta je čvrsto opredijeljen za transparentnost i odgovornost u poslovanju. Istovremeno, Senat je stava da primjeren pristup je angažovanje eksterne revizije. Revizija je usmjerena ka unapređenju poslovanja i ne nosi sobom prizvuk apriorne inkriminacije Univerziteta kao što je to slučaj s direktnim angažovanjem Finansijske

policije. Univerzitet u Sarajevu se dopisom broj 0101-2490/15 od 24.04.2015. već bio obratio Uredu za reviziju institucija u Federaciji BiH s upitom da Ured izvrši reviziju poslovanja integriranog Univerziteta (za sve organizacione jedinice Univerziteta) za 2014. godinu. Nakon urgencije od 11.05.2015., Univerzitet je dobio odgovor Ureda za reviziju broj 11-14-391-3/15 od 12.05.2015., u kome se ističe da Ured nije u mogućnosti izvršiti više revizija nego je to utvrđeno Godišnjim planom i programom rada Ureda za 2015. godinu, te da pomenuti Plan nije predvidio vršenje revizije finansijskih izvještaja organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu za 2014. godinu. Značajno je istaći da slučajevi nezakonitog poslovanja koji su predmet istrage Tužilaštva potiču iz perioda kada su organizacione jedinice imale svoje upravne i nadzorne odbore, u cijelosti imenovane od strane osnivača, te da ne mogu biti argument protiv razvijanja institucionalne autonomije Univerziteta i s njom povezane odgovornosti kao temeljnih principa evropskog prostora visokog obrazovanja.

Treća tematska sjednica je bila zajednička tijela Univerziteta u Sarajevu sa premijerom Kantona Sarajevo i ministrom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo i održana je 13. novembra 2015. godine. Centralna tema sjednice je bila „Funkcionalna integracija Univerziteta u Sarajevu: institucionalna autonomija i društvena odgovornost“. Na sjednici je naglašeno da su prvi put na Univerzitetu urađeni, te nakon toga i usvojeni, sljedeći dokumenti: Izvještaj o radu integriranog Univerziteta u Sarajevu za 2014. godinu, Program rada integriranog Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu, Zbirni finansijski izvještaj integriranog Univerziteta u Sarajevu za 2014. godinu, Zbirni finansijski plan integriranog Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu, Plan javnih nabavki integriranog Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu i Finansijski plan integriranog Univerziteta u Sarajevu za trogodišnji period 2015–2017. godine. Senat je istakao neophodnost nastavka dijaloga o pitanju funkcionalne integracije, institucionalne autonomije i društvene odgovornosti Univerziteta u Sarajevu, te je zaključeno da će se naredna sjednica na ovu temu održati u što skorijem periodu.

III-2 KLJUČNA POSTIGNUĆA ORGANIZACIONIH JEDINICA

Grupacija društvenih nauka

Ekonomski fakultet

The Association to Advance Collegiate Schools of Business dodijelila je 2015. godine Univerzitetu u Sarajevu akreditaciju za dostignuće najviših standarda u obrazovanju za menadžment kao rezultat posvećenosti Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu kvalitetu i stalnom poboljšanju. AACSB akreditacija je akreditacija institucionalnog tipa za vrhunske ustanove koje izvode specijalizirane programe iz oblasti poslovnih i ekonomskih nauka na nivoima dodiplomskog, master i doktorskog studija i posjeduje je 5% najkvalitetnijih visokoškolskih institucija iz poslovnih nauka u cijelom svijetu. Sticanju akreditacije je prethodio desetogodišnji izuzetno rigorozan proces ispunjavanja velikog broja standarda koji se odnose na ključna područja djelovanja visokoškolske institucije.

U martu 2015. godine, članovi Peer Review Team ispred akreditacijske kuće EFMD (European Foundation for Management Development) su posjetili Ekonomski fakultet u cilju EPAS reakreditacije programa prvog ciklusa studija, smjerovi Finansijski menadžment i Marketing menadžment. Reakreditacija je dobijena za naredne tri godine. Tako je EFSA program postao jedan od 97 akreditiranih programa u 71 zemlji svijeta.

Izvršena je i recertifikacija Ekonomskog fakulteta od strane Bureau Veritas, za sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa ISO 9001:2008 standardima, za naredne tri godine, s tim da Ekonomski fakultet ima nadzornu posjetu svake godine.

2015. godinu obilježilo je i niz uspješnih CEO konferencija. Tražeći način da mlade u BiH i regiji motiviše na zauzimanje proaktivne uloge u domenu njihovog profesionalnog razvoja i gradeći most između akademske i poslovne zajednice, EFSA je 2013. godine kreirao projekt pod nazivom CEO (Career and Entrepreneurship Opportunities), koji je izrastao u jedan od najznačajnijih projekata za mlade u regiji. Ekonomski fakultet je tokom 2015. godine povezo mlade iz četiri države, organizujući konferencije u Hrvatskoj (Zagreb, 07.11.2015), Crnoj Gori (Podgorica, 21.11.2015), Srbiji (Beograd, 28.11.2015) i Bosni i Hercegovini (Banja Luka, Tuzla, Mostar, Zenica i Sarajevo). Na završnicu ovogodišnje serije CEO konferencija, u Sarajevo je stiglo više od 750 mladih koji su se mogli upoznati s pozitivnim pričama i načinima kako se može uspjeti na različitim područjima.

Međunarodna komisija je 2015. godine za najbolji doktorat iz oblasti Marketinga proglasila doktorski rad docentice Ekonomskog fakulteta u Sarajevu Selme Kadić Maglajić Najbolja knjiga napisana od strane nastavnika Fakulteta je „The Global Crisis of 2008 and Keynes's General Theory“ prof. dr. Fikreta Čauševića u izdanju Springer, Cham-Heidelberg-New York. Prevod ove knjige objavio je Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu 2015. godine. Knjiga se nalazi u 400 najboljih biblioteka na svijetu.

Fakultet političkih nauka

Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu se i u 2015. godini svojim aktivnostima pridržavao svoje misije i u skladu sa reformskim tendencijama sarajevskog univerziteta

vođenim duhom i idejama Bolonjske deklaracije i niza drugih ključnih dokumenata vezanih za šire transformacijske procese ka „Europi znanja“, vrši temeljitu reformu i inovaciju nastavnih planova i programa kako bi izašao ususret izazovima svoga vremena. Imajući u vidu iskustva i pozitivna postignuća srodnih fakulteta u regionu i šire, nastavnici, istraživači i saradnici Fakulteta političkih nauka, jedinog fakulteta te vrste u BiH, odlučni su u namjeri da bosanskohercegovačkim mladim naraštajima ponude niz prepoznatljivih kvalitetnih studijskih programa usporedivih sa većinom razvijenih studija u svijetu.

Pokrenuto je novo usmjerenje na Odsjeku politologije na oba ciklusa studija – UPRAVLJANJE DRŽAVOM za koje postoji veliko interesovanje.

Fakultet političkih nauka i u 2015. godini implementira projekat DEPOCEI (Development of Policy Oriented Training Programmes in the Context of the European Integration – što je rezultiralo otvaranjem Centra za javne politike EU. U okviru Centra su održane dvije edukativne radionice pod nazivom: „Razumijevanje institucija EU i proces priključivanja EU“ na kojima su polaznici bili upoznati sa najvažnijim javnim politikama EU. Uspješno je započet projekat Erasmus + u saradnji sa Univerzitetom u Salzburgu – Curriculum Development of Joint European Master in Political Science.

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije je u 2015. godini realizirao niz aktivnosti u cilju institucionalizacije saradnje sa agencijama za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini, te javnim preduzećima i nevladinim organizacijama čiji je djelokrug širi kontekst sigurnosti. Potpisani su sporazumi o naučnoj, stručnoj i obrazovnoj saradnji sa sljedećim institucijama: Kazneno popravni zavod Sarajevo, Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Mostar, JP „Autoceste Federacije BiH“, Crveni križ/krst Federacije BiH, Federalna uprava za civilnu zaštitu, Tim za monitoring i koordinaciju provođenja Akcijskog plana za borbu protiv korupcije Vlade Kantona Sarajevo, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela u BiH, Obavještajno - sigurnosna agencija BiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko-Dobojskog Kantona, JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo, Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA.

U 2015. godini, Fakultet je, u okviru 15. Dana kriminalističkih nauka, organizovao Međunarodnu naučnu konferenciju „Kriminologija i kriminalistika u funkciji upravljanja kvalitetom sistema sigurnosti“. Konferencija je realizirana u tri zasebne sesije, u tri vremenska intervala tokom godine i na tri različite lokacije, te je okupljen veliki broj domaćih i inostranih učesnika i autora (78 autora, 40 prezentiranih radova i 175 učesnika), sa izuzetnom medijskom praćenošću i značajnim odjekom u javnosti. Takođe, u septembru 2015. godine na Fakultetu je održana i 2. Godišnja konferencija Max Planck partnerske grupe za balkansku kriminologiju „Imprisonment in the Balkans“. Realizirani su i okrugli stolovi: „Socijalna kontrola – problemi, perspektive i dileme“, „Uloga organa starateljstva u provedbi Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku“, te „Izazovi trenutne migracijske krize: Pogledi i perspektive“.

Nastavni proces na Fakultetu u prethodnoj godini značajno je unaprijeđen uspješnim uvođenjem sistema učenja na daljinu (DL – Distance Learning) na prvom i drugom ciklusu studija. Takođe, u okviru razvijanja sistema kontrole i osiguranja kvaliteta, implementiran je sistem elektronske evidencije prisustva studenata.

Značajni iskoraci u realizaciji programa cjeloživotnog učenja učinjeni su u pogledu inoviranja/izmjene postojećih programa, što je rezultiralo kursevima – Ljetnim školama „Smjernice za postupanje u slučaju nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini“ i „Upravljanje u kriznim situacijama“. Shodno tome, Fakultet i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo potpisali su trajni Protokol o partnerstvu u realizaciji ljetnih škola koje organizuje Fakultet.

U okviru naučnoistraživačke djelatnosti, značajno je istaći aktivnosti podorganizacione jedinice Fakulteta – Institut za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije „CriminalEast“, te angažman Naučnog savjeta Instituta u njihovoj realizaciji. Uspješno je provedeno osnaživanja kadrovskih kapaciteta, kroz angažman tri mlada asistenta i jednog višeg asistenta. U cilju omogućivanja sticanja neophodnog radnog iskustva, Fakultet je angažirao i dva pripravnika, te sedam volontera.

U okviru međunarodne saradnje, potpisan je bilateralni ugovor u okviru programa Erasmus+ sa Veleučilištem Velika Gorica iz Republike Hrvatske. Značajan broj međunarodnih zvaničnika i stranih predavača posjetili su Fakultet tokom 2015. godine, te održali predavanja za studente i nastavnike (Glavni tužilac Haškog tribunala Serge Brammertz, sudija iz SAD-a Frank J. LaBuda, prof. Catrien Bijleveld sa Pravnog fakulteta iz Amsterdama, prof. dr. Petrus Van Duyne, Paula G. Byron, sudija iz SAD-a, William J. Hochula Jr., tužitelj iz SAD-a, i dr.).

Pravni fakultet

2015. godine Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu je bio član konzorcija koji je uspješno aplicirao kod DAAD (Deutsche akademische Austauschdienst) za projekt EU SEE Cluster of Excellence in European and International Law. Koordinator projekta je Europa Institut, Univerzitet Saarbrücken. Učesnici u projektu, pored Pravnog fakulteta u Sarajevu, su pravni fakulteti univerziteta u Zagrebu, Beogradu, Skopju, Podgorici i Tirani, te SEELS (South East European Lawschools Network). Cilj projekta je podizanje nivoa kompetencije i ekspertize iz oblasti evropskog i međunarodnog prava. Aktivnosti u projektu, koji će trajati do 2018. godine, podrazumjevaju organizaciju ljetnih škola, seminare za master studente i doktorante, izradu e-Learning modula iz ovih oblasti, saradnju biblioteka, izdavačku djelatnost i organiziranje konferencija.

U 2015. godini pet saradnika Fakulteta u zvanju višeg asistenta je steklo naučni stepen doktora pravnih nauka, te, budući da su ispunjavali predviđene uvjete za izbor u više zvanje, izabrani su u nastavničko zvanje docenta. Navedeni izbori za Fakultet znače njegovo jačanje, te osiguranje nastavnog osoblja za realizaciju studijskih programa.

Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava

Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu je u 2015. godini ostvario značajne rezultate u okviru svoje programske djelatnosti. Realizirana su naučna istraživanja na osnovu 24 verificirana naučno-istraživačka projekta iz oblasti zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, na razne teme, u različitim vremenskim periodima i raznim prostorima istraživanja, od kojih su neka rezultirala prezentacijom naučnih saznanja u formi 11 naučnih knjiga i 10 samostalnih naučnih radova, prezentiranih na više međunarodnih naučnih konferencija, skupova, okruglih stolova i seminara.

Određena naučna istraživanja, koja imaju svojstvo panel i longitudinalnih istraživanja, su u toku. Naučna istraživanja zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine 1991-1995. godine realiziraju se po modelu tipskog projekta naučnog istraživanja, čiji naslov glasi “ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI I MEĐUNARODNOG PRAVA NA TERITORIJI REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE 1991-1995.“. S osloncem na navedeni model, realizuju se sva naučna istraživanja genocida i drugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava na raznim područjima Republike Bosne i Hercegovine u istom vremenskom periodu, što je dovoljna osnova za validne i pouzdane komparacije izvršenih zločina na cijeloj teritoriji Republike Bosne i Hercegovine u isto vrijeme na raznim i različitim područjima. Značajna aktivnost Instituta je saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama na bazi relevantnih naučnih istraživanja, a u funkciji krivičnog procesuiranja zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

Jedno od ključnih postignuća Instituta u procesu organiziranja naučnih istraživanja su prikupljena relevantna, validna i pouzdana dokumenta različite provenijencije, uključujući i video materijale, razne tematike iz raznih vremenskih perioda i sa određenih prostora. Među tim dokumentima, posebna značaj za naučna istraživanja imaju dokumenta Vrhovnog saveta odbrane Savezne republike Jugoslavije.

U organizaciji Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta u Tuzli i Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari – Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine Srebrenica, a povodom obilježavanja dvadeset godina od genocida u Srebrenici, održana je Međunarodna naučna konferencija “SREBRENICA 1995-2015: EVALUACIJA NASLIJEĐA I DUGOROČNIH POSLJEDICA GENOCIDA“, na kojoj su podnesena zapažena naučna saopštenja od značaja za potpunije i pravilnije razumijevanje i shvatanje izvršenog zločina genocida, a u funkciji naučne istine o njemu. Među učesnicima konferencije su bili poznati istraživači holokausta i genocida: prof. dr. David Pettigrew, Diego E. Arria, Keith Doubt, Tomislav Pletenac, Sylvie Matton, Anne Gilliland, dr. Rasim Muratović, prof. dr. Smail Čekić, prof. dr. Dževad Termiz, prof. dr. Mirko Pejanović i dr.

Grupacija humanističkih nauka

Filozofski fakultet

Vijeće Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u 2015. godini je predložilo i usvojilo Elaborat sa nastavnim planom i programom studijske grupe SPECIJALNE PEDAGOGIJE po zahtjevu Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo. Senat Univerziteta dao je saglasnost 26. 11. 2015. godine.

Vijeće Fakulteta je također predložilo i usvojilo Elaborat sa nastavnim planom i programom studijske grupe SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA. Senat Univerziteta dao je saglasnost 26. 11. 2015. godine.

Jedno od ključnih postignuća Katedere za arheologiju jeste uvođenje nastavnog plana i programa koji se počeo realizirati od akademske 2015/2016. godine, a nastao je u okviru Tempus Biherit projekta *Curricular reform of heritage sciences in Bosnia and Herzegovina* finansiranog od strane Evropske komisije.

Fakultet je posebnu pažnju posvetio studentima sa posebnim potrebama kroz Ured za podršku studentima sa posebnim potrebama Univerziteta u Sarajevu, što je rezultat implementacije Tempus projekta „Jednake mogućnosti za studente sa posebnim potrebama“. U toku 2015. godine otpočeo je rad lektorata iz slovenačkog jezika.

Premda na Fakultetu nije organiziran studij „učenja na daljinu“, zahvaljujući razvijenom sistemu BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronski Repozitorij), u martu 2015. godine Fakultet je podržao rad na organiziranju tehnološke implementacije platforme Moodle za pokretanje BISER-a. Nakon inicijalne prezentacije BISER-a za nastavnike i saradnike Filozofskog fakulteta, upriličen je i prvi ciklus edukacije za obuku nastavnog osoblja za rad sa BISER-om u junu 2015. i izrađene Upute za otvaranje kolegija i postavljanje materijala na BISER.

Filozofski fakultet je svečano obilježio 65. godišnjicu Fakulteta 11. 11. 2015. godine nizom aktivnosti, uključujući izložbu *Stare i rijetke knjige* iz fondova Biblioteke Filozofskog fakulteta i akademski skup *Filozofski fakultet u akademskom, kulturnom i društvenom životu Bosne i Hercegovine*.

U okviru svoje izdavačke djelatnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu djeluje i elektronsko izdavaštvo koje nudi mogućnosti izdavanja knjiga, udžbenika i znanstvenih i stručnih radova u elektronskoj formi. Web stranica: <http://www.ff-eizdavastvo.ba/>

Fakultet je nastavio rad na standardizaciji dokumentacije za izdavaštvo i e-izdavaštvo u cilju povećanja kvaliteta ove djelatnosti i stekao prepoznatljivost u tom domenu, čemu u prilog govore i uspješno realizirane ponude za suizdavaštvo knjiga s domaćim i međunarodnim partnerima, od kojih treba izdvojiti realizaciju projekta *Digitalizacija i publikovanje ličnog fonda Laure Papo Bohoreta* sa Arhivom grada Sarajeva i Ambasdom Kraljevine Španije. Po nalogu Vijeća Fakulteta, a u cilju pravilne primjene Zakona u pogledu ocjenjivanja studenata, održan je seminar za sve nastavnike i saradnike Fakulteta sa jasnim uputama u pogledu načina ocjenjivanja, usklađenog sa zakonom i studijskim programima koji se izvode na Fakultetu.

Pedagoški fakultet

Pedagoški fakultet je u toku 2015. godine izabrao novog dekana, novi menadžment te oformio odbore u skladu sa Statutom.

Pokrenuta je saradnja sa Ministarstvom obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo, osnovnim školama i vrtićima u svrhu realizacije stručnog usavršavanja odgajatelja, učitelja i nastavnika kulture življenja i tehničkog odgoja kao i predškolskog odgoja. Inicijativa za projekat je potekla od strane Ministarstva za obrazovanje nauku i mlade i odnosi se isključivo na stručno usavršavanje nastavnika, učitelja i odgajatelja. Prijedlog Ministarstva je prezentiran na Senatu UNSA gdje su nastavnički fakulteti prihvatili ovu vrstu obaveze. U ovaj projekat su uključene sve osnovne škole Kantona Sarajevo i JU Djeca Sarajeva. Predmet projekta jeste organizacija predavanja, seminara, edukativnih radionica i kurseva kao i polaganje stručnih ispita u oblastima ciljanih metodika.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

Uspješnom aplikacijom u 2015 godini je odobreno učešće Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu u Erasmus + projektu „ Podučavanje sportista u vještinama poduzetništva – novi pristup dualnoj karijeri sportista – Atletyc. Početak projekta je planiran za 2016. godinu. Također u okviru Erasmus + programa, Fakultet učestvuje u realizaciji projekta „Kako voditi sportski klub do uspješne budućnost – SportGo“. Završetak projekta se planira za 2017. godinu. U saradnji sa Olimpijskim komitetom BiH i Ministarstvom za civilne poslove BiH realizovan je jubilarni međunarodni simpozijum Nove tehnologije u sportu – 2005 -2015. U organizaciji Katedre za borilačke sportove i uz partnerstvo sa OK BiH realizovana je prva međunarodna konferencija borilačkih sportova „ESP -2015“.

U saradnji sa Ministarstvom obrazovanja, nauke i mladih započet je projekat organizovanja i uključivanja pedagoga tjelesnog odgoja u sistem aktueliziranja i certificiranja savremenih pedagoških praksi u nastavi tjelesnog odgoja. Fakultet u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja , nauke i mladih je učesnik izrade i realizacije projekta promocije i poboljšanja upotrebe bicikla u javnom prijevozu učeničke i studentske populacije u Kantonu Sarajevo „Biciklom sa manje stresa i prema boljem zdravlju“. Fakultet je bio tehnički organizator tradicionalne manifestacije „Olympic Day Run“. Izvršeno je revidiranje studijskog programa I ciklusa studija smjera – Menadžment u sportu. Značajna postignuća se mogu evidentirati u poboljšanju infrastrukturnih pretpostavki za kvalitetniju djelatnost i funkcionisanje kapaciteta Fakulteta: dvorana za borilačke sportove opremljena je sa dodatnih 100 m² judo strunjača - tatamija (50 komada 200 x 100 x 4 cm), a u cilju poboljšanja uslova za realizaciju nastavnih i drugih programskih aktivnosti na Fakultetu. Vrijednost nabavljene opreme iznosi 14.000,00 KM., te je izvršena rekonstrukcija i sanacija dijela ravnog krova na zgradi Fakulteta. Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosi 10.463,62 KM. Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu i Odbojkaški savez Bosne i Hercegovine, zajednički su realizovali projekat unapređenja uslova za odvijanje nastavnog procesa na Fakultetu i razvoj odbojkaškog sporta. U okviru ovog projekta Fakultet je dobio na korištenje Gerflor - Taraflex PVC podlogu namijenjenu za organizaciju i odigravanje odbojkaških utakmica i drugih sportskih manifestacija. Vrijednost pomenute donacije je 45.000 €.

Fakultet islamskih nauka

Fakultet islamskih nauka je u toku 2015. godine izradio i usvojio Nastavni plan i program za jedinstveni doktorski studij iz islamskih nauka. Doktorski studijski program zamišljen je kao dio kontinuiranog i složenog procesa neprekinutog znanstvenog usavršavanja, jer od znanstveno-stručne kompetentnosti odnosno didaktičke sposobnosti tumačenja sadržaja ili „jezika vjere“ koji prirodno podrazumijevaju neumitne promjene, zavisit će kvalitet obrazovanja u islamskim naukama i institucijama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini na svim razinama, kao i kvalitet njihove društvene percepcije u okviru akademske i kulturne zajednice u našoj državi.

S obzirom da je akademsko obrazovanje imama i muallima pitanje od iznimnoga značaja za razvoj vjerskoga života muslimana u Bosni i Hercegovini, a shodno zaključku Rijaseta Islamske zajednice iz maja 2015. godine, Fakultet islamskih nauka je pristupio izmjenama i dopunama Nastavnog plana i programa studija za imame, hatibe i muallime. Ovaj studijski program, suprotno uobičajenoj percepciji, otvoren i za žensku studentsku populaciju budući da muallimsku funkciju u muslimanskim zajednicama ne obavljaju samo muškarci već i žene.

U prostorijama Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu 11. novembra 2015. organizirana je međunarodna konferencija kojom je obilježeno 400 godina od smrti istaknutog bošnjačkog intelektualca i učenjaka Hasana Kafije Pruščaka. Organizatori konferencije su bili: Uprava za obrazovanje i nauku Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, Fakultet islamskih nauka i Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu. Na konferenciji je podneseno sedamnaest referata o različitim aspektima ličnosti i djela Hasana Kafije Pruščaka, a devet referata izložili su nastavnici Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu.

U prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu u srijedu 8. jula 2015. godine potpisan je Sporazum između Fakulteta islamskih nauka i Univerziteta u Sarajevu. Potpisivanjem sporazuma stekli su se uvjeti da Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, kao osnivač Fakulteta islamskih nauka, sa Vladom Kantona Sarajevo zaključi ugovor o reguliranju položaja Fakulteta u sastavu Univerziteta u Sarajevu. Sporazum su potpisali prof. dr. Zuhdija Hasanović i prof. dr. Muharem Avdispahić, rektor Univerziteta u Sarajevu.

U petak 25. 12. 2015. godine u Istanbulu direktor Vakufske direkcije IZ-e u BiH dr. Senaid Zajimović i direktor Generalne direkcije vakufa Republike Turske dr. Adnan Ertem potpisali su Protokol o realizaciji projekta izgradnje i opremanja studentskog doma Fakulteta islamskih nauka. Vakufska direkcija IZ-e u BiH je putem Generalne direkcije vakufa Republike Turske osigurala neophodna sredstva za finansiranje radova potpune izgradnje objekta studentskog doma, koji se nalazi na lokalitetu Vrbanjuša. Pojekt realizacije izgradnje studentskog doma započeo je prije osam godina i do sada je završena prva faza građevinskih radova. Njegovom izgradnjom Fakultet islamskih nauka u Sarajevu će upotpunosti realizirati svoj najvažniji infrastrukturni projekt.

Katolički bogoslovni fakultet

U prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu 8. srpnja 2015. potpisan je Sporazum između Katoličkog bogoslovnog fakulteta i Univerziteta u Sarajevu. Potpisivanjem sporazuma

obje strane su se usuglasile da, u skladu s člankom 158. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, pročišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo”, br.: 42/13 i 13/15), upute sporazumni prijedlog Vladi Kantona Sarajevo i osnivaču teološkog fakulteta Vrhbosanskoj nadbiskupiji, da zaključe ugovor o reguliranju položaja Katoličkog bogoslovnog fakulteta u sastavu Univerziteta u Sarajevu. Sporazum su potpisali dekan Fakulteta prof. dr. Pavo Jurišić s prof. dr. Muharemom Avdispahićem, dr. h. c., rektorom Univerziteta u Sarajevu. I u protekloj godini uspješno su organizirana dva međunarodna simpozija koja su okupila eminentne predavače. Međunarodni simpozij pod nazivima „ZLO NASILJA U ETNIČKIM SUKOBIMA Poraz moralno-povijesnog imperativa: Nikad više! održan je od 1. – 3. 10. 2015. Međunarodni simpozij pod nazivom „Odnos primata i sinodalnosti u strukturi Crkve“ održan je 13. 11. 2015.

Studenti Katoličkog bogoslovnog fakulteta uspješno su sudjelovali u implementaciji programa pod nazivom „Vjera i oprost“ koji je sastavni dio projekta PRO-budućnost, a koji provodi Međureligijsko vijeće u suradnji s Chatolic Relife Service-om i Caritasom BK BiH, pod pokroviteljstvom USAID-a. I u protekloj godini uspješno je nastavljen ciklus organizacije i održavanja Teoloških tribina.

Orijentalni intitut

U toku 2015. godine Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu nastavio je s radom na usklađivanju akata i normi u skladu sa novom ulogom u sistemu naučnoistraživačke djelatnosti i promocije nauke u oblasti kojom se bavi, na osnovu postojećih pravnih normi funkcionalno integriranog Univerziteta, dok su saradnici na Institutu, u različitim istraživačkim i naučnim zvanjima, radili na projektima u skladu sa Planom rada za 2015. godinu.

Manifestacija obilježavanja 65 godina postojanja i rada Orijentalnog instituta je obilježena organiziranjem međunarodnog naučnog skupa pod nazivom *Treći međunarodni naučni skup „Kulturno-historijski tokovi u Bosni od 15. do 19. stoljeća”* (15. do 17. maja 2015), te snimanjem i prikazivanjem dokumentarnog filma o Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu. Održana je promocija izdanja Instituta 2010-2015 u prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu, kao i promocija izdanja Instituta u Mostaru. Također, upriličena je izložba rukopisa i arhivskih dokumenata iz Rukopisne i arhivske zbirke Orijentalnog instituta Univerziteta u Sarajevu, te je izrađena i objavljena monografija Orijentalnog instituta Univerziteta u Sarajevu.

Institut je uspješno aplicirao na istraživačko-razvojne projekte. Projekt „Kulturna povijest Bosne u osmanskome periodu: Teorijsko-metodološke implikacije digitalne katalogizacije rukopisa bosanskih autora na orijentalnim jezicima u jedinstvenoj bazi podataka“ finansira Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, projekt „Zaštita kulturno-historijskog naslijeđa BiH iz osmanskog perioda: digitalizacija i obnova specijalne vilajetske i arhivske rukopisne zbirke Orijentalnog instituta“ finansira Ministarstvo civilnih poslova BiH, dok projekt: „Digitalizacija stare periodike i obnova Rukopisne zbirke Orijentalnog instituta“ finansira Federalno ministarstvo kulture i sporta. Institut je učestvovao u suorganizaciji manifestacije „400 godina djela Hasana Kafije Pruščaka 1615.-2015.” (Sarajevo, 11. novembar 2015.).

Institut za jezik

U 2015. godini završen je proces promjene naziva, osnivača i lica ovlaštenog za zastupanje Instituta za jezik. Naime, do stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, osnivačka prava nad Institutom za jezik su pripadala Skupštini RBiH. Nakon stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo 2013. godine, osnivačka prava nad Institutom preuzeo je Kanton Sarajevo. S obzirom na to da je spomenutim Zakonom predviđena i konačna reintegracija Univerziteta u Sarajevu kojom Institut djeluje kao organizaciona jedinica Univerziteta, bilo je potrebno preduzeti neophodne promjene. U tom smislu, može se reći da je tokom 2015. godine napokon strateški i formalno Institut pozicioniran u strukturi naučnih ustanova od značaja za Kanton, Federaciju i Bosnu i Hercegovinu.

Nakon 17 godina, koliko je prošlo od održavanja Prvog simpozija (Bihać, 1998), Institut za jezik Univerziteta u Sarajevu organizirao je Drugi simpozij o bosanskom jeziku pod naslovom *Istraživanje, normiranje i učenje bosanskoga jezika – dosadašnji rezultati, potrebe i perspektive*. Simpozij je održan 12. i 13. marta 2015. godine u Sarajevu, a sudjelovali su naučni radnici s različitih visokoškolskih i drugih obrazovnih ustanova (najviše iz Bosne i Hercegovine, dva iz Srbije, jedan s Kosova i jedan iz Njemačke). Podnesena su 33 referata od ukupno 42 prijavljena u okviru tematski srodnih osam sesija, a iz oblasti historije jezika, standardnog jezika, leksikografije, dijalektologije, pragmalingvistike i metodike nastave bosanskoga jezika, te referati koji govore o stanju bosanskog jezika u Bosni i Hercegovni, na Kosovu, u Srbiji i Turskoj, čime je ovo ujedno najveći naučni skup posvećen isključivo pitanjima bosanskog jezika.

U okviru međunarodne saradnje, u 2015. godini, slavistica prof. dr. Masha Belyavski Frank s De Pauw univerziteta iz SAD-a je u Institutu za jezik boravila od 26. maja do 05. juna, gdje je obavljala istraživanja u vezi s prevođenjem sevdalinki na engleski jezik. Institut je iskazao volju da se kao suizdavač pojavi u navedenom projektu i uspješno aplicirao kod Fonda Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke. U projekt su uključeni po stručnom zvanju Alen Kalajdzija i Haris Čatović, a iz oblasti administracije i podrške Hadžem Hajdarević. U drugoj polovini 2015. godine vršene su redakture i provjere građe za knjigu koja će se zvati *Miris dunja – odabrane sevdalinke iz Bosne i Hercegovine* i biti objavljena dvojezično, na bosanskom i engleskom jeziku. U toku je finalizacija projekta.

Također, u junu 2015. u Institutu je boravila Azra Hodžić, asistentica Bečke južne slavistike, s kojom je pripremljen projekt *Stručno usavršavanje nastavnika bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika u Republici Austriji*. Napravljen je kompletan program, kurikulum, teme, određeni su predavači te mjesto i vrijeme održavanje planirane stručne konferencije: 21–25. mart 2016. u Sarajevu. Institut je povezao više pravnih faktora iz zemlje (nadležna ministarstva, naučne i nastavne ustanove) i Republike Austrije (Ministarstvo obrazovanja Austrije i Institut za interkulturalnu pedagogiju). Projekt je potpuno završen te ostaje praktična realizacija u 2016.

Tokom 2015. godine objavljeno je ukupno šest publikacija, od čega su dvije monografije, dva zbornika radova, jedna bibliografija izdanja Instituta za jezik i periodični časopis Instituta za

jezik, od čega je ukupno s publikacijama objavljeno 1677 str. Realiziran je i projekt digitalizacije časopisa *Književni jezik*, koji izlazi od 1972. godine. Časopis je elektronski dostupan po člancima na web-stranici Instituta, a obuhvaća oko 8000 digitaliziranih stranica

Institut za istoriju

Institut je nastavio saradnju sa srodnim institucijama iz inozemstva, doprinoseći afirmaciji naše historijske nauke u svijetu. To je posebno vidljivo kroz dva međunarodna projekta i jednu međunarodnu naučnu konferenciju. Prvi projekt je *Repräsentationen des sozialistischen Jugoslawien im Umbruch Entwicklungen seit den 1970er Jahren*, u okviru kojeg surađuju Humboldt - Universität (Berlin), Filozofski fakultet (Beograd), Institut za nacionalnu istoriju (Skopje), Institut za istoriju (Sarajevo), Filozofski fakultet (Pula) i Filozofski fakultet (Kopar). Drugi, iznimno važan projekt je *Represija poslije Drugog svjetskog rata: komparativni primjeri Slovenije i Bosne i Hercegovine*. U okviru ovoga projekta, Institut razvija saradnju sa Institutom za noviju zgodovinu iz Ljubljane. Institut je u saradnji sa Institutom za istoriju Univerziteta Nikola Kopernik iz Toruńa, Republika Poljska, organizirao naučni skup u Sarajevu pod naslovom *Poljska u Bosni, Bosna u Poljskoj* (Sarajevo, 15-16.5.2015). Institut je 2015. predstavio svoju aktivnost na festivalu istorije Kliofest (Zagreb, 12.5.2015), čiji je cilj posjetiteljima približiti historijsku nauku i njezine stvaratelje, popularizirati izdavačku djelatnost na polju historiografije i srodnih znanosti, potaknuti raspravu među povjesničarima o nekim važnim pitanjima struke. Osim toga, Institut je svoju prisutnost iskazao izvan Sarajeva, kroz predstavljanje knjiga, razgovor o knjizi i organiziranje naučnog skupa u Mostaru pod naslovom *Urbani razvoj Bosne i Hercegovine u stoljeću rata 1914.-2014.* (Mostar 1-2.10.2015). Izdavačka djelatnost Instituta za istoriju je u 2015. bila iznimno bogata (objavljeno ukupno osam publikacija, od toga četiri monografije, jedan zbornik radova i tri broja časopisa). Institut je organizirao javno predstavljanje svojih izdanja: Tragovima naših komšija: Jevreji u Bosni i Hercegovini i holocaust (Sarajevo 30.3.2015), Srebrenica nakon genocida (Sarajevo 16. 6. 2015), Promocija izdanja Instituta za historiju (*Mjesto i uloga Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" u društvenom životu Hrvata Bosne i Hercegovine između dva svjetska rata (1918.-1941.) i Multikonfesionalna Hercegovina. Vlast i lojalnost u kansoosmanskom društvu*) (Mostar 1. 10. 2015). Institut je organizirao dvije javne diskusije: „Handžar divizija: od fantazije do stvarnosti“ (Sarajevo, 8.5.2015, Predavač: dr. Xavier Bougarel, Odjeljenje za osmanske i turske studije Nacionalnog centra za naučna istraživanja, Pariz), te predavanje naslovljeno „Nadgrobna ploča bosanske kraljice Katarine: novopronađeni crtež iz Britanske biblioteke“ (Sarajevo 14.10.2015, Predavač: Husein Sejko Mekanović). U 2015. tri saradnika (Sonja Dujmović, Muhamed Nametak i Sedad Bešlija) odbranili su doktorske disertacije, što je krupan doprinos stvaranju naučnog kadra u historiografiji u Bosni i Hercegovini

Grupacija medicinskih nauka

Medicinski fakultet

Medicinski fakultet je u studijskoj 2015/16 godini upisao prvu generaciju studenata koji su upisali studijski program „Medicina na engleskom jeziku“. Ovo je prvi studijski program

medicne na engleskom jeziku na javnim univerzitetima u Bosni i Hercegovini. Cjelokupan studijski program je usaglašen sa programima studija medicine u zemljama Evropske unije.

U studijskoj 2015/16 godini upisana je prva generacija studenata koji su studij upisali po „Integriranom studijskom programu medicina“. Ovaj studijski program je u potpunosti prilagođen Direktivi Evropske Unije broj 2005/36, odnosno članu 24. Direktive regulisanih profesija, i Direktive 2013/55 Vijeća Evrope.

Medicinski fakultet je bio inicijator i domaćin održavanja VII Dekanske Konferencije/Zbora medicinskih fakulteta u Bosni i Hercegovini, koja je održana 04.12.2015. godine, i kojoj je predsjedavao Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

U mjesecu januaru 2015. godine Udruženje studenata Medicinskog fakulteta je bilo organizator 1. Internacionalnog kongresa za studente medicine – SaMED 2015. Na samom kongresu je bilo preko 250 prijavljenih iz 17 država širom svijeta.

U studijskoj 2015/16 godini, Medicinski fakultet je objavio konkurs za upis treće generacije studenata III ciklusa studija.

Dana 01.12.2015. godine u organizaciji UNDP i koordinaciji sa rezidentnim Ambasadorom UNDP u BiH održani su dani borbe protiv HIV-AIDS.

U decembru 2015. godine (22.12.) je održan tematski sastanak sa direktorima srednjih škola Kantona Sarajevo pod nazivom „Značaj institucionalne saradnje u ranoj profesionalnoj orijentaciji srednjoškolaca“, sa ciljem upoznavanja budućih kandidata za upis sa studijem na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Stomatološki fakultet sa klinikama

Stomatološki fakultet sa klinikama Univerziteta u Sarajevu imao je izuzetno uspješnu 2015. godinu. Realizirani su svi postavljeni ciljevi u oblasti edukacije, pružanja zdravstveno-stomatoloških usluga i kapitalnih ulaganja.

Realizirana je edukacija u okviru spcijalističkog staža doktora stomatologije. Također, ostvareno je prihvatanje specijalizacije iz ortodontije koja se sprovodi na Stomatološkom fakultetu sa klinikama u Sarajevu u NEBEOP (Network of Erasmus Based European Orthodontic Program).

Pruženo je više stotina hiljada usluga u oblasti stomatološke djelatnosti za sve uzraste stanovništva i za pacijente iz cijele Bosna i Hercegovine, prvenstvano iz Kantona Sarajevo i Federacije BiH. Prema Godišnjem izvještaju za 2015. godinu broj usluga iznosi 403927.

Izvršena je obuka dva nastavnika iz deficitarnih oblasti (ortopedija vilica, ortodontija te dentalna implantologija), a koja je rezultirala uključivanjem u najsuvremenije svjetske trendove u ovim oblastima stomatologije.

Održano je više edukacija od strane profesora iz evropskih država za nastavno osoblje Fakulteta. Predavači su bili prof. Winfried Walter (SR Njemačka), prof. Andreas Bartols (SR Njemačka), prof. Hande Sar Sancak (R Turska), prof. Meriam Magvelashvili (SAD), prof. Hrvoje Brkić (R Hrvatska), te prof. Ljubomir Todorović (R Srbija).

Ostvarene su veze sa reprezentativnim institucijama u oblasti stomatološke djelatnosti u svijetu (Akademie Karlsruhe, Njemačka).

Realizirana je nabavka dva najsuvremenija aparata digitalizirane tehnologije čime se Stomatološki fakultet sa klinikama uvrstio u red fakulteta sa najsuvremenijom opremom. Radi se o opremi najsuvremenije generacije u oblasti stomatološke protetike. Aparati su iz reda robotike CAD/CAM aparata, a koji na bazi softvera samostalno izrađuju protetske radove.

Razrađen je koncept pokretanja nastave na engleskom jeziku. Naime, Medicinski fakultet u Sarajevu pokrenuo je ovu vrstu nastave, a Stomatološkom fakultetu ostaje da dio kurikuluma iz oblasti stomatologije prevede na engleski i po stvaranju uslova provede zakonsku proceduru i ponudi studij na engleskom jeziku za sve zainteresirane studente.

Farmaceutski fakultet

Na Farmaceutskom fakultetu je urađena revizija nastavnog Plana i programa kako bi se približio praksi u evropskom prostoru obrazovanja, obzirom da je to veoma važno za regulirane profesije i u skladu sa odredbama EU Direktive 2005/36 EC.

Na Farmaceutskom fakultetu 2015. je bila obilježena produženjem validnosti Certifikata o implementiranosti i usklađenosti sistema upravljanja sa zahtjevima norme ISO 9001:2008, nakon nadzorne posjete.

Organiziran je Seminar o strateškom planiranju na Fakultetu, te su po okončanju istog održani i dani Strateškog planiranja na kojima je sačinjen i usvojen Strateški plan Fakulteta za naredne tri godine. Veoma je naglašen angažman, kao i prepoznatljivost nastavnika i saradnika Fakulteta u organizacijskim i naučnim odborima domaćih i internacionalnih kongresa i konferencija.

Potpisani su ugovori s brojnim apotekama i zdravstvenim ustanovama u FBiH, kao mjestima za obavljanje stručne prakse studenata završne godine.

Fakultet učestvuje u Twinning projektu: “Strengthening institutions and capacities for implementation of EU Directive on professional qualifications” 2014-2015 u organizaciji Delegacije EU u BiH i Agencije za evropske integracije i ekonomski razvoj Austrije.

Fakultet zdravstvenih studija

Na Fakultetu zdravstvenih studija je 2015. godine započela realizacija III ciklusa studija sa prvom generacijom studenata. Prva generacija upisanih na doktorski studij „Okupaciono zdravlje“ broji 9 studenata na prvoj godini i 6 studenata koji su na osnovu prethodno stečenog zvanja Magistra zdravstvenih nauka stekli pravo upisa na II godinu trećeg ciklusa studija.

U maju mjesecu 2015. godine je izvršena recertifikacija sistema upravljanja kvalitetom Fakulteta zdravstvenih studija temeljem međunarodnog standarda ISO 9001:2008, provedena od strane nominiranih auditora prema dogovorenom i potvrđenom programu i BVC procedurama. U zaključku provedenog recertifikacijskog audita je navedeno da u periodu od početne certifikacije do ove recertifikacije su učinjeni ključni koraci u razvoju sistema; uvedena su mjerenja zadovoljstva interesno utjecajnih strana, provedena je revizija strateških dokumenata, donesen akcijski plan s raspodjelom odgovornosti, indikatori za pojedine aktivnosti i potrebni resursi. Poboljšanja sistema su vidljiva i značajna, sistem je u razdoblju od početne certifikacije unaprijeđen od formalnih minimuma u alat upravljanja kvalitetom koji je u stanju ispunjavati politiku i ciljeve Fakulteta.

Fakultet zdravstvenih studija je aktivni učesnik u Projektu „Jačanje sestrinstva u BiH“ potpisanom u junu 2015.godine, a u koji su uključeni Vlada Švajcarske, Univerzitetska bolnica Ženeva, Institut sestrinskih nauka Bazel, Pro Ses Fondacija fami. Projekat se sastoji od tri komponente, a Fakultet je uključen u komponentu III, koja se odnosi na formalno obrazovanje medicinskih sestara. U sklopu projekta će biti provedena analiza nastavnog Plana i programa u skladu sa Standardima EU sa jasno definisanim izlaznim kompetencijama. U okviru Projekta je planirano opremanje Kabineta za zdravstvenu njegu.

U oktobru mjesecu je realizirana uspješna studijska posjeta uposlenika Fakulteta zdravstvenih studija sa tri studijska programa Zdravstvenom fakultetu, Univerza v Ljubljani koja je rezultirala razmjenom iskustava i usvajanjem novih pristupa u nastavnom procesu. Precizirane su aktivnosti na jačanju saradnje i mobilnosti studenata i uposlenika između dva Fakulteta.

U novembru je na Fakultetu zdravstvenih studija doktorsku disertaciju uspješno odbranilo sedam kandidata koji su tim činom stekli zvanje doktora zdravstvenih nauka po prvi put na području Bosne i Hercegovine, ali i u regionu. Time je Fakultet zdravstvenih studija po prvi put dobio vlastiti kadar koji će u budućnosti biti nosilac nastavnog procesa.

U tehničkom smislu, ali kao doprinos poboljšanju temeljnih procesa omogućen je pristup Wi-Fi mreži i izvršena nadogradnja softwera za podršku ISSS- sistemu.

Veterinarski fakultet

Veterinarski fakultet je postao član konzorcija u dva nova regionalno značajna međunarodna projekta. Prvi finansira Međunarodna Agencija za Atomsku Energiju (IAEA) pod naslovom: “Enhancing National Capabilities for Response to Nuclear and Radiological Emergencies” – Re-enforcing Veterinary Authorities to Respond to Nuclear Emergencies”. Projekat će biti aktivan u periodu 2016-2018. Drugi je projekt “Preventing vector borne diseases around the Mediterranean and Black Sea regions by creating new networks” koji finansira EU MediLabSecure.

Dana 24. marta 2015. godine svečano je otvoren Klub studenata Veterinarskog fakulteta i zvanično predan na korištenje i upravljanje Asocijaciji studenata VFS. Istom prilikom je održana i prezentacija razvojnog projekta "Klinički centar" Veterinarskog fakulteta Sarajevo.

Na Veterinarskom fakultetu je održan naučni skup pod naslovom „Treći Bosansko-Turski naučni dani i IV Simpozij veterinarne velike i male prakse BiH" sa međunarodnim učešćem u organizaciji Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u suradnji sa Fakultetom Veterinarske Medicine Univerziteta Istanbul u periodu od 21. do 24. aprila 2015. godine.

Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu je dobio Certifikat za sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa normom ISO 9001:2008 u području računovodstvene, pravne i administrativne poslovne djelatnosti.

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine (BATA) odobrio je akreditaciju za ispitne laboratorije Veterinarskog fakulteta prema zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025:2006. U ispitnim laboratorijama Veterinarskog fakulteta uspješno je završeno drugo nadzorno ocjenjivanje. Komitet za akreditiranje je donio Odluku o potvrđivanju statusa odobrene akreditacije i Odluku o proširivanju područja odobrene akreditacije.

Dana 14. oktobra 2015. godine na Veterinarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu je održana „4-ta Generalna skupština asocijacije Veterinarskih fakulteta Mediteranskih zemalja“ (REV MEED) pod pokroviteljstvom Međunarodne organizacije za zdravlje životinja (OIE). Na skupštini je bilo prisutno 20 delegata iz zemalja članica mreže (Alžir, Albanija, BiH, Hrvatska, Egipat, Francuska, Grčka, Italija, Jordan, Liban, Maroko, Srbija, Slovenija, Turska, Tunis). REEV Med mreža je formirana sa ciljem razmjene iskustava i zajedničkog djelovanja u oblasti evaluacije studijskih programa, razmjene nastavnika i studenata, zajedničkih naučnih projekata i jačanja nastavnih, infrastrukturnih i naučnih kapaciteta članica.

U periodu od 14. do 16. oktobra 2015. godine Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu u suradnji sa Veterinarskom komorom Federacije BiH je organizovao međunarodni Kongres pod naslovom „One world – One health – One vision“. Kongres podržava svjetski priznatu strategiju „Jedinstveno zdravlje“ (One Health), koja promoviše interdisciplinarnu saradnju i komunikaciju kako bi se poboljšalo zdravlje ljudi i životinja. Učesnici kongresa su prezentirali aktuelne naučne radove iz oblasti infektivnih i parazitarne bolesti, sigurnosti hrane i veterinarskog javnog zdravstva, upravljanja prirodnim katastrofama - pripravnosti i saradnje, uticaja okoline na zdravlje ljudi i životinja, vektora i vektorskih bolesti, kliničkih nauka, animalne proizvodnje i dobrobiti životinja te veterinarskog obrazovanja i profesionalnog razvoja.

Ispitne laboratorije Instituta Veterinarskog fakulteta su u toku 2015. godine analizirale ukupno 96 516 uzoraka (klinički uzorci, uzorci hrane, uzorci hrane za životinje). U sklopu Instituta Veterinarskog fakulteta se nalazi 10 laboratorija akreditovanih prema zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025:2006 sa 29 akreditovanih metoda, od kojih su u 2015. godini akreditovane tri nove metode.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Prirodno-matematički fakultet

Tokom 2015. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu, realizirane su sljedeće aktivnosti:

Održana je konferencija: “1st International Conference on Environmental Science and Technology (ICOEST)”, koja je imala za cilj promociju i širenje tema vezanih za probleme znanosti i tehnologiju zaštite okoliša. Glavni cilj ICOEST konferencije bio je okupiti istraživače, znanstvenike i stručnjake na sveučilištima, tvrtkama, institucijama, zajednicama, agencijama, udrugama i društvima te im pružiti jedinstvenu platformu za razmjenu ideja diljem svijeta, kao i elaborirati nedavna zbivanja na području znanosti i tehnologije zaštite okoliša. Konferencija je održana u hotelu Hollywood u Sarajevu od 09.09. 2015. do 13.09. 2015. u organizaciji Prirodno-matematičkog fakulteta (Odsjeci za Biologiju i Geografiju) i Yildiz Technical University, Turska. Konferenciju je pratilo je 200 učesnika iz Turske, Bosne i Hercegovine, Malezije itd.

Održan je Skup „Smilja Mučibabić - život i djelo“ kojim su svečano obilježeni, pod pokroviteljstvom Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (Odsjek za biologiju), život i djelo prof. dr Smilje Mučibabić, prve dekanese Prirodno-matematičkog fakulteta. Svečana akademija održana je u svečanoj sali Akademije nauka i umjetnosti BiH (23. 11.-24.11), kojoj su prisustvovali eminentni predstavnici akademske zajednice Bosne i Hercegovine i okruženja.

Potpisan je Aneks Sporazuma o naučnoj saradnji između Univerziteta u Sarajevu i Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu sa Univerzitetom u Beogradu i Biološkim fakultetom Univerziteta u Beogradu.

Prihvaćen je Sporazum o naučnoistraživačkoj, obrazovnoj i tehničkoj saradnji u okviru Konzorcija članica Grupacije prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

Tokom 2015. godine u organizaciji Odsjeka za fiziku održan je stručni seminar za nastavnike i profesore fizike pod nazivom „Učenje i poučavanje mehanike“ i gostujuće naučno-stručno predavanje.

Prof. dr. J Emyr Macdonald sa School of Physics and Astronomy, Cardiff University, održao je 17.04.2015. predavanje “Nanotechnology: na introduction”. U posljednjih deset ili više godina, potreba za korištenjem tehnologije na skali 1-100 nm je naglo povećana. Nanočestice uobičajenih dimenzija 2-20 nm se već godinama koriste kao katalizatori. Ambiciozniji cilj jeste prevazići takve pasivne sisteme da bi se razvile osnovne tehnologije kao što su konstruisanje, kretanja, te elektronički i energetski sistemi na tim skalama. Predstavljeno je snimanje na nano-skali, proizvodnja odozgo prema dole i odozdo prema gore, te osvrt na razvoj elektronike na nano-skali koristeći sintetičke molekule i proteine. Gdje god je bilo moguće, materijal je bio povezan sa temama dodiplomskog studija fizike.

Stručni seminar „Učenje i poučavanje mehanike“ održan je dana 19.01.2015. godine. Primarni cilj seminara sastojao se u stručnom usavršavanju nastavnika i profesora fizike za poučavanje oblasti mehanika, u osnovnim i srednjim školama. Seminaru je prisustvovalo 50 nastavnika i profesora fizike iz svih krajeva Bosne i Hercegovine. Veliki je odaziv bio među mladim

nastavnicima i profesorima fizike. Zanimanje je naročito pobudilo demonstriranje mogućnosti implementacije ogleđa sa lako pristupačnim materijalima u nastavi mehanike.

Realizovana je posjeta učenika VI, VII, VIII i IX razreda Privatne osnovne škole Bloom Odsjeku za geografiju, u svrhu boljeg upoznavanja sa geografijom kao nastavnim predmetom i naučnom oblasti, kao i sa Prirodno-matematičkim fakultetom kao visokoobrazovnom institucijom. (17. april 2015.)

Gostujuća predavanja doc. dr. Valentine Brečko Grubar i doc. dr. Gregor Kovačić, nastavnika na Odsjeku za geografiju, Fakulteta za humanističke studije na Primorskom univerzitetu iz Kopra (Slovenija) u ljetnom semestru realizovana su u sklopu CEEPUS programa. (maj 2015.)

Organizacija Međunarodne konferencije o turizmu i menadžmentu u ugostiteljstvu (International Tourism and Hospitality Management Conference – ITHMC) sa učešćem blizu 100 eminentnih naučnika iz ove oblasti, iz velikog broja različitih država svijeta (Bosna i Hercegovina, Turska, Hrvatska, Slovenija, Španija, Mađarska, Poljska, SAD, Republika Koreja, Japan, Malezija, Južna Afrika, Izrael i dr.). (30. septembar – 04. oktobar 2015.).

Na Odsjeku za hemiju provedene su i aktivnosti na realizaciji Tempus NETREL Projekta u sklopu čega su organizirana dva petodnevna kursa (teorijska i praktična obuka) za oko 70 učenika iz laboratorija u Bosni i Hercegovini. Manifestacija „Otvoreni dani hemije 2015“ organizirana je 27. i 28. aprila 2015. god. Odsjek je posjetilo 25 grupa učenika (oko 375 učenika) u pratnji profesora iz 15 različitih srednjih škola (Sarajevo, Goražde, Visoko, Kiseljak, Istočna Ilidža, Pale).

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu je bio organizator 26. Međunarodne naučno-stručne konferencije poljoprivrede i prehrambene industrije. Suorganizatoru su bili: Ege Univerzitet iz Izmira, Uludag Univerzitet iz Burse i Privredna komora Bosne i Hercegovine. Ukupan broj učesnika na konferenciji bio je 201. U strukturi učesnika najviše ih je bilo sa Univerziteta u Sarajevu (85). Osim iz Sarajeva na konferenciji je bilo još 18 učesnika iz Bosne i Hercegovine. Pored Bosne i Hercegovine je učestvovalo još sedam zemalja: Turska (Izmir, Bursa, Ankara, Osmanyne, Aydin-72 učesnika); Hrvatska (Osijek, Zagreb-14 učesnika); Srbija (Beograd, Novi Sad, Bačka Topola – 9 učesnika); Norveška – 1 učesnik, Njemačka – 1 učesnik i Slovenija, Ljubljana – 1 učesnik.

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet UNSA je bio organizator 3. Dekanske konferencije poljoprivrednih fakulteta, sa 24 učesnika: Makedonija, Skopje – dva, Slovenija, Ljubljana – tri, Slovenija, Maribor – jedan, Srbija, Beograd – dva, BiH, Delegacija EU – jedan, BiH, Sarajevo – trinaest, Hrvatska, Zagreb – jedan i Hrvatska, Osijek – jedan.

Poljoprivredno prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu je bio organizator 7th Balkan Conference on Animal Science skupa sa Namik Kemal Univerzitetom iz Tikirde (Turska). Na

konferenciji je bilo 108 učesnika iz 8 država (Bosna i Hercegovina, Turska, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija i Iran).

Fakultet je bio suorganizator 3rd International Symposium on Traditional Foods from Adriatic to Caucasus skupa sa Namik Kemal Univerzitetom iz Tikirde (Turska). Na simpoziju je prezentovano preko 600 radova koji se odnose na tradicionalnu hranu od Azerbejdžana, Turske, Grče, Italije Austrije pa do zemalja regije.

Na Fakultetu je uspješno diplomirala prva generacija studenta u odjeljenju u Distriktu Brčko (I ciklus studija Biljna proizvodnja).

Razvijena je i uspostavljena funkcionalna Web stranica Fakulteta www.ppf.unsa.ba i formiran Izdavački savjet Fakulteta.

Fakultet je uspješno završio nekoliko međunarodnih projekata od iznimnog značaja za poljoprivredno prehrambeni sektor, kao i ekologiju u Bosni i Hercegovini. Projekte su finansirali RRPP in Western Balkans Swiss Agency For Development And Cooperation, HERD, Foreign Agricultural Service (FAS) of the United States Department of Agriculture (USDA), EEA-Evropska agencija za okoliš.

Poljoprivredno prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu je bio izdavač dvije knjige časopisa *Radovi Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta*, te 2 univerzitetska udžbenika i jedne naučne knjige.

Šumarski fakultet

Šumarski fakultet je tokom 2015. godine uspostavio saradnju sa Direkcijom turskih šuma kao krovnom organizacijom koja se bavi gospodarenjem državnim šumama u Turskoj, gdje je dogovorena saradnja oko implementaciji zajedničkih projekata javnog preduzeća „Turske šume“ i Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. S tim u vezi, delegacija sa Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu koju je predvodio dekan fakulteta je početkom 2015. godne učestvovala na godišnjem sastanku Direkcije šuma Republike Turske u Antaliji, gdje je dogovarana buduća saradnja i prezentirani projekti koji su od interesa za realizaciju u narednom periodu. Održani su sastanci sa dekanima i direktorima visokih šumarskih škola u Turskoj, te je dogovorena saradnja na razmjeni profesora, saradnika i studenata. Posjeta je od istorijskog značaja jer je Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu prepoznat kao ravnopravni partner Direkcije „Turskih šuma“ i šumarskih fakulteta u Turskoj, te je obećana pomoć za realizaciju projekata od interesa za šumarstvo BiH, kao i u usavršavanju i spcijalizaciji saradnika i nastavnog osoblja. Dalja saradnja će se ostvarivati u direktnom kontaktu između nastavnog osoblja sa Šumarskog fakulteta i zainteresiranih institucija u Turskoj čija je krovna institucija Direkcija turskih šuma.

Šumarski fakultet je potpisao pismo namjere o učeću u međunarodnoj razmjeni akademskog osoblja i studenata u programu CEEPUS III u mreži „Novi pravci šumarskih nauka u centralnoj Evropi“. Imenovan je i lokalni koordinaor ispred Šumarskog fakulteta u Sarajevu. Omogućena

je razmjena nastavnog osoblja i studenata sa većinom srednjoevropskih i istočnoevropskih zemalja koje su u mreži CEEPUS. Saradnja se nastavlja i za školsku 2016/2017. godinu. Uspostavljena je saradnja sa Georg August Univerzitetom u Goettingenu (Njemačka) gdje su se tokom 2015. godine vodili intenzivni razgovori o uspostavljanju međusobne saradnje što je i rezultiralo potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju na Univerzitetu u Sarajevu krajem 2015. godine a očekuje se da će isti biti potpisan početkom 2016. godine na Univerzitetu u Goettingenu. Za Šumarski fakultet ovo je od velikog značaja jer je Šumarski fakultet GA Univerziteta u Goettingenu jedini fakultet ove vrste u njemačkom govornom području, koji je zadržao naziv „Šumarski fakultet“ i kome je u fokusu studija gospodarenje šumama. Georg August Univerzitet u Goettingenu je jedan od najprestižnijih evropskih univerziteta.

Šumarski fakultet je tokom 2015. godine napravio iskorake u infrastrukturnoj obnovi fakulteta. Tako je u potpunosti obnovljena jedna učionica koja je opremljena najsavremenijom multimedijalnom opremom te je u skladu sa tehničkim mogućnostima poprimila karakteristike amfiteatra. U svim učionicama Fakulteta je obnovljena elektronska oprema i multimedijalni uređaji. Pored toga tokom 2015. godine radilo se na pripremi projekata povećanja energetske efikasnosti zgrade Fakulteta, što će u narednom periodu rezultirati, u skladu sa finansijskim mogućnostima, obnovom zgrade fakulteta.

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju (INGEB) Univerziteta u Sarajevu, afilijacijski je centar Međunarodnog centra za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju (International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology, ICGEB), koji je osnovan u sklopu specijalnog programa UNIDO (United Nations Industrial Development Organization), a od 1994. predstavlja autonomnu međudržavnu organizaciju pod stalnom kooperacijom UN. S obzirom na osnovnu djelatnost ICGEB-a koja podrazumijeva primjenu naprednih istraživanja i edukaciju u molekularnoj biologiji i biotehnologiji, kao i razvoj najmodernijih tehnika u poljima biomedicine, genetičkog inženjerstva, biotehnologije i zaštite okoline, participacija u radu ICGEB-a kao i realizacija projekata koje ICGEB podržava, jedan je od ključnih strateških pravaca Instituta. Stoga, početak realizacije dvogodišnjeg projekta “*Genetic and bioactivity characterization of some endemic B&H Lamiaceae*“, koji je podržan od strane ICGEB-a, a finansira se po osnovu „CRP-ICGEB Research Grant“ programa, predstavlja jedno od ključnih postignuća Instituta u 2015. godini. Značaj ovog projekta naglašava visok nivo biljnog diverziteta u Bosni i Hercegovini te njegove endemičnosti i specifičnosti kao i potreba za stalnom karakterizacijom nasljednog materijala i bioaktivnog potencijala endemičnih biljnih vrsta. U protekloj godini realizirane su sve planom projekta predviđene aktivnosti. Biljni materijal vrsta *Micromeria pulegium* (Rochel) Benth. *A. orontius* (K.Maly) Šilić, *Satureja horvatii* Šilić, *S. subspicata* Bartl. ex Vis i *Thymus bracteosus* Vis ex Benth. prikupljen je na određenim lokacijama te su napravljeni suhi ekstrakti i izolovana DNK. U toku je analiza antimikrobnih, citogenotoksičnih i apoptotskih efekata ekstrakata te molekularno-genetička karakterizacija svih pet odabranih biljnih vrsta.

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju je jedan od centara uključenih u projekt GENIEUR (GENes in Irritable Bowel Syndrome Research Network EUROpe), u okviru EC programa finansiranja COST. Cilj ovog projekta je uspostavljanje panevropske interdisciplinarnе mreže za identifikaciju nasljednih faktora (genetičkih, epigenetičkih i metagenomičkih) koji doprinose etiopatogenezi IBS-a. U dosadašnjoj participaciji u ovom dvogodišnjem projektu, Institut je realizirao sve preuzete obaveze, a kao plod takve saradnje publiciran je pregledni rad u časopisu *Nature Reviews, Gastroenterology & Hepatology*.

U okviru dugoročnog projekta istraživanja bioaktivnosti hemijskih agenasa, u protekloj godini je uspješno nastavljeno istraživanje efekata halogeniranog boroksina ($K_2[B_3O_3F_4OH]$) na nasljedni materijal i ćelijski ciklus, primjenom najsavremenijih molekularno-genetičkih te citogenetičkih metoda i tehnika. Istraživanja na ovom polju provedena su u saradnji sa srodnim institucijama u Hrvatskoj i Italiji, sa tendencijom da se saradnja nastavi i kroz buduće zajedničke aplikacije nastavka provedenog istraživanja na međunarodne grantove. Dosadašnji rezultati istraživanja ukazuju na izrazit bioaktivni potencijal testiranog spoja te potrebu dodatnih istraživanja. Saradnja u ovoj oblasti u 2015. rezultirala je zajedničkom publikacijom u časopisu *Journal of Enzyme Inhibition and Medicinal Chemistry*.

Institut je u protekloj godini započeo i dvogodišnji projekt genetičke karakterizacije novih norveških sorti krušaka u saradnji s Norveškim institutom za bioekonomska istraživanja (NIBIO). Projekt je finansiran od strane *The Norwegian Research Council*, a poseban značaj ovoga projekta ogleda se u činjenici da INGEB u projektu ima status ekspertske saradničke organizacije. U protekloj godini ispunjene su sve preuzete projektne obaveze, što je rezultiralo dobivanjem još jednog projekta koji se tiče DNK analize tradicionalnih sorti jabuka iz *ex situ* kolekcija u Norveškoj. Ovaj projekat podržan je od strane norveškog centra za genetičke resurse (*The Norwegian Genetic Resource Centre* (NGRC)). U toku 2016. planiran je nastavak istraživanja, a trenutno je u fazi pripreme publikacija na osnovu do sada prikupljenih rezultata.

Grupacija tehničkih nauka

Arhitektonski fakultet

Evaluirani su nastavni planovi i programi I, II i III ciklusa studija i izvršena je priprema za akreditaciju studijskih programa I, II i III ciklusa studija.

U saradnji sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo izrađen je projekt iz oblasti racionalizacije utroška energije “Energetske efikasnosti objekata u obrazovanju i zdravlju”, čija realizacija je uslovljena odobravanjem projekta i sredstava od strane Federacije BiH.

Implementacija HERD-Energy Projekta 2014-2017, u oblasti visokog obrazovanja, istraživanja i razvoja zapadnog Balkana. To je internacionalni projekt koji finansira Norveška vlada pod nazivom „Rethinking architecture and energy efficiency in buildings and urban development“, a započeo je u akad.god. 2014/15. i uspješno je implementiran u svojoj prvoj fazi. Projekt se nastavlja u akad. 2015/16 god. na već utvrđenim osnovama. Cilj projekta je doprinijeti održivom socijalnom razvoju, kroz inovativne pristupe u obrazovanju na području arhitekture

i urbanizma. Glavni zadatak projekta je istražiti mogućnost primjene novih metoda učenja u arhitekturi, tražiti alternative postojećim energetske problemima, rješenja i tehnologija, te podizanje svijesti o potrebi za temeljitiji i holistički pristup koji će doprinijeti razvoju održivog društva.

Nastavak projekta međunarodne univerzitetske saradnje u okviru njemačkog fonda DAAD - Stability Pact for South Eastern Europe "Academic Reconstruction of South East Europe" u periodu do 2018. godine. Projekt se implementira na dva partnerska fakulteta: Institut für Entwerfen und Konstruieren, Universität Stuttgart i Arhitektonski fakultet Univerziteta u Sarajevu. Glavni cilj je omogućiti studentima razmjenu znanja i iskustva u radu na zajedničkim temama, što se realizira kroz radionice, organizirane na oba fakulteta. U razmjenu su, također, uključeni i nastavnici kroz praćenje radionica i održavanju tematskih predavanja.

Stambena tipologija u BiH i EE, međunarodni projekat potpisan između Arhitektonskog fakulteta i GIZ. Projekat je potpisan 2015. godine, i još se nalazi u početnoj fazi – identifikacija ključnih nositelja zadataka.

Izrađen je projekt adaptacije Biblioteke Arhitektonskog fakulteta i stvaranje uslova za realizaciju radova na rekonstrukcij i adaptaciji prostora Biblioteke u multifunkcionalni prostor za istraživanje i naučni rad. Projekat će biti realiziran ukoliko budu obezbijedena potrebna sredstva. Dio sredstava je obezbijeden izdvajanjima iz dohotka Fakulteta ostvarenog samostalnim radom i uplatama studenata, ali veći dio je planiran iz donacija i fondova na kantonalnom i federalnom nivou, što ostavlja neizvjesnim početak radova nakon izrade projekta.

Završena je obnova malog amfiteatra, što je uključivalo izradu termoizolacije fasade, nabavku i ugradnju novih prozora, popravku i tapeciranje solica, izradu i montažu ulaznih portala, nabavku klima uređaja.

Elektrotehnički fakultet

Na Elektrotehničkom fakultetu je 2013.godine izvršena međunarodna akreditacija svih studijskih programa prvog ciklusa, koja traje do 2017.godine. U 2015. godini pokrenut je proces reakreditacije, te su u tom smislu napravljeni kontakti sa akreditacijskom agencijom ASIIN. U narednom periodu je planiran proces samoevaluacije kao priprema za međunarodnu akreditaciju/reakreditaciju.

Izniman uspjeh studenata je zabilježen na Elektrijadi 2015. Elektrijada je međunarodno univerzitetsko takmičenje studenata elektrotehničkih fakulteta na kojem se već pedesetak godina uspješno takmiče studenti iz ovog dijela Evrope, te je najveći godišnji skup studenata elektrotehnike u Evropi. Program čine takmičenja u znanju i sportu. Studenti se takmiče pojedinačno i ekipno za što bolji ukupni plasman svojih fakulteta. Svrha Elektrijade je kroz takmičenja u naučnim disciplinama istaknuti najbolje buduće inženjere, te kroz sportska takmičenja popularizirati univerzitetski sport, potaknuti druženje i razmjenu iskustava među studentima. Od 19. do 24. maja 2015. Elektrijada 2015. je održana u Bečićima, Crna Gora. U konkurenciji više od 1400 studenata sa dvadeset elektrotehničkih fakulteta iz regije

Elektrotehnički fakultet je zabilježio zavidan uspjeh. U generalnom plasmanu fakulteta, Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Sarajevu je osvojio 3.mjesto, a u takmičenju u znanju, 2. mjesto.

Od 6-8. novembra 2015. godine Američka ambasada u Sarajevu, Udruženje studenata elektrotehnike Evrope EESTEC LC Sarajevo i Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Sarajevu organizirali su Hackathon za mlade iz čitave Bosne i Hercegovine. Dvanaest multidisciplinarnih timova sastavljenih od 5 članova, tokom tri dana radili su na razvoju društveno korisnih web i mobilnih aplikacija, te prisustvovali različitim predavanjima o razvoju softvera, društveno angažiranom poslovanju i načinima razvoja aplikacija. Ovaj projekt okupio je na jednom mjestu buduće lidere civilnog društva, programere, grafičke dizajnere i projekt menadžere željne izazova, koji su tokom intenzivnog trodnevnog rada kreirali aplikaciju upotrebljivu krajnjim korisnicima.

Održana je i međunarodna konferencija ICAT 2015, koju su organizirali Elektrotehnički fakultet i Institute of Electrical and Electronics Engineers – BH Section, sa fokusom na informacijske i komunikacijske tehnologije, te automatiku. Tehnički je ko-sponsorirana od strane IEEE Control Systems Society, IEEE System, Man, and Cybernetics Society, te IEEE Computer Society. Teme konferencije su bile kompjuterske nauke i informacione tehnologije, kontrolni sistemi i elektroenergetika i komunikacijske tehnologije.

Fakultet za saobraćaj i komunikacije

Fakultet z asaobraćaj je vršio intenzivne pripreme za apliciranje na Horizon 2020, te je u tom procesu dobijen grant Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine za sudjelovanje u međunarodnim projektima.

Uveden je novi smjer na odsjeku Komunikacije. Radi razdvajanja informacijskih i komunikacijskih tehnologija u okviru odsjeka Komunikacije Fakultet za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu, imao je potrebu osnovati novi studijski program pod nazivom „Kompjuterske i informacijske tehnologije“ na I ciklusu studija.

Građevinski fakultet

U protekloj godini ostvaren je značajan napredak u pogledu kvaliteta obrazovanja, naučnoistraživačkih, visokostručnih i stručnih djelatnosti u oblastima građevinarstva i geodezije. Građevinski fakultet Univerziteta u Sarajevu je pozicioniran kao vodeća institucija u svojim oblastima u Bosni i Hercegovini. Ovo se ne odnosi samo na kvalitet nastave i naučno istraživački rad nego i na zahtjevne stručne i visokostručne poslove koji se odvijaju kroz pet instituta koji djeluju kao podorganizacione jedinice Građevinskog fakulteta.

Kontinuirano se radi na inovaciji nastavnih planova i programa sva tri ciklusa studija. Ove akademske godine je upisana nova generacija na doktorskom studiju na Građevinskom fakultetu u Sarajevu, gdje je između ostalog prvi put u Bosni i Hercegovini organiziran doktorski studij iz oblasti geodezije.

Organizirana je Internacionalna konferencija ECCOMAS Multiscale Computational Methods for Solids and Fluids, u periodu 10.06.-12.06.2015.

Mašinski fakultet

Pokrenut je treći ciklus studija za prvu generaciju na smjerovima katedri za Mašinski proizvodni inženjering, Motori i vozila, Odbrambene tehnologije, Mašinske konstrukcije i Mehanička tehnologija drveta, te za drugu generaciju na Odsjeku energetike. Uvedeno je korištenje courseware-a od strane nastavnika i studenata u prvoj godini prvog ciklusa studija. Pokrenut je program procentualnog povećanja broja završnih radova koji će biti rađeni u privrednim subjektima. Nastavljen je pozitivan trend povećanja pristupa studenata kompanijama putem posjeta, studentske prakse, i završnih radova. Pokrenut je pilot projekt studiranja učenjem na daljinu na II ciklusu studija.

U septembru je održana naučna konferencija svjetskog ranga na temu "Turbulencija, prenos toplote i mase" u Domu oružanih snaga u Sarajevu uz učešće oko 200 najuglednijih naučnika u ovoj oblasti. Organizator konferencije je Internacionalni centar za transfer toplote i mase (ICHMT) sa sjedištem u Ankari (Turska), kojim trenutno predsjedava akademik prof. dr Kemal Hanjalić, profesor emeritus Univerziteta u Sarajevu. Prezentacija najnovijih istraživanja i naučnih spoznaja započela je izlaganjem Kerry Emanuela (Massachusetts Institute of Technology, USA), savjetnika Bijele kuće za ekstremne događaje u atmosferi. Zajedno sa koautorom Brain Launderom (University of Manchester, UK), vodećim stručnjakom za regionalne klimatske promjene, prezentirane su mogućnosti korištenja fizike u predviđanju učinka klimatskih promjena na uragane.

Iz Japana, Kine, SAD, Velike Britanije i drugih velikih naučnih sila u svijetu na skup u Sarajevo došlo je po nekoliko desetina stručnjaka. Za paneliste su odabrani trenutno najpoznatiji stručnjaci što je konferenciji dalo visok međunarodni značaj i stavlja je u vrh najznačajnijih naučnih skupova održanih u Bosni i Hercegovini u višegodišnjem periodu.

Održavanje konferencije "Turbulencija, prenos toplote i mase" podržali su Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Univerzitet u Sarajevu, Internacionalni univerzitet u Sarajevu, Francuska elektroprivreda (EDF), Tokyo Hech, Univerzitet La Sapienza iz Rima, Tehnički univerzitet Delft.

Domaćini prethodnih skupova u organizaciji ICHMT od 1994. godine do sada bili su Lisabon, Delft, Nagoya, Antalya, Dubrovnik, Rim i Palermo. Domaćin sljedeće je Rio de Janeiro.

Grupacija umjetnosti

Ključna postignuća članica Grupacije umjetnosti su opisana u poglavlju Umjetničko-istraživački rad.

Međunarodne nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima Univerziteta u Sarajevu

Grupacija tehničkih nauka

The Best Paper Award za rad 'Integrating Building Planning and Design Process – Creating Synergy Between Building's Structure, Materials and Form', autora: Dž. Bijedić, R. Čahtarević, S. Halilović, na Second International Conference on Advances in Civil, Structural and Construction Engineering - CSCE 2015 – Rome – Italy.

Grupacija društvenih nauka

Prof. dr. Meliha Povlakić – izbor za člana ELI (European Law Institute) Council

Prof. dr. Vedad Smailagić imenovan je za člana Međunarodnog naučnog vijeća Instituta za njemački jezik u Mannheimu u Njemačkoj

Grupacija humanističkih nauka

Prof. dr. Kerima Filan dobitnica je nagrade Rektora Univerziteta Bilkent iz Ankare, Republika Turska, za doprinos u oblasti istraživanja turskog jezika.

Grupacija umjetnosti

Nagrade su predstavljene u poglavlju Umjetničko-istraživački rad

III-3 NASTAVA I NASTAVNI PROCES

Obrazovanje je otvoren i dinamičan sistem koji se stalno mijenja i nadograđuje u skladu s ekonomskim, tehnološkim i znanstvenim razvojem društva, te kulturološkim i drugim promjenama koje se događaju kako na lokalnom i regionalnom, tako i na globalnom planu. Proces učenja tokom cijeloga života nameće građanima svih starosnih dobi potrebu sticanja novih i unapređenja već stečenih znanja, vještina i kompetencija.²

U dvadeset prvom vijeku nova očekivanja i novi zahtjevi prema evropskim univerzitetima rapidno rastu u vremenu kada društveni i ekonomski razvoj pokreće osnovani koncept pod nazivom „Evropa znanja“. Od evropskih univerziteta se očekuje da postanu jaki, autonomni, inkluzivni i da pružaju obrazovanje koje se temelji na

² Odluka o usvajanju strateške platforme obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u Bosni i Hercegovini za period 2014. – 2020, (Službeni glasnik BiH, br. 96/14).

istraživanju te na ovaj način omogućće učenje koje će predstavljati odgovor predstojećim izazovima.³

U tom smislu Univerzitet u Sarajevu je nastavio sa aktivnostima na izradi novih nastavnih planova i programa i izmjene postojećih imajući na umu jačanje visokog školstva kvalitetnim obrazovnim sadržajima. Reformirajući programe, Univerzitet je težio punom poštovanju smjernica iz Bolonjske deklaracije, a naglašeni u tekstu Praškog kominikea u kojem se navodi da je izgradnja Evropskog prostora visokog obrazovanja uslov jačanja atraktivnosti i konkurentnosti institucija visokoškolskog obrazovanja u Evropi.

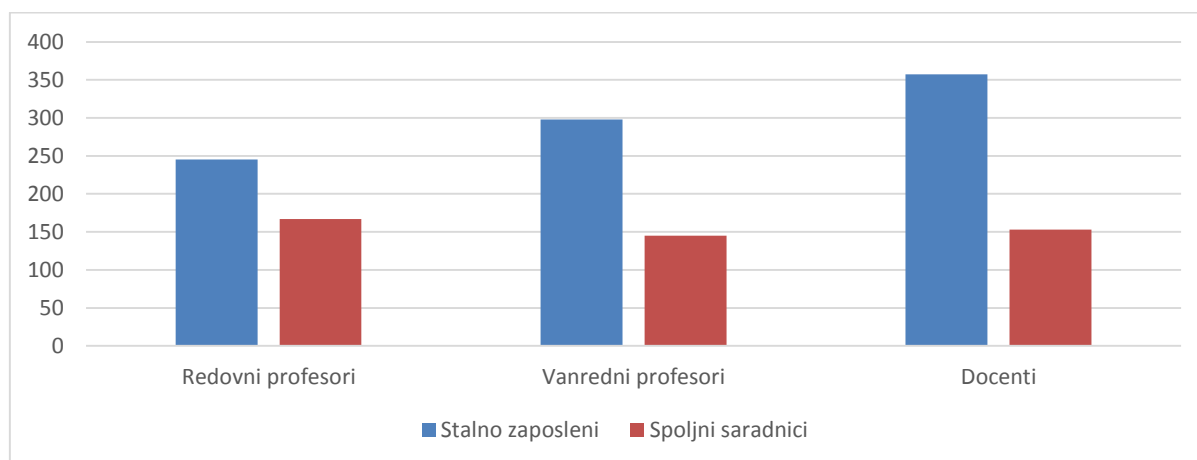
Kadrovska struktura

U toku 2015. godine na Univerzitetu u Sarajevu bilo je angažirano 2.623,95 uposlenih po osnovu ugovora o radu i 906 spoljnih saradnika. U odnosu na prošlu izvještajnu godinu, došlo je do povećanja broja uposlenih za 1,63%, odnosno 9,95% spoljnih saradnika.

Nastavno-naučno osoblje

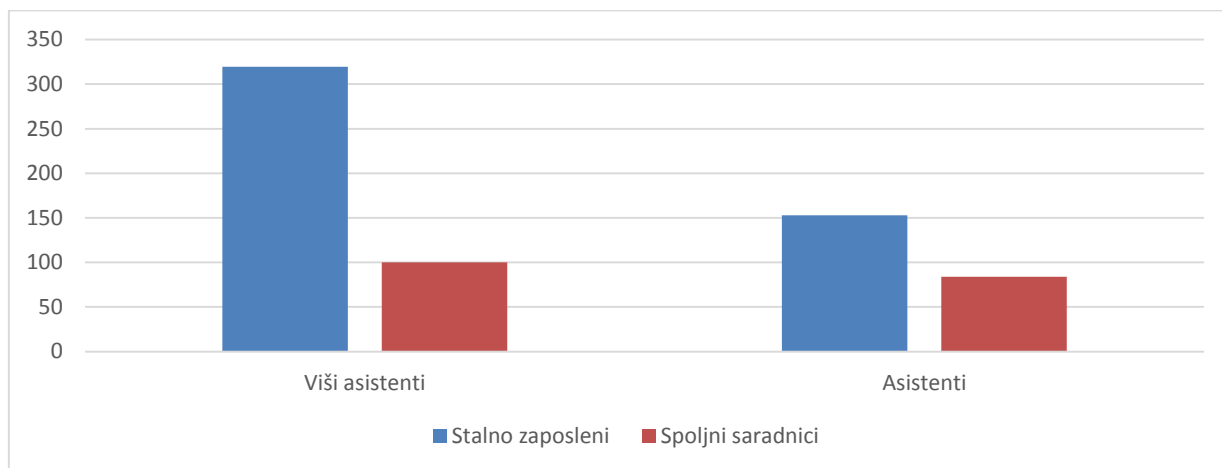
U radnom odnosu tokom 2015. godine angažirano je 900,55 nastavnika (redovni profesori, vanredni profesori i docenti) što predstavlja povećanje za 5,82% u odnosu na prošlu godinu, i 500,4 saradnika (viši asistenti, viši lektori, asistenti, lektori i metodičari), što predstavlja smanjenje za 9,68% u odnosu na prošlu godinu. U statusu spoljnog saradnika je bilo angažirano 465 nastavnika, što predstavlja povećanje za 1,53%, te 186 saradnika, odnosno 6,06% manje nego prošle godine.

U strukturi zaposlenog nastavnog kadra brojčano prednjače docenti sa 40%, te slijede vanredni profesori sa 33% i naposljetku redovni profesori sa 27%. Kada je u pitanju angažman spoljnih saradnika, prednjače redovni profesori sa 36%, zatim slijede docenti sa 33%, te vanredni profesori sa 31%.

³ European Universities' Charter on Lifelong Learning.

Kada su saradnici u pitanju, u radnom odnosu tokom 2015. godine bilo je angažirano 319,4 viših asistenata i 153 asistenta. U statusu spoljnih saradnika bilo je angažirano 100 viših asistenata i 84 asistenta. U radnom odnosu nalaze se 11 lektora, 3 metodičara i 1 viši lektor. U ovoj kategoriji u spoljno-saradničkom odnosu bilježimo 2 lektora. Nadalje, u spoljno-saradničkom odnosu bilo je i 164 stručnjaka iz prakse, te 14 istaknutih umjetničkih i naučnih radnika.

Na institutima Univerziteta angažirano je u naučno-istraživačkom procesu u radnom odnosu 78 uposlenih, od toga 9 naučnih savjetnika, 8 viših naučnih saradnika, 15 naučnih saradnika, 1 stručni savjetnik, 36 viših stručnih saradnika i 9 stručnih saradnika. U statusu spoljnih saradnika angažirano je 7 osoba (3 naučna savjetnika, 1 viši naučni saradnik, 1 naučni saradnik, 2 viša stručna saradnika).

Podrška nastavno-naučnom procesu

Kada je u pitanju podrška nastavno-naučnom procesu, na Univerzitetu u Sarajevu je angažovano u stalnom radnom odnosu 1145 uposlenika na poslovima u stručnim službama, administraciji i održavanju, te 41 spoljni saradnik.

Uporedni podaci kadrovske distribucije 2014-2015

	Broj zaposlenih 31.12.2014.	Plan 2015. godine	Broj zaposlenih 31.12.2015.	Plan 2016. godine
UNIVERZITET U SARAJEVU	2582	2658	2623,95	2702,95
Nastavnici i saradnici	1415	1490	1400,95	1465,95
Redovni profesori	239	273	245,2	282,2
Vandredni profesori	280	296	298	325
Docenti	335	347	357,35	365,35
Viši asistenti	332	319	319,4	285,4
Asistenti	203	227	153	179

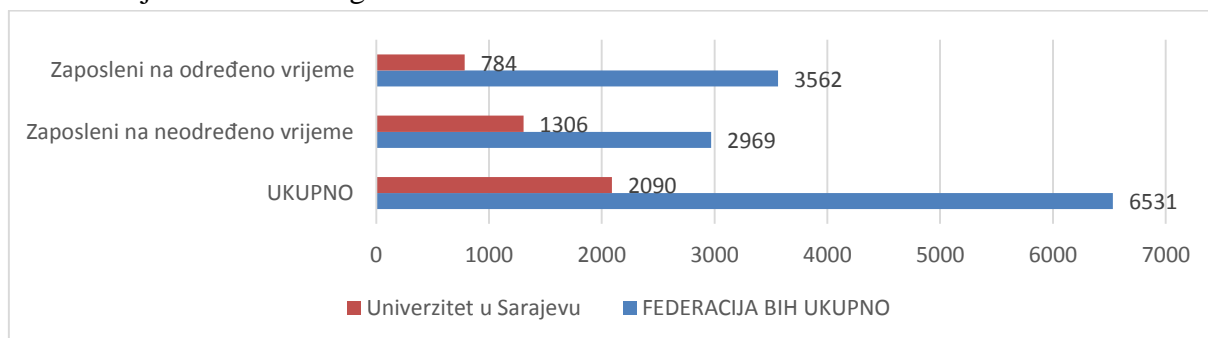
	Broj zaposlenih 31.12.2014.	Plan 2015. godine	Broj zaposlenih 31.12.2015.	Plan 2016. godine
Viši lektori	3	2	1	2
Lektori	8	9	11	10
Metodičari	4	4	3	4
Lektori strani državljani	11	13	13	13

Naučni radnici	74	78	78	77
Naučni savjetnik	8	7	9	8
Viši naučni saradnik	8	7	8	9
Naučni saradnik	15	16	15	26
Stručni savjetnik	1	1	36	24
Viši stručni saradnik	34	36	1	0
Stručni saradnik	8	11	9	10

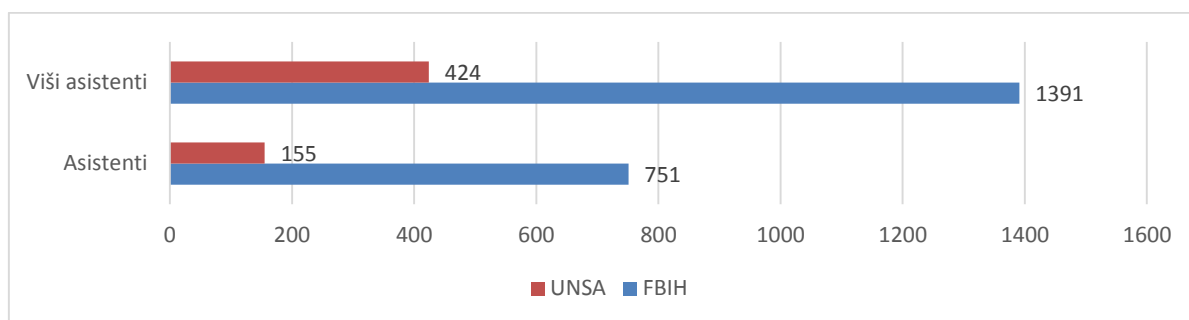
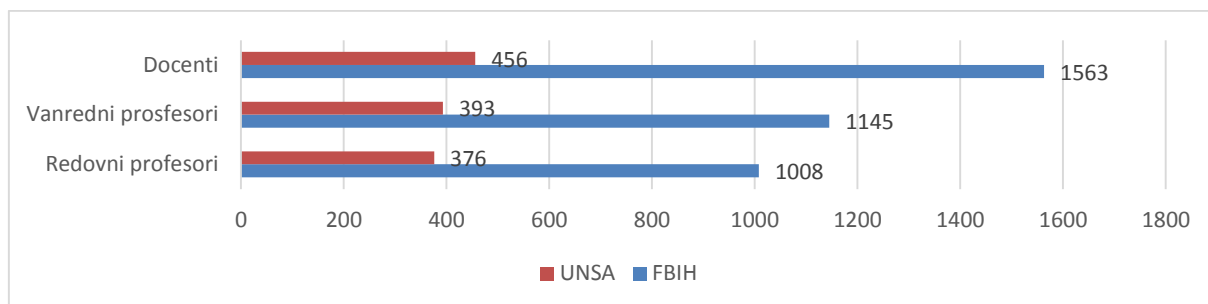
Podrška nastavno-naučnim procesima	1093	1090	1145	1160
VSS	317	316	361	366
VŠS	63	67	66	77
SSS	410	411	436	413
VKV	15	17	18	18
KV	84	80	78	82
NK	204	199	186	204

Orjentacioni uporedni podaci

Prema zadnjim dostupnim statističkim podacima, izvedenim iz statističkog godišnjaka *Visoko obrazovanje u FBiH, Federalni zavod za statistiku, 2015 (juni 2015. godine)* a prema zbirnim kontrolnim listovima fakulteta/akademija Univerziteta u Sarajevu (ŠV 60) koji se dostavljaju u zimskom semestru, vidljivo je da je u zimskom semestru studijske 2014/2015 godine na Univerzitetu u Sarajevu bilo angažirano 32% svih nastavnika i saradnika u Federaciji Bosne i Hercegovine. Kada je u pitanju angažman na neodređeno vrijeme, na Univerzitetu u Sarajevu je angažirano 43,99% svih angažiranih nastavnika i saradnika na neodređeno vrijeme u Federaciji Bosne i Hercegovine. Kada je u pitanju rodna zastupljenost, na Univerzitetu u Sarajevu je angažirano 33,72% svih angažiranih žena u nastavničkim i saradničkim zvanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju distribucija nastavničkih zvanja, 29,17% svih izabranih u zvanje docenta u Federaciji Bosne i Hercegovine je na Univerzitetu u Sarajevu, 34,32% svih izabranih u zvanje vanrednog profesora je na Univerzitetu u Sarajevu, te konačno, 37,3% svih izabranih u zvanje redovnog profesora u Federaciji Bosne i Hercegovine su na Univerzitetu u Sarajevu.

Studijski programi

U skladu sa članovima 110-111 Statuta Univerziteta u Sarajevu na Univerzitetu se organizira visoko obrazovanje u skladu sa Zakonom. Ovi studiji se završavaju stjecanjem određenih kvalifikacija u skladu sa Okvirom kvalifikacija u evropskom području visokog obrazovanja, Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini, Pravilnikom o korištenju akademskih titula i stjecanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo i općim aktima Univerziteta za svaki ciklus studija. Studij za sva tri ciklusa visokog obrazovanja može se realizirati kao redovni studij, vanredni studij i studij na daljinu.

	CIKLUS STUDIJA			
	I	II	INTEGRIRANI	III
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI	7	7		
AKADEMIJA SCENSKIH UMJETNOSTI	5	3		
ARHITEKTONSKI FAKULTET	1	1		1
EKONOMSKI FAKULTET	5	7		3
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET	4	4		4
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	6	8		5

FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA	2	2		1
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA	5	5		1
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE	7	4		3
FAKULTET ZA SAOBRAČAJ I KOMUNIKACIJE	2	2		2
FARMACEUTSKI FAKULTET			1	1
FILOZOFSKI FAKULTET	157	52		11
GRAĐEVINSKI FAKULTET	2	4		2
MAŠINSKI FAKULTET	9	9		6
MEDICINSKI FAKULTET			2	1
MUZIČKA AKADEMIJA	8	8		8
PEDAGOŠKI FAKULTET	3	3		1
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET	6	12		2
PRAVNI FAKULTET	1	5		1
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET	19	16		12
STOMATOLOŠKI FAKULTET SA KLINIKAMA			1	1
ŠUMARSKI FAKULTET	2	2		1
VETERINARSKI FAKULTET			1	1
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA	5	1		
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET			1	
CEBTAR ZA INTERDISCIPLINARNE STUDIJE		4		2
UKUPNO	256	159	6	70

Inoviranje nastavnih planova i programa I, II i III ciklusa

U skladu sa članom 118 Statuta Univerziteta u Sarajevu, nastavni plan i program donosi Senat Univerziteta na prijedlog vijeća fakulteta/akademije koji se dostavlja putem grupacije nauka/umjetnosti.

Kroz 11 redovnih zasjedanja Senata date su saglasnosti na nastavne planove i programe, kao i izmjene nastavnih planova i programa, po ciklusima studija, kako slijedi:

I ciklus studija

Grupacija društvenih nauka

- izmjena i dopuna nastavnog plana i programa na smjerovima „Kriminologija“ i „Sigurnosne studije“ na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije;
- novi nastavni plan i program studija Ekonomskog fakulteta u saradnji Griffith College Dublin;
- izmjene i dopune nastavnih planova i programa Ekonomskog fakulteta za studijsku 2015/2016. godinu;

- izmjene i dopune nastavnog plana i programa prvog i drugog ciklusa studija na Fakultetu za upravu, pridruženoj članici Univerziteta u Sarajevu;
- izmjene i dopune nastavnih planova i programa za pet odsjeka Fakulteta političkih nauka, u primjeni od studijske 2015/2016. godine;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Pravnom fakultetu;
- nastavni plan i program zajedničkog interdisciplinarnog studija „Informatika u upravi“ u realizaciji Prirodno-matematičkog fakulteta, Ekonomskog fakulteta i Fakulteta za upravu, pridružene članice Univerziteta u Sarajevu,

Grupacija humanističkih nauka

- Elaborat o uvođenju dvopredmetnog studijskog programa „Sociologija i etnologija“ na Filozofskom fakultetu;
- Elaborat o uvođenju studijskog programa „Specijalne pedagogije“ na Filozofskom fakultetu;
- lista izbornih predmeta za studijsku 2015/2016. godinu na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu;
- dopuna liste izbornih predmeta na Odsjeku za psihologiju za studijsku 2015/2016. godinu na Filozofskom fakultetu;
- dopuna liste izbornih predmeta na Odsjeku za germanistiku Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za studijsku za 2015/2016. godinu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa, smjer: Menadžment u sportu, na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja;
- izmjene i dopune programa studija za imame, hatibe i mualime na Fakultetu islamskih nauka;

Grupacija medicinskih nauka

- izmjena nastavnog programa na Fakultetu zdravstvenih studija za studijsku 2015/2016. godinu;

Grupacija tehničkih nauka

- izmjene i dopune nastavnog plana i programa prvog i drugog ciklusa studija na Arhitektonskom fakultetu za studijsku 2015/2016. godinu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Mašinskom fakultetu za studijsku 2015/2016. godinu,
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na smjerovima Odbrambene tehnologije, Mašinske konstrukcije i Industrijsko inženjerstvo i menadžment na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu;

II ciklus studija

Grupacija društvenih nauka

- izmjene i dopune nastavnog plana i programa Ekonomskog fakulteta Univerziteta za studijsku 2015/2016. godinu;
- nastavni plan i program studija „Public sector and Environmental Economics“/„Javni sektor i ekonomija okoliša“, koji se realizira u saradnji Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Ljubljani;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije za studijsku 2015/2016. godinu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa „Evropske studije“ Centra za interdisciplinarnu studiju Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2015/2016. godinu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Fakultetu za upravu, pridruženoj članici Univerziteta u Sarajevu;
- izmjene i dopune master programa „Upravljanje državom i nevladinim organizacijama“ Centra za interdisciplinarnu studiju Univerziteta u Sarajevu;
- nastavni plan „Marketing menadžment“ u saradnji Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu sa Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu;
- izmjene i dopune nastavnih planova i programa za pet odsjeka na Fakultetu političkih nauka, u primjeni od od studijske 2015/2016. godine;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Pravnom fakultetu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa master studija „Evropski regionalni master program iz demokratije i ljudskih prava u jugoistočnoj Evropi“ Centra za interdisciplinarnu studiju Univerziteta u Sarajevu, u saradnji s Univerzitetom u Bologni

Grupacija medicinskih nauka

- izmjena nastavnog programa na Fakultetu zdravstvenih studija za studijsku 2015/2016. godinu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Fakultetu zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu;
- nastavni plan i program interdisciplinarnog master studija „Jedinstveno zdravlje“ u Centru za interdisciplinarnu studiju Univerziteta u Sarajevu,

Grupacija tehničkih nauka

- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Arhitektonskom fakultetu za studijsku 2015/2016. godinu;
- izmjene i dopune nastavnog plana građevinarstva, odsjek: Hidrotehnika, na Građevinskom fakultetu;
- izmjena nastavnog plana i programa na Mašinskom fakultetu;

- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na smjerovima Odbornene tehnologije, Mašinske konstrukcije i Industrijsko inženjerstvo i menadžment na Mašinskom fakultetu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Odsjeku za mašinski proizvodni inženjering na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu;

Integrirani studij

- izmjene nastavnog plana i programa integriranog studija prema bolonjskom sistemu na Stomatološkom fakultetu sa klinikama;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa petogodišnjeg integriranog studija na Farmaceutskom fakultetu;
- nastavni plan i program integriranog studija „Medicina“ Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu;
- nastavni plan i program studija „Medicina“ na engleskom jeziku na Medicinskom fakultetu;

III ciklus studija

Grupacija društvenih nauka

- izmjena nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija – doktorski studij iz oblasti kriminalistika, kriminologija i sigurnosne studije na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija Ekonomskog fakulteta za studijsku 2015/2016. godinu;
- elaborat sa nastavnim planom i programom trećeg ciklusa studija – doktorski studij „Upravljanje državom, javnim i civilnim sektorom“ Centra za interdisciplinarnе studije Univerziteta u Sarajevu;

Grupacija humanističkih nauka

- Data je saglasnost na izvedbene planove nastave za treće cikluse studija na Filozofskom fakultetu u studijskoj 2014/2015. godini:
doktorski studij iz historije (smjerovi: *Prostor Bosne i Hercegovine u kontekstu antičke Evrope i Mediterana, Historija srednjovjekovne Bosne, Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (1463–1839), Historija Bosne i Hercegovine u 19. i 20. stoljeću*); doktorski studij iz lingvističke bosnistike; doktorski studij iz psihologije;
- elaborat za pokretanje trećeg ciklusa studija – doktorski studij iz islamskih nauka na Fakultetu islamskih nauka;

Grupacija medicinskih nauka

- izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija - doktorski studij „Biomedicina i zdravstvo“ na Medicinskom fakultetu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija - doktorski studij na Stomatološkom fakultetu sa klinikama;

Grupacija tehničkih nauka

- izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa – doktorskog studija građevinarstva na Građevinskom fakultetu za studijsku 2015/2016. godinu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa prve godine trećeg ciklusa – doktorskog studija geodezije na Građevinskom fakultetu;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa - doktorskog studija na svim smjerovima Mašinskog fakulteta;
- izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija – doktorskog studija na Elektrotehničkom fakultetu za oblasti: *automatika i elektronika, elektroenergetika, računarstvo i informatika i telekomunikacije*;

Cjeloživotno učenje

Grupacija društvenih nauka

- izmjenu programa cjeloživotnog učenja na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije (kursevi „Smjernice za postupanje u slučaju nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini“ i „Upravljanje u kriznim situacijama“).
- program necikličnog obrazovanja – cjeloživotnog učenja (Life Long Learning Programme) Ekonomskog fakulteta;

Grupacija humanističkih nauka

- program cjeloživotnog učenja (neciklično obrazovanje) „Ljetna škola interkulturalne filologije – Bosna i Hercegovina između istoka i zapada“ Centra za interdisciplinarnu studiju Univerziteta u Sarajevu;
- program cjeloživotnog učenja u oblasti pedagoškog obrazovanja i jačanja kompetencija akademskog osoblja Univerziteta u Sarajevu;

Grupacija medicinskih nauka

- dopuna Plana i programa kontinuirane medicinske edukacije (neciklično obrazovanje) u studijskoj 2015/2016. godini na Medicinskom fakultetu.

Prostorne i druge infrastrukturne pretpostavke za realizaciju nastavnog procesa

Grupacija društvenih nauka

Ekonomski fakultet je smješten u tri objekta ukupne korisne površine 2977 m², u kojima su smješteni dva amfiteatra, 31 učionica, 5 laboratorija/radionica.

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije koristi 701 m², u kojima je smješteno šest učionica, te dvije laboratorije.

Na Fakultetu političkih nauka, nastava se odvija u 20 prostornih jedinica kako slijedi: 10 učionica, jedan amfiteatar, Institut za društvena istraživanja sa tri prostorije, te Info Centar – prostor za praksu studenata.

Pravni fakultet je smješten u dijelu Pravosudne palate i raspolaže se 4.368 m². Za potrebe predavanja i vježbi fakultet raspolaže sa četiri velike sale, te salama u kojima su smješteni Građanski seminar, Kriminološki institut, te Institut za historiju prava.

Grupacija humanističkih nauka

Filozofski fakultet je smješten u objektu koji je namjenski pravljnjen za potrebe rada ovog fakulteta sa ukupnom korisnom površinom 7.777 m². Nastavni proces se odvija u 33 učionice, dva amfiteatra, četiri kompjuterske sale, dva laboratorija, te pratećim namjenskim prostorom. Dio nastave se izvodi i u nastavnim bazama Fakulteta i to: Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci BiH, Biblioteci Sarajeva, Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine, Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, arhivima u BiH, Medicinskom fakultetu, zdravstvenim ustanovama, kantonalnom Centru za socijalni rad.

Na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja teorijska nastava se izvodi u šest učionica, laboratoriji za dijagnostičke procedure u sportu, dok se praktična nastava izvodi u četiri prostora: velikoj sportskoj dvorani (sportske igre, atletika, sportsko penjanje), maloj sportskoj dvorani (sportske igre, sportska gimnastika, ritmičko-sportska gimnastika i ples), dvorani za borilačke sportove, fitnes i aerobik, te teretani. Također fakultet raspolaže sa dva zemljana teniska terena, te bazenom (radovi na rekonstrukciji u toku). Van fakulteta za nastavu se koriste olimpijski bazen Otoka, te atletska staza AK Sarajevo.

Katolički bogoslovni fakultet je smješten na 1900 m² korisnog prostora, od čega 860 m² za nastavu. Prostor je podijeljen na sedam učionica, 1 amfiteatar, vijećnicu.

Pedagoški fakultet je smješten u dva objekta sa ukupnom površinom 2671,65 m². Nastava se izvodi u 13 sala, 5 praktikuma, te u laboratoriju za mehaniku, kalorimetrijskom laboratoriju i laboratoriju optike i elektriciteta.

Grupacija medicinskih nauka

Medicinski fakultet raspolaže sa 22 učionice, šest amfiteatara, 25 laboratorija i praktikuma, sa 23 pripreme za vježbe i laboratoriju ukupne korisne površine 5126 m² i približno 10.000 m² na kliničkim predmetima u nastavnim bazama Medicinskog fakulteta. Za realizaciju nastavnog procesa na I godini studija Medicinski fakultet raspolaže sa 4800 m² učioničkog, laboratorijskog i amfiteatarskog prostora

Fakultet zdravstvenih studija ne posjeduje vlastiti prostor, nego koristi iznajmljeni prostor u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu ukupne površine 917,48 m². U iznajmljenom prostoru postoje tri učionice koje se koriste za izvođenje nastave, te računarska sala. Pored ovog studenti imaju na raspolaganju amfiteatre i laboratorije na Medicinskom fakultetu, Prirodno-matematičkom fakultetu i Veterinarskom fakultetu, kao i salu Fakulteta za sport i tjelesni odgoj.

Nastava na Farmaceutskom fakultetu se odvija u jednom amfiteatru, tri učionice, računarskom centru, 11 laboratorija. Fakultet također namjerava obnoviti ugovore o zakupu laboratorija na Prirodno-matematičkom fakultetu, kao i amfiteatara na Medicinskom i Veterinarskom fakultetu.

Stomatološki fakultet sa klinikama raspolaže sa 2297 m² korisnog prostora, a nastavni proces se odvija u jednom amfiteatru, multimedijalnoj sali, dvije studentske sale, osam učionica, zubotehničkoj laboratoriji, te 17 laboratorija (ordinacija).

Veterinarski fakultet je smješten u četvorospratnoj zgradi ukupne korisne površine 12.310 m², u kojoj su smješteni svi nastavni, laboratorijski i klinički resursi. Fakultet raspolaže sa jednim amfitearom, četiri sale, 18 prostorija za grupni rad, 21 laboratorijom, dijagnostičkim laboratorijama. Prostorije za klinički dijagnostički rad uključuju tri laboratorije: centralnu kliničku laboratoriju, dermatološku laboratoriju i ginekološko-andrološku laboratoriju. Kada je u pitanju prostor za smještaj životinja, fakultet ne posjeduje vlastitu farmu niti prostorije za držanje zdravih životinja, već koristi kapacitete farmi i drugih institucija sa kojima fakultet sklapa ugovore o saradnji u domenu izvođenje nastave.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Prirodno matematički fakultet je smješten u dvije zgrade u kojima je 9250 m² predviđeno za izvođenje nastavnog procesa. Nastava se izvodi u 22 predavaonice (1584 m²), 73 laboratorije (3041 m²), te dodatnih 4.625 m² prostora za izvođenje nastave.

Zgrada Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u Kampusu Univerziteta raspolaže sa 3181,72 m² prostora za izvođenje nastavnog procesa. Fakultet ima tri amfiteatra, tri sale, dva praktikuma, računarsku salu, 25 laboratorija, te Institut za akvakulturu sa dvije povezane laboratorije. Također, u sastavu fakulteta je Eksperimentalno ogledno polje Butmir površine

oko 7 ha, gdje se u svrhu praktične nastave koristi 6 ha, a 1 ha čine ekonomsko dvorište i objekti. Na EOP Butmir u funkciji su i dvije učionice, radionica i dvije laboratorije.

Šumarski fakultet raspolaže sa ukupno 1545 m² korisnog prostora, čija je struktura organizirana u sljedeće cjeline: devet učionica namijenjenih za realizaciju teoretske i praktične nastave sa auditorno-seminarskim vježbama, mikroskopski praktikum, tri laboratorije, te prostor sa eksponatima za samostalni rad studenata. Pored ovog objekta, fakultet posjeduje specijalizirani prostor za praktičnu terensku nastavu – nastavni objekt „Čavle“ na Igmanu.

Grupacija tehničkih nauka

Elektrotehnički fakultet raspolaže sa cca. 5400 m² površine u funkciji nastavne i istraživačke djelatnosti, podijeljenih u 43 prostorne cjeline: dva amfiteatra, osam sala opšte namjene, tri kombinirane sale opšte namjene-laboratorije, tri sale za seminar, četiri računarske laboratorije opšte namjene, sedam specijaliziranih računarskih laboratorija opremljenih savremenom opremom za nastavu i istraživanje, četiri laboratorije za istraživače, te elektronički servis.

Nastava na Arhitektonskom fakultetu se izvodi u prostoru ukupne površine 2183 m². Nastava se izvodi u dva amfiteatra, pet multifunkcionalnih sala, 15 manjih sala za predavanja i vježbe, maketarnici, računarskom centru, te sali za studijski rad i rad u seminaru.

Fakultet za saobraćaj i komunikacije raspolaže sa šest amfiteatara, pet laboratorija, tri sale, šest učionica ukupne korisne površine 1706,76 m²

Na Građevinskom fakultetu nastavno naučni proces se izvodi u prostoru ukupne površine 3950 m², koji čine tri amfiteatra, 29 učionica, te dvije laboratorije.

Mašinski fakultet posjeduje zadovoljavajuće prostorne i druge infrastrukturne pretpostavke za uspješnu realizaciju nastavno- naučnog procesa.

Grupacija umjetnosti

Na Akademiji likovnih umjetnosti nastavni proces se realizira u dvije učionice za predavanja na teoretskim predmetima kapaciteta 45+20 sjedećih mjesta, tri sale, četiri laboratorije, četiri radionice (za serigrafiju, za kiparstvo, za produkt dizajn, za likovnu tehnologiju, za konzervaciju i restauraciju), studiju za grafiku i druge medije, ateljeu za fotografiju, kabinetu za multimediju, te 24 klase za obavljanje praktično-kreativnog nastavnog procesa, u prostoru ukupne površine 4.470 kvadrata.

Akademija scenskih umjetnosti posjeduje optimalno minimalnu kvadraturu prostora za odvijanje nastave (sopstveni prostor, te iznajmljivanje dodatnog prostora). U spostvenom prostoru nastava se odvija u učionicama, scenama sa pratećim prostorom, specijalnom prostoru (vježbaone glume, vježbaone za pokret i glas, montažu), pratećim nastavnim prostorima

(šminkernica, garderoba, videoteka). Od ukupno raspoloživog prostora od 1770 m², u sopstvenom prostoru akademije je 1310 m², a iznajmljuje se 460 m². Tehnička oprema za nastavu kao i pripremanje ispita iz umjetničkih predmeta (pozorišne predstave, film) je na zadovoljavajućem nivou.

Muzička akademija od dana osnivanja nema vlastite prostorije. Smještena je u zgradi čiji je vlasnik Katolička Crkva, zajedno sa Osnovnom i Srednjom muzičkom školom kao podstanar. Cjelokupan prostor kojim raspolaže akademija je 1037,22 m², a kvadratura bez nusprostorija iznosi 810 m², što predstavlja 3,07 m² po studentu, što je ispod minimuma, s obzirom da su evropske norme na umjetničkim akademijama 20 m² po studentu. Problem prostora biće riješen kada se u Kampusu Univerziteta izgradi nova zgrada za Muzičku akademiju, čiji je idejno-izvedbeni projekat usvojen 2013. godine

Izvođenje praktične nastave na Univerzitetu u Sarajevu

Pregled izvođenja praktične nastave

Grupacija društvenih nauka

Pravni fakultet sa ciljem osposobljavanja studenata i sticanjem praktičnih vještina organizira praksu na Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, te Federalnom tužilaštvu. Također na izbornim predmetima gostuju istaknuti nosioci pravosudnih funkcija i advokati, kao i inspektori odgovarajućih inspekcija, te istaknuti stručnjaci iz privrede, diplomatije, bankarstva, policije i slično.

Na Fakultetu političkih nauka je predviđeno obavezno izvođenje praktične nastave u ovisnosti od smjera, a izvodi se u obrazovnim ustanovama u okviru predmeta Metodika nastave, u u stanovima socijalne zaštite, nevladinim organizacijama, zdravstvenim i obrazovnim ustanovama u okviru studija socijalnog rada, novinarska praksa na Odsjeku za komunikologiju, te obavezna praksa u odgovarajućim ustanovama na usmjerenju Međunarodni odnosi i demokratija. Trajanje praktične nastave je 75 sati po semestru, a na socijalnom radu 20 radnih dana.

Ekonomski fakultet organizira ferijalnu/stručnu praksu u trajanju od 40 dana, i studenti je obavljaju u ustanovama i kompanijama. Nakon obavljene prakse, studenti prezentiraju izvještaj i dnevnik rada.

Na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije nije predviđeno obavezno izvođenje praktične nastave.

Grupacija humanističkih nauka

Filozofski fakultet organizira obaveznu praktičnu nastavu u većem broju oblika: hospitovanje, pedagoška, metodička, arheološka, psihološka i bibliotečka praksa. Tako studenti koji studiraju

nastavne studijske grupe su obavezni držati časove hospitovanja u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo, studenti psihologije praksu obavljaju u zdravstvenim ustanovama, dok studenti pedagogije u osnovnim i srednjim školama. Studenti bibliotekarstva, arheologije i istorije u baštinskim ustanovama.

Na Pedagoškom fakultetu praktična nastava se izvodi u toku dodiplomskog studija u varijabilnom trajanju na sve četiri godine na odsjecima Predškolskog odgoja, Razredne nastave i Kulture življenja i tehničkog odgoja (15-90 sati pedagoške prakse po semestru, te 90-195 sati metodičke prakse po semestru).

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu predviđena je praktična nastava u okviru predmeta Metodičke vježbe iz katehetike, koja obuhvata praktičnu pripremu i izvođenje nastavnih tema iz vjeronauka u osnovnim ili srednjim školama.

Grupacija medicinskih nauka

Obzirom da medicinska profesija u evropskoj Uniji spada u grupu regulisanih profesija, to je i Nastavni plan i program Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu po broju kontakt sati nastave harmoniziran sa curriculumima studija medicine zemalja iz okruženja, zapadnoevropskih zemalja i posebno sa Direktivom Evropske Unije broj 2005/36, odnosno članom 24 Direktive regulisanih profesija i Direktive 2013/55 Vijeća Evrope. Nastavni plan i program sadrži 5 535 kontakt sati i 360 (E) CTS kredita.

Nastavni plan i program je koncipiran tako da postoji potpuna uravnoteženost teorijske i praktične nastave, pri čemu se veoma vodilo računa da teorijsko savladavanje gradiva bude usaglašeno sa praktičnim radom studenata te je omjer teorijske i praktične nastave balansiran u omjeru 50%:50%.

Nastavnim planom i programom studija na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu planirano je da studenti nakon završene III, IV i V godine studija imaju obavezu završiti ljetnu (ferijalnu) praksu u zdravstvenoj ustanovi primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite, u trajanju od po 120 sati (360 sati ukupno).

Cijeli dvanaesti semestar je Nastavnim planom i programom planiran kao praktičan rad studenata (hospitacija) u nastavnim bazama Medicinskog fakulteta, pri čemu studenti imaju obavezu da kroz praktičan rad u oblasti Porodične medicine 90 sati, Interne medicine 90 sati, Hirurgije 90 sati, Ginekologije 90 sati i Pedijatrije 90 sati potvrde stečena znanja i vještine.

Na Stomatološkom fakultetu sa klinikama predviđena je praktična nastava kako na pretkliničkim tako i na kliničkim predmetima, pa je tako na prve tri godine studija dominantna praktična nastava van prostora fakulteta, dok na višim godinama studija praksa se obavlja u visokom procentu unutar fakulteta.

Farmaceutski fakultet praktičnu nastavu organizira na X semestru (540 sati) u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama.

Fakultet zdravstvenih studija organizira stručnu praksu na svim studijskim grupama u okviru VI, VII i VIII semestra (120-225 sati).

Veterinarski fakultet u sklopu integriranog studija izvodi praktičnu nastavu kako unutar fakulteta (2370 sati) tako i van fakulteta (ekstramuralna nastava) u suradnji sa veterinarskim preduzećima, farmama i proizvodnim pogonima u kojima se vrši primarna prerada i proizvodnja namirnica animalnog porijekla.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Na Prirodno-matematičkom fakultetu praktična nastava je predviđena za nastavničke smjerove na svim odsjecima i to na oba ciklusa studija i izvodi se u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo (metodika nastave). Također, za pojedine specifične predmete (genetičko inženjerstvo, bioinformatika, citogenetika, fizika u radiodijagnostici, fizika u radioterapiji, fizika u nuklearnoj medicini, medicinska radijaciona fizika) u okviru pojedinih smjerova, praktična nastava se obavlja u odgovarajućim ustanovama poput Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, kao i na terenskoj nastavi na smjerovima turizam i zaštita životne sredine, te regionalno i prostorno planiranje.

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet izvodi praktičnu nastavu na svim odsjecima u toku VI semestra (Biljna proizvodnja, Zootehnika, Ekonomika poljoprivrede i prehrambene industrije).

Na Šumarskom fakultetu se nastavni proces ne odvija izvan prostora fakulteta u saradnji sa drugim pravnim licima. U toku je revizija nastavnih planova i programa te je u toku razmatranje uvođenja praktične nastave.

Grupacija tehničkih nauka

Na Eletrotehničkom fakultetu ne postoji formalni oblik obavezne praktične nastave, no u svrhu podizanja kvaliteta obrazovanja, studenti dio nastave realiziraju izvan fakulteta, i to na objektima kompanija kao što su Elektroprivreda Bosne i Hercegovine (trafostanice, hidroelektrane, termoelektrana), Intrade energija, Vodovod, Sarajevogas, BH Telecom, Klas, itd.

Građevinski fakultet ima saradnju sa svim značajnijim kompanijama koje se bave projektovanjem ili izvođenjem građevinskih objekata. U okviru saradnje, studenti borave šest sati sedmično svake srijede u šestom semestru u izabranoj kompaniji, te o tome sačinjavaju elaborat i brane ga na kraju semestra.

Na Arhitektonskom fakultetu praktična nastava je organizirana u okviru Katedre za arhitektonsko projektovanje i Katedre za urbanizam i prostorno planiranje.

Na Mašinskom fakultetu je nastavljen pozitivan trend povećanja pristupa studenata kompanijama putem posjeta, studentske prakse, i završnih radova. Dva studijska programa uključuju i praktičnu nastavu. Na smjeru Mašinske konstrukcije predmet Industrijska praksa je obavezan na prvom i drugom ciklusu studija. Na smjeru Industrijsko inženjerstvo i menadžment uveden je predmet Industrijska praksa kao izborni predmet na drugom ciklusu studija, ali u pravilu svi studenti biraju ovaj predmet. Fakultet je sklopio i odgovarajuće ugovore sa pojedinim kompanijama koje su iskazale spremnost za ovakvim vidom saradnje. Na ostalim smjerovima koji se izučavaju na fakultetu, praktikuju se samo posjete studenata kompanijama zavisno od studijskog programa koji studenti izučavaju. Neke od kompanija u kojim je realizovana praksa: BH Telekom inženjering, Tvornica cementa Kakanj, Strojal d.o.o. Hrasnica, Euroasfalt d.o.o. Rajlovac, Everest consulting, Grizelj d.o.o., Idea Software d.o.o., Uniklima d.d., UNIS FAGAS – fabrika gasnih aparata, UNIS – udružena metalna industrija, TENSOR Technology d.o.o., 3DMehanika d.o.o., i dr.

Grupacija umjetnosti

Na Muzičkoj akademiji postoji obavezno izvođenje praktične nastave iz predmeta Metodika muzičke nastave i praktikum i Metodika nastave solfeggia i praktikum na teorijskim odsjecima i Metodika instrumenta i praktikum na instrumentalnim odsjecima i to u sljedećim omjerima: na teorijskim odsjecima 40% teorijske nastave i 60% praktične nastave u drugim ustanovama; na instrumentalnim odsjecima 50% praktične instrumentalne nastave, 50% nastave u drugim ustanovama. Pored ovog, na instrumentalnim odsjecima postoji predmet *Koncertna praksa* u kojem je student u obavezi da koncertira svakog semestra.

Na Akademiji likovnih umjetnosti u okviru nastavnog predmeta Metodika likovnog odgoja III, IV, V,VI predviđeno je obavezno izvođenje praktičnog i istraživačkog oblika nastavno-umjetničkog procesa van prostora Akademije u suradnji sa osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo.

Akademija scenskih umjetnosti organizira praktičnu nastavu kroz aktivnosti Otvorene scene „Obala“, te kroz ugovore sa profesionalnim pozorištima, TV kućama i radio stanicama. Također, studenti praksu stiču kroz angažmane u projektima nezavisnih filmskih i teatarskih produkcija.

Cjeloživotno učenje i stručno usavršavanje

Strategija „Evropa 2020“ u jednoj od svojih sedam inicijativa ističe značaj modernizacije tržišta rada i osnaživanja građana putem razvoja njihovih vještina u kontekstu cjeloživotnog učenja.⁴

⁴ Strategija „Evropa 2020“

U *Preporuci* Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope od 18. decembra 2006. godine navode se ključne kompetencije za cjeloživotno učenje (2006/962/EC).

Značaj cjeloživotnog učenja prepoznat je i od strane vladajućih struktura u Bosni i Hercegovini. Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine je na sjednici od 23.10.2014. godine usvojilo *Odluku o usvajanju strateške platforme obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u Bosni i Hercegovini za period 2014. – 2020.* Strateška platforma usvojena ovom odlukom predstavlja pravni okvir i osnov za djelovanje i saradnju nadležnih organa, institucija, organizacija i pojedinaca na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, na planu usvajanja i pune implementacije neophodnih strateških i/ili drugih razvojnih dokumenata u vezi s obrazovanjem odraslih.⁵

Visokoškolske institucije ne pružaju isključivo usluge visokog obrazovanja i istraživanja, nego i same zapošljavaju značajan broj akademskog, stručnog, administrativnog, tehničkog i pomoćnog osoblja. Pored rapidno rastućeg broja zahtjeva sa jedne strane, ali i ponuda programa cjeloživotnog učenja s druge strane, evidentno je da cjeloživotno učenje postaje *sine qua non* u današnjem okruženju brzog i promijenjivog razvoja. Od evropskih univerziteta se očekuje da prate trendove u oblasti cjeloživotnog učenja na način da široj društvenoj zajednici nude programe koji se baziraju na istraživanjima. Univerziteti također imaju mogućnost da djeluju kao primjeri u društvu na način da pružaju mogućnosti za cjeloživotno učenje svojim zaposlenicima.

Univerzitet u Sarajevu je kao vodeća visokoškolska ustanova u Bosni i Hercegovini prepoznao značaj cjeloživotnog učenja kako za potrebe građana, tako i za potrebe svojih uposlenih. U članu 17 stav (r) Statuta Univerziteta u Sarajevu, naglašava se da ova ustanova ima prava i obaveze da, između ostalog, osigurava uslove za cjeloživotno obrazovanje. Senat Univerziteta u Sarajevu kao najviše akademsko tijelo daje saglasnost na izvođenje programa cjeloživotnog učenja. U toku 2015. godine Senat je dao saglasnost na izvođenje tri programa cjeloživotnog učenja. U decembru 2015. godine izvršen je uvid u broj i strukturu programa cjeloživotnog učenja na Univerzitetu u Sarajevu. Slijedi pregled programa:

Naziv programa/modula:	Broj ECTS:	Cilj(evi) programa/kursa:	Ukupan broj kontakt sati:
„Ljetna škola – Smjernice za postupanje u slučajevima nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini“		Plan i program kursa je kreiran tako da doprinese unapređenju znanja iz domena efektivnog i efikasnog djelovanja u slučajevima nasilja nad djecom, te podizanju sposobnosti stručne javnosti.	80
„Međunarodna Ljetna škola – Upravljanje u kriznim situacijama“		Upoznavanje polaznika programa/kursa o upravljanju u kriznim situacijama, osposobljavanje	80

⁵ Odluka o usvajanju strateške platforme obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u Bosni i Hercegovini za period 2014. – 2020, (Službeni glasnik BiH, br. 96/14).

Naziv programa/modula:	Broj ECTS:	Cilj(evi) programa/kursa:	Ukupan broj kontakt sati:
Kontinuirana profesionalna edukacija iz oblasti zdravstvenog menadžmenta		<p>polaznika programa / kursa za planiranje i upravljanje i praktično djelovanje tokom kriznih situacija i saniranje odnosno eliminiranje njihovih posljedica, konceptima risk i kriznog komuniciranja.</p> <p>KPE iz oblasti zdravstvenog menadžmenta spada u formalno profesionalno obrazovanje i predstavlja skup obrazovnih aktivnosti (teoretskih i stručno-praktičnih) koji služe za održavanje, razvoj ili uvećanje znanja, vještina i profesionalnih dostignuća zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, te drugih profesionalaca uposlenih u zdravstvenom sektoru iz oblasti zdravstvenog menadžmenta, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Pravilnikom o KPE iz zdravstvenog menadžmenta („Sl. novine F BiH, broj 88/11. i broj 82/13.)</p> <p>Ciljevi Programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa teorijskim i praktičnim konceptom menadžmenta-osnovnog, srednjeg i strateškog • Upoznavanje sa osnovama funkcionisanja sistema zdravstva • Upoznavanje sa specifičnostima zdravstvenog menadžmenta • Ovladavanje vještinama interpersonalnog komuniciranja • Ovladavanje vještinama upravljanja promjenama u zdravstvu • Upoznavanje sa osnovama zdravstveno- statističkog sistema i IT • Upoznavanje sa osnovama sistema upravljanja kvalitetom u zdravstvu • Upoznavanje sa osnovama finansiranja zdravstvenog sistema • Upoznavanje sa osnovama upravljanja ljudskim resursima • Upoznavanje sa elementima strateškog planiranja, organizacije i menadžmenta resursa • Upoznavanje sa dobrom praksom u konceptima administrativnih, organizacionih i upravljačkih modela u zdravstvenim ustanovama 	265
Škola voditelja prodaje		<p>Škola voditelja prodaje organizovana je kroz devet (9) modula, i to:</p> <p>I Savremeni menadžment prodaje i uloga prodajnih menadžera</p> <p>II Predviđanje i planiranje prodaje</p> <p>III Izgradnja prodajnog tima</p> <p>IV Motivacija prodajnog osoblja</p>	65

Naziv programa/modula:	Broj ECTS:	Cilj(evi) programa/kursa:	Ukupan broj kontakt sati:
Profesionalni certifikat Projektni menadžer (Project Manager)		V Vodstvo- Leadership VI Ocjena i kontrola uspješnosti prodaje i prodajnog osoblja VII Komunikacija u prodaji VIII Vještine prodajne prezentacije IX Prodajno pregovaranje	40
„Učimo bosanski“ za strane studente na UNSA (niži početni stepen)	NEMA	Ovladavanje za njihove svakodnevne potrebe, za potrebe studiranja na fakultetima Univerziteta u Sarajevu	60
„Učimo bosanski“ za strane studente na UNSA (viši srednji stepen)	NEMA	Ovladavanje za njihove svakodnevne potrebe, za potrebe studiranja na fakultetima Univerziteta u Sarajevu	60
Izazovi podučavanja bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti u savremenom kulturnom i društvenom kontekstu BiH	NEMA	U kontekstu cjeloživotnog učenja i implementacije Bolonjskog procesa, organizirati obuku za nastavnike u osnovnim i srednjim školama, sa dodatnim proširenjem ovih sadržaja novim naučnim spoznajam i dostignućima iz predmetne oblasti. 2 sata predavanja i 2 sata radionice po predavanju (ukupno 9 predavanja)	36
Pedagoško obrazovanje	NEMA	Osposobljavanje kandidata da u okviru stečenog obrazovanja za samostalno obavljanje vaspitno-nastavnog rada u	128

Naziv programa/modula:	Broj ECTS:	Cilj(evi) programa/kursa:	Ukupan broj kontakt sati:
		okviru jednog ili više srodnih nastavnih predmeta baziranih na struci koju je kandidat stekao.	
Tečaj neonetalne reanimacije	2	Obučiti polaznike neonetalnoj reanimaciji	20
Savremeno o dijabetičnoj retinopatiji	2	Polaznicima ukazati na najnovija saznanja u oblasti dijabetične retinopatije	15
Prehrana bolesnika sa hroničnim bubrežnim oboljenjem	2	Unaprijeđenje znanja i vještina za procjenu stanja uhranjenosti bubrežnih bolesnika.	15
Dijagnoza i tretman karcinoma dojke	1	Updated and advanced knowledge in diagnostics and treatment of breast cancer	20
Kardiopulmonalna reanimacija odraslih	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara urgentne medicine za podučavanje studenata u ambulantomama urgentne medicine u okviru praktične nastave	15
Urgentna stanja u porodiljstvu	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara za podučavanje studenata u ambulantomama ginekologije i porodiljstva	15
Životni stil i prevenciji i tretmanu muskuloskeletnih i neuroloških oboljenja	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija kandidata za prevenciju i tretman muskuloskeletnih i neuroloških oboljenja	15
Palijativna njega za ljekare primarne zdravstvene zaštite	4	Unaprijeđenje znanja, stavova, vještina i kompetencija porodičnih ljekara za organizovanje, sprovođenje i koordinaciju palijativne njege.	30
Škola dijabetesa medicinskog fakulteta za ljekare primarne zdravstvene zaštite	1	Unaprijeđenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara PZZ za uspješnu prevenciju i menadžment dijabetesa melitusa	6
Inkontinencija urina	1	Unaprijeđenje razumjevanja anatomije, mehanizma kontinencije, dijagnoastike i tretmana inkontinencije urina	8
Omics apply nefrology	2	Participants will be able to understand basics of omics techniques in nephrology	8
Dobra klinička praksa	1	Unaprijeđenje znanja, stavova, kompetencija i vještina u području legislative i praktične izvedbe kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava.	8
Biotehnološka akademija	1	Unaprijeđenje znanja iz oblasti praćenja sigurnosti lijekova-farmakovigilance	8
Osnove farmakovigilance	1	Usvajanje novih znanja i razumjevanje razlike između hemijskog, biološkog i biološkog sličnog lijeka na osnovu poznavanja razlika u proizvodnji, regulative, razvoja i dizajna kliničkih studija, ekstrapolaciji i farmakovigilanci, te	8

Naziv programa/modula:	Broj ECTS:	Cilj(evi) programa/kursa:	Ukupan broj kontakt sati:
		njihova primjena u standardnoj kliničkoj praksi.	
Izolacija virusa-kultura stanica	2	Upoznati polaznike programa kontinuirane medicinske edukacije sa osnovnim virusološkim postulatima izolacije i tipizacije virusa, kao i načinima klasične i savremene virusološke metodologije koja se primjenjuje u dijagnostici virusnih infekcija.	15
Serološka dijagnostika Q-groznice u bruceloze	2	Unaprjeđenje znanja o javnozdravstvenom značaju Q-groznice i bruceloze u Bosni i Hercegovini; unaprjeđenje znanja o značaju pravovremene i brze etiološke dijagnoze; upoznavanje o mogućnostima primjene seroloških testova i interpretacijom rezultata.	15
Laboratorijska dijagnostika hemoragične groznice s bubrežnim sindromom	2	Unaprjeđenje znanja o javnozdravstvenom značaju hemoragične groznice s bubrežnim sindromom (mišje groznice) u Bosni i Hercegovini; unaprjeđenje znanja o značaju pravovremene i brze etiološke dijagnoze; upoznavanje o mogućnostima primjene seroloških testova i interpretacijom rezultata.	15
TORCH i druge infekcije u trudnica i novorođenčadi	2	Unaprjeđenje znanja, stavova i vještina te sticanje savremenih spoznaja o epidemiologiji, kliničkoj slici, dijagnostici, terapiji i prevenciji TORCH i drugih infekcija u trudnica i novorođenčadi	15
Bioelektrična aktivnost srca i elektrokardiogram	2	Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija studenata i doktora medicine u analizi i interpretaciji elektrokardiograma	20
Podučavanje polaznika histiotehničkim procedurama za razinu fotomikroskopije	2	Unaprjeđenje znanja i vještina polaznika za praktični rad u zdravstvenim ustanovama	35
Jonizirajuća i nejonizirajuća zračenja u medicini	1	Rekapitulacija znanja o jonizirajućem i nejonizirajućem zračenju, njegovoj primjeni u medicini i zaštiti od njega	6
Morfološki, funkcionalni i tehnički aspekti perifernih nervnih blokada u svakodnevnoj kliničkoj praksi	2	Unaprjeđenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara s ciljem što bolje implementacije regionalne anestezije i perifernih nervnih blokada u svakodnevnoj praksi.	15
Osnove molekularnih metoda u laboratorijskoj dijagnostici	3	Ciljevi programa su da polaznici usvoje vještine korištenja molekularnih metoda i tehnika koje se primjenjuju u laboratorijama zdravstvenih ustanova u svrhu dijagnostike i probiranje bolesti	30

Naziv programa/modula:	Broj ECTS:	Cilj(evi) programa/kursa:	Ukupan broj kontakt sati:
Vještine podučavanja studenata u ambulantama porodične medicine	2	Unaprijeđenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara porodične medicine za podučavanje studenata u ambulantama porodične medicine u okviru praktične nastave	15
Adaptacija vodiča zasnovanih na dokazima	1	Unaprijediti znanja i vještine u oblasti medicine zasnovane na dokazima	15
Kako protumačiti i primijeniti rezultate epidemioloških studija danas	1	Unaprijediti znanja i vještine doktora medicine i doktora stomatologije u tumačenju i primjeni rezultata epidemioloških studija u okviru svakodnevne prakse i naučno-istraživačkom radu.	20
Vještine obavještavanja javnosti o zdravstvenim rizicima povezanih sa djelovanjem faktora vanjske sredine	2	Unaprijeđenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara iz sektora javnog zdravstva u obavještavanju javnosti o zdravstvenim rizicima povezanim sa faktorima vanjske sredine kroz tematske projekte	15
Basic Biostatistical Methods	2	Basic applications of biostatistics will be introduced, including descriptive statistics, general principles of statistical hypothesis testing, statistical inferences on means and proportions, interval estimates for association measures and sample size calculation.	24
Advanced Biostatistical Methods	2	More advanced methods will be discussed, including the analysis of determinants of continuous and dichotomous outcome measures, the linear regression and logistic regression models, stratified analysis and introduction to survival analysis.	24
Study design	1	To understand basic concepts of study design	8
Basic of Psychiatric research	1	Understanding the basic concepts of psychiatric research	8
Diploma u islamskim naukama	Ne boduje se	<i>Ovaj program je koncipiran tako da zainteresiranim osobama iz privatnog i javnog sektora ponudi pregled islamskoga učenja i njegove interpretacije. Program je osmišljen da osigura uvod u znanstveni pregled islamske doktrine, prava i etike, historije i kulture s posebnim fokusom na BiH.</i>	72

Naziv programa/modula:	Broj ECTS:	Cilj(evi) programa/kursa:	Ukupan broj kontakt sati:
Pastoralna godina (KBF)	Ne boduje se	Organizacija praktičnih predavanja i vježbi za svećeničke kandidate	128
PROGRAMI STRUČNIH SPORTOVE	EDUKACIJE KADROVA ZA	Kontinuirana edukacija alumnijskih i sportskih radnika.	246

Program cjeloživotnog učenja za akademsko osoblje Univerziteta u Sarajevu

Univerzitet u Sarajevu teži ka tome da se u oblastima svog djelovanja približi standardima Evropskog prostora visokog obrazovanja. Pored značajnog broja aktivnih programa cjeloživotnog učenja koji su otvoreni kako studentima tako i široj društvenoj zajednici, Univerzitet u Sarajevu je omogućio program cjeloživotnog učenja za svoje akademsko osoblje. Od septembra 2013. godine Univerzitet u Sarajevu učestvuje u programu obuke TRAIN (*Training & Research for Academic Newcomers*), koji finansira Fondacija kralja Baudouina (KBF). Ovaj program obuke namijenjen je akademskom osoblju u zvanjima: asistent, viši asistent i docent. EU partneri u implementaciji projekta su Univerzitet u Gentu (koordinator), Univerzitet u Kentu, Univerzitet Uppsala, Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu, UP Transfer GmbH, Santander Group i Fondacija kralja Baudouina. Ciljevi programa se vežu za unapređenje znanja i vještina akademskog osoblja u okviru sljedeće tri tematske cjeline: obrazovni proces (koncipiranje kurikuluma i efikasnost predavanja), istraživanje (metodika istraživanja i informacijska pismenost) i razvoj komunikacijskih vještina (umrežavanje, timski rad i sl.).

U okviru programa obuke TRAIN eksperti sa partnerskih EU univerziteta kreirali su nastavne programe i materijale za sedam modula iz prethodno navedenih tematskih cjelina. Univerzitet u Sarajevu je insistirao na uvođenju još jednog modula iz oblasti pedagogije/andragogije, te se u konačnici u okviru Programa realizira ukupno osam modula:

1. Metodologija istraživanja, naučno pisanje i prezentacija naučnoistraživačkih /umjetničkoistraživačkih rezultata,
 - a. humanističke i društvene nauke
 - b. prirodne, tehničke i medicinske nauke
2. Didaktika visokog obrazovanja
3. Priprema projektnih aplikacija i upravljanje projektnim ciklusom
4. Komunikacija i vještine prezentiranja
5. Preduzetničke sposobnosti
6. Poslovne veze i timski rad
7. Planiranje kurikuluma u visokom obrazovanju

8. Osnove andragoške djelatnosti u visokom obrazovanju

U februaru 2015. godine Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na izvođenje TRAIN programa pod nazivom *Program cjeloživotnog učenja u oblasti pedagoškog obrazovanja i jačanja kompetencija akademskog osoblja Univerziteta u Sarajevu*. U skladu sa članom 164. stav (1) tačka d) Statuta Univerziteta u Sarajevu, navedeni Program služi kao dokaz o minimumu pedagoškog obrazovanja.

U toku 2015. godine, TRAIN program je realiziran putem tri ciklusa edukacija, pri čemu svaki ciklus podrazumijeva realizaciju osam modula. Na osnovu evidencije u vezi sa internim pozivom iz jula 2014. godine, za učešće u TRAIN programu u toku 2015. godine prijavljeno je bilo 74 učesnika od čega je program pohađalo 58 učesnika, a pravo na certifikat je ostvarilo 56 učesnika (22 asistenata, 17 viših asistenata i 17 docenata).

Tabela 1 Pregled broja učesnika koji su u toku 2015. godine ostvarili pravo na certifikat u okviru TRAIN programa

Grupacija	Grupacija društvenih nauka	Grupacija medicinskih nauka	Grupacija humanističkih nauka	Grupacija tehničkih nauka	Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	Grupacija umjetnosti
Januar/februar 2015.		13			2	
Juni/juli 2015.	2	8	4	2	6	1
Septembar/oktobar 2015.	1	4	5	1	4	3
Ukupno	3	25	9	3	12	4

U julu 2015. godine objavljen je interni poziv za prijavu učešća u okviru tri ciklusa TRAIN programa u akademskoj 2015/2016. godini. Prema planu realizacije programa omogućeno je stručno usavršavanje za 75 nastavnika godišnje, dok je u cilju kvalitetnijeg izvođenja interaktivne nastave broj učesnika po ciklusu ograničen na 25. Nakon isteka roka za prijavu učešća, evidentirano je 81 pristiglih aplikacija, pri čemu vlada veliko interesovanje za dodatno uključivanje učesnika koji su naknadno saznali za TRAIN program.

U cilju kontinuiranog unapređenja programa u periodu 12. – 13. novembra 2015. godine za predavače TRAIN modula Univerzitet u Sarajevu organizovao je dvodnevnu radionicu u okviru koje je prezentiran sadržaj pojedinačnih modula, te su definirani konkretni prijedlozi za uspješniju realizaciju Programa u budućnosti.

Evaluacija TRAIN programa predstavlja osnovni instrument za njegovo ciljno i kontinuirano unapređenje. U toku realizacije Programa, evaluaciju pojedinačnih modula kao i cjelokupnog programa vrše učesnici, dok samoevaluaciju provode predavači. Jedan od zaključaka radionice za predavače bio je i taj da se u narednom ciklusu u januaru 2016. godine uvede međukolegijalna (*peer*) evaluacija. Od *peer* evaluacije se očekuje da predavačima modula pruži

širu perspektivu o učinku onoga što rade (podučavaju), što će im u konačnici pomoći da razviju odgovarajuće mjere i poduzmu korake unapređenja zavisno od rezultata do kojih se evaluacijom dođe.

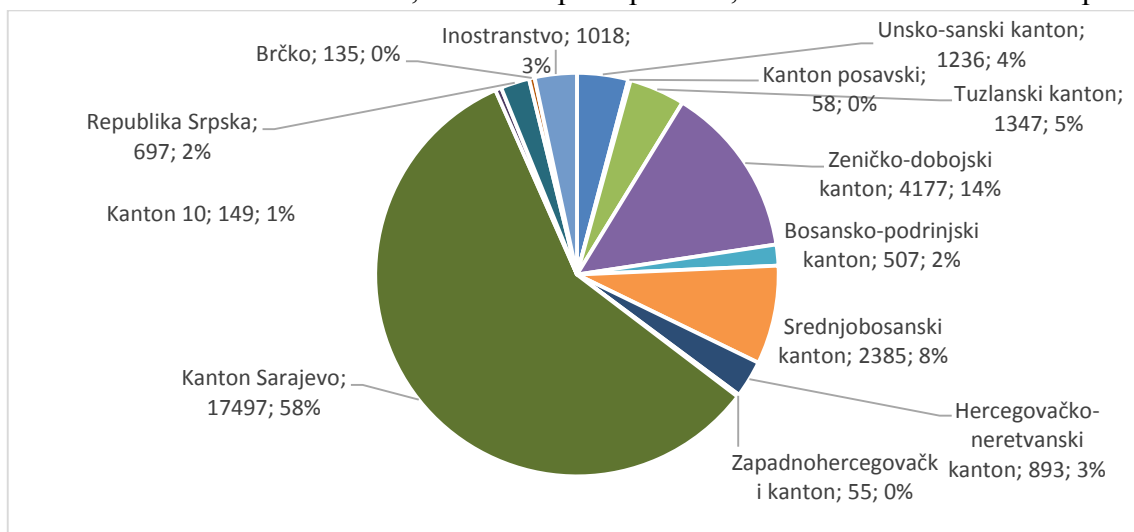
Sveukupni rezultati evaluacija modula ukazuju na to da učesnici unaprijeđuju svoje predavačke, istraživačke i komunikacijske vještine za koje direktnu primjenu nalaze u svom svakodnevnom radu. Učesnici Programa sa različitih fakulteta i akademija zajednički prolaze, promišljaju i primjenjuju stečena znanja i na ovaj način podržavaju multidisciplinarnu saradnju koja je od neprocjenjive važnosti za razvoj Univerziteta u Sarajevu.

III-4 STUDENTI

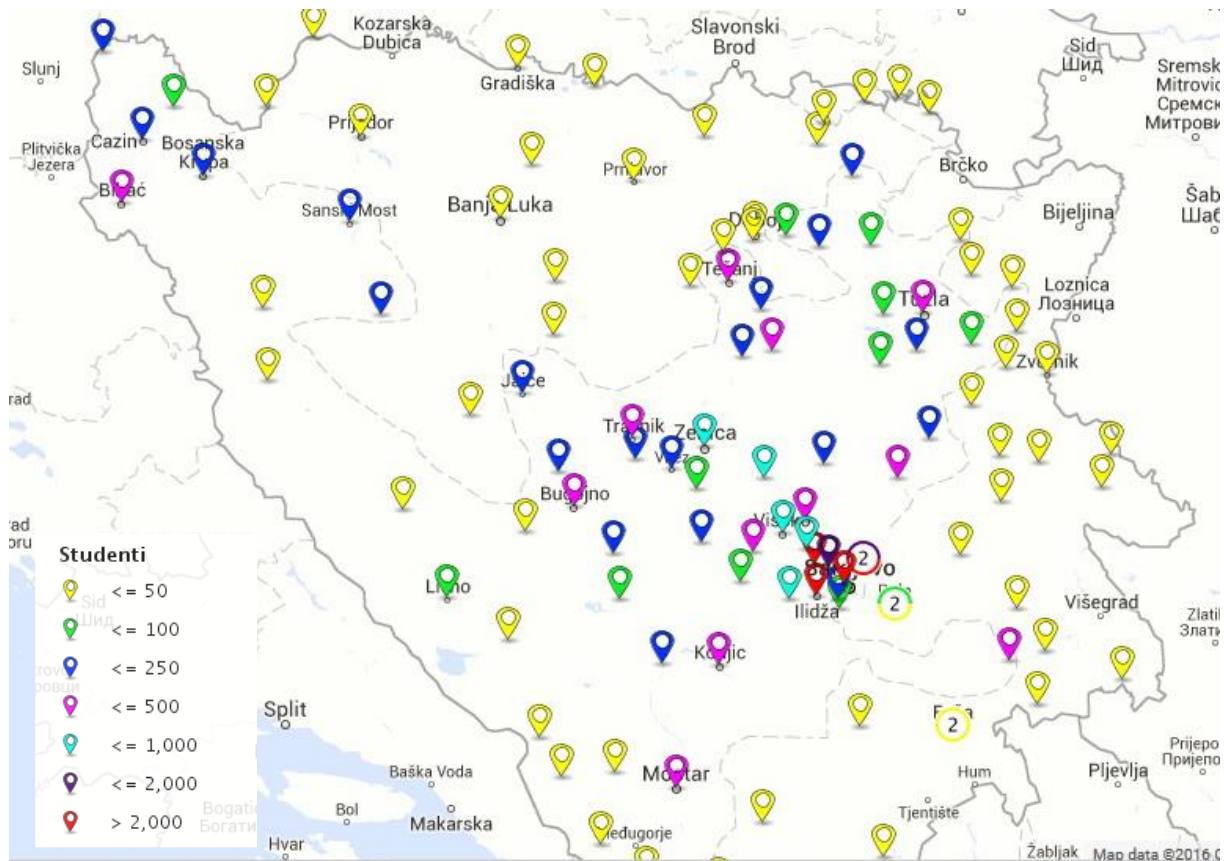
Univerzitet u Sarajevu sa svojim organizacionim jedinicama nastoji obezbijediti okruženje u kojem je učenje usmjereno na studenta. Takvo učenje u duhu smjernica iz Leuenskog kominieka, zahtijeva osposobljavanje samostalnih studenata, nova približavanja predavanja i učenja, efektivnu podršku i savjetodavne strukture, kao i nastavni plan koji je jasnije usmjeren na učenje u sva tri studijska ciklusa. Prema tome, reforma nastavnog plana će biti tekući proces koji će voditi ka visokom kvalitetu, fleksibilnom i prilagođenom individualnom putu obrazovanja. U tom duhu, stvaranjem predispozicija u stalnim promjenama nastavnih programa za ostvarenje prioritarnih ciljeva iz Strategije Evropa 2020: Pametan rast, Održivi rast, Inkluzivni rast nastojimo obezbijediti zapošljivost diplomanata i magistranata Univerziteta u Sarajevu. Težeći ka punoj posvećenosti ranije datim smjernicama iz Praškog, Leuenskog i Berlinskog kominieka, ističući društvenu karakteristiku visokog obrazovanja čiji je cilj da se obezbijedi jednaku mogućnost za kvalitetno obrazovanje, upisujemo nove generacije na Univerzitet u Sarajevu.

Univerzitet je posebno ponosan na diverzitet studentske populacije, posebno na uključenost studenata iz cijele Bosne i Hercegovine u nastavni proces na Univerzitetu u Sarajevu. Iako su studenti sa teritorije Kantona Sarajevu u ubjedljivoj većini (58%), raduje činjenica da na Univerzitetu studiraju studenti iz svih krajeva Bosne i Hercegovine. Kada je u pitanju Federacija Bosne i Hercegovine, najveći broj studenata dolazi iz Zeničko-dobojskog kantona (14% ukupnog broja studenata), potom iz Srednjobosanskog kantona (8% ukupnog broja studenata). Ostali kantoni čine udio sa procentima manjim od 5%. Iz Republike Srpske na Univerzitetu studira 697 studenata, ili 2% ukupno upisanih., te iz Distrikta Brčko 135 upisanih.

Studenti: Distribucija prema prebivalištu

Studenti: Distribucija prema prebivalištu

Distribucija prema prebivalištu izvedena iz Visoko obrazovanje u FBiH, Federalni zavod za statistiku, 2015 (juni 2015. godine) prema zbirnim kontrolnim listovima fakulteta/akademija Univerziteta u Sarajevu

UNSKO-SANSKI KANTON	
Bihać	291
Bužim	95
Cazin	214
Velika Kladuša	146
Bosanska Krupa	109
Bosanski Petrovac	16
Ključ	146
Sanski Most	219

POSAVSKI KANTON	
Odžak	37
Orašje	21
Domaljevac	1

TUZLANSKO-PODRINJSKI KANTON	
Tuzla	316
Banovići	70
Čelić	21
Doboj Istok	51
Gračanica	221
Gradačac	164
Kalesija	51
Kladanj	109
Lukavac	98
Srebrenik	70
Teočak	12
Sapna	9

Živinice	155
----------	-----

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	
Zenica	776
Breza	379
Doboj - Jug (Usora)	39
Kakanj	543
Maglaj	158
Olovo	291
Tešanj	316
Vareš	183
Visoko	960
Zavidovići	348
Žepče	173
Usora	11

BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	
Foča	17
Goražde	483
Pale	7

SREDNJE-BOSANSKI KANTON	
Bugojno	500
Busovača	83
Fojnica	191
Gornji Vakuf	168
Kiseljak	299
Kreševo	66
Novi Travnik	163

Vitez	138
Donji Vakuf	200
Travnik	448
Jajce	129

HERCEGOVAČ KO-NERETVANSKI KANTON	
Čapljina	27
Čitluk	11
Jablanica	112
Konjic	405
Neum	6
Prozor	54
Mostar	253
Stolac	25

ZAPADNO-HERCEGOVAČKI KANTON	
Grude	3
Ljubuški	25
Posušje	13
Široki Brijeg	14

SARAJEVSKI KANTON	
Centar	3121
Ilidža	2526
Novo Sarajevo	3184
Novi Grad	4365
Stari Grad	1644
Vogošća	1199

Hadžići	713
Ilijaš	704
Trnovo	41

KANTON 10	
Glamoč	10
Livno	93
Tomislavgrad	37
Kupres	6
Drvar	3

REPUBLIKA SRPSKA	
Banja Luka	26
Bijeljina	11
Bileća	7
Bratunac	16
Brod	5
Višegrad	11
Vlasenica	7
Vukosavlje	6
Gacko	2
Gradiška	10
Derventa	2
Doboj	17
Zvornik	20
Jezero	1
Kalinovik	3
Kneževci	3
Kostajnica	1
Kotor Varoš	4
Laktaši	1
Lopare	1
Ljubinje	3
Milići	5
Modriča	8

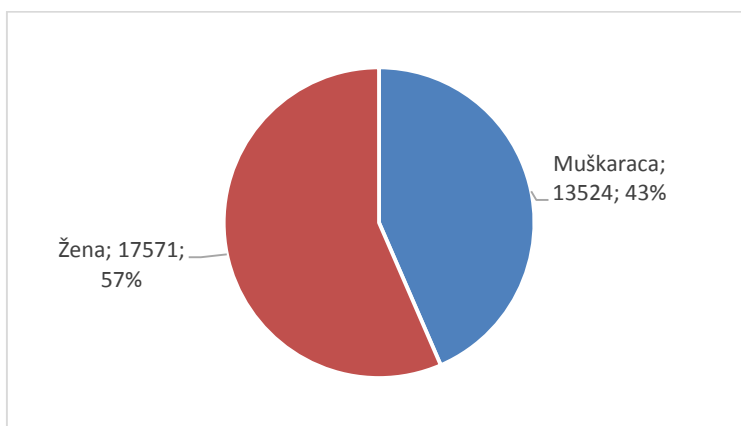
Nevesinje	7
Novi Grad	3
Osmaci	1
Pale	97
Petrovac	1
Prijedor	22
Prnjavor	5
Rogatica	28
Rudo	12
Sokolac	26
Srbac	2
Srebrenica	22
Teslić	5
Trebinje	14
Trnovo	10
Ugljevik	2
Foča	29
Han Pijesak	12
Čajniče	9
Šamac	1
Šekovići	11
Šipovo	2
Ustiprača	2
Kasindo	70
Lukavica	129
Grad	5
Brčko	135

Upisani studenti u akademskoj 2015/2016 godini

U novembru 2015. i početkom decembra 2015. godine provedeno je prikupljanje statističkih podataka o upisanim studentima u studijsku 2015/16 godinu u periodu od 01.11-10.12.2015. godine za potrebe godišnjeg izvještavanja Federalnom zavodu za statistiku. Prikupljeni podaci reflektiraju iskaze u kontrolnim zbirnim listovima za fakultete i akademije (ŠV 22A).

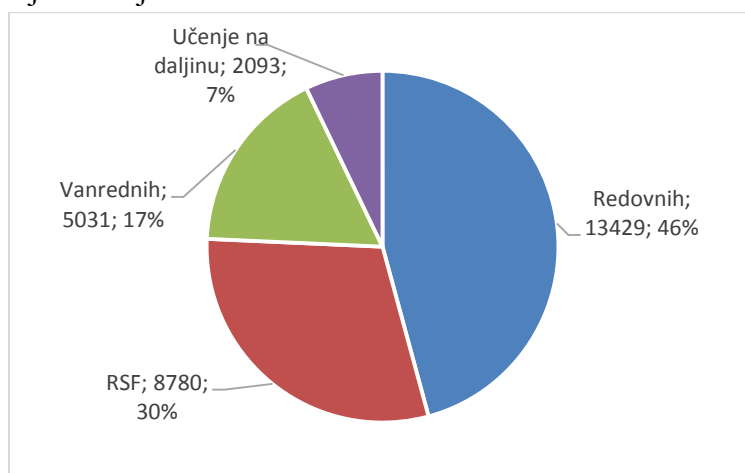
Prikupljeni su podaci u o vrsti studijskog programa (VI stepen/dvogodišnji studij/ stari program, VII stepen - stari program, magistarske/specijalističke studije - stari program, Doktorati – predbolonjski, Prvi ciklus - Bolonjski program, Drugi ciklus - Bolonjski program, Integrirani ciklus I+II/ - Bolonjski program, i Treći ciklus - Bolonjski program. Unutar ukupnog broja studenata podaci su razvrstani po studentima/polu, te po načinu studiranja (redovni, redovni-samofinansirajući, vanredni i učenje na daljinu).

Krajem novembra 2015. godine na Univerzitetu u Sarajevu je bilo upisanih 31.096 studenata, od čega 17.571 žena:

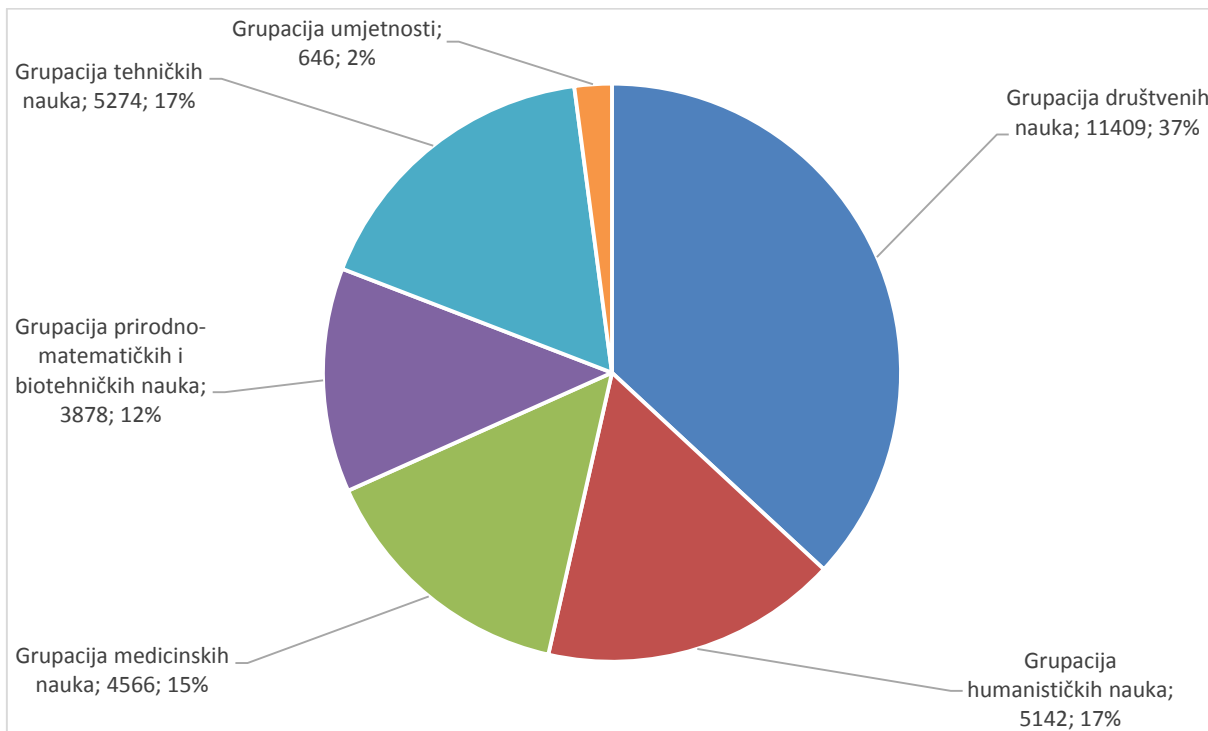

U ukupnom zbiru broja studenata evidentirano je 1.016 stranih studenata (od čega 438 žena).

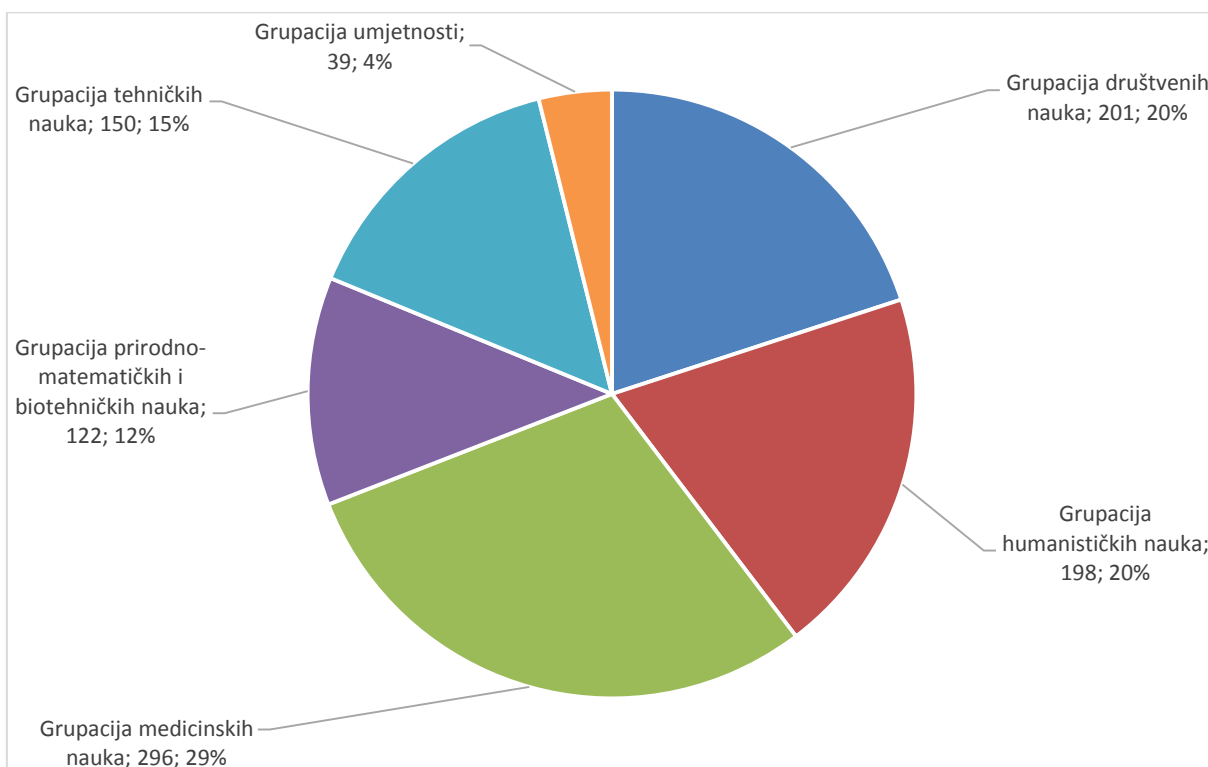
U strukturi upisanih prema načinu studiranja dominiraju redovni studenti (46%), a sve je vidljiviji trend učenja na daljinu:

Prema predbolonjskom starom planu i programu (VI, VII) upisano je 928 studenata, a po Bolonjskim programima (I, II, III ciklus, Integrirani I i II ciklus) upisano je 30.168 studenata.

Pregled upisanih studenata u sve godine studije (pregled po grupacijama)

Pregled upisanih stranih državljana (pregled po grupacijama)

VI stepen/dvo godišnji studij/ stari program	VII stepen - stari program	Prvi ciklus - Bolonjski program	Drugi ciklus - Bolonjski program	Integrirani ciklus I+II/ - Bolonjski program	Treći ciklus - Bolonjski program
---	-------------------------------------	--	---	---	---

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI	0	0	256	55	0	0
AKADEMIJA SCENSKIH UMJETNOSTI	0	0	71	4	0	0
ARHITEKTONSKI FAKULTET	1	0	466	143	0	0
EKONOMSKI FAKULTET	35	73	2668	922	0	51
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET	0	60	1291	397	0	5
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	0	94	2708	1081	0	34
FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA	0	1	438	128	0	8
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA	0	0	1193	200	0	0
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE	0	0	1009	177	0	0
FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ KOMUNIK	0	0	750	211	0	0
FARMACEUTSKI FAKULTET	0	128	0	0	795	17
FILOZOFSKI FAKULTET	0	0	2445	840	0	62
GRAĐEVINSKI FAKULTET	0	0	641	184	0	0
MAŠINSKI FAKULTET	0	2	889	290	0	0
MEDICINSKI FAKULTET	0	100	0	0	796	81
MUZIČKA AKADEMIJA	0	0	198	51	0	11
PEDAGOŠKI FAKULTET	0	9	419	82	0	0
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET	0	0	696	197	0	7
PRAVNI FAKULTET	0	270	1714	681	0	0
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET	0	0	1891	486	0	59
STOMATOLOŠKI FAKULTET SA KLINIKAMA	0	111	0	0	736	0
ŠUMARSKI FAKULTET	0	44	419	79	0	0
VETERINARSKI FAKULTET	0	0	0	0	419	7
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA	0	0	573	64	0	0
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET	0	0	0	0	73	0
UKUPNO	36	892	20735	6272	2819	342

Upis studenata u prvu godinu studija

U skladu sa Odlukom Vlade Kantona Sarajevo o utvrđivanju broja i strukture studenata koji upisuju prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu u akademskoj 2014/2015. godini i Odlukom Vlade Kantona Sarajevo o izmjeni i dopuni Odluke Vlade Kantona Sarajevo, objavljen je Konkurs za upis studenata u prvu godinu prvog ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu u akademskoj 2015/2016. godini.

Na navedeni Konkurs prijave za upis kandidata podnosile su se organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu.

Interes za upis u prvu godinu studija na I ciklus u prvom upisnom roku

	Redovni studij PLAN	Redovni studij INTERES	Interesovanje veće od konkursa (interes veći za %)
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI	40	76	90%
Akademija likovnih umjetnosti i Prirodno-matematički fakultet	7	14	100%
AKADEMIJA SCENSKIH UMJETNOSTI	17	56	230%
ARHITEKTONSKI FAKULTET	50	178	256%
EKONOMSKI FAKULTET	150	396	164%
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET	120	535	346%
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA	70	55	-21%
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE	60	183	205%
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	160	429	168%
FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA	30	61	103%
FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE	100	207	107%
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA	125	404	223%
FARMACEUTSKI FAKULTET	50	207	314%
FILOZOFSKI FAKULTET	512	685	34%
GRAĐEVINSKI FAKULTET	100	173	73%
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET	20	18	-10%
MAŠINSKI FAKULTET	160	217	36%
MEDICINSKI FAKULTET	80	311	289%
MUZIČKA AKADEMIJA	36	63	75%
PEDAGOŠKI FAKULTET	35	67	91%
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET	135	231	71%
PRAVNI FAKULTET	100	349	249%
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET	285	419	47%
STOMATOLOŠKI FAKULTET SA KLINIKAMA	40	44	10%
ŠUMARSKI FAKULTET	72	149	107%
VETERINARSKI FAKULTET	60	70	17%
UKUPNO UNSA	2614	5597	114%
UKUPNO PLANIRANO KONKURSOM	2641		
UKUPAN INTERES ZA STUDIJ (PRIJAVA NA KONKURS)	5597		

Nakon realiziranog upisa, struktura upisanih studenata je kako slijedi:

Plan i realizacija upisa u akademskoj 2015/2016. godini

Kategorija	I ciklus		II ciklus	
	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija
Redovni studij	2.710	2.716	1.477	1.103
Redovni- samofinansirajući studij	2.125	2.423	1.158	548
Vanredni studij	877	730	716	428
DL studij	534	431	256	174
Strani državljani	291	150	199	40
UKUPNO	6.520	6.344	3.553	2.293

U tabeli ispod donosimo Usporedbu plana i realizacije upisa za akademske godine 2014/2015 i 2015/2016

Usporedba Plana i realizacije upisa u akademskim 2013/2014 I 2014/2015. godini

Kategorija	I ciklus				II ciklus			
	Plan	Plan	Realizacija	Realizacija	Plan	Plan	Realizacija	Realizacija
	'14	'15	'14	'15	'14	'15	'14	'15
Redovni studij	2.607	2.710	2.610	2.716	1.494	1.477	1.152	1.103
Redovni- samofinansirajući studij	1.832	2.125	2.452	2.423	1.491	1.158	578	548
Vanredni studij	955	877	728	730	839	716	414	428
DL studij	480	534	376	431	285	256	94	174
Strani državljani	253	291	154	150	205	199	70	40
UKUPNO	6.127	6.520	6.320	6.344	4.314	3.553	2.308	2.293

Upis studenata u prvu godinu prvog ciklusa studija

	Redovni studij KONKURS	Redovni studij UPISANO	RSF KONKURS	RSF UPISANO	Vanredni studij KONKURS	Vanredni studij UPISANO	DL studij KONKURS	DL studij PLAN	Strani državljani KONKURS	Strani državljani UPISANO	UKUPNO KONKURS	UKUPNO UPISANO
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI	103	47	0	17							104	64
AKADEMIJA SCENSKIH UMJETNOSTI	17	9	5	0					9	3	31	12
ARHITEKTONSKI FAKULTET	50	56	4	77					15	10	105	143
EKONOMSKI FAKULTET	150	165	160	303			210	123	10	10	530	601
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET	120	142	332	298					8	8	460	454
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	160	178	155	208	160	190			30	16	505	592

	Redovni studij KONKURS	Redovni studij UPISANO	RSF KONKURS	RSF UPISANO	Vanredni studij KONKURS	Vanredni studij UPISANO	DL studij KONKURS	DL studij PLAN	Strani državljani KONKURS	Strani državljani UPISANO	UKUPNO KONKURS	UKUPNO UPISANO
FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA	30	30	50	45			54	57	10	3	140	132
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA	135	128			225	220			25	15	385	363
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE	60	60	60	60			120	120	9		249	240
FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ KOMUNIK	100	104	100	131					6		206	145
FARMACEUTSKI FAKULTET	50	51	70	88					10	9	130	139
FILOZOFSKI FAKULTET	512	531	193	175	197	100			20		922	806
GRAĐEVINSKI FAKULTET	100	99	80	53					7	3	187	155
MAŠINSKI FAKULTET	160	147	160	137							320	284
MEDICINSKI FAKULTET	100	88	110	95							210	183
MUZIČKA AKADEMIJA	36	31	10	10					8	3	54	44
PEDAGOŠKI FAKULTET	35	35	56	70	40	29			7	6	138	140
POLJOPRIVREDNO- PREHRAMBENI FAKULTET	135	143	90	70	20	18			25	6	230	237
PRAVNI FAKULTET	100	104	100	99	100	90	150	131			450	424
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET	285	284	215	228	50	23			39	18	589	553
STOMATOLOŠKI FAKULTET SA KLINIKAMA	40	38	120	90					20	25	180	153
ŠUMARSKI FAKULTET	72	104	20	131					8		100	235
VETERINARSKI FAKULTET	60	57	35	38					5	5	100	100
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA	70	68			85	60			10	4	165	128
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET	30	17							10	6	30	17
UKUPNO											6520	6344

Upis studenata u prvu godinu drugog ciklusa studija

	Redovni studij KONKURS	Redovni studij UPISANO	RSF KONKURS	RSF UPISANO	Vanredni studij KONKURS	Vanredni studij UPISANO	DL studij KONKURS	DL studij UPISANO	Strani državljani KONKURS	Strani državljani UPISANO	UKUPNO KONKURS	UKUPNO UPISANO
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI	35	18		13					1	1	36	32
AKADEMIJA SCENSKIH UMJETNOSTI	3		2						2		7	0
ARHITEKTONSKI FAKULTET	40	41	30	17					10	5	80	63
EKONOMSKI FAKULTET	75	76	65	94	-		65	83	5	5	210	263
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET	80	80	165	86					8	2		167
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	150	130	180	54	95	104	0	0	12	1	437	289
FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA	15	15	30	12			40	22	10		95	49
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA	25	31			100	74	-		10	2	135	107
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE	9	9	24	21	15	15	53	26	4	1	105	71
FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ KOMUNIK	43	43	43	48					9		95	91
FILOZOFSKI FAKULTET	385	167	125	12	230	40			20	1	760	220
GRAĐEVINSKI FAKULTET	80	67	80	6					14	9	174	82
MAŠINSKI FAKULTET	135	106	63	10			7	1	15		220	117
MUZIČKA AKADEMIJA			32	19					13	5	45	24
PEDAGOŠKI FAKULTET	80	38	70		60	31			15	1	225	70
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET	90	64	25	0	25	11			20	0	160	75
PRAVNI FAKULTET	87	80	91	41	91	100	91	42	-	5	360	263
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET	100	79	115	67	75	30			27	2	317	178
ŠUMARSKI FAKULTET	20	43	18	48					4		42	91
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA	25	16			25	23					50	41
UKUPNO											3553	2293

Svečana promocija i dodjela diploma

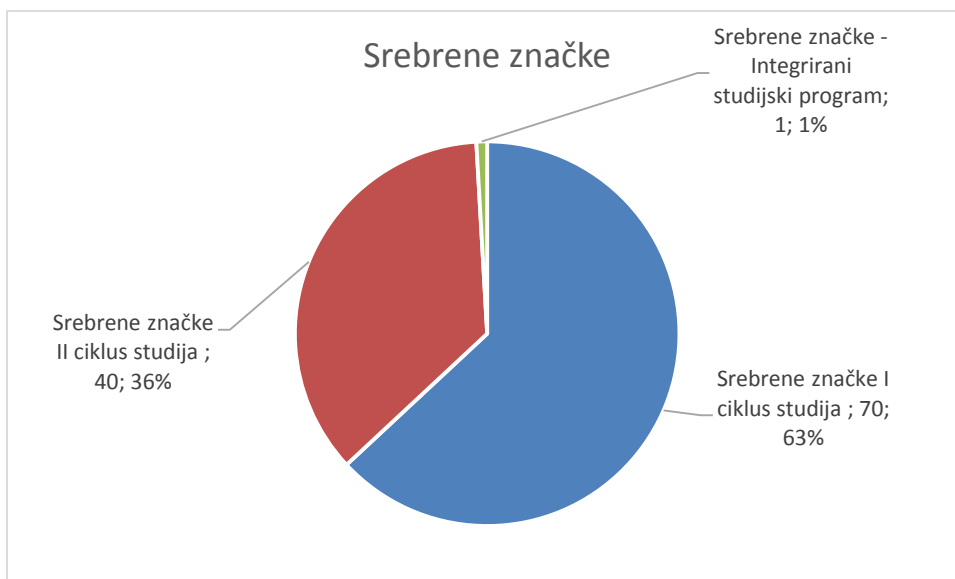
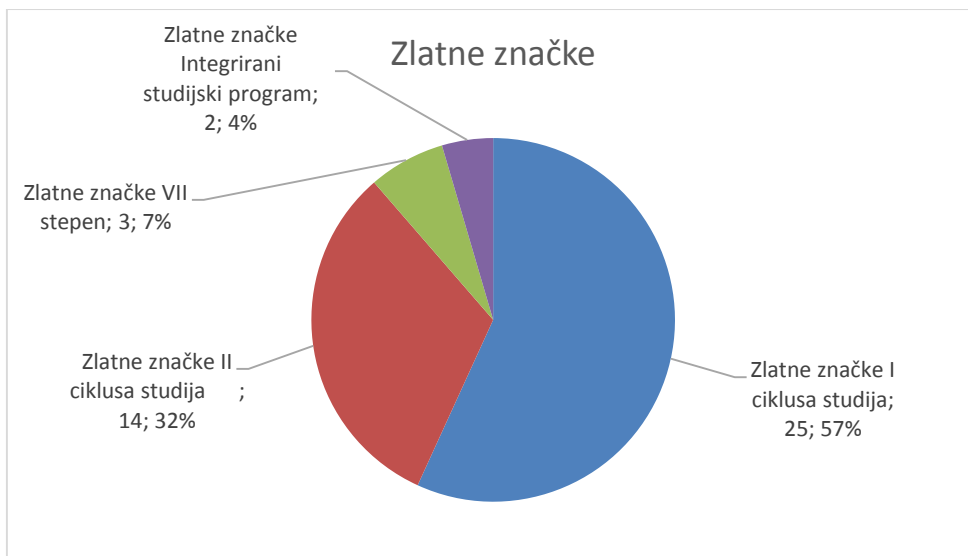
Svečana promocija i dodjela diploma diplomantima, magistrantima i doktorantima Univerziteta u Sarajevu je jedna od najsvečanijih aktivnosti koju realizira Univerzitet u Sarajevu. Dodjela diploma diplomantima i magistrantima je održana 7. novembra 2015. godine u Dvorani Juan Antonio Samarana (Zetra). Na promociji su dodijeljene diplome kako slijedi:

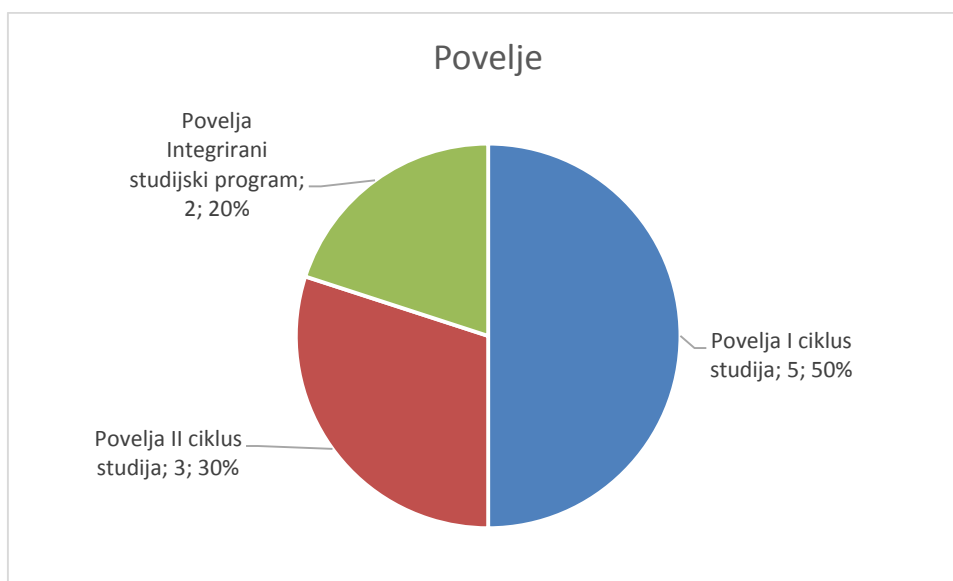
Redni broj	NAZIV FAKULTETA/AKADEMIJE	I ciklus	II ciklus	VII stepen	VI stepen	Magistri nauka/ umjetnosti	Specijalisti	UKUPNO
1.	Akademija likovnih umjetnosti	45	18	7	-	3	-	73
2.	Akademija scenskih umjetnosti	7	1	1	-	-	-	9
3.	Arhitektonski fakultet	87	74	2	-	-	-	163
5.	Ekonomski fakultet	447	247	23	23	37	-	777
4.	Elektrotehnički fakultet	199	130	25	-	34	-	388
5.	Fakultet islamskih nauka	-	-	82	-	12	-	94
6.	Fakultet političkih nauka	390	260	41	-	11	-	702
7.	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	164	68	59	17	8	-	316
8.	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	84	47	16	-	17	-	164
9.	Fakultet za saobraćaj i komunikacije	161	58	6	1	1	-	227
10.	Fakultet zdravstvenih studija	184	82	43	3	8	-	320
11.	Farmaceutski fakultet	-	Integrirani studij 75	65	-	1	-	141
12.	Filozofski fakultet	296	204	32	-	18	-	550
13.	Građevinski fakultet	95	64	21	11	-	-	191
14.	Katolički bogoslovni fakultet		Integrirani studij 9	-	-	-	-	9
15.	Mašinski fakultet	135	88	2	4	11	-	240
16.	Medicinski fakultet		Integrirani studij 82	87	-	38	-	207
17.	Muzička akademija	43	24	1	-	-	-	68
18.	Pedagoški fakultet	91	70	23	-	4	-	188
19.	Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	91	80	4	-	21	-	196
20.	Pravni fakultet	344	101	63	-	16	7	531
21.	Prirodno-matematički fakultet	223	126	20	3	20	-	392
22.	Stomatološki fakultet sa klinikama		Integrirani studij 37	49	-	8	-	94
23.	Šumarski fakultet	58	41	11	-	3	-	113
24.	Veterinarski fakultet	-	-	70	-	9	1	80
25.	Centar za interdisciplinarnu studiju (CIS)	-	60	-	-	-	-	60
26.	Fakultet za upravu - pridružena članica	51	25	-	-	-	-	76

Redni broj	NAZIV FAKULTETA/AKADEMIJE	I ciklus	II ciklus	VII stepen	VI stepen	Magistri nauka/ umjetnosti	Specijalisti	UKUPNO
UNIVERZITET UKUPNO		3.195	2.071	753	62	280	8	6.369

Na Promociji su dodijeljena priznanja najuspješnijim diplomantima i magistrantima: „Zlatna značka“ „Srebrna značka“ i „Povelja Univerziteta u Sarajevu“.

U grafikonu koji slijedi donosimo prikaz broja dobitnika priznanja Univerziteta u Sarajevu:

Nakon završetka promocije izrađen je jedinstven spisak svih promoviranih diplomanata i magistranata i besplatno objavljen u „Dnevnom avazu“.

U Službi za izdavačku djelatnost prikupljeni su podaci o broju diplomanata i magistranata koji su završili studij na organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu u periodu od osnivanja do 2015. godine, kako slijedi:

Redni broj	Fakultet / akademija	Akademska godina	Predbolonjski sistem studija				Bolonjski sistem studija			Magistri	Specijalisti
			Prvi stepen	Trogodišnji studij	VI stepen	VII stepen	I ciklus	II ciklus	Integrirani studijski program I i II ciklusa		
1.	Akademija likovnih umjetnosti	Od osnivanja do 2006/2007 ⁶	-	-	-	1.003	-	-	-	210	-
		2007/2008. ⁷	-	-	-	50	-	-	-	13	-
		2008/2009.	-	-	-	47	-	-	-	9	-
		2009/2010.	-	-	-	56	24	-	-	8	-
		2010/2011.	-	-	-	32	18	-	-	6	-
		2011/2012.	-	-	-	25	27	4	-	11	-
		2012/2013.	-	-	-	16	41	8	-	9	-
		2013/2014.	-	-	-	12	21	24	-	3	-
		2014/2015.	-	-	-	7	45	18	-	3	-
		UKUPNO	-	-	-	1.248	176	54	-	272	-
2.	Akademija scenskih umjetnosti	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	138	-	-	-	-	-
		2007/2008.	-	-	-	13	-	-	-	-	-
		2008/2009.	-	-	-	13	-	-	-	-	-
		2009/2010.	-	-	-	10	-	-	-	-	-
		2010/2011.	-	-	-	6	-	-	-	-	-
		2011/2012.	-	-	-	7	-	-	-	-	-

⁶ Podaci dobiveni od fakulteta i akademija – članica Univerziteta u Sarajevu tokom 2007. godine za pripremu publikacije *Pregled predavanja*. Podaci se nalaze u arhivi Službe za izdavačku djelatnost.

⁷ Podaci dobiveni od fakulteta i akademija – članica Univerziteta u Sarajevu za izdavanje publikacije promoviranih diplomanata i magistranata (promocije 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013. 2014. i 2015. godina)

Redni broj	Fakultet / akademija	Akademska godina	Predbolonjski sistem studija				Bolonjski sistem studija			Magistri	Specijalisti
			Prvi stepen	Trogodišnji studij	VI stepen	VII stepen	I ciklus	II ciklus	Integrirani studijski program I i II ciklusa		
		2012/2013.	-	-	-	9	8	-	-	-	-
		2013/2014.	-	-	-	5	11	1	-	-	-
		2014/2015.	-	-	-	1	7	1	-	-	-
		UKUPNO	-	-	-	202	26	2	-	-	-
3.	Arhitektonski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	4.074	-	-	-	65	-
		2007/2008.	-	-	-	82	133	24	-	3	-
		2008/2009.	-	-	-	64	100	72	-	2	-
		2009/2010.	-	-	-	36	72	59	-	4	-
		2010/2011.	-	-	-	18	58	24	-	1	-
		2011/2012.	-	-	-	14	103	53	-	2	-
		2012/2013.	-	-	-	4	83	55	-	3	-
		2013/2014.	-	-	-	3	71	77	-	1	-
		2014/2015.	-	-	-	2	87	74	-	-	-
		UKUPNO	-	-	-	4.297	707	438	-	81	-
4.	Ekonomski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	1.254	541	1.801	13.865	-	-	-	510	-
		2007/2008.	-	-	289	719	294	-	-	65	-
		2008/2009.	-	-	142	514	529	-	-	42	-
		2009/2010.	-	-	112	254	641	2	-	59	-
		2010/2011.	-	-	71	150	557	78	-	49	-
		2011/2012.	-	-	39	100	678	139	-	53	-
		2012/2013.	-	-	42	59	532	218	-	32	-
		2013/2014.	-	-	16	31	388	229	-	40	-
		2014/2015.	-	-	23	23	447	247	-	37	-
		UKUPNO	1.254	541	2.535	15.715	4.066	913	-	887	-
5.	Elektrotehnički fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	4.508	-	-	-	296 ⁸	-
		2007/2008.	-	-	-	192	128	-	-	26	-
		2008/2009.	-	-	-	158	135	-	-	25	-
		2009/2010.	-	-	-	138	151	94	-	18	-
		2010/2011.	-	-	-	75	118	108	-	35	-
		2011/2012.	-	-	-	49	146	100	-	27	-
		2012/2013.	-	-	-	51	144	118	-	27	-
		2013/2014.	-	-	-	21	182	107	-	27	-
		2014/2015.	-	-	-	25	199	130	-	34	-
		UKUPNO	-	-	-	5.217	1.203	657	-	515	-
6.	Fakultet političkih nauka	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	7.703	-	-	-	255	34
		2007/2008.	-	-	-	762	370	-	-	20	-
		2008/2009.	-	-	-	668	447	-	-	27	-
		2009/2010.	-	-	-	234	486	22 (4+1)	-	21	-
		2010/2011.	-	-	-	204	460	97 (3+2) + 33 (4+1)	-	25	-
		2011/2012.	-	-	-	128	387	137 (3+2) + 82 (4+1)	-	38	-
		2012/2013.	-	-	-	82	549	217	-	19	-
		2013/2014.	-	-	-	49	387	268	-	17	-
		2014/2015.	-	-	-	41	390	260	-	11	-

⁸ Ukupan broj magistranata - 296 se odnosi na period počev od akademske 1998/1999. Dokumentacija o upisanim studentima na postdiplomski studij prije ovog perioda nije dostupna (nalazi se u Lukavici).

Redni broj	Fakultet / akademija	Akademska godina	Predbolonjski sistem studija				Bolonjski sistem studija			Magistri	Specijalisti
			Prvi stepen	Trogorišnji studij	VI stepen	VII stepen	I ciklus	II ciklus	Integrirani studijski program I i II ciklusa		
		UKUPNO	-	-	-	9.871	3.476	1.116	-	433	34
7.	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	593 (Viša trenerska škola)	2.625	-	-	-	50	-
		2007/2008.	-	-	16	99	-	-	-	19	-
		2008/2009.	-	-	7	100	49 (4+1) + 302 (3+1)	-	-	9	-
		2009/2010.	-	-	4	205	97 (4+1) + 40 (3+1)	10	-	9	-
		2010/2011.	-	-	4	53	84 (4+1) + 98 (3+1)	14	-	22	-
		2011/2012.	-	-	2	29	82 (4+1) + 43 (3+2)	51 (4+1) + 15 (3+2)	-	11	-
		2012/2013.	-	-	3	22	97	94	-	11	-
		2013/2014.	-	-	4	24	124	99	-	14	-
		2014/2015.	-	-	-	16	84	47	-	17	-
				UKUPNO	-	-	633	3.173	1.100	330	-
8.	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	943	-	-	-	8	-
		2007/2008.	-	-	53	323	5	-	-	9	-
		2008/2009.	-	-	13	248	86	-	-	17	-
		2009/2010.	-	-	11	124	36 + 102 (Odjel Priština)	-	-	18	-
		2010/2011.	-	-	3	163	94	-	-	11	-
		2011/2012.	-	-	11	106	136	15	-	9	9
		2012/2013.	-	-	3	77	199	54	-	12	3
		2013/2014.	-	-	7	44	115	67	-	3	-
		2014/2015.	-	-	17	59	164	68	-	8	-
				UKUPNO	-	-	118	2.087	937	204	-
9.	Fakultet za saobraćaj i komunikacije	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	157	711	-	-	-	-	-
		2007/2008.	-	-	4	118	10	-	-	-	-
		2008/2009.	-	-	3	100	33	-	-	-	-
		2009/2010.	-	-	-	61	70	15	-	-	-
		2010/2011.	-	-	-	14	66	26	-	4	-
		2011/2012.	-	-	1	13	110	60	-	3	-
		2012/2013.	-	-	-	16	147	82	-	1	-
		2013/2014.	-	-	-	8	159	75	-	4	-
		2014/2015.	-	-	1	6	161	58	-	1	-
				UKUPNO	-	-	166	1.047	756	316	-
10.	Fakultet zdravstvenih studija	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	3.191	-	-	-	-	-
		2007/2008.	-	-	22	144	-	-	-	-	-
		2008/2009.	-	-	14	237	-	-	-	-	-
		2009/2010.	-	-	10	191	-	-	-	-	-
		2010/2011.	-	-	5	198	-	-	-	-	-
		2011/2012.	-	-	2	260	-	-	-	23	-
		2012/2013.	-	-	4	299	170	-	-	9	-
		2013/2014.	-	-	4	144	193	51	-	10	-
		2014/2015.	-	-	3	43	184	82	-	8	-
				UKUPNO	-	-	64	4.707	547	133	-

Redni broj	Fakultet / akademija	Akademska godina	Predbolonjski sistem studija				Bolonjski sistem studija			Magistri	Specijalisti
			Prvi stepen	Trogodišnji studij	VI stepen	VII stepen	I ciklus	II ciklus	Integrirani studijski program I i II ciklusa		
11.	Farmaceutski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	1.741	-	-	-	32	-
		2007/2008.	-	-	-	96	-	-	-	8	-
		2008/2009.	-	-	-	94	-	-	-	1	-
		2009/2010.	-	-	-	114	-	-	-	6	-
		2010/2011.	-	-	-	127	-	-	-	3	-
		2011/2012.	-	-	-	112	-	-	-	5	-
		2012/2013.	-	-	-	116	-	-	-	10	-
		2013/2014.	-	-	-	78	-	-	7	2	-
		2014/2015.	-	-	-	65	-	-	75	1	-
		UKUPNO	-	-	-	2.543	-	-	82	68	-
12.	Filozofski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	12.726	-	-	-	380	-
		2007/2008.	-	-	-	491	166	-	-	24	-
		2008/2009.	-	-	-	348	276	-	-	21	-
		2009/2010.	-	-	-	278	323	14	-	20	-
		2010/2011.	-	-	-	121	301	127	-	33	-
		2011/2012.	-	-	-	91	254	189	-	33	-
		2012/2013.	-	-	-	58	387	155	-	24	-
		2013/2014.	-	-	-	41	318	209	-	25	-
		2014/2015.	-	-	-	32	296	204	-	18	-
		UKUPNO	-	-	-	14.186	2.321	898	-	578	-
13.	Građevinski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	1.164	3.229				53	-
		2007/2008.	-	-	23	36	-	-	-	4	-
		2008/2009.	-	-	16	47	16	-	-	-	-
		2009/2010.	-	-	10	61	67	-	-	2	-
		2010/2011.	-	-	8	46	45	4	-	6	-
		2011/2012.	-	-	12	41	70	23	-	2	-
		2012/2013.	-	-	16	41	109	52	-	-	-
		2013/2014.	-	-	10	17	82	53	-	1	-
		2014/2015.	-	-	11	21	95	64	-	-	-
		UKUPNO	-	-	1.270	3.539	484	196	-	68	-
14.	Mašinski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	5.103	-	-	-	148	-
		2007/2008.	-	-	6	52	8	-	-	11	-
		2008/2009.	-	-	11	40	39	-	-	7	-
		2009/2010.	-	-	8	42	89	8	-	7	-
		2010/2011.	-	-	6	36	89	23	-	6	-
		2011/2012.	-	-	-	36	94	49	-	20	-
		2012/2013.	-	-	2	12	96	76	-	8	-
		2013/2014.	-	-	-	8	110	80	-	7	-
		2014/2015.	-	-	4	2	135	88	-	11	-
		UKUPNO	-	-	37	5.331	660	324	-	225	-
15.	Medicinski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	7.517	-	-	-	670	-
		2007/2008.	-	-	-	174	-	-	-	46	-
		2008/2009.	-	-	-	114	-	-	-	41	-
		2009/2010.	-	-	-	136	-	-	-	25	-
		2010/2011.	-	-	-	147	-	-	-	34	-
		2011/2012.	-	-	-	126	-	-	-	61	-
		2012/2013.	-	-	-	113	-	-	36	54	-
		2013/2014.	-	-	-	66	-	-	82	56	-
		2014/2015.	-	-	-	87	-	-	82	38	-
		UKUPNO	-	-	-	8.480	-	-	200	1.025	-

Redni broj	Fakultet / akademija	Akademska godina	Predbolonjski sistem studija				Bolonjski sistem studija			Magistri	Specijalisti
			Prvi stepen	Trogodišnji studij	VI stepen	VII stepen	I ciklus	II ciklus	Integrirani studijski program I i II ciklusa		
16.	Muzička akademija	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	2.106	-	-	-	54	-
		2007/2008.	-	-	-	54	-	-	-	6	-
		2008/2009.	-	-	-	26	39	-	-	4	-
		2009/2010.	-	-	-	8	27	1	-	10	-
		2010/2011.	-	-	-	14	32	15	-	1	-
		2011/2012.	-	-	-	4	45	19	-	12	-
		2012/2013.	-	-	-	1	30	13	-	3	-
		2013/2014.	-	-	-	4	36	20	-	-	-
		2014/2015.	-	-	-	1	43	24	-	-	-
		UKUPNO	-	-	-	2.218	252	92	-	90	-
17.	Pedagoški fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	9.809	261	-	-	-	-	-
		2007/2008.	-	-	78	182	-	-	-	-	-
		2008/2009.	-	-	-	152	114	-	-	-	-
		2009/2010.	-	-	1	82	121	7	-	1	-
		2010/2011.	-	-	-	61	71	50	-	14	-
		2011/2012.	-	-	-	31	75	34	-	5	-
		2012/2013.	-	-	-	23	131	49	-	11	-
		2013/2014.	-	-	-	17	84	40	-	10	-
		2014/2015.	-	-	-	23	91	70	-	4	-
		UKUPNO	-	-	9.887	832	687	250	-	45	-
18.	Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	4.967	-	-	-	242	-
		2007/2008.	-	-	-	60	56	-	-	15	-
		2008/2009.	-	-	-	61	71	-	-	18	-
		2009/2010.	-	-	-	70	88	29	-	14	-
		2010/2011.	-	-	-	52	88	31	-	26	-
		2011/2012.	-	-	-	14	52	53	-	37	-
		2012/2013.	-	-	-	15	118	83	-	13	-
		2013/2014.	-	-	-	16	70	86	-	10	-
		2014/2015.	-	-	-	4	91	80	-	21	-
		UKUPNO	-	-	-	5.259	634	362	-	396	-
19.	Pravni fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	13.456	-	-	-	92	13
		2007/2008.	-	-	-	678	-	-	-	12	-
		2008/2009.	-	-	-	559	58	-	-	14	-
		2009/2010.	-	-	-	236	70	-	-	18	-
		2010/2011.	-	-	-	337	306	-	-	16	5
		2011/2012.	-	-	-	175	256	18	-	15	13
		2012/2013.	-	-	-	176	316	95	-	19	8
		2013/2014.	-	-	-	90	333	76	-	13	1
		2014/2015.	-	-	-	63	344	101	-	16	7
		UKUPNO	-	-	-	15.770	1.683	290	-	215	47
20.	Prirodno-matematički fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	914	5.672	-	-	-	284	-
		2007/2008.	-	-	76	145	17	-	-	36	-
		2008/2009.	-	-	32	166	99	-	-	20	-
		2009/2010.	-	-	19	102	191	-	-	23	-
		2010/2011.	-	-	22	65	162	52	-	50	-
		2011/2012.	-	-	8	41	133	66	-	24	-
		2012/2013.	-	-	7	46	194	112	-	16	-
		2013/2014.	-	-	7	35	204	73	-	12	-
		2014/2015.	-	-	3	20	223	126	-	20	-
		UKUPNO	-	-	1.088	6.292	1.223	429	-	485	-

Redni broj	Fakultet / akademija	Akademska godina	Predbolonjski sistem studija				Bolonjski sistem studija			Magistri	Specijalisti
			Prvi stepen	Trogodišnji studij	VI stepen	VII stepen	I ciklus	II ciklus	Integrirani studijski program I i II ciklusa		
21.	Stomatološki fakultet sa klinikama	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	2.491	-	-	-	84	-
		2007/2008.	-	-	-	108	-	-	-	11	-
		2008/2009.	-	-	-	89	-	-	-	6	-
		2009/2010.	-	-	-	72	-	-	-	5	-
		2010/2011.	-	-	-	59	-	-	-	-	-
		2011/2012.	-	-	-	71	-	-	-	15	-
		2012/2013.	-	-	-	79	-	-	-	7	-
		2013/2014.	-	-	-	35	-	-	31	4	-
		2014/2015.	-	-	-	49	-	-	37	8	-
		UKUPNO	-	-	-	3.053	-	-	68	140	-
22.	Šumarski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	2.012	-	-	-	52	-
		2007/2008.	-	-	-	49	14	-	-	2	-
		2008/2009.	-	-	-	39	27	6	-	3	-
		2009/2010.	-	-	-	27	52	1	-	4	-
		2010/2011.	-	-	-	19	64	9	-	1	-
		2011/2012.	-	-	-	21	59	21	-	5	-
		2012/2013.	-	-	-	18	61	34	-	1	-
		2013/2014.	-	-	-	11	52	33	-	8	-
		2014/2015.	-	-	-	11	58	41	-	3	-
		UKUPNO	-	-	-	2.207	387	145	-	79	-
23.	Veterinarski fakultet	Od osnivanja do 2006/2007	-	-	-	2.216	-	-	-	189	57
		2007/2008.	-	-	-	117	-	-	-	8	-
		2008/2009.	-	-	-	60	-	-	-	4	-
		2009/2010.	-	-	-	84	-	-	-	15	-
		2010/2011.	-	-	-	49	-	-	-	7	-
		2011/2012.	-	-	-	37	-	-	-	2	2
		2012/2013.	-	-	-	67	-	-	-	7	1
		2013/2014.	-	-	-	54	-	-	-	4	-
		2014/2015.	-	-	-	70	-	-	-	9	1
		UKUPNO	-	-	-	2.754	-	-	-	245	61
24.	Fakultet islamskih nauka*	2007/2008. (pridružena članica)	-	-	-	86	-	-	-	4	-
		2008/2009.	-	-	-	49	-	-	-	5	-
		2009/2010.	-	-	-	69	-	-	-	4	-
		2010/2011.	-	-	-	72	-	-	-	4	-
		2011/2012.	-	-	-	51	-	-	-	16	-
		2012/2013.	-	-	-	67	-	-	-	8	-
		2013/2014.	-	-	-	-	71	-	-	4	-
		2014/2015.	-	-	-	82	-	-	-	12	-
				UKUPNO	-	-	-	476	71	-	-
25.	Centar za interdisciplinarne studije	2009/2010.	-	-	-	-	-	-	-	38	-
		2010/2011.	-	-	-	-	-	-	-	44	-
		2011/2012.	-	-	-	-	-	48	-	6	-
		2012/2013.	-	-	-	-	-	38	-	8	-
		2013/2014.	-	-	-	-	-	37	-	1	-
		2014/2015.	-	-	-	-	-	60	-	-	-
		UKUPNO	-	-	-	-	-	183	-	97	-
26.	Fakultet za upravu	2010/2011. (pridružena članica)	-	-	-	120	-	-	-	-	-
		2011/2012.	-	-	-	-	151	-	-	-	-
		2012/2013.	-	-	-	-	116	-	-	-	-
		2013/2014.	-	-	-	-	114	19	-	-	-
		2014/2015.	-	-	-	-	51	25	-	-	-
				UKUPNO	-	-	-	120	432	44	-

Redni broj	Fakultet / akademija	Akademska godina	Predbolonjski sistem studija				Bolonjski sistem studija			Magistri	Specijalisti	
			Prvi stepen	Trogodišnji studij	VI stepen	VII stepen	I ciklus	II ciklus	Integrirani studijski program I i II ciklusa			
27.	Katolički bogoslovni fakultet*	2011/2012. (pridružena članica)	-	-	-	-	16	-	-	-	-	
		2012/2013.	-	-	-	-	-	-	11	-	-	
		2013/2014.	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-
		2014/2015.	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
		UKUPNO	-	-	-	-	16	-	36	-	-	
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU			1.254	541	15.798	120.624	21.844	7.376	386	6.287	154	
			160.061				14.203					

* Fakultet islamskih nauka i Katolički bogoslovni fakultet su punopravne članice Univerziteta u Sarajevu od usvajanja Statuta Univerziteta u Sarajevu (22. 5. 2013. godine)

Ocjenjivanje rada studenata

U okviru fakulteta/akademija Univerziteta uspostavljen je sistem visokog obrazovanja u kojem su definirani ciljevi i ishodi učenja za svaki studijski program I i II ciklusa i integriranog studija, u koji se vrši upis studenata, kao i za nastavne predmete odnosno module u okviru III ciklusa studija. S tim u vezi usvojeni su nastavni planovi i programi, definirana ukupna opterećenja studenata izražena u ETCS bodovima, te precizan broj sati i raspored održavanja nastave.

Na svim fakultetima i akademijama definirane su metode kontinuiranog praćenja i vrednovanja rada studenata, metode provjere znanja i kriteriji za ocjenjivanje studenata. Postupak ispitivanja i ocjenjivanja, te konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje skalom uporedivom s ECTS sistemom.

Na Univerzitetu su utvrđene procedure za ocjenjivanje studenata u okviru pravila studiranja za sva tri ciklusa studija, usklađene sa zakonskim okvirima na kantonalnom i državnom nivou, čime je omogućeno reguliranje organizacije provjere znanja, transparentnost metoda i kriterija ocjenjivanja.

Rad studenata prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku semestra, odnosno studijske godine. Ocjenjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra i na završnom ispitu na kojem se utvrđuje konačna ocjena koja se upisuje u centralnu bazu podataka Univerziteta (ISSS). U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova je predviđeno za aktivnost i provjeravanje znanja unutar semestra. Vijeća fakulteta i akademija Univerziteta kroz usvajanje studijskih programa, utvrdila su oblike provjere znanja, kao i strukturu skale bodovanja iz svakog nastavnog predmeta.

Svi oblici provjere znanja su javni. Studenti se upoznaju s načinom ocjenjivanja putem javne objave na internoj stranici fakulteta/akademije, zatim pisanom formom silabusa predmeta ili modula, te usmeno na uvodnim predavanjima. Rasporedi ispita sa terminom, lokacijom i imenom ispitivača utvrđujuju se početkom semestra i javno se objavljuju. Rezultati ocjenjivanja ispita na sva tri ciklusa studija su javni i dostupni.

Studentima je omogućen web pristup informacijama o ostvarenim rezultatima na ispitu putem informacionog sistema studentske službe (ISSS), a rezultati ispita objavljuju se na oglasnim pločama fakulteta i akademija. Proces ocjenjivanja odvija se kontinuirano u toku semestra, a procedura i procenti bodova koje student može steći aktivnostima u toku semestra (testovi, usmene prezentacije, praktični rad, seminarski radovi, projekti) su regulirani.

Socijalna dimenzija visokog obrazovanja

Univerzitet u Sarajevu, odnosno fakulteti i akademije omogućavaju oslobađanje od plaćanja troškova upisa na studijske grupe (po prvi put upisanih u tu studijsku grupu) studenata/djece šehida i palih boraca.

Stipendiraju se socijalno ugroženi studenti putem Fonda „Suada Dilberović“. Univerzitet je uspješno okončao TEMPUS projekt „Jednake mogućnosti za studente s posebnim potrebama“.

Ured za podršku studentima sa posebnim potrebama Univerziteta u Sarajevu je koordinacijsko tijelo u sastavu Univerziteta u Sarajevu koje doprinosi stvaranju društva kojem svaka osoba pripada, u kojem on/ona uzima aktivno učešće, te koje je spremno pružiti podršku studentima sa posebnim potrebama putem:

- uspostavljanja i održavanja partnerstva sa fakultetima i akademskim osobljem,
- promicanja svijesti na Univerzitetu o pitanjima studenata sa posebnim potrebama,
- davanja smjernica u vezi sa politikom i procedurama na Univerzitetu koje osiguravaju punu participaciju studenata sa posebnim potrebama u svim aspektima studentskog života.

Zadatak Ureda za podršku studentima sa posebnim potrebama Univerziteta u Sarajevu jeste osigurati da studenti sa posebnim potrebama imaju jednak pristup svim univerzitetskim programima i aktivnostima. Ured pruža priliku studentima sa posebnim potrebama da ostvare svoj puni potencijal tako što:

- koordinira aktivnosti akademske prilagodbe i servisa za podršku,
- promiče samostalnost i samozastupanje,
- pruža informacije i upućuje na odgovarajuće izvore.

Kroz svoje aktivnosti Ured za podršku studentima sa posebnim potrebama će potaknuti studente sa posebnim potrebama da postanu odgovorne osobe koje mogu donositi vlastite odluke, rješavati svoje probleme i zastupati svoje interese.

Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu

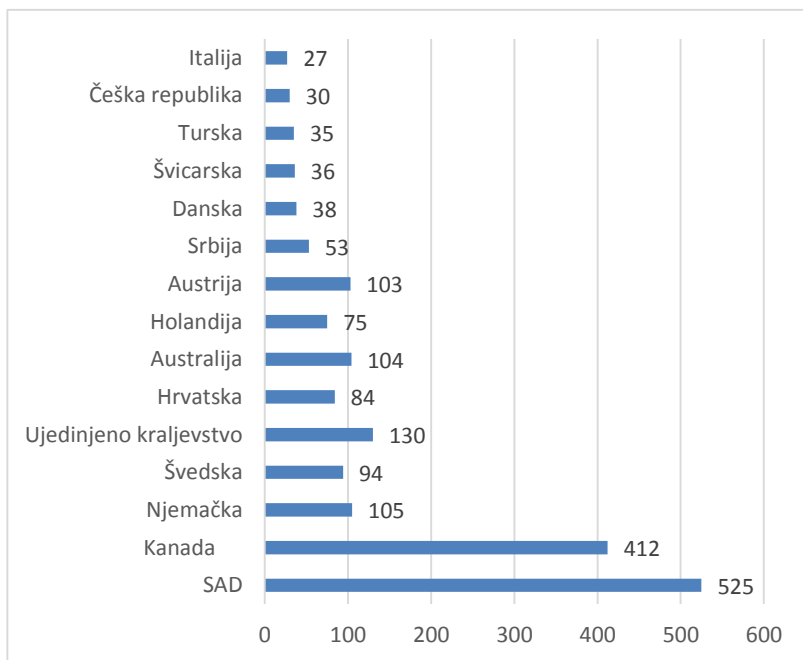
Sve aktivnosti navedene u Izvještaju realizuju se za ili uz saradnju sa studentima i njihovim predstavničkim tijelom Studentskim parlamentom Univerziteta u Sarajevu (SPUS).

Univerzitet i SPUS zajednički planiraju aktivnosti iz Akademskog kalendara Univerziteta u Sarajevu. SPUS ima svoje stalne i povremene predstavnike u svim tijelima i komisijama Univerziteta u Sarajevu (Senat, grupacije i druge). U Senatu Univerziteta, koji broji 43 člana, 7 je studentskih predstavnika, uključujući studenta-prorektora. Predstavnici SPUS-a imaju mogućnost kandidovati sva pitanja o radu SPUS-a i problematici studenata. Informacije o pitanjima koja su razmatrana u okviru ovih tačaka dnevnog reda, raspoložive su u zapisnicima sa sjednica Senata Univerziteta u Sarajevu, dostupnim na web stranici Univerziteta (www.unsa.ba).

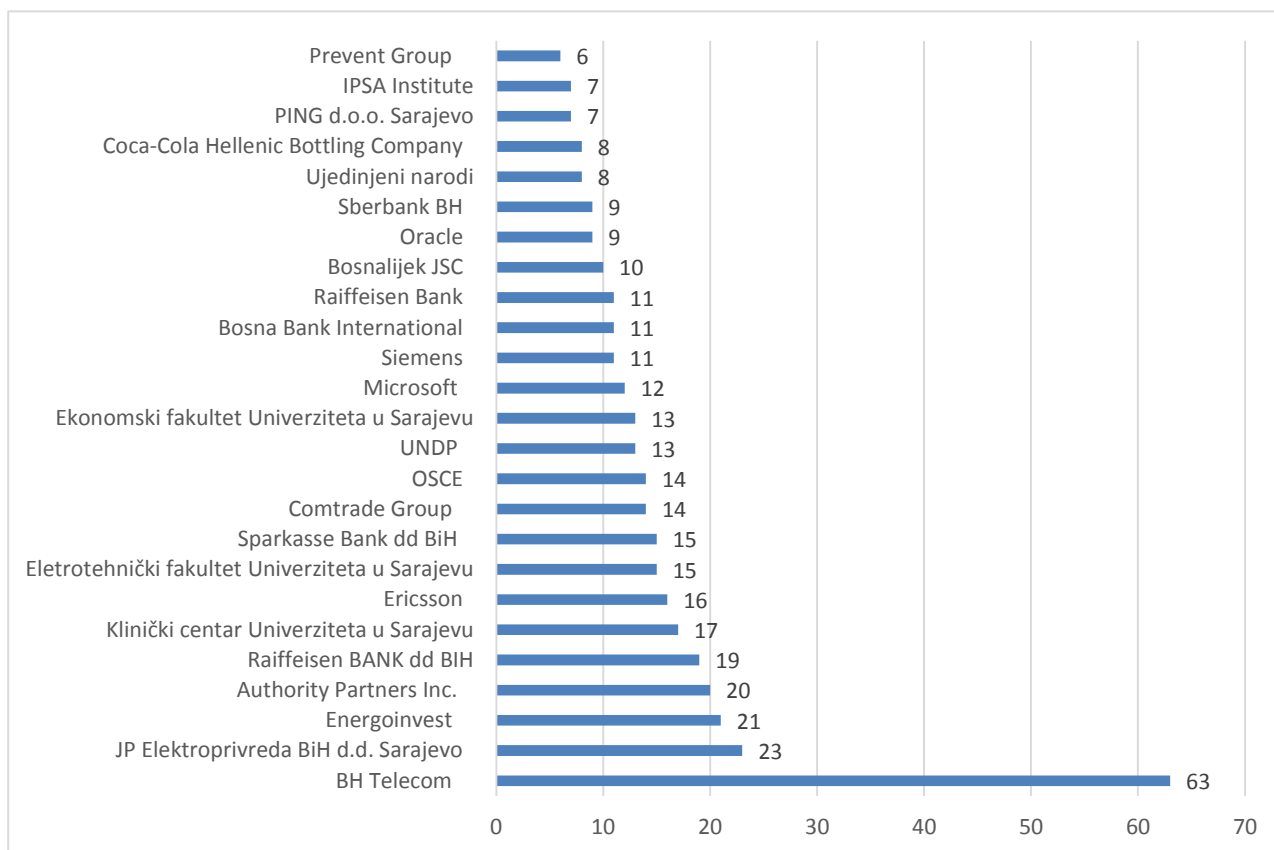
Izvještaji o radu SPUS-a i druge informacije i aktuelnosti raspoložive su na www.spus.ba

Alumni Univerziteta u Sarajevu na društvenoj mreži LinkedIn

LinkedIn je poslovna društvena mreža koja je namijenjena povezivanju poslodavaca i ljudi koji traže zaposlenje. Ova mreža je nastala sa ciljem efikasnog predstavljanja profesionalnih sposobnosti njenih članova, povezivanja i što bržeg spajanja poslodavaca sa posloprimcima. LinkedIn je, pored ostalog, najveća svetska profesionalna poslovna društvena mreža na kojoj poslovni ljudi razmenjuju iskustva, učestvuju u raspravama, dele zanimljive sadržaje i, naravno, pronalaze nove poslodavce. U momentu pisanja ovog izvještaja, na LinkedIn mreži je registrirano 5.205 alumnusa i alumni Univerziteta u Sarajevu, od kojih najveći broj – njih 3.354 živi u Bosni i Hercegovini, dok od ostalih 1851 najveći broj živi u Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadi.

Poslodavci naših registriranih alumija iz BiH na LinkedInu su kako slijedi:

III-5 Naučno-istraživački rad

Opći kontekst

Cilj održivosti dinamike i globalne konkurentnosti Evrope u velikom zavisi od sposobnosti da se značajno uveća broj visoko stručnih ljudi koji će svojim znanjem uvećati evropsku bazu znanja. U tom kontekstu evropski univerziteti, kao ključni akteri u procesu obrazovanja i obuke istraživača, imaju vodeću ulogu u jačanju naučnih i tehnoloških baza. Postizanje dobro organizovanog i efektivnog Evropskog prostora istraživanja (ERA) predstavlja cilj kojem su posvećeni svi evropski univerziteti.⁹

Na osnovu analize snaga i slabosti evropskih sistema istraživanja i sveobuhvatnog cilja induciranja trajnih promjena u izvođenju i efektivnosti istraživanju izdvojeni su sljedeći prioriteti Evropskog prostora visokog obrazovanja: djelotvorniji sistemi istraživanja na nacionalnom nivou, optimalna transnacionalna kooperacija i natjecanje, otvoreno tržište rada za istraživača, gender jednakost i gender mainstreaming u istraživanju i optimalno cirkulisanje, pristup i transfer naučnog znanja preko *digitalne ERA*.¹⁰

Vijeće Evrope insistira na finansiranju fundamentalnih istraživanja koja se moraju tretirati kao javno dobro, te na činjenici da su obrazovanje i istraživanje strateška investicija i da javne finansije moraju biti osnovni izvor za podršku visokom obrazovanju i istraživanju uz preporuku za izdvajanja manja od 0,1% bruto društvenog proizvoda.¹¹ U zaključku navedenih preporuka, Vijeće Evrope smatra da vlasti moraju pokazati odgovornost za visoko obrazovanje i istraživanje koristeći različite instrumente, poput zakonskih rješenja, finansiranja, javnih politika, programa i projektata, te uz generalno ohrabrivanje, javne vlasti moraju izbjeći pretjerano elaboriranje, skupe i vremenski dugotrajne administrativne procedure.¹² Fokus navedenih preporuka ima u svojoj suštini i poštivanje institucionalne autonomije univerziteta.

Kako se navodi u *Strateškim pravcima razvoja visokog obrazovanja u Federaciji BiH od 2012. do 2022. godine*, spor ekonomski napredak doveo je do ograničenog ulaganja u naučno-

⁹ European universities in the European Research Area: Building on Strengths. EUA 2014 ERA Progress Report, September 2014.

¹⁰ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, str .2-3.

¹¹ Recommendation CM/Rec(2007) 6 of the Committee of Ministers to member states on the public responsibility for higher education and research.

¹² Ibidem

istraživački rad (manje od 0,1% bruto društvenog proizvoda) za razliku od predratnog perioda kada je ta stopa bila viša od 1%. Ovaj drastičan pad ulaganja u nauku doveo je posljedično i do činjenice da je više od 60% kvalificiranih naučnoistraživačkih i univerzitetskih kadrova napustilo zemlju u posljednjih 15 do 20 godina, shodno navodima u pomenutoj Strategiji. Ukoliko se uzmu u obzir pojedinačne preporuke Vijeća Evrope kada je u pitanju istraživanje vidljivo je da je primarna misija univerziteta kao istraživačke ustanove najvišeg reda da obezbijedi uslove za slobodno propitivanje temeljnih naučnih pitanja i prenos znanja kroz povezivanje istraživanja i poučavanja, te naglašenu jedinstvenu sposobnost univeziteta da kombinira različite tipove istraživanja i obezbijedi nužnu ekspertizu svim sektorima ljudske aktivnosti uvažavajući činjenicu da je istraživački kapacitet univerziteta vitalan za kultiviranje ljudskog uma, za povećavanje obima stečenih kvalifikacija i izgradnju demokratskog građanstva uz obezbjeđivanje kulture razumijevanja, integracija i mira.¹³

Na Univerzitetu u Sarajevu, naučno-istraživački i umjetničko-istraživački rad trenutno karakterizira jaz između teorije i prakse. Sa jedne strane je opširan i sveobuhvatan zakonski okvir sa pratećim strateškim dokumentima i čvrstom opredijeljenošću ulaska u jedinstven Evropski istraživački prostor sa visokopostavljenim kriterijima i u potpunosti na liniji sa preporukama, direktivama i rezolucijama Evropske unije i Vijeća Evrope. Sa druge strane je vrlo nepovoljan finansijsko-politički okvir u kojem se navedeni standardi trebaju implementirati. Ovakva situacija uzrokovana je nedostatkom sredstava za finansiranje fundamentalnih i primijenjenih istraživanja kao i nedostatkom političke volje za snažnu podršku razvoju nauke i obrazovanja.

Uzevši u obzir postavljeni okvir i krajnje limitiranu podršku univerzitetu uzrokovanu budžetskim ograničenjima kao i nedostatkom političke volje u izvršnoj vlasti, Univerzitet u Sarajevu je u toku 2015. godine uspio javnosti ponuditi značajan naučno-istraživački proizvod.

Opći infrastrukturni okvir

Istraživačka infrastruktura pomaže strukturi naučne zajednice i igra ključnu ulogu u izgradnji efikasnog istraživačkog i inovativnog okruženja nudeći jedinstvene istraživačke usluge, privlačeći mlade ljude nauci te putem mreže objekata. Zbog mogućnosti da sakupi kritičnu masu ljudi i investicija, ona doprinosi nacionalnom, regionalnom i evropskom ekonomskom razvoju.

Naučno-istraživački rad i umjetničko-istraživački rad se izvodi na Univerzitetu u Sarajevu u okviru 30 organizacionih jedinica (25 fakulteta i akademija, 5 instituta) i 72 podorganizacione jedinice (4 univerzitetska centra, 30 fakultetskih instituta, 23 laboratorije i 15 centara). Istraživačka dimenzija Univerziteta u značajnoj mjeri je osnažena u 2013. godini ulaskom u punopravno članstvo Univerziteta u Sarajevu pet naučnoistraživačkih instituta: Orijentalni

¹³ Recommendation No. R (2000) 8 of the Committee of Ministers to member states on the research mission of universities.

institut, Institut za istoriju, Institut za jezik, Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju i Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

Izdavačka produkcija naučno-istraživačkog rada na organizacionim jedinicama

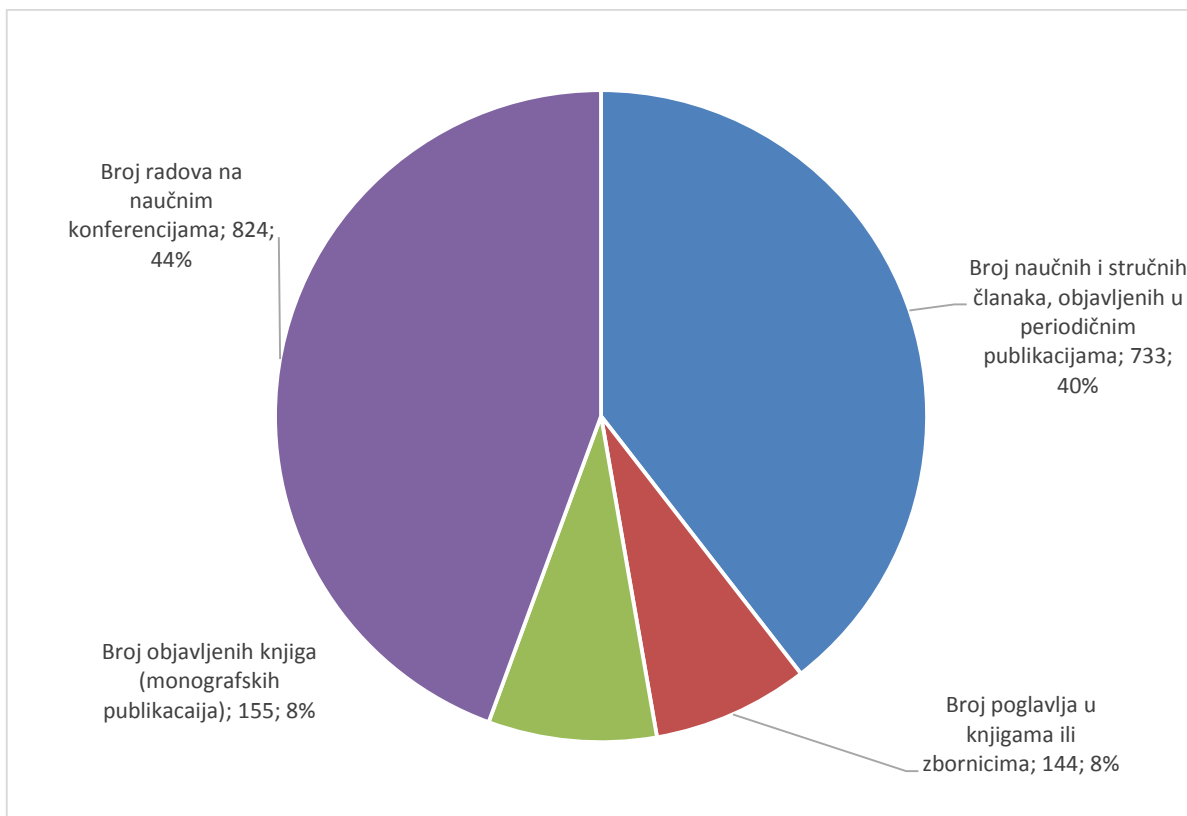
Organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu su dostavile podatke o sopstvenoj izdavačkoj produkciji za period januar-decembar 2015. godine. Za potrebe godišnjeg izvještaja prikupljeni su podaci o broju objavljenih knjiga i časopisa, te radovima nastavnika i saradnika objavljenim u referentnim časopisima (posebno u bazama Web of Science), u drugim naučnim i stručnim časopisima, na naučnim konferencijama, kao i podaci koji se odnose na umjetničko istraživanje.

Oblast	Polje	Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
		U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH
Prirodne nauke		64	43	1	2	8	4	52	51
	Matematika	1	17			3			
	Komjuterske i informacione nauke	2	2						
	Fizičke nauke	19			2		3	12	19
	Hemijske nauke	22	8			1		14	10
	Zemlja i nauka o životnoj sredini	12							
	Biološke nauke	8	16	1		4	1	26	22
	Druge prirodne nauke								
Inžinjeri i tehnologija		18	44	2	3	8	2	35	46
	Građevinarstvo	13	19	2	3	7	1	14	29
	Elektrotehnika, elektronika, informatički inžinjeri								
	Mašinstvo	5	19					8	14
	Hemijsko inženjerstvo								

		Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
	Inženjering materijala								
	Medicinski inženjering								
	Inženjering životne sredine								
	Biotehnologija životne sredine								
	Industrijska biotehnologija								
	Nano tehnologija								
	Druga inženjerstva i tehnologije		6			1	1	13	3
Medicinske i zdravstvene nauke		72	16	11	7	19	1	112	56
	Osnovna (fundamentalna) medicina	12	4	6		2		45	26
	Klinička medicina	36	9		7	7	1	37	16
	Zdravstvene nauke	24	3	5		10		30	14
	Medicinska biotehnologija								
Poljoprivredne nauke		43	43	0	3	17	3	74	46
	Poljoprivreda (Biljna proizvodnja), šumarstvo i ribarstvo	20	18		3	2		26	10
	Animalna nauka i mljekarstvo	1	11			6	1	3	8
	Veterinarska nauka	17	12			8	1	44	27
	Poljoprivredna biotehnologija								
	Druge poljoprivredne nauke	5	2			1	1	1	1

		Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
Društvene nauke		140	55	30	15	36	2	86	81
	Psihologija	14	9	3		3		15	11
	Ekonomije i biznis (poslovanje)								
	Obrazovne nauke	15	9	4	1	3	1	14	11
	Sociologija	12	8	2	1	1		7	13
	Pravo	25			2	1		1	2
	Političke nauke	3	2	5	2	5		15	14
	Socijalna i ekonomska geografija	2	2						
	Mediji i komunikacije	4		1		1		7	2
	Ostale društvene nauke	65	25	15	9	22	1	27	28
Humanističke nauke		103	92	39	31	43	12	124	61
	Historija i arheologija	43	12	17	3	12	1	7	6
	Jezik i književnost	11	52	15	7	15	6	67	35
	Filozofija, etika i religija	35	11	2	10	10	2	9	3
	Umjetnost (umjetnost, historija umjetnosti, umjetnost izvođenja, muzika)	6	4	5	9	3	3	13	5
	Druge humanističke studije	8	13		2	3		28	12

		U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH
UKUPNO UNSA		440	293	83	61	131	24	483	341

Naučno-istraživački radovi u publikacijama koje referira Web of Science

U toku 2015. godine, u Web of Science indeksima (Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index) indeksirano je 167 članaka u autorstvu i koautorstvu nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu samostalno ili u saradnji sa partnerskim institucijama, što je pomak za 27,48 % u odnosu na 2014. godinu (131 članak).

Analizirani podaci za područje istraživanja indiciraju da je najveći broj radova indeksiran u medicinskim, fizičkim i matematičkim naukama, kao i prošle godine. Ove godine radovi su zabilježeni u oblastima onkologije (9), psihijatrije (8), botanike (7), optike (7), matematike (6). Ukupan poredak po oblastima je kako slijedi:

WEB OF SCIENCE KATEGORIJA		MATHEMATICS APPLIED	3	ASIAN STUDIES	1
ONCOLOGY	9	MEDICINE GENERAL INTERNAL	3	AUTOMATION CONTROL SYSTEMS	1
PSYCHIATRY	9	PARASITOLOGY	3	BIOTECHNOLOGY APPLIED MICROBIOLOGY	1
FORESTRY	7	PHYSICS MULTIDISCIPLINARY	3	CHEMISTRY ANALYTICAL	1
OPTICS	7	PUBLIC ENVIRONMENTAL OCCUPATIONAL HEALTH UROLOGY NEPHROLOGY	3	CHEMISTRY APPLIED	1
PLANT SCIENCES	7	VETERINARY SCIENCES	3	CHEMISTRY PHYSICAL	1
BIOCHEMISTRY MOLECULAR BIOLOGY	6	ANESTHESIOLOGY	2	CONSTRUCTION BUILDING TECHNOLOGY	1
CLINICAL NEUROLOGY	6	BIOLOGY	2	DEMOGRAPHY	1
MATHEMATICS	6	BUSINESS	2	DEVELOPMENTAL BIOLOGY	1
NEUROSCIENCES	6	CELL BIOLOGY	2	ECOLOGY	1
AGRONOMY	4	CHEMISTRY MULTIDISCIPLINARY	2	ECONOMICS	1
ENVIRONMENTAL SCIENCES	4	COMPUTER SCIENCE SOFTWARE ENGINEERING	2	EDUCATION SCIENTIFIC DISCIPLINES	1
MEDICINE RESEARCH EXPERIMENTAL	4	CRIMINOLOGY PENOLOGY	2	ENGINEERING BIOMEDICAL	1
MULTIDISCIPLINARY SCIENCES	4	ENDOCRINOLOGY METABOLISM	2	ENGINEERING ELECTRICAL ELECTRONIC	1
PHARMACOLOGY PHARMACY	4	ENERGY FUELS	2	ENGINEERING ENVIRONMENTAL	1
PHYSICS ATOMIC MOLECULAR CHEMICAL	4	ENGINEERING CIVIL	2	GEOCHEMISTRY	1
PHYSICS PARTICLES FIELDS	4	ENGINEERING MECHANICAL	2	GEOPHYSICS	1
RELIGION	4	GEOGRAPHY	2	HEALTH CARE SCIENCES SERVICES	1
SPORT SCIENCES	4	MANAGEMENT	2	HEMATOLOGY	1
AGRICULTURAL ENGINEERING	3	MATERIALS SCIENCE MULTIDISCIPLINARY	2	HORTICULTURE	1
AGRICULTURE DAIRY ANIMAL SCIENCE	3	MEDICAL INFORMATICS	2	IMMUNOLOGY	1
CARDIAC CARDIOVASCULAR SYSTEMS	3	METEOROLOGY ATMOSPHERIC SCIENCES	2	INFECTIOUS DISEASES	1
CHEMISTRY MEDICINAL	3	ORTHOPEDICS	2	INSTRUMENTS INSTRUMENTATION	1
COMPUTER SCIENCE INFORMATION SYSTEMS	3	PATHOLOGY	2	INTERNATIONAL RELATIONS	1
EDUCATION EDUCATIONAL RESEARCH	3	TELECOMMUNICATIONS	2	MATHEMATICAL COMPUTATIONAL BIOLOGY	1
GASTROENTEROLOGY HEPATOLOGY	3	ZOOLOGY	2	MATHEMATICS INTERDISCIPLINARY APPLICATIONS	1
GENETICS HEREDITY	3	ANTHROPOLOGY	1	METALLURGY	1
HISTORY	3	AREA STUDIES	1	METALLURGICAL ENGINEERING	1
				MUSIC	1

NURSING	1
NUTRITION DIETETICS	1
OBSTETRICS GYNECOLOGY	1
OPHTHALMOLOGY	1
ORNITHOLOGY	1

POLITICAL SCIENCE	1
PSYCHOLOGY APPLIED	1
PSYCHOLOGY MULTIDISCIPLINARY	1
RADIOLOGY NUCLEAR MEDICINE MEDICAL IMAGING	1

STATISTICS PROBABILITY	1
THERMODYNAMICS	1
TOXICOLOGY	1
WATER RESOURCES	1

Od ukupnog broja članaka 20,7% (29 od 140) je iz oblasti društvenih i humanističkih nauka (sport, historija, menadžment, obrazovanje, religija, političke nauke), što je vidni pomak u odnosu na prošlu godinu kada je registrovano svega 3,8% (5 od 131) radova iz oblasti humanističkih, te društvenih nauka (književno-historijske nauke i kriminologija sa penologijom).

Kada je u pitanju saradnja, i dalje se najveći broj koautorstava veže za univerzitete iz regije zapadnog Balkana, Univerzitet u Zagrebu (17 članaka), Univerzitet u Beogradu (12 članaka), Univerzitet u Ljubljani (10 članaka), Univerzitet u Splitu (8 članaka), Univerzitet u Novom Sadu (8 članaka). Izvan ove regije prednjači saradnja sa Max Born Institutom u Berlinu i Univerzitetom Zürich (8, odnosno 4 članka). Kada je u pitanju koautorstvo sa istraživačima iz privrednog sektora, primjetna je bila saradnja sa Caris Life Sciences kompanijom (molekularno profiliranje, onkološka istraživanja – 9 članaka). Unutar Bosne i Hercegovine najintenzivnija saradnja u 2015 godini bila je sa Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovina (11 članaka). Najveći stepen saradnje je sa institucijama u zapadnoevropskim zemljama, a evidentirano je prisustvo saradnje na svim kontinentima. U Evropi (pored zemalja zapadnog Balkana), najintenzivnije koautorstvo je registrirano u Njemačkoj (19 članaka), Italiji (15 članaka), Sloveniji (14 članaka), Austriji (13 članaka), Francuskoj (11 članaka), Španiji (10 članaka) te Engleskoj (10 članaka). Distribucija je slična prošlogodišnjoj, sa primjetnim skokom saradnje sa istraživačima u Francuskoj (2 članka prošle godine, ove godine 11).

Tabelarni prikaz zemalja sa brojem članaka u kojima je registrirano koautorstvo (sve institucije)

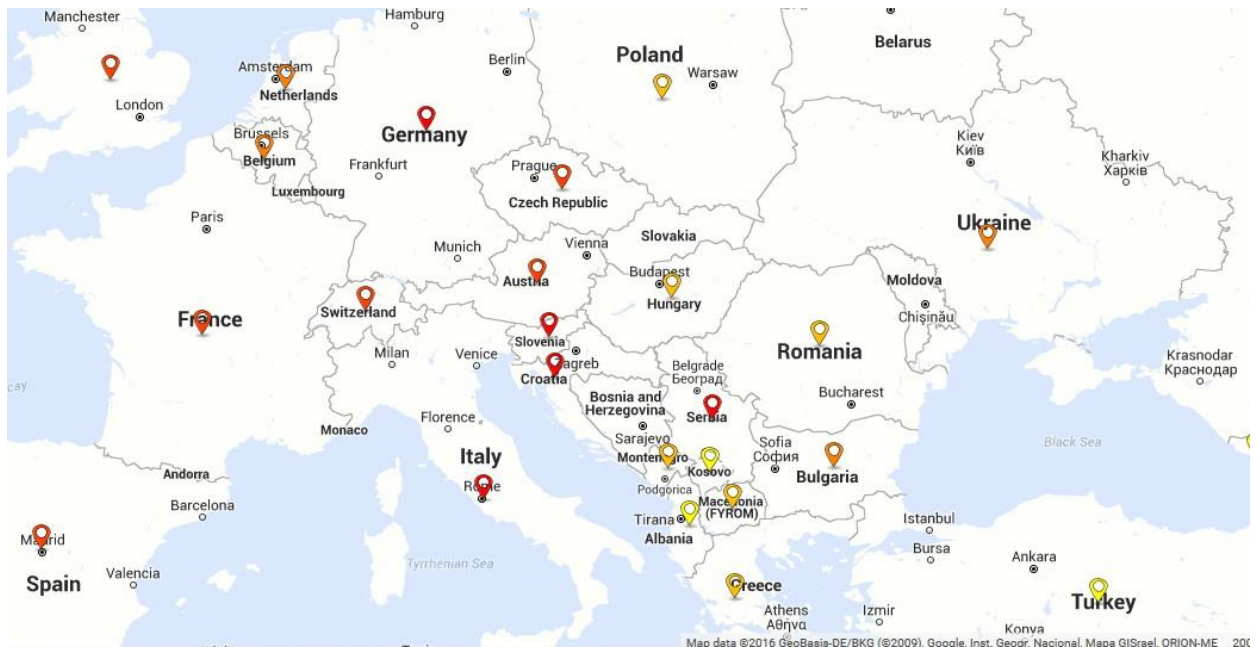
CROATIA	31
USA	24
SERBIA	22
GERMANY	19
ITALY	15
SLOVENIA	14
AUSTRIA	13
FRANCE	11
ENGLAND	10
SPAIN	10
CZECH REPUBLIC	7
SWITZERLAND	7
BELGIUM	6
BULGARIA	6

NETHERLANDS	6
UKRAINE	6
POLAND	5
SWEDEN	5
BYELARUS	4
DENMARK	4
CANADA	3
GREECE	3
ISRAEL	3
LITHUANIA	3
PEOPLES R CHINA	3
ROMANIA	3
SCOTLAND	3
FINLAND	2

HUNGARY	2
MACEDONIA	2
MEXICO	2
MONTENEGRO	2
NORWAY	2
RUSSIA	2
ALBANIA	1
AUSTRALIA	1
COLOMBIA	1
ESTONIA	1
JAPAN	1
KOSOVO	1
KUWAIT	1

Označene su države iz kojih potiču univerziteti i instituti sa kojima Univerzitet u Sarajevu ima registrirane koautorske radove u Web of Science

Označene su države iz kojih potiču univerziteti i instituti sa kojima Univerzitet u Sarajevu ima registrirane koautorske radove u Web of Science

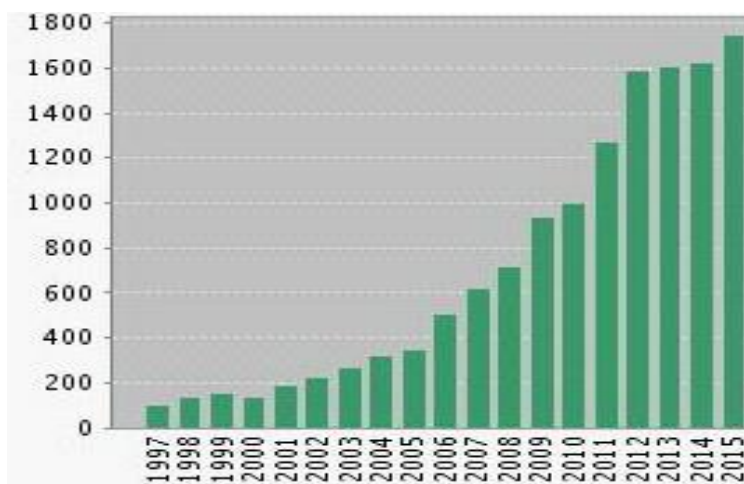
Navedeni radovi su u najvećem broju (138 ili 82,63%) objavljeni kao članci u časopisima, te sažeci radova na konferencijama (20 ili 11,97%), prikazi (3 ili 1,79%), pisma i urednički materijal (ukupno 6 ili 3,59%).

Kada je u pitanju mjesto objavljivanja, najfrekventiji su članci u časopisu *European Psychiatry* (5 članaka), slijede po tri članka objavljena u *PLOS One*, *European Neuropsychopharmacology*, *Bosnian Journal of Basic Medical Sciences*, *Journal of Muslim Minority Affairs* i *Sumarski List*. Sa po dva članka slijede *Annals of Botany*, *Annals of Oncology*, *Croatian Medical Journal*, *European Journal Of Neurology*, *European Physical Journal C*, *Genetika Belgrade*, *Industrial Crops and Products*, *Journal of Clinical Oncology*, *Journal of Enzyme Inhibition and Medicinal Chemistry*, *Journal of High Energy Physics*, *Journal of Physics B Atomic Molecular and Optical Physics*, *Mljekarstvo*, *Optics Letters*, *Parasites Vectors*, *Physical Review A*, *Phytochemistry Reviews*..

Citiranost članaka nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu u Web of Science

U periodu 1970-2015 u sva tri indexa jezgrene kolekcije Web of Science baze podataka (*Science Citation Index Expanded*, *Social Sciences Citation Index*, *Arts & Humanities Citation Index*) indeksirano je 2.487 članaka¹⁴. Ovaj broj se može smatrati najmanjim mogućim brojem objavljenih članaka jer u polju adrese u WoS su zabilježeni slučajevi da autori nisu navodili univerzitet, nego samo naziv fakulteta i adresu.

Kada su u pitanju citiranost radova nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu, ti članci su citirani 15.018 puta (odnosno 12.935 puta bez samocitata). Ovih 15.018 citata se javlja u 11.487 članaka. Vidljiv je snažan skok citiranja u periodu 2012-2014, kao i povećanje u 2015. godini.

U ukupnom poretku (n =2487) svih registriranih članaka moguće je izolirati intenzitete saradnje:

¹⁴ Refined by: ORGANIZATIONS: (UNIV SARAJEVO OR MED FAC SARAJEVO OR INST GENET ENGN BIOTECHNOL OR FAC MED OR UNIV SARAJEVO OR FAC MED SARAJEVO OR FAC SCI OR FAC SCI SARAJEVO OR FAC ELECT ENGN OR FAC VET MED SARAJEVO OR VET FAC SARAJEVO OR MASINSKI FAK SARAJEVO OR SARAJEVO UNIV OR PHARM FAC SARAJEVO OR PHARMACEUT FAC SARAJEVO OR FAC VET MED OR MED FAK SARAJEVO OR NATL MUSEUM BOSNIA HERZEGOVINA OR PRIRODNO MATEMAT FAK OR FAC ELECT ENGN SARAJEVO OR FAC MECH ENGN SARAJEVO OR FAC NAT SCI MATH SARAJEVO OR INGEN OR MED SCH SARAJEVO OR PRIRODNO MATEMAT FAK SARAJEVO OR SUMARSKI FAK SARAJEVO OR MASINSKI FAK)
Timespan: All years. Indexes: SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, ESCI.

Naučno-istraživački radovi u publikacijama koje referira Scopus

U toku 2015. godine u SCOPUS bazi podataka naučne literature indeksirano je 186 članaka u autorstvu i koautorstvu nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu samostalno ili u saradnji sa partnerskim institucijama.

Analizirani podaci za područje istraživanja indiciraju da je najveći broj radova indeksiran u oblasti biomedicinskih i tehničkih nauka: medicina (56 članaka ili 30%), inženjering (50 članka ili 26,9%), poljoprivredne i biološke nauke (30 članaka ili 16,1%), kompjuterske nauke (29 članaka ili 15 %), fizika i astronomija sa 21 člankom (11,2%) te biohemija, genetika i molekularna biologija sa 20 članaka (10,75%). Ostale oblasti sa manje od 15 članaka u 2015. godini su :

Društvene nauke	11	Farmakologija, toksikologija i farmaceutika	4
Matematika	9	Nauka o materijalima	3
Okoliš i ekologija	8	Nauka o odlučivanju	2
Biznis, menadžment i računovodstvo	6	Sestrinstvo	2
Hemija	6	Hemijski inženjering	1
Vetrenirarska medicina	6	Stomatologija	1
Umjetnost i humanistika	4	Geologija, geofizika (i sr.)	1
Ekonomija, Ekonometrija i finansije	4	Neuronauke	1
Zdravstvene nauke	4		
Imunologija i mikrobiologija	4		

Tabelarni prikaz oblasti sa brojem članaka

Za razliku od Web of Science baza podataka, u Scopusu broj članaka u humanističkim i društvenim naukama je veći (27 članaka od 186), odnosno čini ukupno 14,5%, u odnosu na 10% u slučaju WoS-a.

Kada su u pitanju obrasci saradnje, slika je slična kao kod obrasca saradnje vidljivog kroz Web of Science.

Najveći broj koautorstava u regiji zapadnog Balkana se veže za Univerzitet u Beogradu (14), Univerzitet u Ljubljani (12), Univerzitet u Zagrebu (10), Univerzitet u Splitu (5), te Univerzitet u Novom Sadu (5). Unutar Bosne i Hercegovine, i ovdje je kao i u slučaju WoS-a najveća saradnja sa Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Ukoliko se izdvoje podaci po državama, uočavaju se podudarnosti sa obrascima saradnje izoliranim u WoS, pa je i u ovom slučaju najveći broj koautorstava sa kolegama iz Hrvatske (35 članaka), Srbije (22 članka), Slovenije (16 članaka), SAD-a (19 članaka), Austrije (14 članaka), te Italije (10 članaka). U odnosu na WoS podatke, ovdje se javlja podatak o saradnji sa nastavnicima i naučnicima sa Bliskog istoka.

Tabelarni prikaz zemalja sa brojem članaka u kojima je registrirano koautorstvo (sve institucije)

Croatia	35
Serbia	22
Germany	20
United States	19
Slovenia	16
Austria	14
Italy	10
United Kingdom	10
France	10
Switzerland	8
Czech Republic	7
Spain	6
Bulgaria	6
Sweden	6
Romania	6
Belgium	5
Ukraine	5
Netherlands	5
Poland	5
Israel	5
Russian Federation	4
Turkey	4
Macedonia	4
Finland	4
Greece	4
Norway	4
Portugal	3
China	3
Denmark	3
Albania	3
Lithuania	2
Japan	2
New Zealand	2
Latvia	2
Estonia	2
South Korea	2
Canada	2
Belarus	2
Algeria	1
Kuwait	1
Martinique	1
Mexico	1

Montenegro	1
Morocco	1
Ireland	1
India	1
Lebanon	1
Qatar	1
Hungary	1
Saudi Arabia	1
Georgia	1
Slovakia	1
South Africa	1
Iceland	1
Brazil	1
Cyprus	1
Tunisia	1
Colombia	1
Australia	1

Označene su države iz kojih potiču univerziteti i instituti sa kojima Univerzitetu Sarajevu ima registrirane koautorske radove u SCOPUS-u.

Označene su države iz kojih potiču univerziteti i instituti sa kojima Univerzitetu Sarajevu ima registrirane koautorske radove u SCOPUS-u.

Navedeni radovi su u najvećem broju (118 ili 63,4%) objavljeni kao članci u časopisima, zatim radovi na konferencijama (54 ili 29%), te ostali oblici objavljivanja (prikazi, pisma i urednički materijal, itd.)

Kada je u pitanju mjesto objavljivanja najfrekvencije mjesto je časopis Procedia Engineering, za njim slijedi Acta Informatica Medica. Slijedi pregled peridičkih publikacija sa pripdajćim brojem objavljenih radova:

Procedia Engineering	10
Acta Informatica Medica	6
Medicinski Glasnik	5

Energy Procedia	4
Journal of High Energy Physics	3
Proceedings of the IEEE International Conference on Industrial Technology	3
Bosnian Journal of Basic Medical Sciences	2
Digest of Technical Papers IEEE International Pulsed Power Conference	2
Annals of Botany	2
Genetika	2
International Journal of Business Information Systems	2
European Physical Journal C	2
Industrial Crops and Products	2
Journal of Enzyme Inhibition and Medicinal Chemistry	2
Journal of Physics B Atomic Molecular and Optical Physics	2
Mljekarstvo	2
Parasites and Vectors	2
Physical Review A Atomic Molecular and Optical Physics	2
Plos One	2
Sumarski List	2
Virchows Archiv	2

Naučno-istraživački projekti

HORIZON 2020 - Okvirni program Evropske unije za istraživanje i inovacije 2014-2020

Novi program Evropske unije za istraživanje i inovacije, odnosi se na razdoblje 2014-2020, a predstavlja jednu od akcija za razvoj i stvaranje novih radnih mjesta sa ukupnim budžetom od 80 milijardi eura. Horizon 2020 predstavlja veliko pojednostavljenje putem jedinstvenog skupa pravila, a objedinio je sve programe za financiranje istraživanja i inovacija koji su postojali u trenutku njegovog donošenja.

Horizon 2020 je financijski dokument koji implementira "Uniju inovacija", jednu od ključnih inicijativa strategije "Evropa 2020" usmjerenih ka razvoju globalne konkurentnosti Evropske unije.

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	Judgment of Transformation: The political transformation and its socio-cultural results after the quarter of the century: the verification of the current theories on the political changes in the post-Communist Slavonic countries of the Central Europe and the Balkan Peninsula together with the literary representation of the transformation from the view-point of the platform turn towards the national memory	Partner	Horizont 2020 (u toku proces odobranja)	Humanističke nauke: Jezik i književnost; specifična književnost (književnosti naroda Bosne i Hercegovine)	Institut za slavistiku Univerzitet "Adam Mickiewicz" u Poznaju, Republika Poljska (glavni koordinat

					or projekta)
2.	<i>Real shape of Balkan neighborhood towards the challenges facing the full integration with Europe. Realities, its causes and perspectives</i>	Partner	Horizont 2020 (u toku proces odobravanja)	Humanističke nauke: Jezik i književnost; specifična književnost (književnosti naroda Bosne i Hercegovine)	Institut za slavistiku Poljske akademije nauka, Republika Poljska (glavni koordinator projekta)
	CoolHeating Project	partner	H2020		11
	FP7 (Seventh Framework Programme)				
3.	QualityNano TA Project http://www.qualitynano.eu/ , European Community Research Infrastructure Action under the FP7 "Capacities" Program.; collaboration with University of Leeds (19.7.2015-31.7.2015)	Partner	EU Komisija	Nanotehnologija	Joint Research Centre - JRC - European Commission (JRC)

IPA Jadransko-jonski program prekogranične saradnje

IPA-in Program jadranske prekogranične suradnje rezultat je zajedničkog rada programiranja kojeg provode povezane države sudionice i dio je procesa saradnje na jadransko-jonskom području. Države koje sudjeluju u programu uključuju države članice EU - Italiju, Grčku i Sloveniju i Hrvatsku, te države potencijalne kandidatkinje za ulazak u EU- Bosnu i Hercegovinu, Srbiju, Albaniju i Crnu Goru. Program se temelji na saradnji između četiri kandidatkinje/potencijalne kandidatkinje i četiri države članice, čime potencijalno ispunjava ciljeve IPA-e dopuštajući državama sudionicama poduzimanje zajedničkih aktivnosti u svrhu razvoja njihovih teritorija, prema pravilima i propisima Zajednice, razvojem institucionalnog kapaciteta država kandidatkinja. Opšti cilj je jačanje mogućnosti održivog razvoja jadransko-jonske regije usklađenom strategijom djelovanja među partnerima s ovog područja.

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	Platforma za trans-akademske saradnje u oblasti inovacija“/ Platform for trans-Academic Cooperation in Innovation“ (Skraćeno: PACINNO) http://vp.pacinno.eu	Partner	IPA Adriatic CBC Program, EU	Ekonomija - Inovacije	University of Trieste, Italy: Centre of Excellence for Biosensors COBIK, Montenegro
	Southern Dinarides Eco and Cultural Tourism Actions (SDECTA) http://dinaridestourism.com/	Koordinator	IPA CBC BiH-MNE Program, EU	Održivi turizam	Center for Protection and Research of Birds CZIP (et al.)

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
2.	Curriculum Development joint European Political Science MA	Partner	EU putem Erasmus +	Politologija	Univerzitet u Salzburgu (nosilac Projekta),.
3.	Adriatic Model Forest (AMF-2 ^{ord} /0085).	Partner	IPA Adriatic CBC Program	Šumarstvo	10 naučno-institucija iz oblasti šumarstva iz: Albanije, BiH, Hrvatske, Grčke, Italije i Srbije
4.	”Strengthening of Centres for Aquaculture production and Safety surveillance in Adriatic Cross-border Countries” – CAPS 2	Partner	EC - IPA	4.3	CVI – Croatian Veterinary Institute, Split (et.al)
5.	EASYCONNECTING (EUROPE-ADRIATIC SEA-WAY FREIGHT) www.easyconnectingproject.eu	Partner	Projekt je sufinansiran sredstvima Evropske unije putem Instrumenta pretpristupne pomoći		
6.	EASEAWAY (EUROPE-ADRIATIC SEA-WAY) www.easyway.eu	Partner	Projekt je sufinansiran sredstvima Evropske unije putem Instrumenta pretpristupne pomoći		

EU fondovi putem SERDA-e (Sarajevska regionalna razvojna agencija)

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	Uspostava preduzeća u energetskom sektoru u području mediterana - ENERGEIA	Partner	EU funding programme	Ekonomija Pravo i informatika	SERDA
	WIDER - Green Growing of SMEs: Innovation and Development in the Energy Sector in the Mediterranean Area	Partner preko agencije SERDA	European Regional Development Fund (ERDF)	2. Inženjering i tehnologija Građevinarstvo	SVIM – Sviluppo Marche S.p.A.; Development Company of the Marche Region; ies; (et al.)

	TRACE - Transnacionalna saradnja za poboljšanje energetske efikasnosti u zgradarstvu	Partner preko agencije SERDA	SEE PROGRAM	2. Inženjering i tehnologija Građevinarstvo	Univerzitet za ekonomiju i poslovanje u Beču (Austrija) Regionalna administracija (et al.)
--	--	------------------------------	-------------	---	--

COST (European cooperation in science and technology)

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu <i>(Koordinator ili partner)</i>	Izvor finansiranja	Naučna oblast <i>(iz Revidirane klasifikacije)</i>	Partner(i)
1.	CMOST COST Action CM1305 http://www.cost.eu/COST_Actions/cmst/CM1305?management	Management Committee – Prof. dr. Emira Kahrović	EU	Chemistry	28 zemalja
2.	GENes in Irritable Bowel Syndrome Research Network EUROpe; www.GENIEUR.eu	Partner	COST (COoperation in Science and Technology), programme BM1106		Pan-European interdisciplinary network to identify genetic factors (human genetics, epigenetics, metagenomics) contributing to IBS etiopathogenesis
3.	COST FP1206 EUMIXFOR http://www.mixedforests.eu/	Partner	EU Cost	Poljoprivreda šumarstvo i ribarstvo	http://www.mixedforests.eu/research/research-fields/
4.	TN1401: Capacity Building in Forest Policy and Governance in Western Balkan Region (CAPABAL) www.cost.eu/about_cost/strategy/targeted_networks/capabal	Partner	COST	Šumarstvo	
5.	COST Action FP1201: Forest Land Ownership Changes in Europe: Significance for Management and Policy (FACESMAP) www.cost.eu/COST_Actions/fps/FP1201	Partner	COST	Šumarstvo	
6.	COST Action FP1203: European non-wood forest products network. (NWFPs) www.cost.eu/COST_Actions/fps/FP1203	Partner	COST	Šumarstvo	
7.	COST Action FP1204: Green Infrastructure approach: linking environmental with social aspects in studying and managing urban forests	Partner	COST	Šumarstvo	

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	www.cost.eu/COST_Actions/fps/FP1204				
8.	COST Action FP1207: Orchestrating forest-related policy analysis in Europe (ORCHESTRA) www.cost.eu/COST_Actions/fps/FP1207	Partner	COST	Šumarstvo	
9.	COST Action TD1303 „European Network for Neglected Vectors and Vector-Borne Infections (EURNEGVEC)“; http://www.cost.eu/COST_Actions/bmbs/TD1303?management	Partner	EU	4.3. Veterinarska nauka 3. Medicinske i zdravstvene nauke	Znanstvenici i istraživači iz 36 zemalja članica COST-a i država koje su se prijavile za sudjelovanje u znanosti i tehnologiji mreže COST
10.	COST Action „Action FA1408 “A European Network for Foodborne Parasites (Euro-FBP)” http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1408?management	partner	Investitor EU	4.3. Veterinarska nauka 3. Medicinske i zdravstvene nauke	Znanstvenici i istraživači iz 36 zemalja članica COST-a i država koje su se prijavile za sudjelovanje u znanosti i tehnologiji mreže COST
11.	Network for Evaluation of One Health (NEOH) COST Action TD1404 http://neoh.onehealthglobal.net	Partner – član upravnog odbora projekta	COST EU Framework Programme for Research and Innovation Horizon 2020	4.3. Veterinarska nauka 3. Medicinske i zdravstvene nauke	Predstavnici Univerziteta i Instituta iz 26 evropskih država
12.	COST Action FA1207 "Towards Control of Avian Coronaviruses: Strategies for Diagnosis, Surveillance and Vaccination" http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1207	Partner	EU (COST, podržano od Horizon 2020)	4.3 Veterinarska nauka	http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1207?parties
13.	COST Action FA1404 "Improving current understanding and research for sustainable control of the poultry red mite <i>Dermanyssus gallinae</i> " (COREMI) http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1404	Partner	EU (COST, podržano od Horizon 2020)	4.3 Veterinarska nauka	http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1404?parties

HERD (Programme for Higher Education, Research and Development), Kraljevina Norveška

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu <i>(Koordinator ili partner)</i>	Izvor finansiranja	Naučna oblast <i>(iz Revidirane klasifikacije)</i>	Partner(i)
1.	Applying ICT to Bosnia-Herzegovina's agricultural sector to improve integrated pest management IPM	Koordinator za Jugoistočnu Evropu	HERD	Biotehničke nauke	Norwegian Institute of Bioeconomy Research (NIBIO); et al.
2.	Education, Research and Training for Global Environmental Change and Sustainable Management of Natural Resources in the Western Balkans	Koordinator	HERD	Poljoprivreda Klimatske promjene	HERD
3.	Mineral improved food and feed crops for human and animal health“, Balkan-HERD program 2011-2015.	Koordinator	HERD		Poljoprivredni fakultet Novi Sad, Srbija Et al.
4.	Antioxidant activity and stability of bioactive compounds during processing of certain raw materials of plant origin in Bosnia and Herzegovina		HERD-		- Norwegian University of Life Sciences/NLH Et al.
5.	Manufacture of Traditional B&H Cheeses with Selected Indigenous Bacterial Cultures and Technological Parameters as Basis for Industrial Production. Norwegian Programme in Higher Education, Research and Development in the Western Balkans 2010-2013 the Agriculture Sector (HERD/Agriculture).	Partner	HERD		
6.	HERD „Rethinking architecture and energy efficiency in buildings and urban development“	partner	HERD	2. Inženjering i tehnologija Građevinarstvo	NTNU – Norwegian University of Science and Technology

DAAD (German Academic Exchange Service)

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Kordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	„EU SEE Cluster of Excellence in European and International Law“	Partner	DAAD	Pravo, kriminologija, penologija	Europa Institut, Univerzitet Saarbrücken, Et al.
2.	Repräsentationen des sozialistischen Jugoslawien im Umbruch Entwicklungen seit den 1970er Jahren https://www.repraesentationenim-umbruch.wordpress.com/2014/04/21/phase-3-neue-institutionen-in-der-netzwerkpartnerschaft/	Partner	DAAD	Humanističke nauke	Humboldt-Universität (Berlin), et al.
3.	Project - based university cooperation within the framework of the DAAD special programme "Academic Reconstruction of South East Europe"	partner	DAAD	2. Inženjering i tehnologija Građevinarstvo	Die Universität Stuttgart, Instituts für Entwerfen und Konstruieren

TEMPUS EACEA

(U sekciji Medjunarodna saradnja)

Ostali strani partneri

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Kordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	Književne i kulturalne reprezentacije materinstva u procesu (de)konstrukcije kolektivnih i individualnih identiteta	Partner	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske (u toku proces odobravanja kod Hrvatske zaklade za znanost)	Humanističke nauke: Jezik i književnost; specifična književnost (književnosti naroda Bosne i Hercegovine)	Odjel za kroatistiku i slavistiku Sveučilišta u Zadru, Republika Hrvatska (glavni kordinator projekta)
2.	Distribution and populations assessment of endemic taxa from genus <i>Knautia</i> of Sarajevos'	koordinador	Rufford Small Grand fondacija	Biološke nauke	-
3.	Establishment of Regional Conservation Plan for Endangered Populations of Black Salamander from Mt. Prenj, http://www.rufford.org/projects/emina_%C5%A1unje_0	koordinador	Rufford Small Grand fondacija	Biološke nauke	
4.	New Norwegian pear cultivars	Partner	The Norwegian	1. Prirodne nauke,	Norveški institut za bioekonomski

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner) Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
			Research Council	ka istraživanja (NIBIO)
5.	DNA analysis of old apple cultivar in Norway	Partner	The Norwegian Genetic Resource Centre (NGRC)	Norveški institut za bioekonomsku istraživanja (NIBIO)
6.	Genetic and bioactivity characterization of some endemic B&H Lamiaceae	Koordinator	CRP - ICGEB Research Grant	
7.	Increasing the yield and consumption of Norwegian pear (Auka volum og forbrukeroppleving av norske pærer - Nye norske pærer)	Vođa radnog paketa 1	Research Council of Norway	Norwegian Institute of Bioeconomy Research (NIBIO); et al.
8.	DNA analysis of old apple cultivar in Norway	Vođa radnog paketa genotipizacija	The Norwegian Genetic Resource Centre (NGRC)	Norwegian Institute of Bioeconomy Research (NIBIO); et al.
9.	Izrada karte pokrivenosti zemljišta na području BiH-CORINE 2012	Koordinator	EU	EEA-Evropska agencija za okoliš
10.	Proving authenticity of specific pepper and onion types	Koordinator	UNDP-ISED	Internacionalni Univerzitet u Sarajevu
11.	RRPP in Western Balkans Swiss Agency For Development And Cooperation, SDC, Federal Department Of Foreign Affairs.	Lecturer and senior researcher in area of agribusiness economics	RRPP, SDC, Federal Department Of Foreign Affairs	BiH, Macedonia and Serbia
12.	Biotech Plum Field Trial	Vođa projekta	Foreign Agricultural Service (FAS) of the United States Department of Agriculture (USDA)	
13.	Izrada karte pokrivenosti zemljišta na području BiH-CORINE 2012	Koordinator	EU	EEA-Evropska agencija za okoliš
14.	Proving authenticity of specific pepper and onion types	Koordinator	UNDP-ISED	Internacionalni Univerzitet u Sarajevu
15.	Povrede u Federaciji	partner	Univerzitet Iowa USA	Center for Rural and

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektna stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner) Izvor finansiranja		Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
					Everomental health University of Iowa USA
16.	“Formulation of compression coated tablets containing poorly soluble drugs for chronotherapy” between Bosnia and Herzegovina – Slovenia	Nosilac projekta- Bosna i Hercegovina: Prof. dr. Edina Vranić Nosilac projekta- Slovenija: Prof. dr. Odon Planinšek	Slovenian Research Agency and Federal Ministry of Education and Science of FB&H /Ministry of Civil Affairs of B&H		
17.	Koegzistencija covjeka i divljih zvijeri u BIH	Voditelj projekta	Alertis Neatherland	Biotehnologija životne sredine	CPD „Wildlife“
18.	VectorNet (A European network for sharing data on the geographic distribution of arthropod vectors, transmitting human and animal disease agents);	Partner	Investitor EU	4.3. Veterinarska nauka 3. Medicinske i zdravstvene nauke	European Food Safety Authority (EFSA) and et al.
19.	„Jačanje sestrintstva u BiH“ ProSes@fondacijafami.org	partner	SWISS Agency for Development and Cooperation SDC	Zdravstvene nauke	Švajcarska Vlada, et al.
20.	Ispitivanje zidanih konstrukcija na dinamička opterećenja	Koordinator		Građevinske konstrukcije	Univerzitet Stuttgart
21.	MORUS-Unmanned systems for maritime security and environmental monitoring		NATO	Inžinjering i tehnologija	
22.	Collaboration in the research project „QuadriPro ATV Pah Planning on Partially Know Rough Terrains“		Politecnico di Milano	Inžinjering i tehnologija	
23.	Test studies regarding the plasticity and the verifikation of safety related system components in higly critical system environments. Concepts and models for the optimization of testability and self testing testing strategies shall especially be tested		University Kassel	Inžinjering i tehnologija	

Bosna i Hercegovina (Ministarstvo civilnih poslova BIH, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH)

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	„Analiza potreba za profesionalnim usavršavanjem odgajatelja u predškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini“		Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH (Započeta suradnja)	Humanističke i Društvene nauke (Cilj istraživanja je identifikacija ključnih pitanja vezanih za profesionalne kompetencije odgajatelja i razvijanje profesionalnih treninga usmjerenih na razvoj kompetencija u radu sa djecom i za razvoj vlastite karijere)	Odsjek za psihologiju (Nermin Đapo i Dženana Husremović)
2.	Analiza genetičkog diverziteta u izolovanoj humanojoj populaciji Selške doline	Koordinator	Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
3.	Implementacija udružene europske istraživačke akcije: Cost Action FP1305 Linking belowground biodiversity and ecosystem function in european forests (BioLink): Jačanje naučno-istraživačkih kapaciteta domaćih institucija (BiHBioLink)	Koordinator	MCP	Poljoprivreda/ Šumarstvo i Zemlja i nauka o životnoj sredini	
4.	Uticaj dijalize, veličine i oblika nanočestica zlata na citotoksičnost i ćelijski unos	koordinator	Ministarstvo civilnih poslova	Nanotehnologija, Biotehničke nauke, Medicinske nauke	Univerzitetski klinički centar, International Burch University
5.	Određivanje vremena i uzroka smrti na temelju analize očne vodice	partner	Ministatstvo civilnih poslova BiH i Vlada R Slovenije	Fundamentalna medicina	Vlada republike Slovenije
6.	Farmakogenomika tipa 2 dijabetesa	Koordinator, odgovorni istraživač prof. dr Sabina Semiz	Ministarstvo civilnih poslova	Fundamentalna medicina - genetika	-
7.	Personalizirana terapija u zdravstvenoj zaštiti kroz pan-Evropsku	Koordinator, odgovorni istraživač prof. dr Sabina Semiz	Ministarstvo civilnih poslova	Fundamentalna medicina – Farmacija i farmakologija	

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	transicilarnu mrežu naučnih timova				
8.	„Implementacija Inteligentnih transportnih sistema u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona Sarajevo u funkciji održivog razvoja“	partner	Ministarstvo civilnih poslova	Saobraćaj	
9.	Daljinski upravljana mobilna forenzička platforma za identifikaciju i kolekciju CBRNE materijala		Ministarstvo civilnih poslova BiH	Inženjering i tehnologija	
10.	Cloud Orchestration and unified Deployment of Services - CLOUDS		Ministrastvo civilnih poslova BiH	Inženjering i tehnologija	

Federacija Bosne i Hercegovine (uključivo sa ministarstvima, fondovima i agencijama)

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	Marketinški odnosi na međuorganizacijskom tržištu u Bosni i Hercegovini: posebnosti kod razvoja izvozne ekonomije	Partner	Bilateralni program BiH-Slovenija, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Ekonomija - Marketing	Ekonomski fakultet Univerziteta u Ljubljani, Slovenija
2.	Model procjene konzistentnosti turističke destinacije	Partner	Bilateralni program BiH-Slovenija, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Ekonomija - Turizam	Ekonomski fakultet Univerziteta u Ljubljani, Slovenija
3.	Zločini nad djecom u Goraždu tokom opsade 1992-1995.	Samostalno	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Historija	-
4.	Demografski gubici tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992-1995. u općini Glamoč	Samostalno	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Sociologija	-
5.	Politička uloga vjerskih zajednica u Bosni i	Nositelj projekta	Federalno Ministarstv	Humanističke nauke	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	Hercegovini u drugoj polovini 20. stoljeća		pbrazovanja i nauke		
6.	Represija poslije Drugog svjetskog rata: komparativni primjeri Slovenije i Bosne i Hercegovine	Partner	Federalno Ministarstvo obrazovanja u nauke	Humanističke nauke	Institut za novjšo zgodovino, Ljubljana
7.	Velike poplave u Bosni i Hercegovini tokom XX stoljeća	Nositelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Humanističke nauke	
8.	Podrška naučnom usavršavanju na postdiplomskom i doktorskom studiju državljana BiH zaposlenih u javnim visokoškolskim i javnim naučnim ustanovama u Federaciji - Ivan Radeljković	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
9.	Podrška naučnom usavršavanju na postdiplomskom i doktorskom studiju državljana BiH zaposlenih u javnim visokoškolskim i javnim naučnim ustanovama u Federaciji - Nermina Čengić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
10.	Podrška naučnom usavršavanju na postdiplomskom i doktorskom studiju državljana BiH zaposlenih u javnim visokoškolskim i javnim naučnim ustanovama u Federaciji - Lejla Osmanović	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
11.	Podrška naučnom usavršavanju na postdiplomskom i doktorskom studiju državljana BiH zaposlenih u javnim visokoškolskim i javnim naučnim ustanovama u Federaciji - Ajla Demiragić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
12.	Podrška naučnom usavršavanju na postdiplomskom i doktorskom studiju državljana BiH zaposlenih u javnim visokoškolskim i javnim naučnim ustanovama	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	u Federaciji - Nejla Kalajdzisalihović				
13.	Organizacija skupova - Obilježavanje 65. godišnjice osnivanja Fakulteta (otvaranje izložbe starih i rijetkih knjiga koje baštini biblioteka Fakulteta i organizacija akademskog skupa: Filozofski fakultet u akademskom, kulturnom i društvenom životu BiH) - Salih Fočo	koordinator	FMON (Interni poziv UNSA 2015) djelimično odobreno	Humanističke nauke i Društvene nauke	
14.	Organizacija skupova - Posjeta Iranske delegacije Filozofskom fakultetu i javno predavanje prof. dr. Mansoura Gholamija, rektora Univerziteta Bu-Ali Sina, Hamedan, Iran na temu: Visoko obrazovanje u Iranu - Salih Fočo	Koordinator	FMON (Interni poziv UNSA 2015) djelimično odobreno	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
15.	Organizacija skupova - Prva međunarodna anglistička konferencija - Merima Osmankadić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
16.	Podrška autorima u izdavanju literature- Rasprave iz sintakse i semantike - Ismail Palić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015) djelimično odobreno	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
17.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - The court and chancery of Emperor Sigismud as a political centre and as a social system - Emir Filipović	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Historija)	
18.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - Internatonal Standing Conference for the History of Education – Culture and Education - Snježana Šušnjara	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Društvene nauke (Obrazovne nauke)	
19.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - Movements, Narratives, Landscapes - Andrea Lešić-Thomas	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
20.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - 1st CELLTTS (Conference on English	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	Language, Literature, Teaching and Translation Studies) - Nejla Kalajđžisalihović				
21.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - 1st CELLTTS (Conference on English Language, Literature, Teaching and Translation Studies) - Ifeta Čirić-Fazlija	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
22.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - Manjšalnice V slovanskih jezika: oblika in vloga - Amela Šehović	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
23.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - The Seventh Biennial Convention of the Association for the Study of Persianate Societies - Munir Drkić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
24.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - The Seventh Biennial Convention of the Association for the Study of Persianate Societies - Đenita Haverić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
25.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - Kroatistika unutar slavističkog, europskog i svjetskog konteksta, međunarodna konferencija - Edina Murtić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
26.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - 7th Triennial International Conference of the Central European Association for Canadian Studies – Beyond the 49th Parallel: Canada and the North-Issues and Challenges - Ksenija Kondali	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
27.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - Šta je knjiženstvo? - Adisa Bašić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
28.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - ECRITURE	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	FOR MELLE, CONTRAİNTE, LUDIQUE: L'OULIPO AT AU-DELA (Formalisam i ludičko pismo: OULIPO I drugi) - Ivan Radeljković				
29.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - Peti međunarodni kongres primenjene lingvistike danas-nove tendencije u teoriji i praksi - Sanela Mešić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
30.	Učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima - Peti međunarodni kongres primenjene lingvistike danas-nove tendencije u teoriji i praksi - Alma Čović-Filipović	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
31.	Sufinansiranje istraživačkog rada - Islamska zajednica u društveno-političkom životu BiH od 1953. do 1974. godine - Amir Duranović	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Historija)	
32.	Sufinansiranje istraživačkog rada - Spoj erosa i humora u ljubavnoj poeziji - Adisa Bašić	partner	FMON (Interni poziv UNSA 2015)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
33.	Program cjeloživotnog učenja "Psihološko obrazovanje nastavnika iz osnovnih škola: jačanje nastavničkih kompetencija"- Dr. Sibela Zvizdić	Koordinator	FMON Javni poziv 2015	Društvene nauke (Psihologija i Obrazovne nauke)	OŠ „Edhem Mulabdić“ Sarajevo
34.	Program cjeloživotnog učenja "Bosanske studije" (Pripremna faza) Prof. dr. Sanjin Kodrić	Koordinator	FMON Javni poziv 2015	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
35.	Program cjeloživotnog učenja „Obuka nastavnika i suradnika na Univerzitetu u Sarajevu za izvedbu Bolonjskog procesa u svrhu unaprjeđenja kvalitete obrazovnog procesa“ - Prof. dr. Snježana Šušnjara i prof. dr. Sanjin Kodrić	Koordinator	FMON Javni poziv 2015	Društvene nauke (Obrazovne nauke) i Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
36.	Finansiranje studentskog standarda u 2015. godini „Nabavka studentske	Koordinator	FMON Javni poziv 2015	Humanističke nauke i	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	literature“ Safija Bajramović, šef Biblioteke			Društvene nauke	
37.	„Modernizacija i harmonizacija nastavnih planova i programa u svrhu unaprjeđenja kvaliteta obrazovne politike i jačanja odgovornosti i transparentnosti u obrazovanju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu“	Koordinator	FMON (Interni poziv UNSA 2014)	Humanističke nauke i Društvene nauke	
38.	„Izazovi podučavanja bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti u savremenom kulturnom i društvenom kontekstu BiH“	Partner	FMON (Interni poziv UNSA 2014)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	Prosvjetno-pedagoški zavod pri Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (uz saglasnost Ministarstva)
39.	„Organiziranje zajedničkih doktorskih studija iz filoloških disciplina (Lingvistika i književnost) u Federaciji Bosne i Hercegovine“	Koordinator	FMON (Interni poziv UNSA 2014)	Humanističke nauke (Jezik i književnost)	
40.	Kulturna povijest Bosne u osmanskome periodu: Teorijsko-metodološke implikacije digitalne katalogizacije rukopisa bosanskih autora na orijentalnim jezicima u jedinstvenoj bazi podataka	Voditeljica projekta: Dr. Dželila Babović; asistentica: Madžida Mašić, MA	Finansijsku potporu naučno-istraživačkom projektu pružit će Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
41.	Promocija specifičnih prirodnih vrijednosti Federacije Bosne i Hercegovine	koordinator	Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine	Biološke nauke	-
42.	Ispitivanje karaktera transporta skokovima varijabilnog dosega u granularnim filmovima kalijeve plave bronze (K _{0.3} MoO ₃)	voditeljica projekta doc. dr. Maja Đekić	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Fizika kondenzovane materije	Institut za fiziku u Zagrebu

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
43.	Nelinearni atomski procesi u jakom bihromatskom laserskom polju	voditelj projekta prof. dr. Senad Odžak	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Atomska, molekularna i hemijska fizika	
44.	„Zbrinjavanje hemijskog otpada“	Prof. dr. Mustafa Memić, voditelj	Fond za zaštitu okoliša i PMF Sarajevo	Hemijske nauke	-
45.	"Fitohemijsko istraživanje aktivnih konstituenata nekih ljekovitih i aromatičnih biljnih vrsta porodice Asteraceae"	Prof. dr. Milka Maksimović, voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemijske nauke	-
46.	„Kompleksi rutenija sa flavonoidima kao potencijalni lijekovi: sinteza i karakterizacija“	Prof. dr. Emira Kahrović, voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemijske nauke	-
47.	"Određivanje sastava i sadržaja odabranih fenolskih spojeva HPLC-ED metodom u biljkama roda <i>Crataegus</i> L"	Prof. dr. Amira Čopra-Janićević	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemijske nauke	Šumarski fakultet UNSA
48.	"Strukturni aspekti antioksidativnog i enzim inhibicijskog djelovanja odabranih fenolskih kiselina i njihovih derivata"	Doc. dr. Danijela Vidic, voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemijske nauke	-
49.	Invarijantne mnogostrukosti i globalna dinamika određenih frakcionalnih diferentnih jednačini drugog reda sa kvadratnim članovima	Koordinator	Federalno ministarstvo, obrazovanja i nauke	Matematika	
50.	Asimptotsko ponašanje generaliziranih Liouvilleovih koeficijenata	Koordinator	Federalno ministarstvo, obrazovanja i nauke	Matematika	
51.	Bifurkacije i globalna dinamika određene frakcionalne diferentne jednačine drugog reda sa kvadratnim članovima	Koordinator	Federalno ministarstvo, obrazovanja i nauke	Matematika	
52.	Karakterizacija nukleotidnih promjena (polimorfizama) u segregacijskim i reparacijskim genima kod karcinoma želudca	partner	1. Ministarstvo za visoko obrazovanje, nauku i tehnologiju RS Slovenije 2. Slovenska istraživačka agencija 3. Federalno ministarstvo	Biološke nauke	Prirodno-matematički fakultet, Sarajevo i Medicinski centar za molekularnu biologiju, Medicinskog fakulteta

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
			obrazovanja i nauke BH		Univerziteta u Ljubljani
53.	Rezonantna pojačanja u jonizacionim spektrima molekula	voditelj projekta doc. dr. Elvedin Hasović	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Atomska, molekularna i hemijska fizika	
54.	„Istraživanje interakcije-interkalacije DNK (dezoksiribonukleinske kiseline) sa novim kompleksima Ru(III) sa Šifovim bazama“ (završen i opravdan)	Prof. dr. Emira Kahrović	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemijske nauke	
55.	„Određivanje antioksidativnog kapaciteta protiv peroksidnih i hidroksilnih slobodnih radikala i sadržaja prirodnih fenola u uzorcima različitih vrsta pčelinjeg meda sa prostora Bosne i Hercegovine“	Prof. dr. Ismet Tahirović, voditelj	FMON	Hemijske nauke	-
56.	Tehnologija genotipizacije tumorskih glasnika u tjelesnim tekućinama kao osnov za ranu i neinvazivnu karakterizaciju tumora prostate	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
57.	Razvoj i informaciono unapređenje regionalne baze podataka o biodiverzitetu – REBIDA	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
58.	Razvoj multiplex sistema za simultanu identifikaciju transgenih formi kukuruza	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
59.	Analiza genetičkog diverziteta u izolovanoj humanoju populaciji Selške doline	Koordinator	Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
60.	Molekularno-genetička detekcija bh. populacija roda Helleborus u cilju bioaktivne karakterizacije	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
61.	Ispitivanje genskih varijanti (polimorfizama) povezanih s odgovorom organizma na prehranu i tjelesnu aktivnost	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
62.	„Određivanje antioksidativnog kapaciteta protiv peroksidnih i hidroksilnih slobodnih radikala i sadržaja prirodnih	Prof. dr. Ismet Tahirović, voditelj	FMON	Hemijske nauke	-

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	fenola u uzorcima različitih vrsta pčelinjeg meda sa prostora Bosne i Hercegovine“				
63.	Tehnologija genotipizacije tumorskih glasnika u tjelesnim tekućinama kao osnov za ranu i neinvazivnu karakterizaciju tumora prostate	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
64.	Razvoj i informaciono unapređenje regionalne baze podataka o biodiverzitetu – REBIDA	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
65.	Razvoj multiplex sistema za simultanu identifikaciju transgenih formi kukuruza	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
66.	Molekularno-genetička detekcija bh. populacija roda Helleborus u cilju bioaktivne karakterizacije	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
67.	Ispitivanje genskih varijanti (polimorfizama) povezanih s odgovorom organizma na prehranu i tjelesnu aktivnost	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
68.	Analiza i karakterizacija kriptične morfološke raznolikosti Sorbus latifolia s.l. upotrebom molekularnih i citometrijskih markera	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Biološke nauke – Nauka o biljkama, botanika	-
69.	'Primjena HCV kriterija 'komponente biološke raznolikosti od jedinstvenog naučnog značaja' u procesu identifikacije šuma visoke zaštitne vrijednosti u FBiH'	Koordinator	Fond za zaštitu okoliša FBiH	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	CNRS, AgroParisTech, Ecologie, Systématique, Evolution, Université Paris-Sud, Paris, Francuska
70.	Adaptiranje i inoviranje interaktivnog edukaciono-istraživačkog interaktivnog amfiteatra na Šumarskom fakultetu	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	-	
71.	Određivanje sastava i sadržaja odabranih fenolskih spojeva HPLC-ED metodom u biljkama roda Crataegus L.	Partner	FMON BiH	Hemija-organska hemija	Prirodno-matematički fakultet u Sarajevu
72.	„UTICAJ AGROKOLOŠKIH ČINIOCA NA PRINOS I KVALITET POVRČA“	KOORDINATOR	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE	POVRTLARSTVO	BIOTEHNIČKI FAKULTET SLOVENIJA

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
73.	Ministry of Agriculture, Water management and forestry, FBiH government	Leading expert	Ministry of Agriculture, Water management and forestry, FBiH government		BiH
74.	Uticaj stanica tumorskog mikrookoliša na maligni potencijal karcinoma želica	partner	Federalno Ministarstvo obrazovanja i nauke	Fundamentalna medicina	
75.	Uticaj stanica tumorskog mikrookoliša na maligni potencijal karcinoma želica	partner	Federalno Ministarstvo obrazovanja i nauke	Fundamentalna medicina	
76.	Evaluacija prisustva dentalnog straha i anksioznosti kod djece u BiH URL: http://www.fmon.gov.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=1401:rezultati-konkursanajeaja-za-finansiranje-sufinansiranje-naunoznanstveno-istraivakih-i-istraivakorazvojnih-projekata-u-federaciji-bih-u-2015-godini&catid=40:sektor-za-nauku-i-tehnologije&Itemid=148	Koordinator	Ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH	Klinička medicina	
77.	Ispitivanje antioksidativnog statusa biljaka koje se koriste u ishrani na bosanskohercegovačkom tržištu.	Koordinator, odgovorni istraživač; prof. dr Aida Šapčanin	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemijske nauke – Analitička hemija	-
78.	Nekonvencionalni postupci obrade: Rezanje metala laserom i plazmom	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH	Tehničke nauke	Mašinski fakultet Sarajevo, BiH Mašinski fakultet Maribor, R Slovenija

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
79.	Razvoj inteligentnog sistema za predviđanje kvaliteta reza pri rezanju CO2 laserom	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH	Tehničke nauke	
80.	Razvoj modela sistema katodne zaštite sa nelinearnim polarizirajućim karakteristikama za podzemne metalne cjevovode u cilju bržeg i efikasnijeg projektiranja		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
81.	Formiranje hibridnog 2D prikaza okoline korištenjem ultrazvučnih akustičnih odziva		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
82.	Bilateralna saradnja BiH-SLO - Istraživanje i razvoj domen-specifičnog jezika za Internet stvari		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
83.	Bilateralna saradnja BiH-SLO - Korištenje LIDAR podataka za izradu terena u aplikacijama virtualnih okruženja		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
84.	Razvoj modela za proračun parametara kompleksnih uzemljivačkih sistema		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
85.	Bilateralna saradnja BiH-SLO - Računarski bazirano modeliranje u bioinformatici za kalsifikaciju kancera na bazi gena sa fokusom na mašinsko učenje		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
86.	Razvoj uređaja za estimaciju energetskog potencijala lokaliteta za solarna postrojenja		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
87.	Razvoj laboratorije za istraživanje arhitekture paketskih čvorista		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
88.	Istraživanje utjecaja povišenih napona u elektroenergetskom sistemu BiH na formiranje stacionarne korome		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	
89.	Istraživanje i razvoj domenski specifičnog jezika za aplikacije u oblasti Interneta stvari (DSL za IoT)		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Inžinjeri i tehnologija	

Kanton Sarajevo (uključivo sa ministarstvima, fondovima i agencijama)

Redn i broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	Analiza pisanih spomenika bosanskog jezika od 1189. do 1907.	Alen Kalajdžija, voditelj	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
2.	Od epske pjesme do standardnog jezika	Alisa Mahmutović, voditeljica	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade (redovna sredstva dotacije)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
3.	Značenje i distribucija vremenskih glagolskih oblika u publicističkom stilu standardnog jezika	Aida Kršo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
4.	Jezički izraz 'Varice' fra Antuna Kneževića	Ivana Tomić	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
5.	Govor Bošnjaka Inegjola u Turskoj	Naila Valjevac, voditeljica	(bez izvora finansiranja)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
6.	Jezik i grafija Kopitarovog bosanskog četveroevanđelja	Mehmed Kardaš	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
7.	Paleografija, fonetika i fonologija bosanskih srednjovjekovnih povelja	Sumeja Kapo	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
8.	Fonetsko -fonološki sistem istočnobosanskog govornog tipa u anketi Pitanja o govoru prostoga	Haris Čatović;	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade	6. Humanističke nauke	

Redn i broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	naroda (1897) i Bosanskohercegovačkom dijalekatskom kompleksu (1975– 1986)		Kantona Sarajevo(redovna sredstva dotacije)	6.2. Jezik i književnost	
9.	Sintaksa govora Bosne i Hercegovine	Zenaida Karavdić	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo(redovna sredstva dotacije)	6. Humanističke nauke 6.2. Jezik i književnost	
10.	Vojno uređenje Bosanskog ejaleta u 17. stoljeću (od nastanka ejaleta 1580. do Karlovačkog mira 1699) (2014.- 2018.), Dr. Aladin Husić	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke i znanosti / historija	
11.	Dubički rat 1788-1791 (2012.- 2015.), Dr. Elma Korić	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke i znanosti / historija	
12.	Kandijski rat (1645-1669) i njegovi odjeci u Bosanskom ejaletu (2012.-2015.), Dr. Fazileta Hafizović	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke i znanosti / historija	
13.	Sarajevo u XVII stoljeću (2013.- 2016.), Mr. Muamer Hodžić	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke i znanosti / historija	
14.	Svakodnevni život u Sarajevu u prvoj polovini XIX stoljeća i Medžmua Mula Mustafe Firakije (2015.-2019.), Dr. Alma Omanović-Veladžić	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke i znanosti / historija	
15.	Poetičke osnove bošnjačke književnosti na orijentalnim jezicima (juni 2009.-2017.), akademik Esad Duraković	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke i znanosti / jezik i književnost	

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektna stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
16.	U potrazi za kulturalnim identitetom: autobiografija, autoreferencijalna fikcija i memoari u književnosti Bošnjaka na orijentalnim jezicima (01.07.2014.-31.12.2018.), Dr. Adnan Kadrić	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
17.	Prozne forme na perzijskom jeziku (2014.-2016.), Dr. Sabaheta Gačanin	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
18.	Gülşen-i Râz-ı 'Ârifân fi beyân-ı Usûl-i Râh-ı 'Irfân Sarı Abdullah b. Muhammed Bosneviya – Abdija (01.01.2012.-30.06.2015.), Dr. Amina Šiljak-Jesenković	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	1.
19.	Standardni bosansko-turski rječnik (01.07.2015.-31.12.2020.), dr. Amina Šiljak-Jesenković	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
20.	„Manzuma o moralu sa komentarom“ autora Ahmeda Hatema Bjelopoljača na arapskom jeziku (2013.-2015.), dr. Dželila Babović	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
21.	Djelo Hawatim al-Hikam Alauddin Ali dede Bošnjaka (01.07.2012.-31.12.2015.), Dr. Ahmed Zildžić	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
22.	Fadailska djela na orijentalnim jezicima u osmanskoj pisanoj tradiciji na Balkanu (01.01.2015.-31.12.2018.), Mr. Dženita Karić	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
23.	Al- 'Awā'il u arapskoj književnosti: Djelo Muḥāḍara al- 'awā'il wa musāmara al- 'awāḥir Ali-dede Bošnjaka (2015.-	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	2019.), Mr. Berin Bajrić	postojećeg makroprojekta			
24.	Divan Ahmeda Taliba: uvodna studija, prijevod i interpretacija (2012.-2015.) , Madžida Mašić, MA http://ois.unsa.ba/projekti.html	Samostalni radni zadatak/projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo (redovne plaće)	Humanističke znanosti / jezik i književnost	
25.	„KONTINUIRANA EDUKACIJA NASTAVNIKA NA PRIRODNO-MATEMATIČKOM FAKULTETU“	Partner	MONKS	Obrazovne nauke	-
26.	Polenski kalendar Kantona Sarajevo	koordinator	Ministarsvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo	Biološke nauke	-
27.	Sezonske i prostorne varijacije polenskih alergena na području Sarajeva, Izvještaj za 2015. godinu.	koordinator	Ministarsvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo	Biološke nauke	-
28.	Uzroci i posljedice prirodnih šteta u šumama na području G.J. „Igman“	Koordinator	Ministarstvo privrede KS,	Poljoprivreda Šumarstvo i ribarstvo	JP Sarajevo šume
29.	„Strategije sigurnosti cestovnog saobraćaja za područje Kantona Sarajevo za period 2016-2020.“	Kordinator	Ministarstvo saobraćaja Direkcija za puteve Kantona Sarajevo	Saobraćaj	

Privreda i organizacije civilnog društva

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	„Provođenje informativnih kampanja i promovisanje sigurnog korištenja ceste“	Partner	Vlastita sredstva i sredstva partnera	5.5 5.9	JP „Autoceste Federacije BiH“
2.	„Razvoj lokalnog sistema za automatsku identifikaciju po otiscima i tragovima papilarnih linija na Fakultetu za	Koordinator	Vlastita sredstva	5.9	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije“				
3.	Arheološka istraživanja na lokalitetu Jevrejskog groblja u Sarajevu (s ciljem kandidature Jevrejskog groblja za uvrštavanje na listu baštine UNESCO-a)	Koordinator	Naručilac poslova	Humanističke nauke (Historija i Arheologija)	Jevrejska zajednica u BiH, Udruženje "Hagada", arheološki tim iz Izraela
4.	Arheološka istraživanja na više lokaliteta na području općine Bihać	Koordinator	Naručilac poslova	Humanističke nauke (Historija i Arheologija)	
5.	Arheološka istraživanja na mjestu gradnje vjetroparka na području općina Kupres i Tomislavgrad	Koordinator	Naručilac poslova	Humanističke nauke (Historija i Arheologija)	
6.	Istraživanje bioaktivnosti halogeniranog boroksina: Studija inhibitornog djelovanja supstance $K_2(B_3O_3F_4OH)$ na gensku ekspresiju i proliferaciju humanih ćelija	Koordinator	Ugovorno istraživanje	1. Prirodne nauke, biološke nauke	
7.	Izrada srednjoročnog programa proizvodnje sadnica šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja u rasadniku „Pržine“ Bosansko Grahovo	Koordinator	ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres	Zaštita šuma	
8.	Prisustvo i štetno djelovanje borovog četnjaka na području Konjica	Partner	Šumarstvo „Prenj“ Konjic	Zaštita šuma	
9.	Pošumljavanje goleti u Bosni i Hercegovini	Koordinator	Henkel d.o.o.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	
10.	Izrada zapreminskih i sortimentnih tablica za vrste drveća: Jela, Smreka, Bukva, na području šuma kojima gazduje ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres (Livanjski kanton)	Koordinator	ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	
11.	Metodika provođenja inventarizacije vrijednosti zaštićenog pejzaža „Konjuh“.	Koordinator	J.U. Zaštićeni pejzaž „Konjuh“ Banovići.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Kordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
12.	Bosnia & Herzegovina: Promote responsible forest management to support sustainable development (Output 3.1 Established and strengthened legislation and policies to combat illegal logging and trade to support RFM&T)	Nacionalni kordinator	IKEA	Poljoprivreda Šumarstvo i ribarstvo	WWF European Policy Office
13.	Izrada studije i Karte upotrebne vrijednosti zemljišta za područje Općine Sapna	koordinador	Općina	Fotogrametrija i daljinska istraživanja Poljoprivreda	
14.	Izrada studije i Karte upotrebne vrijednosti zemljišta za područje Općine Živinice	koordinador	Općina	Fotogrametrija i daljinska istraživanja Poljoprivreda	
15.	Randomized multicenter, phase III, openlabel study of alectinib versus crizotinib in treatment-naive anaplastic lymphoma kinase-positive advanced non-s,all cell lung	koordinador	F Hofman-la Roche	Klinička medicina	F Hofman-la Roche ltd/Comac Medical
16.	FENOPRA III-12-1 faza III	partner	Laboratories SMB S.A. Brisel Belgija	Klinička medicina	Laboratories SMB S.A. Brisel Belgija
17.	ALEX studu Phase III	koordinador	Hoffman la Roche	Klinička medicina	Hoffman la Roche
18.	A phase 2 study of MPDL328A	koordinador	Hoffman la Roche	Klinička medicina	Hoffman la Roche
19.	Phase 3 Study of genetospib in Combination with Docetaxel v.s Docetaxel Alone in Patient with advanced NSCLC (galaxy2)	koordinador	Synta	Klinička medicina	Synta
20.	Galaxy 1	koordinador	Synta	Klinička medicina	Synta
21.	Projekat sterilizacije/kastracije vlasničkih pasa i pasa lualica	Partner	Fondacija DogsTrust	Veterinarska nauka	NGO Help Animals, Sarajevo
22.	Izrada studije opravdanosti snabdijevanja toplinskom energijom iz TE Kakanj područja do/i Sarajevo"	Koordinator	EP BiH	Mašinstvo	Bosna S, Enova
23.	Consulting Services for Feasibility Study on Waste Wood and Agricultural Biomass Firing of JP	Partner	EP BiH	Mašinstvo	VPC GmbH, KPMG B-H d.o.o.

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	Elektroprivreda BiH Thermal Power Plants				
24.	Izrada studije sa analizom postojećeg stanja i prijedlog mjera za efikasnu i racionalnu potrošnju el.energije		JP Ceste FBiH	Inženjering i tehnologija	
25.	Izrada Glavnog projekta za infrastrukturu javnih ključeva za izdavanje kvalificirane potvrde - kvalificiranog elektronskog sertifikata		BH Pošta	Inženjering i tehnologija	
26.	The task includes analysis, design and implementation/adaptation of application for product VGW RC2041AX-BGW Innbox F68		ISKRATEL d.o.o.	Inženjering i tehnologija	

Projekti finansirani vlastitim sredstvima

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	GENOCID U BRČKOM 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
2.	ZLOČINI NA PODRUČJU OPĆINE OLOVO 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
3.	PRVI KORPUS ARMIIJE RBiH	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
4.	DJECA U SARAJEVU – ŽRTVE ZLOČINA 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
5.	SIGURNE ZONE UN-a U BiH 1993-1995. GODINE	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
6.	ZLOČINI NAD DJECOM GORAŽDA TOKOM OPSADE 1992-1995	Samostalno	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Historija	-
7.	DEMOGRAFSKI GUBICI TOKOM AGRESIJE NA RBiH U OPĆINI GLAMOČ	Samostalno	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Sociologija	-
8.	ZLOČINI U KOTORSKOM 1992.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
9.	ŽRTVE GENOCIDA SARAJEVA U OPSADI 1992-1996.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
10.	GENOCID NA PODRUČJU OPĆINE ROGATICA	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
11.	GENOCID U GRAPSKOJ 1992.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
12.	MIROVNI PLANOVI I RAZVOJ OPERACIJA NA RATIŠTU U BiH 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
13.	POLITIČKA I VOJNA DEŠAVANJA NA PODRUČJU GRADA MOSTARA U PERIODU 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Poličke nauke	-
14.	ZLOČINI NAD SRBIMA U SARAJEVU 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
15.	SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE ŽENA U BiH 1992-1995. U SVJETLU TEORIJE I PRAKSE MEĐUNARODNOG PRAVA	Samostalno	Vlastita sredstva	Sociologija	-
16.	ZLOČINI U KLADNJU 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
17.	POLITIKE I PRAKSE PRIKRIVANJA ZLOČINA: STUDIJA SLUČAJA – MASOVNE GROBNICE NA PODRUČJU SARAJEVA	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
18.	PRISILNI NESTANCI NA PODRUČJU SARAJEVA 1992-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
19.	GENOCID NA PODRUČJU OPĆINE RUDO	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
20.	GENOCID NA PODRUČJU OPĆINE ČAJNIČE	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
21.	DEMOGRAFSKI GUBICI TOKOM AGRESIJE NA BiH 1992-1995 – OPĆINA MOSTAR	Samostalno	Vlastita sredstva	Sociologija	-
22.	ORUŽANI SUKOBI U SREDNJOJ BOSNI	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
23.	ZLOČINI NA PODRUČJU VIŠEGRADA	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
24.	OBILJEŽAVANJE 20 GODINA GENOCIDA U SREBRENICI U MUZEJIMA	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	HOLOKAUSTA U SVIJETU				
25.	ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI I MEĐUNARODNOG PRAVA U REPUBLICI BOSNI I HERCEGOVINI 1991-1995.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
26.	ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI I MEĐUNARODNOG PRAVA NAD MUSLIMANIMA (BOŠNJACIMA I ALBANCIMA) U PLAVSKO-GUSINJSKOJ OBLASTI 1912-1913.	Samostalno	Vlastita sredstva	Historija	-
27.	Historija novije bošnjačke književnosti (prvi dio)	Koordinator	U okviru redovnog naučno-istraživačkog rada	Humanističke nauke: Jezik i književnost; specifična književnost (književnosti naroda Bosne i Hercegovine; bošnjačka književnost)	
28.	Vjerovanje i teologija pred izazovima ideje uspostavljanja globalnog svjetskog poretka	Prof. dr. Adnan Silajdžić, koordinator	Fakultet islamskih nauka u Sarajevu	Humanističke nauke: teologija: islamska doktrina (akaid)	-
29.	"Profesionalno sagorijevanje" među imamima	Doc. dr. Aid Smajić, koordinator	Fakultet islamskih nauka u Sarajevu	Humanističke nauke: teologija: religijska psihologija	-
30.	Uloga vakufa u razvoju Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu	Doc. dr. Mustafa Hasani, koordinator	Fakultet islamskih nauka u Sarajevu	Humanističke nauke: teologija: islamsko pravo i islamska civilizacija	
31.	Evaluacija dentofacijalnih defektnosti i procjena potrebe ortodontskog tretmana adolescenata u Kantonu Sarajevo	Koordinator	Vlastita	Klinička medicina	Ministarstvo zdravlja Kantona Sarajevo
32.	Mentoriranje, transformiranje i transferabilnost u procesu priključenja EU: Saradnja	Partner		Politologija	Fakultet za druzbene vede Univerza v Ljubljani

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	Slovenije i Bosne i Hercegovine u priključenju BiH Evropskoj uniji				

Podrška naučno-istraživačkom i umjetničko-istraživačkom radu

Bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu

Bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu čine biblioteke, bibliotečko-informacioni centri i informaciono-dokumentacioni centri na 22 fakulteta/akademije, 5 instituta, 1 centru i 3 pridružene članice.

Na usluzi studentima i nastavnicima Univerziteta u Sarajevu stoji ukupno 617.175 knjiga, 15.491 magistarskih i doktorskih radnji, te nešto više od 23.800 primjeraka ostale građe.

	Knjiga (Monografske publikacije)	Peridične publikacije (naslovi)	Magistarski radovi	Doktorske disertacije	Godišnji priliv knjiga (monografskih publikacija)
Grupacija društvenih nauka	212687	4539	2169	255	3796
Grupacija humanističkih nauka	274284	596	1789	54	2867
Grupacija medicinskih nauka	41296	448	1566	980	499
Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	47363	1698	1899	660	1138
Grupacija tehničkih nauka	11976	223	418	268	135
Grupacija umjetnosti	29569	56	90	0	25
Ukupno	617175	7560	7931	2217	8460

Građa stoji na usluzi za ukupno 47.346 korisnika bibliotečko-informacionog sistema:

	Osoblja	Korisnika studenta	Korisnika nastavnog osoblja	Ostali korisnici
Grupacija društvenih nauka	17	13674	439	424
Grupacija humanističkih nauka	17	4826	346	765
Grupacija medicinskih nauka	5	3200	266	204

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	4	4021	258	1000
Grupacija tehničkih nauka	2	979	121	69
Grupacija umjetnosti	4	810	159	30
Ukupno	49	27510	1589	2492

Kada su u pitanju usluge koje biblioteke nude korisnicima, vidljivo je da kataloge izrađuje 15 biblioteka (68%), od čega abecedne kataloge posjeduju 11 biblioteka (50%), a predmetne kataloge izrađuje 8 biblioteka (36%).

Automatizirano bibliotečko poslovanje implementiralo je 12 biblioteka (54%). U svim slučajevima je riječ o COBISS-u (Kooperativni bibliografski informacioni sistem i servisi).

Online referalne usluge nudi 7 biblioteka (32%), dok je elektronski repozitorij nastavnog materijala implementiralo 5 biblioteka (23%). Elektronski repozitorij završnih radova, disertacija implementirale su tri biblioteke (14%). Selektivnu diseminaciju informacija kao uslugu nudi 9 biblioteka (41%). Bibliografske biltene prinova izrađuje 11 biblioteka (50%).

Pristupnost bibliotečko-informacionog sistema na Mreži (WWW) se može posmatrati kroz vidljivost na mrežnim stranicama fakulteta/akademije. Biblioteke su vidljivo pozicionirane na web stranici fakulteta/akademije u 14 slučajeva (64%). U okviru mrežnih stranica biblioteke link na javno dostupni online katalog nudi 7 biblioteka (32%). Link na relevantne baze podataka nudi 10 biblioteka (45%), a u okviru njih dostupne su 52 baze podataka. Vidno označenu uslugu obrazovanja korisnika bibliotečko-informacionog sistema nudi 5 biblioteka (23%).

III-6 Umjetničko-istraživački rad

Umjetničko-istraživački rad se realizira unutar Grupacije umjetnosti koju čine Akademija likovnih umjetnosti, Akademija scenskih umjetnosti, te Muzička akademija. Tokom 2015. godine zabilježeno je 466 umjetničko-istraživačkih postignuća na Univerzitetu u Sarajevu (45 solističkih koncerata, 42 orkestarske izvedbe, 51 radionica, 19 samostalnih izložbi, 73 kolektivne izložbe, 27 pozorišnih predstava, 37 filmova, 153 epizode igranog programa, 19 radijskih programa). Izvedena su ili su u toku 54 projekta, a objavljeno 48 radova.. Nastavu je izvodilo 127 nastavnika i saradnika uz pomoć 68 spoljnih saradnika u nastavnim i saradničkim zvanjima, dok ju je pohađalo 646 studenata, od čega 39 stranih državljana.

Ključna postignuća

Akademija likovnih umjetnosti

Akademija likovnih umjetnosti u 2015. godini objavila je dvojezičnu monografiju pod nazivom „Akademija likovnih umjetnosti“ u uredništvu Mehmeda Akšamije koja na jednom mjestu objedinjuje proces djelovanja i rada Akademije od njenog osnutka 1972. godine do današnjeg dana. Monografija nudi uvid u spisak nastavnog i stručnog kadra koji je djelovao u sklopu institucije, foto-dokumentaciju najznačajnijih ostvarenja, spisak upisanih studenata i vrijedan arhivski materijal. Monografiju se može smatrati iznimno značajnim doprinosom jer osim što pravi presjek četrdesetogodišnjeg rada i pruža uvid u genezu osnivanja institucije ovog tipa po prvi put u Bosni i Hercegovini, valorizira i značaj Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu u kontekstu lokalnih i regionalnih umjetničkih visokoškolskih institucija.

Izložba «Images of Our Time: Works from the Academy of Fine Arts in Sarajevo / Slike našeg vremena – izložba studenata Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu». Prezentirani su radovi studenata sa svih odsjeka koji su studirali u periodu 2000-2015. godine. Organizirana je u Pera Museum, Istanbul, u periodu 3. septembar- 1. novembar 2015., a odvijala se paralelno sa 14. Istanbulskim bijenalom savremene umjetnosti, jednom od najznačajnijih smotri savremene umjetnosti u svijetu. Izložbu «Images of Our Time: Works from the Academy of Fine Arts in Sarajevo / Sarajevo / Slike našeg vremena – izložba studenata Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu» za vrijeme dvomjesečnih trajanja posjetilo je više od 30 000 posjetitelja. Selektorica, autorica postava i kataloga izložbe je prof. dr. Aida Abadžić Hodžić, a asistentice kustosice doc.dr. Jasmina Gavrankapetanović-Redžić i ass. Anja Bogojević. Ova izložba predstavlja izuzetan poduhvat - prikazan je sveobuhvatni rad Akademije likovnih umjetnosti u

zadnjih 15 godina, omogućen je međunarodni vizibilitet kako studentima, tako i samoj instituciji, te su ostvareni kontakti za potencijalne saradnje ovog tipa u budućnosti.

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) za dizajn kreveta i stolice nagrađen je najprestižnijom internacionalnom nagradom za produkt dizajnere „Red Dot Award 2015.“ koje međunarodno društvo dizajnera (Design Zentrum Nordrhein Westfalen iz Essena, Njemačka) dodjeljuje za najbolje idejne koncepcije i realizacije u domenu produkt i komunikacijskog dizajna, još od 1953. godine. Pored ove iznimno vrijedne nagrade, prof. Salih Teskeredžić u 2015. godini za svoja idejna rješenja namještaja je osvojio i nagrade "Interior Innovation Award 2015" i "Month of Design".

Monografija studentskih radova iz oblasti "Unikatno oblikovanje" digitalna verzija Objavljena je digitalna verzija monografije "Unikatno oblikovanje - Monografija studentskih radova iz oblasti Unikatno oblikovanje" u izdanju Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu i Buybooka. U monografiji su predstavljeni odabrani studentski radovi nastali u periodu od 1997. do danas pod mentorstvom akademika Zlatka Ugljena, profesorice Ognjenke Finci i docentice Sande Popovac, te koji se mogu svrstati u podoblasti prostor, objekti u prostoru, odjeća i objekti na tijelu. Pored navedenog, postavljen je veliki broj značajnih izložbi u Galeriji Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu. Zabilježeno je i značajno učešće studenata na velikom broju izložbi i radionica.

Akademija scenskih umjetnosti

U protekloj godini značajno je unaprijeđena tehničko-tehnološka baza, koja je zbog specifičnosti studija na akademiji od suštinskog značaja za sveukupni napredak nastavno-umjetničkog procesa. Između ostalog, to se odnosi na nabavku tehnike za snimanje i obradu tona i slike, tehnike za kontrolu i vođenje svjetla na sceni, opremanja glumačkih kabineta, modernizaciju IT sektora. Akademija je proširenje resursa ostvarila kroz Tempus program, donacije, realizaciju naučno-umjetničkih projekata i ulaganja, te uštedom iz budžetskih i vanbudžetskih prihoda.

U protekloj godini je sa velikim uspjehom dinamiziran rad na Otvorenoj sceni Obala, gdje se široj javnosti, uvijek pred prepunom salom kontinuirano predstavljaju rezultati rada nastali u nastavnom procesu, ostvaruju gostovanja istaknutih kolega iz prakse i sl. U protekloj sezoni na sceni je izvedeno preko 20 teatarskih projekata i desetak filmskih projekcija na kojima je prikazano oko 30 studentskih filmova raznih formata. Isplaniran je i pripremljen projekat Otvorena katedra koji je kao dio aktivnosti na sceni Obala prvi korak ka formiranju Instituta za scenske umjetnosti, koji će funkcionisati kao sastavni dio Akademije, a biće realizovan u saradnji sa Sarajevo Film Festivalom, festivalom MESS i pozorišnim kućama iz Sarajeva.

Sa uspjehom je nastavljena saradnja sa Sarajevo Film Festivalom, kroz realizaciju programa Talent kampus. Dogovoreno je da se ugovornim odnosom saradnja između SFF i Akademije podigne na nivo strateškog partnerstva.

Ispitne predstave i filmovi su sa uspjehom učestvovali na brojnim studentskim i profesionalnim festivalima i smotrama, na kojima su osvajali i nagrade. Izdajamo nagrade na festivalu MESS i SFF.

Na međunarodnom planu se kao naročito značajna ističe izuzetno uspješna realizacija projekta 'Regionalna mreža akademija', koja kroz praksu kontinuirano uvezuje rad akademija u Sarajevu, Banjoj Luci, Novom Sadu, Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Skoplju i Cetinju. U protekloj godini je realizovan međunarodni konkurs za dramski tekst, na kom je nagrađen i odabran za produkciju i jedan tekst sa naše Akademije. Ukupno je realizovano 5 teatarskih predstava, u Zagrebu, Beogradu, Novom Sadu, Cetinju i Skoplju. Naš student je režirao predstavu u Zagrebu, dok su glumci sa Akademije igrali u Beogradu. Studenti dramaturgije su saradivali u nekoliko projekata. Zajedničko igranje svih pet predstava će biti u aprilu 2016. u Zagrebu, a zatim i u Sarajevu i ostalim centrima gdje su akademije, članice Mreže, stacionirane. U sklopu istog projekta završen je konkurs za scenarij za kratki igrani film. I tu je nagrađen i odabran za rad i tekst studentice sa ASU. U Beogradu je završena prva faza prilagodbe scenarija za produkciju. Početak snimanja filmova je planiran za septembar ove godine. Značajna saradnja je ostvarena sa Goethe institutom i ambasadama Japana i Indije. Sa Pedagoškim fakultetom je potpisan novi ugovor o saradnji koji je značajno unaprijedio odnose i u mnogome poboljšao i olakšao uslove rada objema institucijama.

Nastavni kadar je vlastitim naporima vitaliziran sa četiri mlada nastavnika koji su uključeni u nastavni proces. U okolnostima u kojima Akademija radi, kolektiv Akademije to smatra velikim postignućem i najvažnijom pretpostavkom za opstanak i dalji razvoj.

Nastavnici ASU su aktivno učestvovali na akademskoj, kulturnoj, političkoj i opštedrušvenoj sceni Kantona, države i na međunarodnom planu. Gostovali, su profesionalno radili i predavali na umjetničkim ustanovama i univerzitetima širom svijeta. Kao primjer ističemo: Prof. Haris Pašović je režirao u Kini, film prof. Danisa Tanovića je u takmičarskoj selekciji festivala u Berlinu, profesorica Amra Bakšić – Čamo je držala niz predavanja i masterclass sesija na filmskim školama širom Evrope, doc. Jovan Marjanović je predstavnik BiH u Euroimages-u, nastavnici glume su ostvarili glavne uloge u teatarskim i filmskim produkcijama u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Srbiji, Sloveniji...

Muzička akademija

Muzička akademija u Sarajevu u godini 2015-oj je obilježila 60 godina rada i postojanja. Program proslave je dosta obiman, počeo je u oktobru 2014. i trajat će do prve polovine 2016. godine. U tom periodu Akademija priređuje brojne muzičke događaje u oblasti muzičke pedagogije, umjetnosti i nauke. U oblasti muzičke pedagogije izdvajaju se brojne muzičke radionice uglednih profesora iz partnerskih akademija s kojima Akademija ima potpisan sporazuma o saradnji. U oblasti muzičke umjetnosti, Akademija priređuje preko 50 koncerata solističke, kamernе i simfonijske umjetničke muzike. Spominjemo i nekoliko koncerata izvorne narodne muzike koju priređuje ansambl *Etnoakademik*. U koncertnoj djelatnosti učestvuju studenti i nastavnici Akademije, solisti, ansambli pod imenom aMAS, Gudački orkestar i Simfonijski orkestar Muzičke akademije. U oblasti muzičke nauke izdvaja se Međunarodni naučni skup studenata održan krajem aprila 2015.

Dva važna muzička događaja u proslavi 60 godina Muzičke akademije su koncert s djelom *Fantastična simfonija* Hectora Berliozа i prizvedba opere *Zmaj od Bosne* prof. Asima

Horozića u martu 2016. godine. Kompozitor Asim Horozić je operu posvetio 60-toj godišnjici Muzičke akademije. Fantastična simfonija, grandiozno muzičko djelo, nastalo u 19. stoljeću, svojom sadržajnom koncepcijom zauvijek je promijenila tokove svjetske historije muzike, te njena izvedba u Sarajevu nakon nešto više od 30 godina predstavlja svojevrsni umjetnički raritet, koji glavni grad BiH stavlja rame uz rame s evropskim metropolama.

Konferencija pod nazivom Žene nositeljice narodne muzičke prakse u Bosni i Hercegovini, održala se u prostorijama Muzičke akademije u Sarajevu, u petak 30.12.2015. godine. Organizatori ovog naučnog događaja su Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu te Internacionalno vijeće za tradicionalnu muziku – Nacionalni komitet Bosne i Hercegovine (ICTM). Projekt je podržala Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine u okviru implementacije Gender akcionog plana Bosne i Hercegovine (FIGAP Program).

Na kraju konferencije održan je i prigodan muzički program čija je namjena umjetničkim sadržajem orijentiranim ka bosanskohercegovačkom kompozitorskom stvaralaštvu skrenuti pažnju na značaj i vrijednost muzike nastale na prostorima BiH. Promoviran je CD Kratka muzička biografija Bosne i Hercegovine (1878–1918), nakon čega je javnost imala priliku uživati u koncertu djela odabranih kompozitora umjetničke muzike Bosne i Hercegovine. Repertoar su činila djela Milene Mrazović-Preindlsberger, Juliusa Mayora, Ljubomira Bajca, Nade Ludvig Pečar, Milana Prebande, Avde Smailovića i Asima Horozića, koja su izvele sopranistica Adema Pljevljak Krehić, pijanistica Maja Ačkar Zlatarević, violinistica Tamara Arsovski i flautistica Esmā Sulejmanagić.

U Bosni i Hercegovini je u posljednje dvije decenije, od kraja rata 1995. do danas, muzička pedagogija marginalizirana kao stručna i kulturna djelatnost u opšteobrazovnim školama, a doživjela je i izvjestan pad u muzičkim školama, u smislu zapostavljanja osnovnih uzusa razvoja društva, kulture i struke. Vodeći se mišljenjem da umjetnost i nauka ne bi smjeli biti na margini dešavanja, Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu i Muzikološko društvo Federacije Bosne i Hercegovine su organizirali naučni skup „Muzička pedagogija u BiH“, s ciljem upoznavanja društvene i kulturne javnosti na nepovoljan položaj muzičke pedagogije, struke i umjetnosti u savremenom bosanskohercegovačkom društvu.

Osmi po redu Festival Majske Muzičke Svečanosti, 2015. godine je takođe bio u znaku proslave jubileja Muzičke akademije, pa je i muzički program manifestacije zamišljen kao pomjeranje granica sopstvenih, ali i mogućnosti bosanskohercegovačkog društva koje će se naći pred izazovom recepcije nekih od najznačajnijih remek-djela svjetske muzičke literature. U sadržajnom smislu, devet raznolikih koncerata, koji su činili ovo festivalsko izdanje, omogućilo je studentima i profesorima Muzičke akademije da u najboljem svjetlu iskažu svoje umjetničko umijeće. Peti Sarajevo Chamber Music Festival/Institut, koji je održan od 26. augusta do 1. Septembra 2015., tematski je usmjeren ka konceptu "Out of the box", što doslovno znači mišljenje izvan kalupa, odnosno izvađen iz normi. Na programu su bila neka od najkontroverznijih djela kompozitora poput Bethoveena, Schumanna i Listza, ali i novijih muzičara kao što su Charles Ives, Olivier Messian, George Crumb i Alban Berg. Osim rezidentnog Manhattan String Quarteta, nastupilo je nekoliko pijanista svjetskog glasa, i to

hrvatsko-američki pijanist Kemal Gekić, solist Njujorške filharmonije Stephen Gosling, klavirski duo Stephanie &, te turski dvojac Hakan Sensoy i Safak Eriskin.

U 2015. godini uspješno su odbranjena prva dva doktorata iz umjetnosti u Bosni i Hercegovini: doc. dr. Belma Šarančić-Nahodović, doktor muzičke umjetnosti – harmonika, viši. umj. sar. dr. Milan Lucić, doktor muzičke umjetnosti

Umjetničko-istraživačka infrastruktura

Akademija scenskih umjetnosti

Otvorena scena Obala:

Scenski prostor:

Sala dimenzija 11 X 7.7m (donji dio-prizemlje) + dvije manje galerije dimenzija 2.5 X 6m i visine 2,5m, jedan fiksni dio za publiku i drugi po potrebi „igrajući“ ili za publiku(gornji dio-sprat). Donji dio sale se dijeli na „igrajući“ prostor i dio za publiku.U zavisnosti od potreba projekta, orijentacija „igrajućeg“ i dijela za publiku u donjem dijelu se mijenja u sva četiri pravca (I/Z/S/J). Kao zavjese koriste se crna pamučna platna dim 2 X 2m (10kom) koja se postavljaju (vežu na fiksne nosače) sukladno potrebama projekta. Visina sale H= 6m.. U Sali na visini 5m nalazi se statični nosač rasvjete (roštilj), cijelom dužinom sale. Na nosaču rasvjete je 25 reflektora PC 1000W, 6 reflektora PC 500W i 3 „profilca“ 1000W.

Svjetlo :

- 1.Svjetlosni mixer Element ETC 250ch
- 2.Tab Samsung za daljinsku kontrolu
3. LCD monitor ProLite T2252MTS, 2kom
- 4.Dimmer 8 kanala,5kom
- 5.WiFi router TP LINK
- 6.PC1000W, 25kom (na nosaču rasvjete u sali)
- 7.Pc 500W, 6kom (na nosaču rasvjete u sali)
8. „Profilac“ 1000, 3kom

Ton:

1. Tonski mixer-pojačalo Yamaha EMX 5016CF, 12kanala (8 mono+4 stereo)
- 2.Zvučnici RCF 300W,4kom
- 3.Mini disc player Sony 3kom
- 4.CD player Technics 2kom

Video:

- 1.Projektor Panasonic PT-AT6000E
- 2.Projeksiono platno sa motorom dim 5 X 5m,fiksirano na nosaču rasvjete u Sali

Muzička akademija

Naučno-istraživačka infrastruktura

Institut za muzikologiju Muzičke akademije razvio se u jedinstven centar za muzikološka i etnomuzikološka istraživanja u Bosni i Hercegovini. Opremljen je standardnom računarskom opremom, video i audio uređajima za snimanje, djelimično opremljen studio za digitalizaciju arhivskih snimaka. Arhiv Instituta je najveći takve vrste u Bosni i Hercegovini i može se podijeliti na dvije cjeline: muzikološku i etnomuzikološku. Muzikološki arhiv se sastoji od rukopisa i muzičkih djela bosanskohercegovačkih kompozitora Miroslava Špilera, Mladena Pozajića, Milana Jeličanina i Mladena Stahuljaka koji su svoju zaostavštinu darovali Muzičkoj akademiji u Sarajevu i koja su prikupljena istraživačkim radom. Etnomuzikološki arhiv sadrži rukopisni materijal, fotografije, crteže i zvučne snimke (sa popratnim katalogima) nastale

tokom terenskih istraživanja (1953-1991). Institut za muzikologiju sadrži četiri zbirke sa oko snimljenih 850 magnetofonskih traka, koje se tretiraju kao naučni tonski zapisi, odnosno akustički izvori koji su napravljeni tokom određenih istraživačkih projekata sa specifičnim fokusom i kontroliranim okolnostima. Najznačajniju i najveću kolekciju čine snimci iz legata akademika Cvjetka Rihtmana (1953-1974), a potom i kolekcije Miroslave Fulanović-Šošić (1960-1990), Jasne Spajić-Hadžisalihović (1970-1980) i Vinka Krajtmajera (1970-1991). Zahvaljujući suradnji sa Etnološkim muzejom iz Berlina i Phonogrammarchiv iz Beča, Institut posjeduje digitalne kopije prvih zvučnih snimaka bosanske muzike. 2015. godine kupljene su kopije dijela rukopisne kolekcije F.S. Krauss koja se odnosi na Bosnu i Hercegovinu. Od 2000. godine organiziraju se nova terenska istraživanja, a snimci i popratna dokumentacija se pohranjuju u Institutu za muzikologiju.

Centar za muzičku edukaciju s Agencijom za podršku akademskoj karijeri nastavnika i studenata je osnovan 2014. Godine i imao je nekoliko manjih projekata koji su pokazali opravdanost osnivanja. Centar radi u višenamjenskom prostoru i koristi opremu s nekoliko drugih koristonosnih subjekata. U dogovoru s Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Centar je krajem 2015. započeo intenzivan rad na promjeni nastavnih programa za opštepobrazovane i muzičke škole, kao i organizaciju seminara za obuku nastavnika muzičke kulture i muzičkih predmeta u Kantonu Sarajevo.

Umjetničko-istraživačka infrastruktura

KLAVIRI:

KLAVIR STEINWAY: 7 kom.
KLAVIR C. BECHSTEIN: 3 kom.
KLAVIR A. FORESTER: 3 kom.
KLAVIR PETROF: 2 kom.
PIANINO PETROF: 2 kom.
PIANINO A. FORESTER: 3 kom.
PIANINO TCHAIKA: 1 kom
PIANO YAMAHA: 1 kom.
KLAVINOVA KAWAI CN21: 5 kom.
KLAVIJATURA „EVERET“: 1 kom.

ELEKTROAKUSTIČKA OPREMA:

ZVUČNICI SONY, 6 kom.
ZVUČNICI PANASONIC, 4 kom.
ZVUČNICI FISCHER, 2 kom.
ZVUČNICI BEHRINGER, 2 kom.
ZVUČNICI ADAM A5X, 2 kom.
KOMPONENTE ZA MUZIČKU LINIJU ZVUČNICI VIVAX IMAGO, 1 kom.
KOMPONENTA ZA MUZIČ. LINIJU - RESIVER FM/AM VIVAX IMAGO
FOCUSRITE OKTOPRELE mikrofonsko predpojačalo
Platinum sa nadogradnjom /FOCUSRITE OKTOPRE
LEAD/DA OPTION

Nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima

Nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima:

Akademija likovnih umjetnosti

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) - Nagrada "Red Dot Award 2015–Winner", dizajn stolice

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) - Nagrada "Red Dot Award 2015–Winner", dizajn kreveta

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) - Nagrada "Interior Innovation Award 2015 – Winner", dizajn stolice

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) - Nagrada "Interior Innovation Award 2015 – Winner", dizajn kreveta

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) - Nagrada "Interior Innovation Award 2015 – Selektion", dizajn fotelje

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) - Nagrada "Interior Innovation Award 2015 – Selektion", dizajn stola

Prof. Salih Teskeredžić (Produkt dizajn) - Nagrada "Month of Design,, Ljubljana 2015. za kolekciju namještaja „Fawn“ za brend "Gazzda"

Doc. mr. Darko Šobot (Kiparstvo) - Nagrada za skulpturu i instalaciju *Civilization*, Bijenale "Umjetnost minijature Bosne i Hercegovine ", BKC Tuzla, BiH

Doc. mr. Darko Šobot (Kiparstvo) - Nagrada za skulpturu *Receycle*, *Šestoaprilska izložba*, Collegium Artisticum, Sarajevo, BiH

Nagrada *Collegium Artisticum* za dizajn izložbe i monografije "Unikatno oblikovanje"; prof. Ognjenka Finci & v.ass. Nataša Perković (Produkt dizajn)

Prof. mr. Mustafa Skopljak (Slikarstvo) – Nagrada za crtež „Osmo bijenale umjetnosti, minijature BiH“, Tuzla 2015.

Prof. mr. Dalida Karić – Hadžiahmetović (Odsjek Grafički dizajn) nagrada Graphis Silver Typography 3 i Graphis Silver Social&Political Protest Poster u New Yorku 2015.

Akademija scenskih umjetnosti

Grand prix za predstavu „Dame biraju“ , u režiji ADMIRA GLAMOČAKA, na Međunarodnom festivalu komedije „Gola mesečina“ Skopje 2015. godine, /Admir Glamočak, Emir Fejzić/

Grand prix za najbolju režiju, ADMIRU GLAMOČAKU za režiju predstave „ Dame biraju“, na Međunarodnom festivalu komedije „Gola mesečina“, Skopje 2015. godine.

Grand prix za najbolju mušku ulogu ADMIRU GLAMOČAKU na Međunarodnom festivalu glumca za ulogu Igora u predstavi „Brašno u venama“, Nikšić 2015. godine.

Nagrada „Hrabri novi svijet“ na Internacionalnom Festivalu MESS predstavi „Brašno u venama“.

Nagrada NUV-a ASU Sarajevo „dr.Razija Lagumdžija“ vanr. prof. Alenu Muratoviću za doprinos nastavnom procesu u 2015. godini.

Nagrada za najbolji scenski pokret SANJI BURIC u predstavi „Balkanski rekvijem“ A.Imširevića, D.Basha i A. Bašovića u režiji S.Bodrože na XIV Festivalu bosanskohercegovačke drame u Zenici, 2015. godine.

Nagrada za najboljeg glumca večeri EMIRU FEJZIĆU, za ulogu Wesa u predstavi „Dame biraju“ na Međunarodnom Festivalu mladog glumca „Zaplet 07“ u Banja Luci.

Zlatna Antena na VI međunarodnom festivalu domaćih igranih serija FEDIS, Beograd, za najpopularniju seriju „Lud, zbunjen, normalan“ 2015. godine.

Grand prix za predstavu „Dame biraju“ , u režiji ADMIRA GLAMOČAKA, na Međunarodnom festivalu komedije „Gola mesečina“ Skopje 2015. godine, (Adnan Goro)

Vanr. prof. Aida Begić-Zubčević: SFF, CineLink Eurimages nagrada za razvoj dugometražnog igranog filma 'Balada'

Ass. Nermin Hamzagić: SFF, zvanična selekcija, Specijalna nagrada za kratki igrani film 'Kalo' Vanr. prof. Almir Imširević - Kino oko kao prvi dio trilogije Balkanski rekvijem za najbolji dramski tekst na Festivalu bh drame u Zenici, svibanj/maj 2015.

Doc. Dragan KOMADINA -posebna nagrada žirija Festivala bh drame u Zenici za predstavu “Ajmo na fuka” (autor teksta i redatelj)

Prof. Ljubica OSTOJIĆ - Nagrada "Nasiha Kapidžić-Hadžić - Vezeni most" , Banjaluka, srpanj/juli 2015.; Nagrada „Grozdanin kikut“ Centra za dramski odgoj iz Mostara prosinac/decembar 2015.; Nagrada „Razija Lagumdžija“ ASU Sarajevo, prosinac/decembar 2015.

Muzička akademija

Priznanje najboljim nastavnicima Nastavno-umjetničkog vijeća povodom 60 godina Muzičke akademije: red. prof. Yevgeny Xaviereff, vanr. prof. dr. Senad Kazić, vanr. prof. dr. Jasmina Talam

Priznanje najboljoj saradnici Nastavno-umjetničkog vijeća povodom 60 godina Muzičke akademije: v. as. mr. Nerma Hodžić-Mulabegović

Umjetničko-istraživački projekti

Bosna i Hercegovina

Tekući projekti / Odobreni projekti

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
1.	Peti međunarodni festival i institut kamerne muzike / Sarajevo Chamber Music Festival and INstitute	voditelj	Ministarstvo civilnih poslova	umjetnost	
2	Žene – nositeljice narodne muzičke prakse u Bosni i Hercegovini	voditelj	Agencija za ravnopravnost spolova BiH	Art and humanities	
13.	Istine i laži –scenski performans grupe udruženih autora	Viša ass. Amira Kudumović producentica	Fondacija za muzičke, scenske i likovne umjetnosti	Humanističke nauke/ Umjetnost/	-

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
16.	Turneja mjuzikla“We will rock you“	Viša ass. Amira Kudumović Izvršna producentica	FMSLU	Humanističke nauke/ Umjetnost/	

Federacija Bosne i Hercegovine

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	5. Sarajevo Chamber Music Festival	voditelj	Federalno ministarstvo kulture i sporta	umjetnost	
1	Transformation of popular music after the dissolution of SFR Yugoslavia: On "feedbacks" between Bosnia and Herzegovina and Slovenia. (2014/2015)	partner	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Art and humanities	Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
3	Muzički oblici i stilovi	Voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Art and humanities	Univerzitet u Sarajevu
4	Zbornik radova VIII. Mešunarodnog simpozija „Muzika u društvu“	Partner	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Art and humanities	Univerzitet u Sarajevu
5	IX. međunarodni simpozij „Muzika u društvu“	Partner	Federalno ministarstvo za obrazovanje i nauku	Art and humanities	Univerzitet u Sarajevu
6	Nabavka opreme	Voditelj	Federalno ministarstvo za obrazovanje i nauku	Art and humanities	Univerzitet u Sarajevu
1	Treća dimenzija – kreativni i tržišni potencijali upotrebe višekanalnog zvuka u vizuelnim umjetnostima	Prof. Pjer Žalica – Vođa projekta	ASU, Federalno ministarstvo za obrazovanje	Humanističke nauke/ Umjetnost/Film	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
2.	Treća dimenzija +, kreativni i tržišni potencijali upotrebe trodimenzionalne slike u medijima	Prof. Zijad Mehić – Koordinator	ASU, Federalno ministarstvo za obrazovanje	Humanističke nauke/ Umjetnost /Film	
4.	BH Film Program, www.bhfilm.ba	V. Prof. Elma Tataragić: Urednica	Fondacija za kinematografiju Sarajevo, Kanton Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/Film	
5.	Katalog BH FILM 2014/2015, www.bhfilm.ba	V. Prof. Elma Tataragić: Glavna urednica	Fondacija za kinematografiju Sarajevo, Kanton Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/Film / Filmska promocija	
6.	webstranica www.bhfilm.ba	V. Prof. Elma Tataragić: Urednica	Fondacija za kinematografiju Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/Film / filmska promocija	
7.	Iskušavanje, kratki animirani film www.pro.ba	V. Prof. Danis Tanović Reditelj	Fondacija za kinematografiju Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/Film	
9.	CineLink koprodukcijski market i work in progress platforma	Van. prof. Amra Bakšić-Čamo Vodja projekta	Federalno Ministarstvo kulture i sporta, Program Kreativna Evropa MEDIA Evropske Unije, British Council u BiH, Norvjeska Ambasada u BiH	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
10.	Iskupljenje, animirani film	Van. prof. Amra Bakšić-Čamo producentica	Fondacija za kinematografiju Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
11.	Alfa, razvoj dugometražnog igranog filma	Van. prof. Amra Bakšić-Čamo producentica	Fondacija za kinematografiju Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
12.	Kratki film „Priča o knjigama i cvijeću“	Viša ass. Amira Kudumović producentica	Fondacija za kinematografiju	Humanističke nauke/ Umjetnost/	Cinnamon produkcija 4Film
14.	Historijski mjuzikl“Plavi voz“	Viša ass. Amira Kudumović producentica	FMKS	Humanističke nauke/ Umjetnost/	-

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
20.	Digitalna distribucija TALENTS IN MOVE	Viša ass. Amira Kudumović Autor projekta	Fondacija za kinematografiju	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
2.	Bh film program, www.bhfilm.ba	V.Prof. Elma Tataragić - Urednica	Fondacija za kinematografiju Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/ film / promocija	
4.	Smrt u Sarajevu, Igrani film	V.Prof. Danis Tanović – scenarista, reditelj	TV France, Canal +, Fond za kinematografiju	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Film	
4.	Smrt u Sarajevu, Igrani film	V.Prof. Danis Tanović – scenarista, reditelj	TV France, Canal +, Fond za kinematografiju	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Film	
7.	Ključ, dugometražni igrani film	Van. prof. Amra Bakšić- Čamo Producentica	Fondacija za kinematografiju, Sarajevo, Svedski filmski institut, Poljski filmski insitut, Arte France, Eurimages	Humanističke nauke/ Umjetnost/	Chinema Film
8.	Svi severni gradovi, dugometražni igrani film	Van. prof. Amra Bakšić- Čamo Producentica	Fondacija za kinematografiju, Sarajevo, Hubert Bals Fond, Filmski centar Srbije	Humanističke nauke/ Umjetnost/	Dart Film, Vizart
9.	Rosa, dugometražni igrani film	Van. prof. Amra Bakšić- Čamo Producentica	Poljski filmski insitut, Poljska nacionalna televizija, Fondacija za kinematografiju, Sarajevo, HAVC Eurimages	Humanističke nauke/ Umjetnost/	Scorpion Arte
10.	Kalo, kratki igrani film	Van. prof. Amra Bakšić- Čamo Producentica	Fondacija za kinematografiju, Sarajevo, MKIS Kanton Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
11.	Sjećam se kratki igrani film	Van. prof. Amra Bakšić- Čamo Producentica	Fondacija za kinematografiju, Sarajevo, MKIS Kanton Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/	

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
12.	Viski i mlijeko	Van. prof. Amra Bakšić-Čamo Producentica	Fondacija za kinematografiju, Sarajevo,	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
2.	Treća dimenzija – kreativni i tržišni potencijali upotrebe višekanalnog zvuka u vizuelnim umjetnostima	Prof. Pjer Žalica – vođa projekta	ASU, Federalno ministrastvo za obrazovanje	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Film	
3.	Treća dimenzija +, kreativni i tržišni potencijali upotrebe trodimenzionalne slike u medijima	Prof. Zijad Mehić - koordinator	ASU, Federalno ministrastvo za obrazovanje	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Film	

Kanton Sarajevo

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	60 godina Muzičke akademije u Sarajevu	voditelj	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	umjetnost	
3.	Takmičarski program Sarajevo Film Festivala, sff.ba	V. Prof. Elma Tataragić: Glavna selektorica	Kanton Sarajevo, Vlada FBiH, sponzori	Humanističke nauke/ Umjetnost/Film	
2.	Film SJEĆAM SE	V. Prof. Elma Tataragić - scenaristica/ rediteljica	Kanton Sarajevo / Fondacija za kinematografiju Sarajevo	Humanističke nauke/ Umjetnost/ scenaristika/ Film	

Ostali i kombinovani izvori finansiranja

Redni broj	Naziv projekta <i>(na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)</i>	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	Brain map:re:Union - Workshop	voditelj	Goethe institut	umjetnost	
8.	Balada, dugometražni igrani film	V. Prof. Aida Begić	Film House, Creative Europe	Humanističke nauke/ Umjetnost/Film	

Redn i broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Kordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
	www.ec.europa.eu	Scenaristica, rediteljica, producentica			
15.	„Nemoj me se uplašiti“ igrani film	Viša ass. Amira Kudumović producentica	Sponzorstva	Humanističke nauke/ Umjetnost/	<i>Forum.d.o.o.</i>
17.	Turneja predstave“ Skidajte se do kraja“	Viša ass. Amira Kudumović Izvršna producentica	sponzorstva	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
18.	Fim „Black lights“	Viša ass. Amira Kudumović Izvršna producentica	Artdeluxe	Humanističke nauke/ Umjetnost/	
19.	Seriya „Dobrodošli u Orient expres“	Viša ass. Amira Kudumović Izvršna producentica	DepoZona	Humanističke nauke/ Umjetnost/	<i>PinkTV</i>
5.	Heroji, dokumentarni film	V.Prof. Aida Begić-Zubčević	Film House, Obala Art Centar	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Film	
14.	Film „Balada o Pišonji i Žugi“	Viša ass. Amira Kudumović Izvršni producent	DEPO,HAVC, Fondacijazakinematog rafijuBiH, Sonzori	Humanističke nauke/ Umjetnost	
15.	DEPO ZONA(Depo zona premium,youtube premium, Distrify) Digitalna distribucija	Viša ass. Amira Kudumović Menadžer projekta	DEPO	Humanističke nauke/ Umjetnost	<i>DEPO PORTAL DEPOTV CINEMA TV</i>
1.	Film DAN KOJI NIJE IMAO IME	V. Prof. Elma Tataragić - scenaristica	Filmska agencija Makedonije, Filmski centar Belgije, Eurimages	Humansitičke nauke/ Umjetnost/ Fcenaristika	
3.	Film ŠAVOVI	V. Prof. Elma Tataragić - scenaristica	Filmski centar Srbije	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Scenaristika	
4.	Film SUMMER DEW	V. Prof. Elma Tataragić - koscenaristica	Ministarstvo kulture Italije	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Scenaristika	
1.	Film ŠAVOVI	V. Prof. Elma Tataragić - scenaristica	Filmski centar Srbije	Humanističke nauke/ Umjetnost/ Scenaristika	

Redn i broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Kordinator ili partner)	Izvor finansiranja	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Partner(i)
4.	Regionalna mreža akademija- Pozorišni projekat „Pravda“	ASU Sarajevo/ partner	samofinansiranje	Humanističke nauke/Umjetnost/ Pozorište	<i>FDU Beograd, ADU Zagreb, AU Novi Sad, AGRFT Ljubljana</i>
5.	Regionalna mreža akademija – Filmski projekat	ASU Sarajevo/ partner	samofinansiranje	Humanističke nauke/ Umjetnost/	<i>FDU Beograd, ADU Zagreb, AU Novi Sad, AGRFT Ljubljana</i>
1.	Umjetnost multioriginalne Bosne i Hercegovine	Koordinator	USAID-projekat PRO-Budućnost kroz implementaciju CRS-a	Grafika	<i>Likovna akademija iz Banja Luke, Likovna akademija iz Širokog Brijega, Likovna akademija iz Trebinja, Nastavnički odsjek Univerzitet a Džemal Bijedić iz Mostara</i>
1.	Knjiga/monografija Bamitbah	Autor/koordinator		fotografija	<i>Izdavačka kuća KultB</i>

Publiciranje umjetničko-istraživačkih radova

		Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
Humanističke nauke									
	Umjetnost	6	4	5	9	3	3	13	5

III-7 SISTEM KVALITETA

U Ključnim zapažanjima kao i u poglavlju Ključna postignuća organizacionih jedinica, istaknuta su dostignuća pojedinih fakulteta u unapređenju upravljanja kvalitetom procesa u akademskom domenu kao i u poslovanju. U ovom poglavlju biće dat detaljniji opis aktivnosti usmjerenih na cjelinu Univerziteta.

Univerzitet u Sarajevu učestvuje u Tempus projektu pod nazivom „Osnaživanje univerziteta u izvršavanju odgovornosti za osiguranje kvaliteta“ koji vodi Evropska univerzitetska asocijacija (EUA) u saradnji sa visokoobrazovnim institucijama u Evropskoj uniji i na Zapadnom Balkanu. U junu mjesecu 2015. godine, Univerzitet u Sarajevu je bio domaćin jednodnevne radionice na nivou BiH koja predstavlja jednu od aktivnosti projekta. Na radionici su razmatrani revidirani evropski standardi i upute za osiguranje kvaliteta (engl. The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG) kao i njihov uticaj na osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja u BiH, te finansijski menadžment i održivost projekata. U okviru radionice prezentirani su i primjeri dobre prakse u oblasti naučnoistraživačkog rada.

Tempus projekt *Benchmarking kao instrument za unapređenje učinkovitosti visokog obrazovanja (Benchmarking as a tool for improvement of higher education performance – BIHTEK)* ima za svrhu uvođenje benchmarking prakse na osam javnih univerziteta u BiH s ciljem jačanja sistema upravljanja kvalitetom i uspostavljanja procesa stalnog unapređenja visokog obrazovanja u BiH. Konzorcij projekta čini osam javnih univerziteta u Bosni i Hercegovini (Univerzitet u Sarajevu, Sveučilište u Mostaru, Univerzitet u Zenici, Univerzitet u Banjoj Luci, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Univerzitet u Bihaću, Univerzitet u Tuzli), tri univerziteta iz Evropske unije (Univerzitet KaHo Sint-Lieven, Belgija, koordinator projekta, Univerzitet u Vigu, Španija, Univerzitet u Paderbornu, Njemačka), Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine, Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske, četiri ministarstva za obrazovanje u BiH i CEENQA.

U okviru implementacije projekta urađen je interni (Univerzitet u Sarajevu) i eksterni (Univerzitetu Sarajevu – Univerzitet u Paderbornu) benchmarking.

Interna primjena benchmarkinga

Na ovaj projekt i primjenu benchmarkinga se gleda kao na vrlo dobar alat za jačanje tekuće reforme visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini i za naglašavanje njegove uloge u EU 2020 strategiji, naročito kada je riječ o konkurentnosti, odgovornosti, institucionalnoj autonomiji i

akademske slobode. Proceduru benchmarkinga se posmatra kao sredstvo za upravljanje promjenama (tranzicija i modernizacija) u cilju podizanja svijesti, pozitivne percepcije i predanosti kako bi se smanjio otpor dioničara prema promjenama.

Među ciljevima UNSA, pažnja se obratila na vidljivost i utjecaj univerziteta. Imajući u vidu da temelj organizacijske promjene leži u promjeni radnji i ponašanja pojedinaca i timova, bitno je motivirati UNSA dioničare da prihvate promjene, da podrže i doprinesu utvrđenim strateškim ciljevima. U tom kontekstu benchmarking se posmatra kao mogućnost promjene stavova i prakse, razvijanje motivacione korporativne kulture. Benchmarking je proces učenja s drugima kako bi se otkrila odgovarajuća inovativna rješenja i mogućnosti „skrojene po mjeri“ za stvaranje budućnosti. Dakle, *univerzitetski vidljivost i utjecaj* su unutar projekta izabrani kao opće benchmarking područje.

Interni ciljevi primjene benchmarkinga su bili:

- (i) razviti osnovne vještine za uključivanje prakse benchmarkinga kao dijela sistema upravljanja kvalitetom na UNSA,
- (ii) razumjeti procese, aktivnosti i strukture u slučaju najboljih (boljih) praksi koje su prisutne na nekim članicama,
- (iii) prepoznati razlike između trenutnog nivoa izvedbe i „najboljih u klasi“ izvedbi i
- (iv) ponuditi preporuke kako da se izazovu promjene/poboljšanja dosadašnje prakse unutar članica s prepoznatim prazninama u izvedbi.

Pilot slučajevi u primjeni benchmarkinga su obuhvatili

- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet (PPF)
- Elektrotehnički fakultet (ETF)
- Medicinski fakultet (MF)
- Filozofski fakultet (FF)
- Ekonomski fakultet (EF)

Prema referentnim vrijednostima, cijeli proces interne primjene benchmarkinga „Univerzitetska vidljivost i uticaj“ bio je podijeljen po sljedećim fazama:

- Prva faza: intenzivna obuka osoblja UNSA organizovana za odabir i treniranje stručnjaka. Prema ESMU (2008), takav pristup može imati pozitivan uticaj na proces benchmarkinga, dok je u isto vrijeme isplativ. Dvije radionice za trening su bile prilika da se otvore široki konsultacijski procesi prepoznavanja komparativne analize područja kako za interni, tako i za vanjski proces benchmarkinga.
- Druga faza: Definicija područja benchmarkinga – obavljeno kroz proces konsultacija s rukovodstvom UNSA (rektor i prorektor-predstavnik rukovodstva za kvalitet).

- Treća faza: definisanje najboljih praksi - okvir za najbolje prakse je odabran u saradnji s UNSA tijelima odgovornim za vidljivost aktivnosti UNSA i sa UNSA službom za izdavačku djelatnost.
- Četvrta faza: definisanje benchmarka i fino podešavanje – doc. dr. D. Bošković, voditelj internog UNSA tima za benchmarking je bila odgovorna za razvoj benchmarking izvještaja i indikatora. Benchmarking izvještaj, definisanje najboljih praksi i indikatora benchmarkinga su se odvijali kao iterativan proces uz smjenjivanje četvrte i pete faze. Fino podešavanje je bilo moguće samo za vrijeme trajanja i nakon samoevaluacijskih izvještaja s partnerskih institucija.
- Peta faza: Samoevaluacija partnera - Članovi tima koji su predstavljali odabrane partnere u provedbi su pripremili samoevaluacijske izvještaje za svoje institucije.
- Šesta faza: Definisanje jaza; prvi izvještaj je sastavila doc. dr. D. Bošković. Preliminarni rezultati predstavljeni su na mostarskom sastanku (oktobar, 2015).
- Sedma faza: Završen nacrt preporuka za benchmarking

Eksterna primjena benchmarkinga

Međunarodna primjena benchmarkinga provedena je između UNSA i Univerziteta u Paderbornu, Njemačka). Odabrana su opća područja strateškog planiranja i administracije. Kako ona uključuju širok spektar aktivnosti, nije bilo moguće pokriti ih u cjelini. „Upravljanje sredstvima i izvorima finansiranja unutar univerziteta“ odabrano je kao pilot aktivnost. S obzirom na razlike među univerzitetima u Sarajevu i Paderbornu, pristup definisanju benchmarkinga je bio u skladu s filozofijom upravljanja koja objašnjava kako se svaki strateško/upravljački proces oblikuje poticajnim okruženjem, upravljačkim kapacitetima i procedurama praćenja. Stoga su odabrana tri benchmarka i set indikatora benchmarkinga za svaki od njih.

1. Poticajno okruženje - politika, procesi planiranja i dokumentacija – odnosi se na tri područja: (i) postojanje politike i procesa pregovora, zatim (ii) planiranje koje uključuje proces strateškog planiranja (učeešće dioničara), kvalitet strateških dokumenata (jasni ciljevi i detaljan plan praćenja, proces procjene i proces kontinuiranog poboljšanja), te (iii) proces operativnog planiranja koji uključuje povezanost strateškog i operativnog plana, sofisticiranost procesa operativnog planiranja (osnovni ili razvojni pristup, jasan akcijski plan, proces praćenja i vrednovanja i proces stalnog poboljšanja), koordinacija operativnih planova unutar univerziteta (pregovaranja između fakulteta i univerziteta i pregovaranja između fakulteta i odjela, kvalitet budžeta (jasna veza između budžeta i ciljeva, razvoj pristupa i plana monitoringa). To uključuje i prenošenje ovlasti i odgovornosti za politike razvoja i provedbe strateških i operativnih planova.

2. Upravljačke mogućnosti - organizacijske strukture, jasne odgovornosti i visoka transparentnost – odnosi se na insitucionalni nivo upravljačkih sposobnosti u vezi sa jasnom podjelom odgovornosti i zadataka u procesu finansijskog odlučivanja. Jasna organizaciona struktura upravljanja sredstvima i finansijskim izvorima, uključujući politike napredovanja i

kazni, kojim se promoviraju odgovornost i omogućava akademska sloboda kao temelj poboljšavanja univerzitetskih sposobnosti privlačenja sredstava i povećanja istraživanja i obrazovnih mogućnosti. Potpuno razvijeni i opremljeni univerzitetski odsjeci i fakulteti postoje zajedno sa učinkovitim protokom informacija, saradnje i koordinacije. Uspostavljen je potpun razvojni plan institucijskih sposobnosti (posebno ljudskih resursa) i ostvareno poboljšanje u pogledu upravljanja međunarodnim programima.

3 Procedure i sistem praćenja koji promoviraju institucionalnu autonomiju, akademske slobode, nezavisnost, odgovornost i integrativnost.

Aktivnosti na uspostavi sistema upravljanja kvalitetom u Rektoratu Univerziteta

Na Univerzitetu su pokrenute aktivnosti na uspostavi sistema upravljanja kvalitetom u Rektoratu Univerziteta, kojim je planirano uvođenje procesnog pristupa u organizaciju i funkcionisanje stručnih službi i centara Rektorata Univerziteta u Sarajevu u skladu sa normom EN ISO 9001:2008. Cilj je ostvarivanje daljeg napretka u osiguranju kvaliteta u svim segmentima rada Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica i utvrđivanja jedinstvenih standarda rada službi i servisa¹⁵ na Univerzitetu. Završene aktivnosti, s rezultatima usvojenim od strane Q tima, obuhvataju:

- Snimak postojećeg stanja upravljanja poslovnim procesima i organizacijom u cjelini, kao i specificiranje postojeće dokumentacije sistema upravljanja kvalitetom. Poređenje postojećeg načina upravljanja poslovnim procesima i postojećom dokumentacijom /uključujući i normativne akte/ sa zahtjevima EN ISO 9001:2008. i izrada izvještaja.
- Izrada dinamičkog Plana aktivnosti potrebnih za realizaciju projektnog zadatka /definisane procesa potrebnih za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom, formulisanje izjave o politici i ciljevima kvaliteta, specificiranje i predlaganje potrebnih procedura, uputstava i ostale dokumentacije sistema upravljanja kvalitetom, edukacije internih auditora, provođenja internog audita, provođenja preispitivanja sistema upravljanja kvalitetom od strane posloводства, inicijalnog i certifikacijskog audita.
- Identificiranje i definisanje procesa sistema upravljanja kvalitetom potrebnih za efikasno i efektivno funkcionisanje sistema upravljanja kvalitetom u podorganizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu (Procesi prikazani i opisani u Priručniku kvaliteta Rektorata- UNSA-PK-001)
- Redizajniranje postojećih poslovnih procesa sa ciljem poboljšanja njihovog funkcionisanja.
- Predlaganje, razmatranje i usvajanje Politike i ciljeva kvaliteta Univerziteta u Sarajevu.
- Predlaganje i usvajanje Mjerljivih ciljeva kvaliteta i indikatora ostvarenja istih, za Rektorat i podorganizacione jedinice u koje se uvodi sistema upravljanja kvalitetom.
- Predlaganje obaveznih procedura sistema upravljanja kvalitetom (Predloženo i od strane članova Q Tima usvojeno 10 procedura: UNSA-PR-001, UNSA-PR-002, UNSA-PR-003,

¹⁵ Iz Statuta Univerziteta u Sarajevu, član 17 stav (d) i (e)

UNSA-PR-005, UNSA-PR-006, UNSA-PR-007, UNSA-PR-008, UNSA-PR-009 i UNSA-PR-010)

- Predlaganje uputstava za oblikovanje i označavanje sistema upravljanja kvalitetom.

(Predložena i od strane članova Q Tima usvojena uputstva: UNSA-UP-001 i UNSA-UP-002)

- Predlaganje, izrada i usvajanje ostalih procedura, uputstava, obrazaca i drugih dokumenata sistema upravljanja kvalitetom (Predloženo i od strane članova Q Tima usvojeno, pored naprijed navedenih 10 obaveznih procedura i dva uputstva, još 36 procedura, osam uputstava i 88 obrazaca sistema upravljanja kvalitetom, neophodnih za efektivno funkcionisanje uspostavljenog sistema upravljanja kvalitetom u Rektoratu UNSA)

- Izrada i usvajanje Priručnika sistema upravljanja kvalitetom u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu (Priručnik kvaliteta: UNSA-PK-001)

- Izrada, odnosno dorada Pravilnika potrebnih za efikasno odvijanje poslovnih procesa u organizacionim jedinicama u koje se uvodi sistem upravljanja kvalitetom o:

- Računovodstvu i računovodstvenim politikama UNSA, (usaglašen i usvojen prijedlog Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama UNSA, od strane članova Q Tima, sa prorektorom za finansije UNSA).
- Blagajničkom poslovanju u Rektoratu UNSA, (usaglašen i usvojen prijedlog Pravilnika o blagajničkom poslovanju u Rektoratu UNSA, od strane članova Q Tima sa prorektorom za finansije UNSA).
- Materijalnom poslovanju na UNSA (usaglašen i usvojen prijedlog Pravilnika o materijalnom poslovanju u Rektoratu UNSA, od strane članova Q Tima sa prorektorom za finansije UNSA, u januaru 2015. godine).
- Inventarisanju (popisu sredstava i izvora sredstava) u Rektoratu UNSA, (usaglašen i usvojen prijedlog Pravilnika o inventarisanju (popisu sredstava i izvora sredstava) u Rektoratu UNSA, od strane članova Q Tima sa prorektorom za finansije UNSA)
- Naknadi troškova za službena putovanja na UNSA, (usaglašen i usvojen prijedlog Pravilnika o naknadi troškova za službena putovanja na UNSA, od strane članova Q Tima, sa prorektorom za finansije UNSA)
- Upravljanju kvalitetom na UNSA (usaglašen i usvojen prijedlog Pravilnika o upravljanju kvalitetom na UNSA, od strane članova Q Tima sa prorektorom za NIR/UIR UNSA)
- Samoevaluaciji na UNSA (razmotren i zadržan raniji prijedlog Pravilnika)
- Mobilnosti studenata na UNSA, (razmotren i zadržan raniji prijedlog Pravilnika)
- Radu Odbora za međunarodnu saradnju na UNSA, (usaglašen i usvojen Poslovnik o radu Odbora za međunarodnu saradnju na UNSA, od strane članova Q Tima sa prorektorom za međunarodnu saradnju),
- Izdavačkoj djelatnosti na UNSA (razmotren i zadržan raniji prijedlog Pravilnika)
- Dodjeli priznanja na UNSA (Usvojen, od strane članova Q Tima, prijedlog Pravilnika o dodjeli počasnog doktorata, priznanjima i nagradama UNSA)

Zadržani su postojeći Pravilnik o zaštiti na radu i Pravilnik o protivpožarnoj zaštiti.

U prvoj i drugoj sedmici jula 2015. godine izvršeno je kompletiranje i distribucija usvojene dokumentacije sistema upravljanja kvalitetom: 46 procedura, 10 uputstava i oko 90 obrazaca, korisnicima. Istovremeno je obavljena dodatna jednodnevna edukacija zaposlenih o zahtjevima standarda EN ISO 9001:2008, od strane konsultanta, te izvršena prezentacija usvojene dokumentacije QMS zaposlenim u Rektoratu UNSA.

Dvodnevna edukacija 5-10 internih auditora za provođenje internih audita uspostavljenog sistema upravljanja kvalitetom obavljena je 31.08 i 01.09.2015. godine.

Predstavnik rukovodstva za kvalitet i konsultant vrše kontinuirano praćenje primjene usvojene dokumentacije QMS, od strane zaposlenih, od septembra 2015. godine. Kao rezultat praćenja izmijenjene su procedure:

- UNSA-PR-017- Javne nabavke,
- UNSA-PR-021- Planiranje, priprema i ugovaranje projekata,
- UNSA-PR-022- Praćenje i izvještavanje o realizaciji ugovorenih projekata i uputstva:
- UNSA-UP-004- Uputstvo za izdavanje i obračun putnih naloga prorektorima i dekanima fakulteta/akademija UNSA
- UNSA-UP-010- Uputstvo za pravdanje utroška sredstava dodijeljenih za finansiranje projekata putem UNSA.

Prijedlog novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Rektoratu UNSA (108 stranica) izrađen je i dostavljen rektoru u februaru 2016. godine.

Radna verzija Pravilnika o radu izrađena je u decembru 2015. i januaru 2016. godine. Nakon odluke Ustavnog suda FBiH, potrebno je sačekati ponovno usvajanje Zakona o radu u FBiH.

III-8 Međunarodna saradnja

Strategija internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu

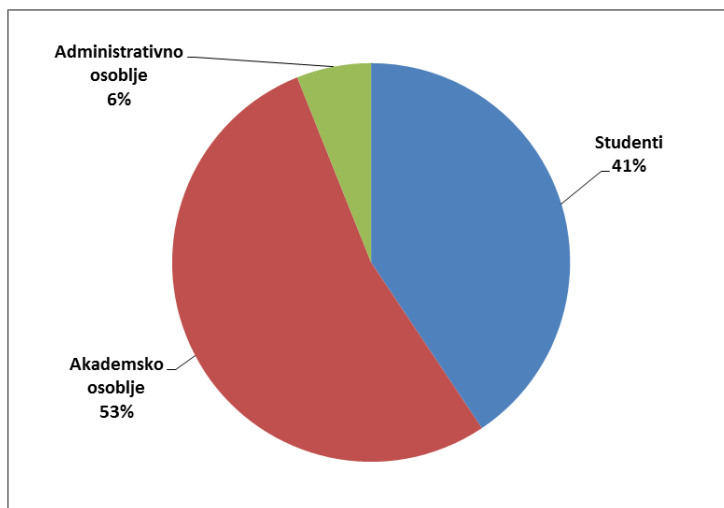
Obrazovanje ima ključnu ulogu u ekonomskom i društvenom razvoju pojedinca pri čemu internacionalizacija tome značajno pridonosi. Dodatno, internacionalizacija obrazovanja pridonosi unapređenju njegove kvalitete i zapošljivosti mladih na globalnom tržištu rada. Internacionalizacija se pominje u smislu fizičke mobilnosti, akademske saradnje i prenosa akademskog znanja, institucionalnog partnerstva, združenih studija kao i međunarodnog obrazovanja, te ostalih oblika prekogranične saradnje. Ona podrazumijeva novu formu komuniciranja i interakcije među zemljama, s ciljem usvajanja međukulturalnih znanja i kompetencija. U okviru internacionalizacije, segment mobilnosti studenata, nastavnika i saradnika od iznimne je važnosti iz više razloga: jača kvalitet programa i izvrsnost istraživanja, jača akademsku i kulturnu internacionalizaciju evropskog visokog obrazovanja, saradnju i natjecanje među visokoobrazovnim institucijama. Istovremeno, mobilnost je postala simbol evropskog prostora visokog obrazovanja koji je iniciran da omogući lakšu prepoznatljivost i pokretljivost unutar Evrope, kao i s ciljem jačanja saradnje evropskih zemalja sa izvan-evropskim zemljama. Univerzitet u Sarajevu posjeduje specifičnu snagu koju baštini prije svega na svojoj akademskoj tradiciji i akademskoj kulturi djelovanja i otvorenosti prema svijetu zahvaljujući kojoj ni u najtežim vremenima nije prestao djelovati i zahvaljujući kojoj su uvijek postojali načini da se i u momentima kad je fizičko kretanje bilo nemoguće osjeti uticaj i duh međunarodnih aktivnosti. Ova institucija danas ulaže značajne napore kako bi pratila razvoj evropskog prostora visokog obrazovanja i svoje učešće u njemu. Maksimalni napori se ulažu kako bi se obezbijedio pristup i učešće u međunarodnim projektima zato što su aktivnosti ove vrste praćene finansijskim podsticajnim mjerama kojima pojedinačne institucije ne bi imale pristup bez udruživanja sa drugim visokoškolskim institucijama niti ih mogu crpiti iz nacionalnih fondova.

Po svojoj prirodi, međunarodne aktivnosti su složenije od domaćih. Internacionalizacija nije moguća bez široke palete usluga podrške. Institucije se razlikuju prema tome šta poduzimaju u pogledu nastave stranih jezika, nastave lokalnog jezika za strane studente, smještaja za strane studente, informacijske i administrativne podrške, savjetovanja itd. Dodatna prepreka je nepostojanje nacionalnih šema mobilnosti i stipendijskih programa. Stoga se djeluje uglavnom prema programskoj strukturi.

Međunarodne akademske mobilnosti i dešavanja sa međunarodnim karakterom

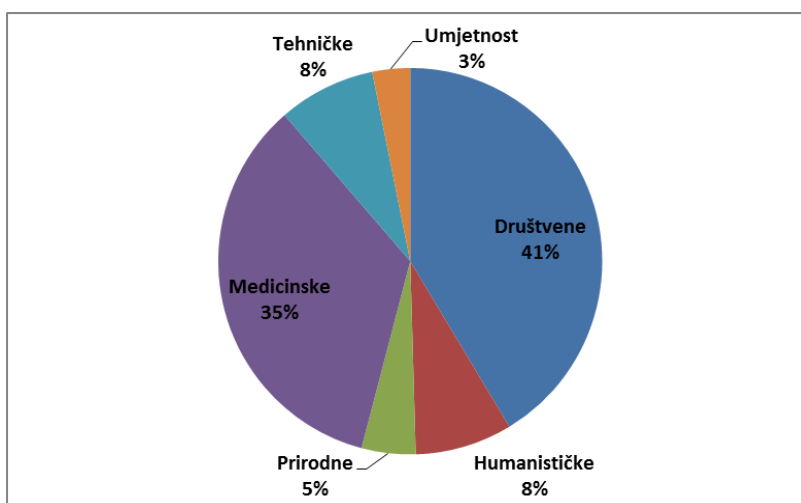
U sljedećem dijagramu prikazano je učešće naših studenata, nastavnika i saradnika u akademskoj razmjeni, ali i u događajima sa međunarodnim karakterom (seminari, simpoziji, kongresi, info dani, festivali, izložbe) ovisno o akademskim oblastima. U toku 2015. godine, 347 studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu je učestvovalo u raznim

programima mobilnosti te u posjetama partnerskim visokoobrazovnim institucijama izvan granica Bosne i Hercegovine. Od toga je 59% akademskog/administrativnog osoblja, od čega je čak 90% akademskog osoblja (doktoranti, asistenti, viši asistenti, post-doktoranti, docenti, profesori, akademici). U poređenju sa 2014. godinom, možemo primijetiti da se povećao broj mobilnosti studenata za čak 8% u 2015. godini.

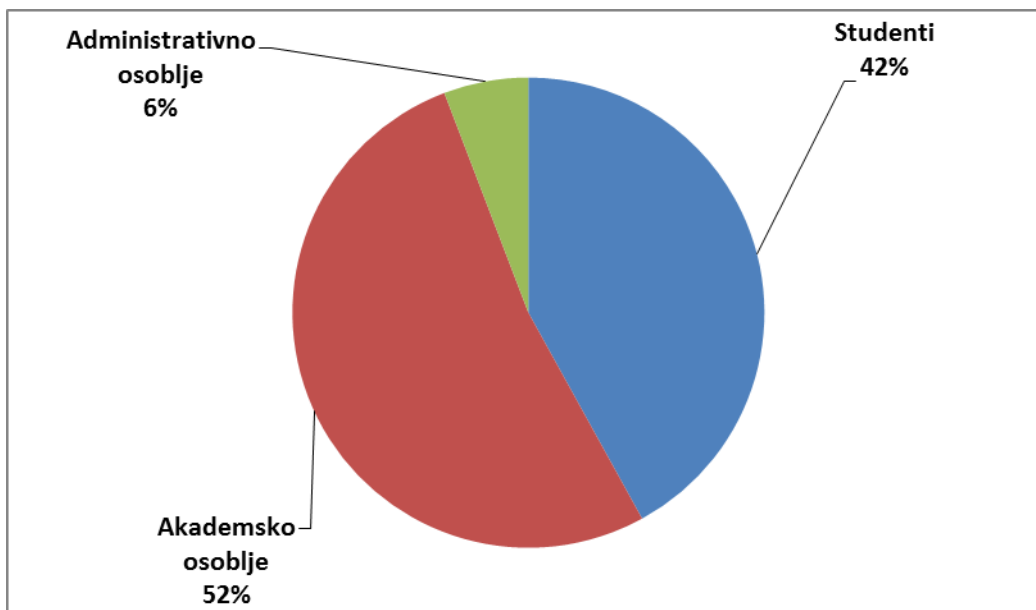
Dijagram 1 – odnos broja studenata, akademskog i administrativnog osoblja Univerziteta u Sarajevu koji su učestvovali u događajima sa međunarodnim karakterom u 2015. godini

Kada je riječ o akademskoj mobilnosti (studiranje, predavanje), studenti i akademsko osoblje grupacija društvenih i medicinskih nauka čine najveći udio u ukupnom broju (višemjesečna akademska razmjena kroz programe mobilnosti Erasmus Mundus, Erasmus+, CEEPUS, Mevlana, bilateralna saradnja).

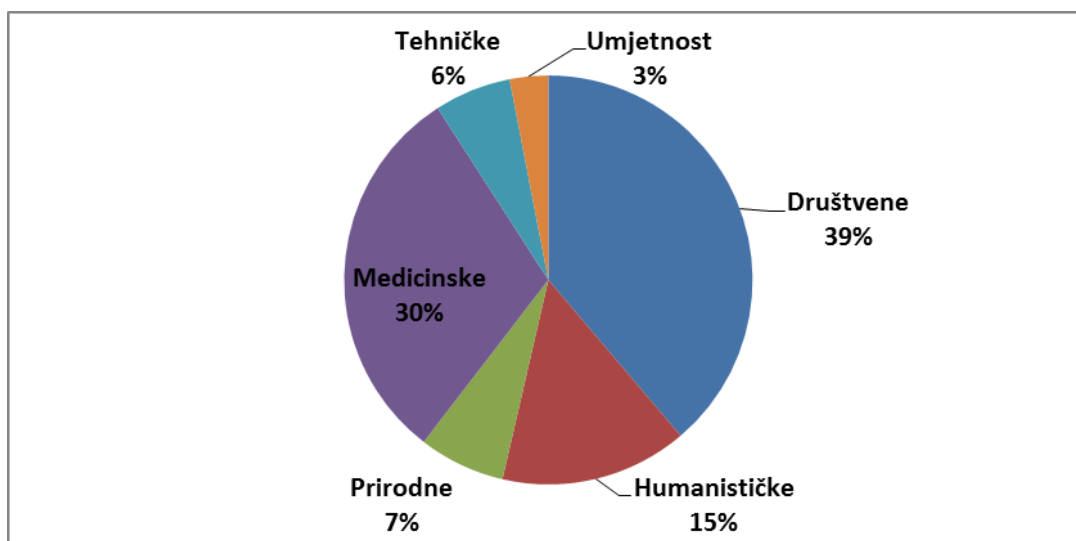
Dijagram 2 – učešće studenata i akademskog osoblja Univerziteta u Sarajevu u međunarodnoj akademskoj mobilnosti u 2015. godini prema grupaciji nauka kojoj pripadaju

Univerzitet u Sarajevu je bio domaćin za 443 studenta, nastavnika i saradnika koji su na naš univerzitet došli u toku 2015. godine u okviru akademske razmjene ili radi učešća u događajima sa međunarodnim karakterom.

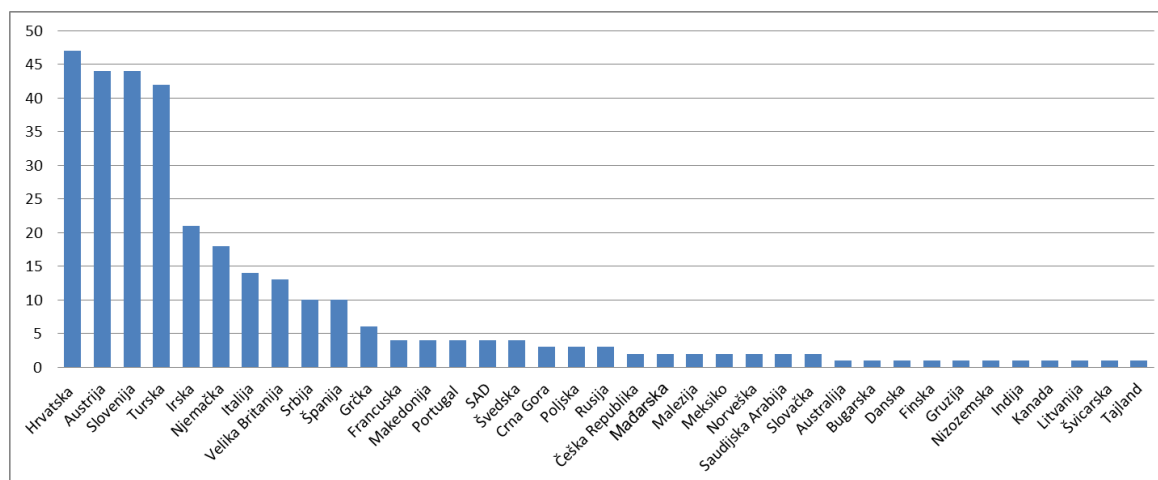
Dijagram 3 – odnos broja gostujućih studenata, nastavnika i saradnika koji su posjetili Univerzitet u Sarajevu u toku 2015. godine

U okviru akademske mobilnosti, strani studenti i akademsko osoblje su najviše boravili na organizacionim jedinicama koje pripadaju grupaciji društvenih nauka.

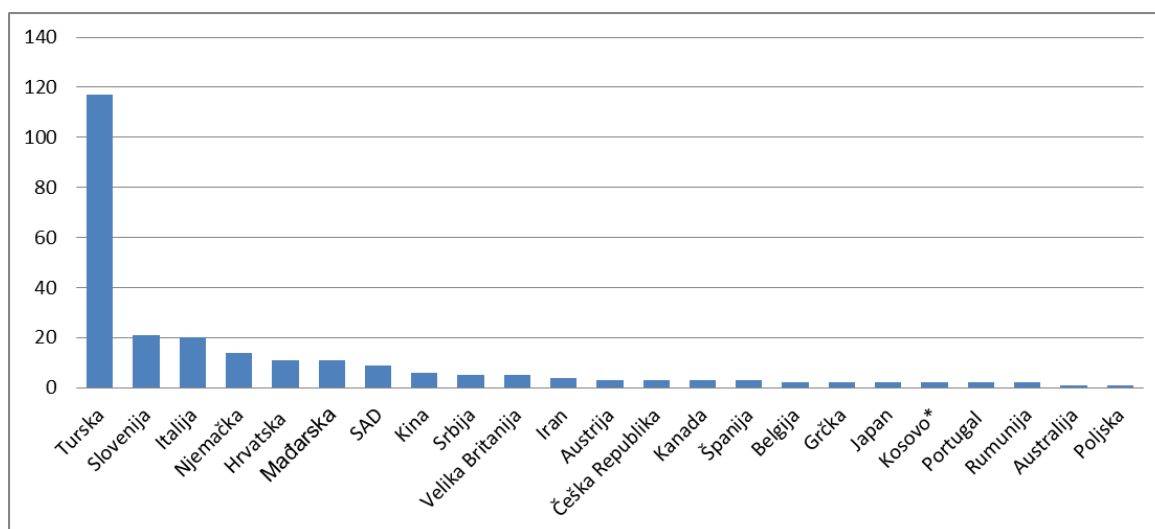
Dijagram 4 – učešće stranih studenata, akademskog i administrativnog osoblja u međunarodnoj mobilnosti u 2015. godini prema grupaciji nauka

Studenti, nastavnici i saradnici Univerziteta u Sarajevu su kroz svoju akademsku/administrativnu mobilnost najviše posjećivali zemlje članice Evropske unije:

Grafik 1 – države svijeta u kojim su realizovane međunarodne posjete od strane studenata, nastavnika, saradnika i osoblja Univerziteta u Sarajevu

Univerzitet u Sarajevu u toku 2015. godine su najviše posjećivali studenti, nastavnici i saradnici iz sljedećih zemalja:

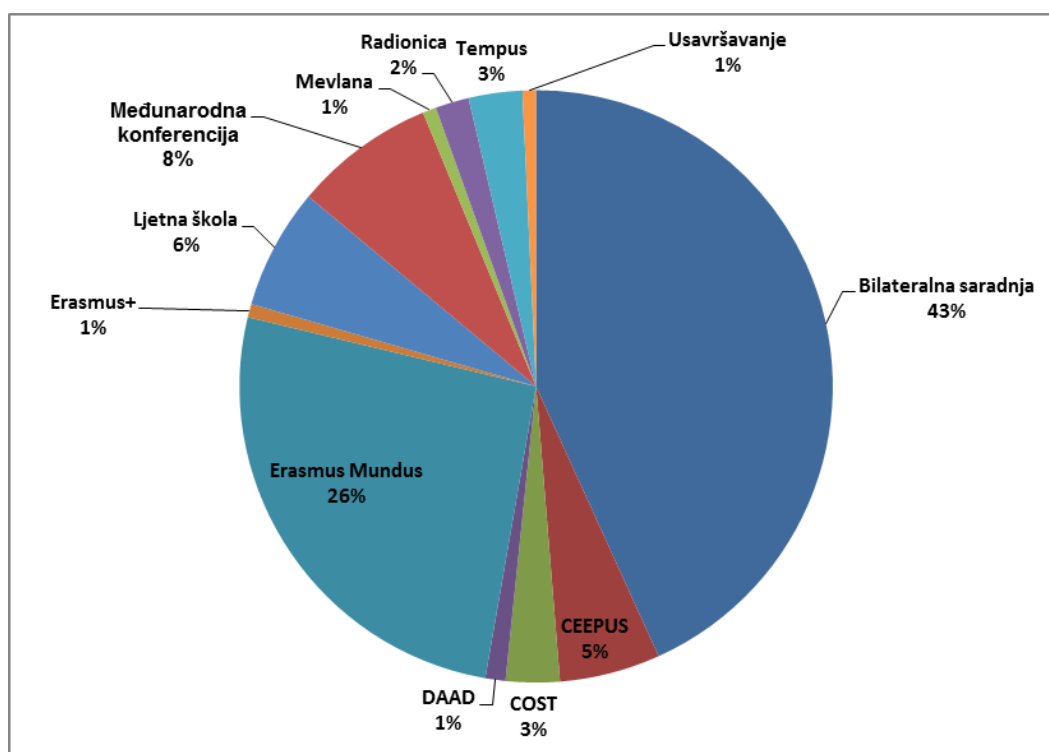
Grafik 2 – države boravka gostujućih studenata, nastavnika i saradnika koji su boravili na Univerzitetu u Sarajevu

Međunarodni programi mobilnosti

Visokoobrazovne institucije se značajno razlikuju po obimu kojem su pristupile implementaciji i razvijanju aktivnosti sa međunarodnim karakterom, te sistemskim djelovanjem koje se može okarakterisati kao koherentna i ciljana politika ili čak strategija. Implementacija strategija o međunarodnoj saradnji ovisi o sinergijskom djelovanju programskih i organizacijskih struktura i sadržaja. Programske strukture odnose se na učešće u raznim međunarodnim programima koji mogu uključivati mobilnost studenata i nastavnika, internacionalizaciju kurikuluma, članstvo u

mrežama, itd. Nekoliko je programa koji su zasigurno najviše povezivali pojedince i institucije zemalja Zapadnog Balkana, te doprinijeli provedbi reformi srodnih onom što je na partnerskim visokoškolskim institucijama zemalja članica Evropske unije postao standard. Programi Tempus, Erasmus+, CEEPUS, Erasmus Mundus, su uveliko doprinijeli internacionalizaciji univerziteta te provedbi reformi u skladu sa bolonjskim principima. Učešće u novim programima, kao što je Erasmus+ doprinosi učvršćivanju međunarodne pozicije Univerziteta u Sarajevu u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA).

Najveći broj međunarodnih aktivnosti studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu odnosi se na učešće na međunarodnim konferencijama i ljetnim školama, kao i na realizaciju mobilnosti posredstvom sporazuma o bilateralnoj saradnji. Povod za ove odlaske su zajednički projekti, učešće na konferencijama, gostujuća predavanja ili istraživanja. Zatim slijedi učešće u evropskom programu Erasmus Mundus. U toku 2015. godine radilo se na uspostavljanju infrastrukture za implementaciju akademske i administrativne mobilnosti u okviru programa Erasmus+ (potpisivanje međuinstitucijskih sporazuma sa partnerskim visokoobrazovnim institucijama iz grupe *Programskih zemalja*¹⁶). U odnosu na prošlu godinu porasla je mobilnost u okviru bilateralne saradnje, Erasmus Mundus programa, te učešća na međunarodnim konferencijama i ljetnim školama.

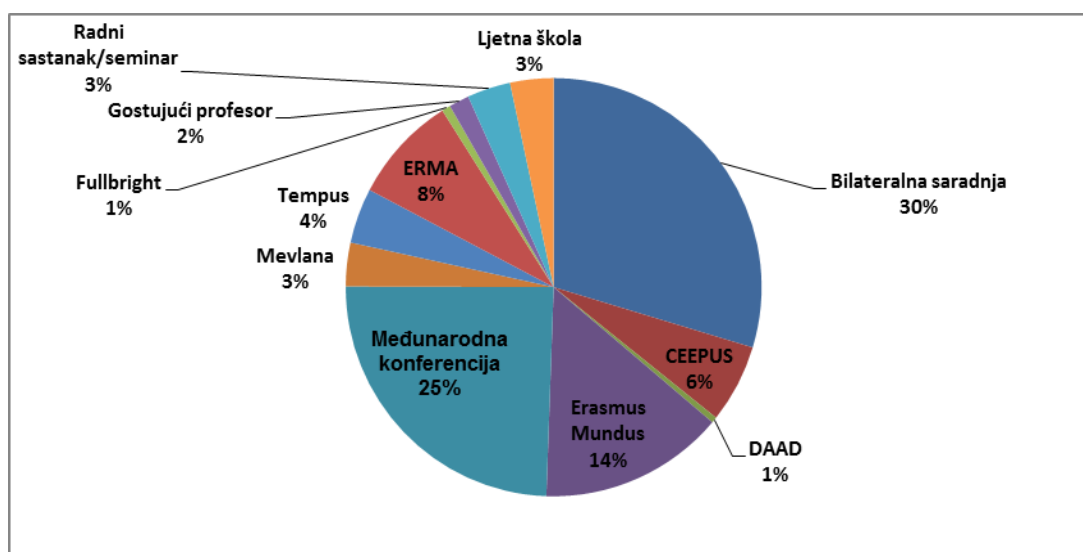

Dijagram 5 – međunarodna mobilnost sa Univerziteta u Sarajevu izvan granica Bosne i Hercegovine

Kada je riječ o dolascima stranih studenata, nastavnika i saradnika na Univerzitet u Sarajevu, najviše su zastupljene mobilnosti zasnovane na bilateralnoj međunarodnoj saradnji, gdje

¹⁶ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-eligible-countries_en.pdf

studenti *freemoveri* jedan semestar provedu na Univerzitetu u Sarajevu kao dio svog studijskog programa. Zatim slijedi prisustvo međunarodnim konferencijama koje su se održavale na Univerzitetu u Sarajevu, te evropski program Erasmus Mundus.

Dijagram 6 – Boravci stranih studenata, nastavnika i saradnika na Univerzitetu u Sarajevu

Programske strukture

ERASMUS+

Erasmus+ je novi program Evropske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade, i sport za period 2014–2020. Ciljevi programa Erasmus+ su poboljšanje vještina i zapošljivosti te modernizacija obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja mladih. Program će trajati sedam godina, a za njega je predviđen budžet u iznosu od 14,7 milijardi EURA – to je 40 % više od trenutne potrošnje, iz čega se jasno vidi predanost Evropske unije ulaganjima u ta područja. Programom Erasmus+ povezuje se sedam postojećih programa Evropske unije u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, a kroz koji se po prvi put podržava i sport.

Nakon zvanično iskazanog interesa za djelimično učešće u programu, Bosna i Hercegovina kao zemlja partner može učestvovati u određenim aktivnostima programa kojima se upravlja na centralizovan način od strane Izvršne agencije za obrazovanje, audiovizuelne djelatnosti i kulturu (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency – EACEA). Djelimično učešće službeno je potvrđeno u junu 2014. godine kada je potpisan Sporazum između Bosne i Hercegovine i Evropske unije o učešću i plaćanju ulazne karte. Univerzitet u Sarajevu nalazi se u skupini visokoobrazovnih institucija zemalja obilježenih kao partnerske zemlje koje su u procesu približavanja Evropskoj uniji: skupina zemalja Zapadnog Balkana: Partner countries neighbouring the EU: Western Balkans (zajedno sa Albanijom, Kosovom*, Crnom Gorom i Srbijom).

S ciljem promocije programa Erasmus+, Univerzitet u Sarajevu je u toku 2015. godine organizovao seriju informativnih sastanaka kao mjeru podrške nastavnicima i saradnicima za pisanje projektnih prijava u okviru Erasmus+ programa.

Nacionalni Erasmus+ informativni dan u Bosni i Hercegovini održan je 11. novembra 2015. godine u Svečanoj sali Univerziteta u Sarajevu. Glavni cilj događaja bila je promocija mogućnosti u okviru Erasmus+ programa: jačanje kapaciteta u visokom obrazovanju, međunarodna kreditna mobilnost, zajednički master programi, Jean Monnet aktivnosti te ostale mogućnosti u oblasti visokog obrazovanja.

Univerzitet u Beogradu, zajedno sa Evropskom komisijom i Nacionalnim Erasmus+ uredom Srbije organizovao je međunarodni seminar „Nordic-Baltic Western Balkans contact seminar & Higher education fair“ 3. i 4. novembra 2015. godine u Beogradu. Cilj ovog seminara je bilo približavanje univerzitetskih institucija sa područja Zapadnog Balkana i sa područja skandinavskih i baltičkih zemalja, te ostvarivanje saradnje u ključnim aktivnostima koje nudi Erasmus+, sa najvećim fokusom na međunarodnu kreditnu mobilnost i izgradnju kapaciteta.

U organizaciji Evropske komisije 17. i 18. decembra 2015. godine u Beču je održan „Kontakt seminar sa zemljama Zapadnog Balkana“ na kojem je prisustvovalo preko 250 predstavnika visokoobrazovnih institucija iz cijele Evrope, s ciljem da se stvore strateška partnerstva i mreže saradnje povodom raspisanog konkursa za Erasmus+ 2016. godine. U fokus je stavljena međunarodna kreditna mobilnost, no tu su i ostale ključne aktivnosti kao što su Erasmus Mundus zajednički master programi, izgradnja kapaciteta i Jean Monnet program, čija se implementacija prikazala kroz praktične primjere, prezentacije i iskustva.

Krajem 2014. i početkom 2015. godine trajao je konkurs organizovan od strane Izvršne agencije za obrazovanje, audiovizuelne djelatnosti i kulturu (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency – EACEA) za dodjelu grantova za različite ključne aktivnosti koje su dostupne našem univerzitetu:

1. **International Credit Mobility** – kreditna mobilnost podrazumijeva ograničeni period studiranja ili prakse u inostranstvu (u skladu sa tekućim studijskim programom na domaćem univerzitetu). Nakon završetka, studenti se vraćaju na svoj matični univerzitet kako bi završili studije. Univerzitet u Sarajevu je potpisao preko 50 međuinstitucijskih sporazuma, dok je u prvom pozivu za dodjelu granta odobreno njih 35¹⁷. Na osnovu tih odobrenih sporazuma, stvoreni su uslovi za akademsku i administrativnu mobilnost u

¹⁷ AUSTRIJA: Univerzitet u Salzburgu | ČEŠKA REPUBLIKA: Masaryk Univerzitet u Brnu | DANSKA: Kraljevska muzička akademija u Kopenhagu | FINSKA: Univerzitet u Jyväskyläi | FRANCUSKA: Univerzitet u Poitiersu | GRČKA: Aristotel Univerzitet u Solunu | HRVATSKA: Veleučilište Velika Gorica, Sveučilište u Zagrebu, Sveučilište u Splitu | ITALIJA: Politehnički univerzitet u Bariju, Univerzitet u Bolonji, Univerzitet La Sapienza u Rimu, Konzervatorij “Giuseppe Tartini” u Trstu | LATVIJA: Univerzitet u Latviji, Tehnički univerzitet u Rigi | MAĐARSKA: Univerzitet u Szegedinu | NIZOZEMSKA: Univerzitet u Groningenu | NJEMAČKA: Univerzitet u Heidelbergu, Tehnički univerzitet u Braunschweigu, Međunarodni psihoanalitički univerzitet u Berlinu, Hochschule Coburg, Univerzitet u Saarlandu | POLJSKA: Adam Mickiewicz Univerzitet u Poznanu | PORTUGAL: Univerzitet u Portu, Univerzitet Nova Lisboa | RUMUNIJA: Alexandru Ioan Cuza Univerzitet u Iaşiju | SLOVAČKA: Univerzitet Matej Bel, Banska Bistrica | SLOVENIJA: Univerzitet u Mariboru, Univerzitet u Ljubljani | ŠPANIJA: Univerzitet u Granadi, Univerzitet u Barceloni, Univerzitet u Almeriji | ŠVEDSKA: Univerzitet u Lundu | TURSKA: „Middle East“ Tehnički univerzitet (METU), Ankara | VELIKA BRITANIJA: Middlesex univerzitet.

akademskoj 2015/2016. godine, te je unutar tog okvira dosad ukupno 9 studenata i 5 članova akademskog osoblja otišlo na neke od partnerskih visokoobrazovnih institucija, dok se najveći broj mobilnosti kroz ovaj program očekuje u akademskoj 2016/2017. godini.

2. **Capacity Building** – projekti izgradnje kapaciteta u oblasti visokog obrazovanja nadograđuju se na uspjehe prethodnih programa (Alfa, Edu-link i Tempus) čiji su ciljevi: podrška modernizaciji, dostupnosti i internacionalizaciji visokog obrazovanja u partnerskim zemljama, promovisanje saradnje između programskih zemalja i kvalifikovanih partnerskih zemalja (kao i između prihvatljivih partnerskih zemalja međusobno), promovisanje dobrovoljnog približavanja sa kretanjima u visokom obrazovanju u EU i promovisanje kontakata između ljudi, interkulturalne svijesti i razumijevanja. U okviru prvog konkursa za Univerzitet u Sarajevu odobreno je 6 Capacity Building projekata:

a. Curriculum Development joint European Political Science MA (euroPS)

Koordinator: Univerzitet u Salzburgu, Austrija

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Fakultet političkih nauka

b. Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region (Re@WBC)

Koordinator: Univerzitet u Nišu, Srbija

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat

c. School- to-Work Transition for Higher education students with disabilities in Serbia, Montenegro and Bosnia & Herzegovina (Trans2Work)

Koordinator: Univerzitet u Makedoniji, Grčka

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat

d. Strengthening of Internationalisation in BiH higher education (STINT)

Koordinator: Katolički univerzitet u Leuvenu, Belgija

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat

e. Modernising geodesy education in Western Balkan with focus on competences and learning outcomes (GEOWEB)

Koordinator: Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Švedska

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Građevinski fakultet

f. Library Network Support Services: libraries in Western Balkan countries through staff development and reforming library services

Koordinator: Tehnološki institut u Limericku, Irska

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Rektorat

3. **Strateška partnerstva na svim nivoima obrazovanja, obuke i mladih** – omogućavaju saradnju sa organizacijama aktivnima u području obrazovanja, obuke, rada s mladima, ali i firmama, javnim tijelima, te organizacijama iz civilnog sektora kako bi razvile inovativna, primjenjiva rješenja koja doprinose podizanju kvalitete učenja, predavanja, rada s mladima i modernizaciji institucija. U okviru prvog konkursa za ovu ključnu aktivnost, Univerzitetu u Sarajevu je odobren jedan projekat:

a. Kako voditi sportski klub do uspješne budućnosti (SPORTGO)

Koordinator: Univerzitet primijenjenih nauka u Grazu, Austrija

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

4. **Sport** – Aktivnostima u području Erasmus+ projekata iz oblasti sporta podupiru se partnerstva čiji je cilj borba protiv dopinga na lokalnoj razini, posebno u rekreativnim okruženjima kao što su amaterski sport i fitnes, neprofitna evropska sportska događanja, na kojima su određene organizacije zadužene za pripremu, organizaciju i praćenje određenog događanja, jačanje baze dokaza za izradu politika putem studija; prikupljanje podataka, ankete, mreže; konferencije i seminari kojima se širi dobra praksa iz zemalja učesnika u programu i sportskih organizacija i jačanje mreža na razini EU kako bi nacionalni članovi tih mreža imali koristi od sinergija i razmjena s partnerima; razgovor s mjerodavnim evropskim učesnicima, podrška sportskim predsjedničkim događanjima koja organiziraju države članice EU koje imaju semestar predsjedništva EU. U okviru prvog konkursa za ovu ključnu aktivnost, Univerzitetu u Sarajevu je odobren jedan projekat:

a. Edukacija sportaša u poduzetništvu – Novi pristup dvojnoj karijeri (AtLETyC)

Koordinator: FH Joaneum, Graz, Austrija

Partner sa Univerziteta u Sarajevu: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

Za svaki navedeni projekt, imenovan je voditelj iz reda akademskog osoblja koji se stara o implementaciji aktivnosti i u saradnji sa stručnim službama našeg univerziteta provodi aktivnosti projektnog menadžmenta.

TEMPUS¹⁸

Osnovni cilj Tempus programa je pružanje podrške partnerskim zemljama u procesu modernizacije sistema visokog obrazovanja, a u skladu sa principima Bolonjskog procesa i Lisabonske strategije. Program promoviše saradnju u oblasti visokog obrazovanja između Evropske Unije i partnerskih zemalja koje su uključene u Tempus program. Krajem 2013. godine odobreni su posljednji projekti iz Tempus programa, s obzirom da je početkom sprovođenja Erasmus+ programa, Tempus postao njegov integrativni dio kroz ključnu aktivnost *Capacity Building*. U 2015. godini naš univerzitet je uspješno završio implementaciju nekoliko projekata, te je ostalo još pet aktivnih projekata:

Br.	Naziv Tempus projekta	Akronim	Šifra	Grantholder
1.	Public Health in the Western Balkans - Improvement in the Field of Public Health and Development of a "One Health" Educational and Scientific Architecture	IHEALTH	544182-TEMPUS-1-2013-1-IT-TEMPUS-JPCR	Univerzitet u Milanu
2.	Lifelong learning for sustainable agriculture in Alps-Danube-Adriatic Region	LifeADA	544595-TEMPUS-1-2013-1-HR-TEMPUS-JPHES	Sveučilište u Zagrebu

¹⁸ U periodu od 1996. do 2015. godine, uključujući i pripremnu fazu TEMPUS-a, Univerzitet u Sarajevu je učestvovao u 103 TEMPUS projekata, od toga kao partner u 83, kao akademski koordinator u 16 i kao grantholder u 4 projekta.

Br.	Naziv Tempus projekta	Akronim	Šifra	Grantholder
3.	Benchmarking as a Tool for Improvement of Higher Education Institution Performance	BIHTEK	530696-TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR	Univerzitet u Luvenu
4.	Development of Policy-Oriented Training Programmes in the Context of the European Integration	DEPOCEI	530730-TEMPUS-1-2012-1-RS-TEMPUS-JPHES	Univerzitet u Beogradu
5.	Creating a collaborative environment in the field of arts and media through regional student partnership in production of audio/video content	STUD Avp	544108-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPHES	Univerzitet umjetnosti u Beogradu
6.	Empowering Universities to fulfill their Responsibility for Quality Assurance – završen u 2015. godini	EUREQA	530631-TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-JPGR	Evropska univerzitetska asocijacija
7.	Energy efficiency, renewable energy sources and environmental impacts master study - završen u 2015. godini	ENERESE	530194-TEMPUS-1-2012-1-RS-TEMPUS-JPCR	Državni univerzitet u Novom Pazaru
8.	Equal Opportunities for Students with Special Needs in Higher Education - završen u 2015. godini	EQOPP	516939-TEMPUS-1-2011-1-BA-TEMPUS-SMHES	Univerzitet u Sarajevu
9.	Curricular reform of heritage sciences in Bosnia and Herzegovina - završen u 2015. godini	BIHERIT	530755-TEMPUS-1-2012-1-BA-TEMPUS-JPCR	University of Sarajevo
10.	Quality in Research - završen u 2015. godini	QinR	517097-TEMPUS-1-2011-1-BA-TEMPUS-JPGR	University of Sarajevo
11.	Developing and setting up measures for initiating, enhancing and sustaining Higher-Education-Society Cooperation - završen u 2015. godini	INTERFACE	511224-TEMPUS-1-2010-1-AT-TEMPUS-JPHES	Karl-Franzens-Universität Graz
12.	Developing information literacy for lifelong learning and knowledge economy in Western Balkan countries - završen u 2015. godini	INFORMATIC LITERACY	517117-TEMPUS-1-2011-1-IE-TEMPUS-JPHES	Limerick Institute of Technology
13.	Embedding Quality Assurance in Doctoral Education - završen u 2015. godini	EQADE	516891-TEMPUS-1-2011-1-DE-TEMPUS-SMGR	University of Heidelberg
14.	Introducing interdisciplinarity in music studies in the Western Balkans in line with European perspective - završen u 2015. godini	InMusWB	517098-TEMPUS-1-2011-1-RS-TEMPUS-JPCR	University of Arts, Beograd
15.	Network for education and training for public environmental laboratories - završen u 2015. godini	NETREL	530554-TEMPUS-1-2012-1-SK-TEMPUS-JPHES	Slovak University of Technology in Bratislava

CEEPUS

CEEPUS je Centralno evropski program razmjene unutar univerzitetskih studija zemalja centralne i istočne Evrope u okviru kojih srodne visokoškolske institucije formiraju tzv. mreže za saradnju i razmjenu studenata, nastavnika i saradnika. Trenutno učestvuje 14 zemalja članica: Albanija, Austrija, Bugarska, Hrvatska, Češka Republika, Mađarska, Makedonija, Crna Gora, Poljska, Rumunija, Srbija, Slovačka i Slovenija. Sam program je nastao 1993. godine a Bosna i Hercegovina učestvuje od 2007. godine. Glavni cilj aktuelnog CEEPUS III

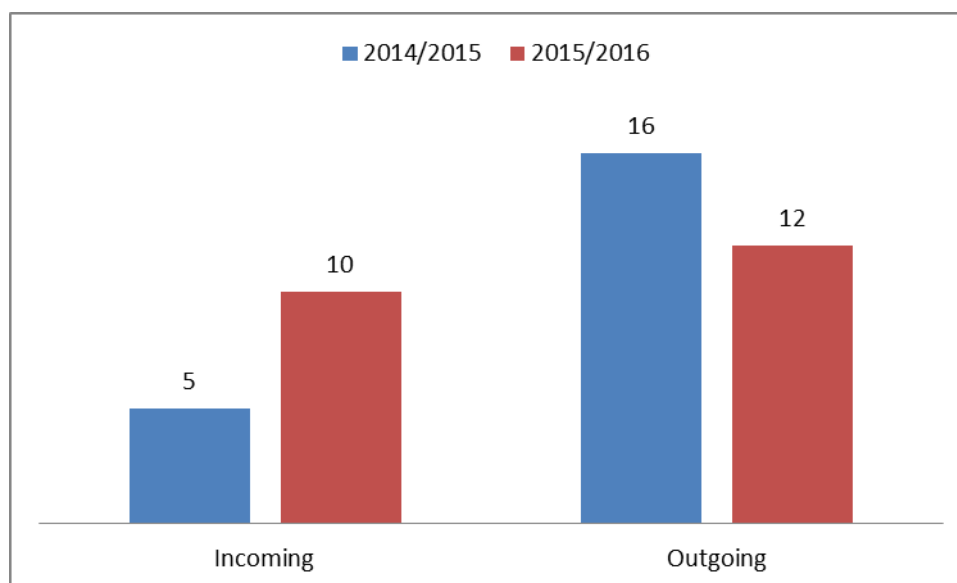
programa jeste kreiranje univerzitetskih mreža koje će radeći na zajedničkim programima steći pravo na zajedničke diplome. Ostali ciljevi su doprinos izgradnji visokog obrazovanja i upotreba regionalne akademske mobilnosti kao strateškog programa za implementaciju Bolonjskih ciljeva.

Univerzitet u Sarajevu je partner u sljedećim aktivnim CEEPUS mrežama u 2015 godini:

Rb.	Šifra	Naziv	Partner na Univerzitetu u Sarajevu
1	CIII-AT-0042	Image Processing, Information Engineering & Interdisciplinary Knowledge Exchange	Klinika za dječiju hirurgiju i Institut za radiologiju
2	CIII-AT-0068	Amadeus	Ekonomski fakultet
3	CIII-AT-0502	Bioethics	Katoličko – bogoslovni fakultet
4	CIII-CZ-0212	Education of Modern Analytical and Bioanalytical Methods	Prirodno - matematički fakultet
5	CIII-HR-0107	VetNEST – Veterinary Network for Student and Staff transfer	Veterinarski fakultet
6	CIII-HR-0108	Concurrent Product and Technology Development - Teaching, Research and Implementation of Joint Programs Oriented in Production and Industrial Engineering	Mašinski fakultet
7	CIII-HR-1005	Educational Systems in Central Europe	Pedagoški fakultet
8	CIII-HU-0028	Active Methods in Teaching and Learning Mathematics and Informatics	Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za matematiku
9	CIII-PL-0114	New directions for forestry sciences in Central Europe	Šumarski fakultet
10	CIII-RO-0016	PSYCHOSOMATIC MEDICINE: a multidisciplinary approach to improve the managing skills of healthcare providers	Medicinski fakultet
11	CIII-RO-0066	NEW COOPERATION INITIATIVES IN THE CENTRAL EUROPEAN PROFESSIONAL MUSIC TRAINING	Muzička akademija
12	CIII-RS-0065	Intelligent Automation for Competitive Advantage	Mašinski fakultet
13	CIII-RS-0304	Technical Characteristics Researching of Modern Products in Machine Industry (Machine Design, Fluid Technics and Calculations) with the Purpose of Improvement Their Market Characteristics and Better Placement on the Market	Mašinski fakultet
14	CIII-RS-1012	Building Knowledge and Experience Exchange in CFD	Mašinski fakultet
15	CIII-SI-0111	GEOREGNET	Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju
16	CIII-SI-0113	ARHEOPEd	Filozofski fakultet, Odsjek za historiju
17	CIII-SI-0206	Applications of Rapid manufacturing in Biomedical Fields	Mašinski fakultet

18	CIII-SI-0217	Ars-Techne: Design and Development of Multifunctional Product	Akademija likovnih umjetnosti
19	CIII-SI-0611	Novel diagnostic and therapeutic approaches to complex genetic disorders	Farmaceutski fakultet
20	CIII-SI-0719	A.L.I.C.E.	Akademija likovnih umjetnosti
21	CIII-SI-0816	ADRIART.CE	Akademija likovnih umjetnosti
22	CIII-SI-0905	Training and research in environmental chemistry and toxicology	Farmaceutski fakultet
23	CIII-SI-0906	Pedagogy and Andragogy in South-East Europe (PASEE)	Filozofski fakultet
24	CIII-SI-0904	Education for sustainable development in manufacturing	Mašinski fakultet

U 2015. godini, na Univerzitetu u Sarajevu je boravio ukupno 21 student i nastavnik, dok su 22 studenta i nastavnika otišli na partnerske univerzitete preko CEEPUS programa.

CEEPUS: studenti i nastavnici koji su boravili na UNSA i koji su boravili na partnerskim evropskim univerzitetima u 2015. godini

Program je u nadležnosti Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, odnosno entitetskih ministarstava. Ovo je jedini program međunarodne razmjene čija implementacija je u nadležnosti gore navedenih državnih tijela i za čije stipendije se planiraju i odvajaju sredstva iz državnog odnosno entitetskih budžeta. Nisu planirana sredstva za organizaciju funkcionisanja mreža već isključivo za stipendijske iznose i putne troškove učesnika. Dok sa akademske strane postoji značajan interes za saradnjom u regiji centralne i istočne Evrope, postoji velika poteškoća u kašnjenju u isplatama stipendija za odobrene boravke koja izaziva nezadovoljstvo kod studenata i nastavnika koji dolaze na naš univerzitet. Univerzitet nije u mogućnosti uticati na dinamiku isplate sredstava od strane Ministarstva obrazovanja i nauke Federacije Bosne i Hercegovine.

ERASMUS MUNDUS

Erasmus Mundus je program koji omogućava strukturiranu razmjenu studenata, nastavnika i saradnika visokoškolskih institucija zemalja Zapadnog Balkana i partnerskih EU univerziteta u oba pravca, kao i jačanje institucionalnih kapaciteta kroz međuinstitucijsku saradnju. Ciljevi ovog programa su jačanje akademske, kulturne, političke i ekonomske saradnje između zemalja članica Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana, jačanje kapaciteta međunarodne saradnje univerziteta zemalja Zapadnog Balkana, kroz razmjenu iskustava i znanja u organizaciji programa mobilnosti za studente, nastavnike i saradnike s ciljem studiranja, zajedničkog izvođenja nastave, obuke, istraživanja, i prenosa 'know-how' i inovacija, te jačanje akademskih, jezičkih kao i društvenih i interkulturnih kompetencija studenata, nastavnika i saradnika. Ovaj program je finansiran od strane Evropske komisije i namijenjen je zemljama koje ne ostvaruju pravo učešća u krovnom Erasmus programu.

Erasmus Mundus je također jedan od programa koji je postao integrativni dio Erasmus+ programa kroz ključnu aktivnost broj 1: *međunarodna kreditna mobilnost*. Krajem 2013. godine odobreni su grantovi za posljednje projekte u okviru ovog programa čija će implementacija trajati do 14. jula 2018. godine.

Od 2008. godine naš univerzitet je ravnopravni partner Erasmus Mundus programa i u tom kontekstu je učestvovao u svih 19 dosadašnjih odobrenih projekata¹⁹ čiji akronimi su: JoinEU-SEE I-V, BASILEUS I-V, EM2STEM, ERAWEB I-II, EUROWEB I-II, SIGMA (Agile), GREENTECH i SUNBEAM. Na konkurs koji je otvoren krajem 2014. godine za četiri ERASMUS MUNDUS projekta (Euroweb+, Eraweb, Greentech i Sunbeam), a za akademsku 2015/2016. godinu, pristiglo je preko 500 prijava studenata i akademskog osoblja iz EU i studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu. Izvršena je tehnička validacija pristiglih prijava, te upućene prijave na fakultete i akademije na koje se odnose kako bi predstavnici fakulteta i akademija sagledali mogućnosti za prijem studenata i nastavnika. U segmentu prijema stranih studenata, evidentan je porast broja nastavnika koji su spremni uložiti dodatni angažman u rad sa stranim studentima, za čim se ukazala potreba radi nepostojanja redovne nastave na engleskom jeziku.

U okviru implementacije Erasmus Mundus programa, u periodu od 25. do 27. marta 2015. godine u Zagrebu (Hrvatska) je organizirana zajednička radionica za partnerske univerzitete koji učestvuju u projektima Basileus, JoinEU-SEE P.E.N.T.A., Sigma i Sunbeam. Tema radionice je bila „Internacionalizacija i Erasmus+ na Zapadnom Balkanu“, a domaćin je bilo Sveučilište u Zagrebu. Na radionici je bilo riječi o tranzicijskom procesu iz Erasmus Mundus programa u Erasmus+, te na koji način se partnerski univerziteti u zemljama članicama Evropske unije i zemljama Zapadnog Balkana susreću sa promjenama i izazovima koje novi program donosi. U toku trajanja radionice bilo je govora o prethodnim iskustvima partnera koji su se osvrnuli na organizaciju ureda za međunarodnu saradnju, procese sklapanja bilateralnih sporazuma, definiranje strategije internacionalizacije, kreiranje softvera za monitoring akademske mobilnosti, promociju akademske mobilnosti kao i na iskustva stranih studenata,

¹⁹ http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/funding/2014/call_eacea_18_13_en.php

akademskog i administrativnog osoblja partnerskih univerziteta sa područja zapadnog Balkana. Na Univerzitetu u Sarajevu je 6. i 7. maja 2015. godine održan radno-konsultativni sastanak konzorcija Erasmus Mundus projekta SUNBEAM. SUNBEAM je projekat iz programa Erasmus Mundus pokrenut s ciljem povezivanja univerziteta iz Evropske unije i sa Zapadnog Balkana. Ovaj projekat se uklapa u evropsku politiku o visokom obrazovanju promovirajući glavne ciljeve takve politike poput promocije evropskog visokog obrazovanja, unapređenje perspektive karijera studenata, promocije interkulturalnog razumijevanja kroz akademsku saradnju i mobilnost nastavnika, saradnika i studenata.

Erasmus Mundus u brojevima

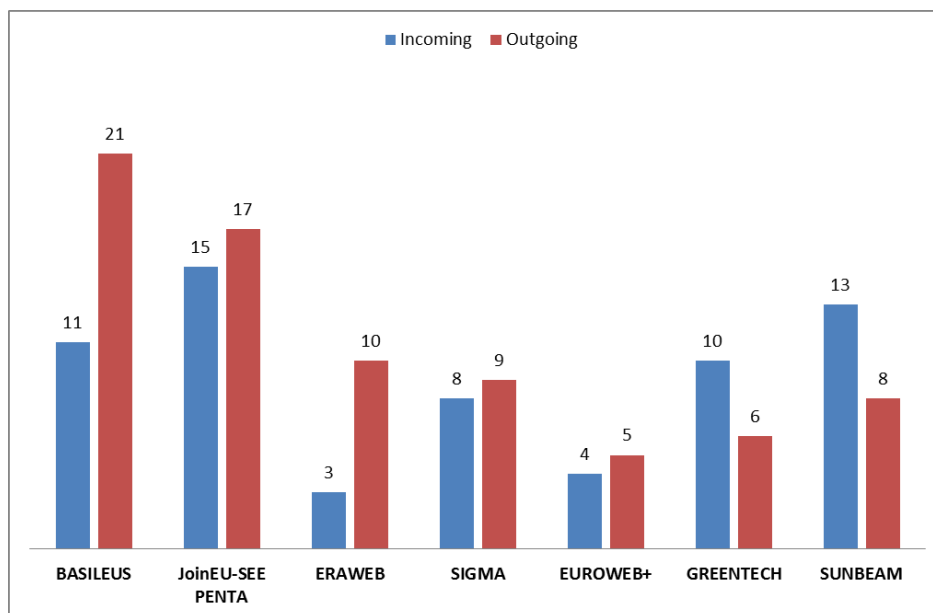
Kroz Erasmus Mundus projekte, Univerzitet u Sarajevu ostvaruje saradnju sa 57²⁰ institucija na kojima naši studenti, nastavnici i saradnici mogu realizovati studijski ili stručni boravak tokom svog rada i/ili obrazovanja:

Mapa zemalja članica Evropske unije – učesnica u Erasmus Mundus projektima

²⁰ AUSTRIJA: Univerzitet u Gracu, Univerzitet u Salzburgu, Univerzitet za zdravstvene studije i medicinsku informatiku u Halu | BELGIJA: Univerzitet u Gentu, Univerzitet u Antwerpenu, Univerzitet u Leuvenu | BUGARSKA: Univerzitet Sv. Kliment Ohridski u Sofiji, Univerzitet za hemijsku tehnologiju i metalurgiju u Sofiji | ČEŠKA REPUBLIKA: Masaryk univerzitet u Brnu | DANSKA: Univerzitet u Arhusu | FINSKA: Lapeeranta tehnološki univerzitet, Univerzitet Åbo akademija u Turku | FRANCUSKA: Univerzitet u Nici, Univerzitet u Montpellieru | GRČKA: Institut za tehnološko obrazovanje „Alexander“ u Solunu, Univerzitet Ionaninna | HOLANDIJA: Univerzitet u Tilburgu, Univerzitet Vrije u Amsterdamu, Univerzitet Twente, Holandski univerzitet za zdravstvene studije | HRVATSKA: Sveučilište u Osijeku, Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Zadru | ITALIJA: Univerzitet La Sapienza u Rimu, Univerzitet u Bolonji, Katolički univerzitet svetog srca, Milano, Univerzitet u Torinu, Univerzitet L'Aquila, Univerzitet u Milanu, Politehnički univerzitet Delle Marche, Ankona, Foscari univerzitet u Veneciji, Univerzitet u Urbinama | NJEMAČKA: Univerzitet u Heidelbergu, Slobodni Univerzitet u Berlinu, Humboldtov univerzitet u Berlinu, Univerzitet Ludwig-Maximilian u Minhenu, Univerzitet u Paderbornu | POLJSKA: Univerzitet u Varšavi, Tehnološki univerzitet u Vroclavu, Ekonomski univerzitet u Katowicama | PORTUGAL: Univerzitet Nova Lisaboa, Univerzitet u Portu | RUMUNIJA: Politehnički univerzitet u Bukureštu | SLOVENIJA: Univerzitet u Ljubljani, Univerzitet u Mariboru, Univerzitet u Primorskoj | ŠPANIJA: Univerzitet u Deustu, Univerzitet u Granadi, Univerzitet Balearskih otočja, Univerzitet Pompeu Fabra, Barcelona, Univerzitet u Vigu, Univerzitet u Leonu | ŠVEDSKA: Lund univerzitet, Univerzitet Malardalen u Västerasu | VELIKA BRITANIJA: Univerzitet Cardiff Metropolitan, City Univerzitet u Londonu, Univerzitet u Vestminsteru.

U toku 2015. godine, ukupno u obje akademske godine (2014/2015. i 2015/2016.) primili smo 64 studenta, nastavnika i saradnika sa partnerskih EU univerziteta, dok je 71 student, nastavnik i saradnik sa Univerziteta u Sarajevu otišao u okviru akademske i administrativne mobilnosti na partnerske EU univerzitete. Sljedeća tabela prikazuje pregled mobilnosti kroz Erasmus Mundus program na Univerzitetu u Sarajevu u 2015. godini:

Incoming²¹ i outgoing²² studenti, nastavnici i saradnici u kalendarskoj 2015. godini

MEVLANA

S obzirom na to da Turska ima limitirano pravo učešća u EU fondovima, učešćem u Mevlana programu razmjene omogućeno je stipendiranje boravka studenata i akademskog osoblja iz Turske na visokoobrazovnim institucijama u inostranstvu kao i prijem stranih studenata i nastavnika na turske visokoobrazovne institucije. Finansijsku podršku pruža Ministarstvo obrazovanja Turske. Iznos stipendija je reguliran zakonom. Propis objavljen 23. avgusta 2011. godine (br.: 28.034), je omogućio studentima i akademskom osoblju razmjenu u okviru programa Mevlana između turskih institucija visokog obrazovanja i visokoškolskih ustanova u drugim zemljama. Za razliku od drugih programa razmjene, Mevlana Exchange Program uključuje sve institucije visokog obrazovanja u svijetu, bez obzira na kom području se nalaze. Uslov za realizaciju programa je potpisivanje Protokola o razmjeni između institucija koje ga žele realizirati.

Lista potpisanih protokola zaključno sa 31.12.2015.:

Br.	Ime univerziteta	Web adresa	Datum potpisivanja	Napomena
1	Trakya univerzitet	www.trakya.edu.tr	27.01.2014.	važi do 2019.
2	Ondokuz Mayıs univerzitet	www.omu.edu.tr	26.03.2013.	važi do 2018.

²¹ Incoming – strani studenti, nastavnici i saradnici koji dolaze iz inostranstva

²² Outgoing – domaći studenti, nastavnici i saradnici koji odlaze u inostranstvo

3	Kirikkale univerzitet	www.kku.edu.tr	30.04.2013.	za Veterinarski fakultet, važi do 2018.
4	Bartın univerzitet	www.bartın.edu.tr	04.03.2014.	za FASTO, važi do 2018.
5	Karadeniz tehnički univerzitet	www.ktu.edu.tr	14.04.2014.	važi do 2018.
6	Uludag univerzitet	www.uludag.edu.tr	27.03.2015	važi do 2019.
7	Dicle univerzitet	www.dicle.edu.tr	01.03.2015	važi do 2020.
8	Dumlupınar Univerzitet	www.dpu.edu.tr	29.12.2014	važi do 2019.
9	Marmara univerzitet	www.marmara.edu.tr	07.04.2015.	važi do 2020.

Mobilnost studenata

U okviru potpisanih Mevlana sporazuma, najintenzivnija saradnja odvija se sa Univerzitetom Ondokuz Mayıs (OMU). Jedan student našeg univerziteta, i to sa Filozofskog fakulteta, otišao je na Univerzitet Ondokuz Mayıs na jedan semestar, ali je u međuvremenu produžio za još jedan semestar, tako da će provesti cijelu akademsku godinu na ovom univerzitetu. Dvije studentice Ondokuz Mayıs univerziteta su dobile stipendije. Jedna studentica provela semestar na Prirodno-matematičkom fakultetu, Odsjek za geografiju, dok se druga nije pojavila na Akademiji likovnih umjetnosti. Kada je u pitanju razmjena nastavnika, stipendije u prvom krugu dobilo je 5 nastavnika UNSA. Obzirom da je Vlada Turske, ukinula mogućnost dodjele stipendija turskim nastavnicima i istraživačima u okviru ovog programa na prethodnom konkursu, u ovoj 2015. godini nismo bili domaćini ni jednom nastavniku ili istraživaču u okviru programa Mevlana. Nije poznato do kada će ova mjera trajati.

Ponuđena saradnja u okviru programa razmjene „Mevlana“

1. Adiyaman univerzitet
2. Afyon univerzitet**
3. Ahi Evran univerzitet
4. Akdeniz univerzitet**
5. Balıkesir univerzitet
6. Bayburt univerzitet
7. Cankiri Karatekin univerzitet
8. Celal Bayar univerzitet
9. Canakkale Onsekiz Mart univerzitet**
10. EGE univerzitet
11. Erciyes univerzitet**
12. Gumushane univerzitet
13. Hasan Kalyoncu univerzitet
14. Karamoglu Mehmedbey univerzitet
15. Kahramanmaraş Sutcu imam univerzitet
16. Katib Celebi univerzitet
17. Kirklareli univerzitet

18. Mehmet Akif Ersoy univerzitet
19. Mus Alparslan univerzitet
20. Sirnak univerzitet
21. Yildirm Bayesit univerzitet

** protokoli koji su u proceduri za potpisivanje

Strani studenti tzv. 'Free moveri'

Tokom proteklog perioda zaprimljeno je više zahtjeva stranih studenata koji su izrazili interes da semestar ili dva provedu na našem univerzitetu a koji nisu uključeni ni u jedan program saradnje. Pripremljen je prijavni obrazac u skladu sa praksom EU univerziteta²³. Posebnu pažnju naš univerzitet poklanja studentima - osobama koje se nalaze izvan Bosne i Hercegovine usljed agresije na Bosnu i Hercegovinu. Njihov zahtjev da dio svog studija provede na ovoj instituciji obrađuje se po hitnoj proceduri i zahvaljujući spremnosti naših fakulteta i akademija primaju se po hitnom postupku. Dosad smo primili 132 studenata u okviru akademske razmjene na osnovu bilateralne saradnje između Univerziteta u Sarajevu i univerziteta širom svijeta.

Programi razmjene sa institucijama izvan Evrope

Fulbright program omogućava kontinuiranu razmjenu između visokoobrazovnih institucija **Sjedinjenih Američkih Država** i naše države. U proteklim godinama, nekoliko desetina nastavnika našeg Univerziteta boravilo je na američkim univerzitetima, a približan broj američkih nastavnika posjetili su naše fakultete i akademije.

Bilateralna saradnja

Bilateralni sporazumi o saradnji koji formaliziraju saradnju među univerzitetima u formi potpisanog sporazuma/protokola ili memoranduma predstavljaju platformu za jačanje veza među institucijama i često su preduslov za zajedničke projekte. Mnogo od njih su uspostavljeni mnogo prije nego su nastali formalni načini saradnje kroz EU i druge međunarodne programe i značajno su doprinijeli jačanju imidža našeg univerziteta na međunarodnoj sceni. Uz tradicionalne sporazume, u posljednjih nekoliko godina možemo pratiti rastući trend uspostavljanja konkretne saradnje sa univerzitetima iz Turske, kroz organizaciju zajedničkih konferencija, posjete nastavnika, saradnika i studenata. Prepreka za potpuniju realizaciju ovih sporazuma su nedovoljna finansijska sredstva.

Ukupan broj važećih sporazuma o međunarodnoj saradnji iznosi 105²⁴:

Albanija Univerzitet u Skadru / **Austrija** Univerzitet u Grazu Karl Franzens, Univerzitet Leopold-Fransen u Inzbruku, Univerzitet primijenjenih nauka u Salzburgu, za ALU i ASU , Alpen-Adria univerzitet u Klagenfurtu / **Bosna i Hercegovina** Internacionalni univerzitet u Sarajevu / **Bugarska** Univerzitet Sv. Kliment Ohridski, Sofija / **Crna Gora** Univerzitet Crne Gore, Podgorica / **Finska** Univerzitet Istočne Finske, Univerzitet Jyvaskyla / **Francuska** Univerzitet u Avignonu, Univerzitet u Nici Sophia Antipolis Univerzitet Parisn 8/ **Grčka**

²³ <http://www.erasmus-uns.ba/download/>

²⁴ više informacija dostupno na www.unsa.ba/

Univerzitet u Patri / **Hrvatska** Sveučilište J.J. Strossmayer u Osijeku, Sveučilište u Rijeci, Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Zagrebu, Sveučilište u Zadru / **Italija** Univerzitet u Bologni, Fakultet političkih nauka - Forli kampus, Univerzitet Molise, Univerzitet u Rimu La Sapienza, Univerziteti institut arhitekture Venecija, Univerzitet u Trstu, Univerzitet u Milanu Bicocca, Univerzitet Modene i Reggio Emilie, Politehnički univerzitet u Torinu, Politehnički univerzitet Delle Marche, Ankona, Univerzitet u Tusciji / **Kosovo** AAB univerzitet u Prištini / **Mađarska** Univerzitet u Pećuju / **Makedonija** Univerzitet Sv. Ćiril i Metodije u Skoplju, Državni univerzitet u Tetovu, Univerzitet Goce Delčev, Štip, FON Prvi privatni univerzitet / **Norveška** Univerzitet u Oslu, Norveški univerzitet za nauku i tehnologiju - NTNU, Trondhjem / **Njemačka** Tehnički univerzitet u Aalenu, Univerzitet Fridrich-Alexander Erlangen – Nurnberg, Univerzitet u Tuebingenu, Tehnički univerzitet u Cottbusu, Univerzitet u Kasselu, Univerzitet Julius Maximilians u Wuerzburgu, Univerzitet u Štuttgartu / **Poljska** Varšavska škola za ekonomiju – SGH, Univerzitet u Wroclawu, Tehnički univerzitet u Poznaniu / **Rumunija** Univerzitet u Bukureštu, Univerzitet Valahia, Targoviste / **Rusija** Univerzitet Sergej Jesenjin u Rjaznu, Moskovska medicinska akademija – MMA, Državna medicinska akademija u Iževsku / **Slovačka** Univerzitet u Trnavi / **Slovenija** Univerzitet u Ljubljani, Univerzitet u Mariboru, Univerzitet u Primorskoj / **Srbija** Univerzitet u Beogradu, Univerzitet u Novom Sadu, Univerzitet u Nišu / **Španija** Univerzitet u Granadi, Univerzitet u Barceloni / **Švajcarska** Univerzitet u Ženevi / **Švedska** Univerzitet u Malmeu, Univerzitet Umea / **Turska** Yildiz tehnički univerzitet u Istanbulu, Univerzitet Fatih, Istanbul, EGE univerzitet, Izmir, Univerzitet Sulejman Demirel, Isparta, Univerzitet u Istanbulu, Univerzitet Trakije, Jedrene, Univerzitet Hacettepe, Ankara, Tehnički univerzitet u Istanbulu (za CIS), Univerzitet "19. maj", Samsun, Univerzitet za trgovinu, Istanbul, Nacionalna policijska akademija Turske, Univerzitet Ataturk, Erzurum, Univerzitet u Sinopu / **Ukrajina** Državni univerzitet u Harkovu, Donjeck državni institut za željeznički saobraćaj za Fakultet za saobraćaj i komunikacije.

Univerzitetska partnerstva izvan Evrope

SAD Univerziteti u državi Ohio: Univerzitet u Daytonu, Sinclair Community College, Državni univerzitet Wright, Centralni državni univerzitet, Univerzitet Wittenberg, Univerzitet Loyola, Chicago, Univerzitet South Caroline, Aiken, Univerzitet Missouri - St. Louis, Državni univerzitet Arizone, / **Kanada** Univerzitet Zapadni Ontario, Univerzitet New Brunswick **Egipat** Univerzitet Ain Shams, Kairo, Univerzitet u Kairu / **Sudan** Univerzitet Karary, Kartum **Ujedinjeni Arapski Emirati** Univerzitet Zayed, Kanadski univerzitet, Dubai, za Ekonomski fakultet, Univerzitet u Šarži / **Indija** Guru Gobind Singh Indraprashtha univerzitet, Delhi / **Irak** Univerzitet u Babilonu / **Iran** Univerzitet Imam Sadik / **Japan** Univerzitet Meiji, Tokijo, Univerzitet Sofija / **Jordan** Univerzitet WISE / **Kina** Univerzitet za pravo i ekonomiju Zhongnan, Univerzitet Nankai, Tianjin, Sjeverozapadni pedagoški univerzitet / **Kuvajt** Univerzitet u Kuvajtu / **Pakistan** Nacionalni univerzitet za nauku i tehnologiju u Islamabadu / **Saudijska Arabija** Univerzitet King Saud, College of Science / **Sirija** Univerzitet u Aleppu – koledž za farmaciju.

Sporazumi/memorandumi/protokoli o akademskoj saradnji potpisani u 2015. godini:

1. Univerzitet North West Normal, Kina, 02.04.2015. godine,
2. Univerzitet Truscia u Viterbu, Italija, za Šumarski i Poljoprivredno – prehrambeni fakultet, 04.05.2015. godine,

3. Sporazum o saradnji Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija, i Prirodno – matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu 14.12.2015. godine,
4. Univerzitet primijenjenih umjetnosti u Beču za Akademiju likovnih umjetnosti – Pismo namjere za konzorcijski sporazum - IMPULS projekat, 08.06.2015. godine,
5. EPLO – Evropska organizacija za javno pravo – Memorandum o razumijevanju između EPLO i Univerziteta u Sarajevu, Pravni fakultet, 19.05.2015. godine.

Sporazumi produženi u 2015. godini:

1. Univerzitet Bicocca – Milano, 17.02.2015. godine
2. Univerzitet Julius Maximilians u Wurzburgu, 22.12.2015. godine
3. Tehnički univerzitet u Istanbulu, 13.10.2015. godine

Članstva u mrežama, asocijacijama i drugim međunarodnim organizacijama

Članstvo u mrežama jača evropske istraživačke institucije i doprinosi razvoju međunarodnog profila institucije. Univerzitet u Sarajevu je član brojnih mreža. Prijedlog za pristupanje nekoj od mreža ili asocijacija daje menadžment, a konačnu odluku donosi Senat. Neke mreže su produkt međunarodnih obaveza koje je potpisala Bosna i Hercegovina (Deklaracija u Raveni – UniADRION, Unija za Mediteran – EMUNI, i sl.). Univerzitet u Sarajevu je nažalost limitiran finansijski da bi bio u mogućnosti redovito izvršavati obaveze prema svim mrežama čiji je član, tako da je u toku kritička analiza ove oblasti sa stanovišta prioriteta UNSA.

ORGANIZACIJA	SKRAĆENICA	WEB ADRESA
Evropska asocijacija univerziteta	EUA	www.eua.be
Dunavska rektorska konferencija	DRC	www.drc-danube.org
Internacionalni univerzitetski centar u Dubrovniku	IUC Dubrovnik	www.iuc.hr
Globalna univerzitetska mreža za inovacije	GUNI	www.guninetwork.org
Euromediterranski univerzitet	EMUNI	www.emuni.si
Mreža univerziteta Jadransko-jonske regije	UniADRION	www.uniadrion.net
Federacija univerziteta islamskog svijeta	FUWI/ISECO	www.fuiw.org
Internacionalno univerzitetsko vijeće u Ankari	IUC Ankara	www.iuc-edu.com
Univerzitetska agencija frankofonije	AUF	www.auf-org
Adriatic Linked Universities	ALUm	www.alum-net.org
Konzorcij univerziteta za područje Afrike i Mediterana	C.U.A.M.	www.cuam.eu
EVOLution of TREES za Šumarski fakultet	EVOLTREE	www.evoltree.eu
Balkanska univerzitetska asocijacija	BUA	www.baunas.org

Cotutelle – Phd Joint Degree

Ova saradnja omogućava dvojno mentorstvo pri izradi doktorske teze. Ambasada Francuske raspisuje konkurs za dodjelu stipendija za ovu vrstu saradnje, te svi projekti do sada realizirani, kao i oni u toku i u pripremi odnose se na saradnju sa univerzitetima u Francuskoj.

Sporazumi koji se dostavljaju za dvojno mentorstvo poštuju zakonsku regulativu EU iz te oblasti kao i zakonodavstvo zemlje sa kojom se realizira projekt. Svaki takav projekt podrazumijeva sklapanje ugovora univerziteta sa fakultetom. Ugovor se pravi zavisno od toga

kakve su obaveze navedene u sporazumu, gdje se vrši odbrana teze, da li odbrani prisustvuju samo mentor ili ima više članova komisije, i sl.

Tokom akademske 2014/15. godine, nastavljena je realizacija dva sporazuma čija je implementacija započela u akademskoj 2013/2014:

1. Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu: potpisan je sporazum za doktoranta na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (III ciklus studija) koji će na Univerzitetu „Victor Segalen“ Bordeaux II raditi na temi svoje disertacije, u skladu sa sporazumom o zajedničkom rukovođenju doktorskom tezom sklopljenim između UNSA i Univerziteta „Victor Segalen“ Bordeaux II.
2. Građevinski fakultet Univerziteta u Sarajevu: potpisan je sporazum za doktoranta koji će po principu dvojnog mentorstva raditi na temi svoje disertacije u istraživačkoj jedinici ROBERVAL na Tehnološkom univerzitetu u Compiègneu. u skladu sa sporazumom sklopljenim između UNSA i Tehnološkog univerziteta u Compiègneu.

Osnivanje Konfucije instituta na Univerzitetu u Sarajevu

Na dvadesetu godišnjicu upostave diplomatskih odnosa između NR Kine i Republike Bosne i Hercegovine, 2. aprila 2015. godine u Centru za interdisciplinarnе studije Univerziteta u Sarajevu upriličeno je svečano otvorenje Konfucije instituta na Univerzitetu u Sarajevu. Otvorenju je prisustvovalo 120 zvanica, uključujući Nj.E. ambasadora NR Kine, pomoćnika ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, rektore javnih univerziteta u BiH.

Sporazumom između sjedišta Konfucijevog instituta Kine i Univerziteta u Sarajevu (potpisan 12.07.2014. godine) i Sporazumom o implementaciji između Univerziteta u Sarajevu i Sjeverozapadnog pedagoškog univerziteta (NWNУ) o razvoju Konfucijevog instituta na Univerzitetu u Sarajevu (potpisan 02.04.2015. godine) započet je projekat obrazovne saradnje između Kine i Bosne i Hercegovine, u oblasti podrške i promocije u razvoju obrazovanja na kineskom jeziku. U toku 2015. godine aktivnosti Instituta su usmjerene na organizaciju rada i stvaranje preduslova za prihvаt kineskog osoblja Instituta. U tom smislu u okviru Centra za interdisciplinarnе studije (CIS) obezbjeđen je prostor za rad Instituta. Kineski profesori i volonteri su stigli krajem oktobra, nakon čega su započete dodatne administrativne procedure za rješavanje njihovog radnog statusa i privremenog boravka u Bosni i Hercegovini.

Na nivou međunarodne saradnje, predstavnici Konfucijevog instituta su učestvovali u radu Konferencije Konfucijevih instituta u Evropi, koja je održana u Sofiji, 07. – 08.09.2015., kao i u radu 10. konferencije Konfucijevog instituta, koja je organizovana u Šangaju, u Narodnoj Republici Kini, tokom 6. i 7. decembra 2015. godine.

Konferencija u Sofiji pokazala se kao odlična prilika za razmjenu iskustava sa predstavnicima Konfucijevih instituta uspostavljenih u Evropi, sa naročitim naglaskom na iskustva instituta koji su uspostavljeni u državama bivše Jugoslavije.

Delegacija Konfucijevog instituta Univerziteta u Sarajevu koju je predvodio prof.dr. Muharem Avdispahic, rektor Univerziteta, je učestvovala u radu 10. konferencije Konfucijevog instituta, koja je organizovana u Šangaju, u Narodnoj Republici Kini, tokom 6. i 7. decembra 2015. godine. Ovo je jedinstvena globalna konferencija koja je okupila više od 1000 predstavnika Konfucijevih instituta iz svih dijelova svijeta. Univerzitet u Sarajevu, imajući u vidu činjenicu da se radi o jednoj od najmlađih članica mreže Konfucijevih instituta, i ovu veoma važnu priliku je iskoristio za prikupljanje relevantnih iskustava i dobrih praksi u radu Konfucijevih instituta iz cijelog svijeta.

Međunarodne konferencije i predavanja

Univerzitet u Sarajevu je finalizirao trogodišnji projekt **Jednake mogućnosti za studente sa posebnim potrebama u visokom obrazovanju (EQOPP)** koji je finansiran od Evropske komisije kroz TEMPUS program. Tim povodom je u Svečanoj sali Univerziteta u Sarajevu u četvrtak 19. marta 2015. godine održana završna konferencija navedenog projekta. Na konferenciji je istaknuto da je glavni cilj projekta Jednake mogućnosti za studente sa posebnim potrebama u visokom obrazovanju (EQOPP) podrška univerzitetima u Bosni i Hercegovini u poboljšanju kvaliteta i moderniziranju visokog obrazovanja kreirajući institucionalne kapacitete i razvijajući politike i prakse koje će omogućiti svim studentima jednak pristup visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini. Predstavljeni su i specifični ciljevi projekta:

1. da pruži analizu trenutnog stanja studenata sa posebnim potrebama u BiH,
2. da obezbijedi jednak pristup visokom obrazovanju u BiH za sve studente,
3. da razvije politike, institucionalne procedure i modele inkluzije koji odgovaraju svim univerzitetima u BiH,
4. da promovira jednak pristup i mogućnosti u BiH svim studentima,
5. da ohrabri i uspostavi mrežu mehanizama između studenata sa ili bez posebnih potreba i između nevladinih organizacija i univerziteta u BiH.

Naglašeno je da je jedan od ključnih ishoda projekta uspostavljanje ureda za podršku studentima sa posebnim potrebama na svih osam javnih univerziteta u BiH, te je predstavljeno kako su uredi za podršku studentima sa posebnim potrebama osnivani, uspostavljeni i kako danas funkcioniraju. Svi uredi su opremljeni modernim asistivnim tehnologijama čija je osnovna svrha osigurati studentima sa posebnim potrebama bolje i kvalitetnije uvjete studiranja. U uredima se može pronaći opsežna literatura o različitim obrazovnim potrebama kao i šest priručnika za akademsko i neakademsko osoblje koji su nastali u okviru ovog projekta. U svim uredima angažiran je veći broj volontera i tutora. Važan rezultat ovog projekta jeste i dobivanje egzaktnijeg broja studenata sa posebnim potrebama koji studiraju na javnim univerzitetima u Bosni i Hercegovini kako bi se mogla organizirati što adekvatnija institucionalna podrška svima kojima je potrebna. Nakon završenog projekta, uredi nastavljaju sa radom kao integrirano tijelo univerziteta.

Dana 10. aprila 2015. godine u Svečanoj sali Univerziteta u Sarajevu **NJ. E. gospođa Maureen Cormack, ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država u BiH, održala je predavanje o temi „Dijalog o politikama sa budućim liderima“** te razgovarala sa studentima. Uvodnim obraćanjem prisutnima se obratio prof. dr. Muharem Avdispahić, dr. h. c., rektor Univerziteta

u Sarajevu, te naglasio da se studenti Sarajevskog univerziteta obrazuju da budu dio Evrope koja je otvorena za poštivanje ljudskog dostojanstva i njihovih različitih identiteta. Kao budući lideri, istakao je rektor Avdispahić, oni se suočavaju sa izazovom pronalaska odgovarajućih rješenja na pitanja globalnog utjecaja ekonomije zasnovane na znanju. NJ. E. gospođa Maureen Cormack, ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država u BiH, u okviru izlaganja o temi „Dijalog o politikama s budućim liderima“ istakla je da su Sjedinjene Američke Države pokazale da su pravi prijatelj BiH, te navela: „U protekle skoro dvije decenije od potpisivanja Dejtonskog sporazuma investirali smo preko 1,7 milijardi američkih dolara u obnovu i revitalizaciju zemlje. Skoro 30.000 pripadnika američke vojske dali su podršku IFOR-u i SFOR-u kako bi osigurali mir i stabilnost u BiH, tako potrebne za oporavak nakon rata. Pored takvih historijskih veza, trenutno imamo situaciju da širom SAD-a živi 350.000 Amerikanaca bosanskog porijekla, te očekujemo da snaga i dubina ovih veza ne samo opstanu, nego i ojačaju.“

Okrugli sto o međuuniverzitetskoj saradnji u okviru **Skupštine Asocijacije univerziteta Jadransko-jonske regije (UNIADRION)** održan je 7. i 8. maja 2015. godine u prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu. Uvodnim obraćanjem okrugli sto je otvorio prof. dr. Muharem Avdispahić, dr. h. c., rektor Univerziteta u Sarajevu, istakavši da je jedan od važnih trenutaka italijanskog predsjedavanja EU predstavljanje Strategije Evropske unije za Jadransko-jonsku regiju, sa nadom da će uslijediti sličan uspjeh kakav je postignut u slučaju baltičkih zemalja i Dunavske regije. „UNIADRION je kao mreža univerziteta osnovan 2000. godine s ciljem da se stvori stalna veza između univerziteta i istraživačkih centara u ovoj regiji“, naglasio je rektor Avdispahić te naveo da je u Strategiji EU iz 2014. godine UNIADRION naveden kao primjer dobre prakse. U petak 8. maja održana je Generalna skupština UNIADRION-a u okviru koje su predstavljena izlaganja o projektima i budućim programima. Članice Jadransko-jonske inicijative su Albanija, Srbija, Crna Gora, Hrvatska, Grčka, Italija, Slovenija i BiH. Asocijacija univerziteta Jadransko-jonske regije predsjedavao Univerzitet u Sarajevu do 31. 5. 2015. godine, a predsjedavajući Asocijacije je bio prof. dr. Muharem Avdispahić, dr. h. c., rektor Univerziteta u Sarajevu.

U Svečanoj sali Rektorata Univerziteta u Sarajevu je 21. maja 2015. godine svečano otvoren trodnevni **Peti međunarodni kongres o temi „Islamska civilizacija na Balkanu“** koji se održava u organizaciji Istraživačkog centra za islamsku historiju, umjetnost i kulturu (IRCICA) i Univerziteta u Sarajevu. Izrazivši zahvalnost Centru za istraživanje historije, umjetnosti i kulture islama, što je nakon Sofije, Tirane, Bukurešta i Skoplja, odabrano Sarajevo za mjesto održavanja petog kongresa posvećenog islamskoj civilizaciji na Balkanu, rektor Avdispahić je podsjetio da je na Univerzitetu u Sarajevu prethodne sedmice obilježeno 65 godina Orijentalnog instituta, te istakao da će se nakon ceremonije otvaranja najveći dio kongresnog programa odvijati na najstarijoj instituciji unutar ovog UNSA – u Gazi Husrev-begovoj biblioteci sagrađenoj u doba prvog od tri perioda procvata ovog grada. Dr. Halit Eren, generalni direktor Istraživačkog centra za islamsku historiju, umjetnost i kulturu (IRCICA), istakao je da je IRCICA kao institut supsidijarna institucija Organizacije za islamsku saradnju (OIC) i prva institucija koja se bavi kulturom unutar OIC-a, te naveo: „Ovo je zapravo jedan od serije simpozija koji se organizacijski bave islamskom kulturom i tradicijom u deset regija, a to su

regije Balkana, Kavkaza, Crnog mora, Volge, Ruske Federacije, istočne Azije, jugoistočne Azije, zapadne, sjeverne i južne Afrike i Mediterana“. Naglasivši da je riječ o skupu koji se okvirno bavi temom islamske civilizacije na Balkanu, dr. Eren je naveo da na kongresu učestvuje oko 60 predstavnika iz cijelog svijeta, koji su, kako je rekao, istraživači i naučnici iz oblasti historije, kulture, arhitekture, umjetnosti islama, ali isto tako i života muslimanskih naroda na Balkanu, njihove koegzistencije kao i koegzistencije sa drugima koji nisu muslimani na Balkanu. Kongres ima za cilj da održi i dalje poboljša naučne razmjene koje su uspostavljene između stručnjaka i istraživača iz ove oblasti tokom proteklih kongresa održanih u Sofiji (2000. godine), Tirani (2003. godine), Bukureštu (2006. godine) i Skoplju (2010. godine). Kongres je obuhvatio historiju islamske civilizacije na Balkanu sa različitih aspekata: razvoj u oblastima nauke, filozofije, tehnologije, umjetnosti, jezika, književnosti i drugim oblastima intelektualne aktivnosti; interakcije sa drugim kulturama diljem ovog regiona; nasljedstvo islamske civilizacije u smislu materijalne kulture (arhitektonsko naslijeđe, pisano naslijeđe i druga materijalna imovina) kao i u smislu nematerijalne i duhovne kulture (usmeni, ritualni i drugi nematerijalni aspekti kulture).

Na redovnom godišnjem zasjedanju **Rektorske konferencije univerziteta Alpsko-jadranske regije** (Alps-Adriatic Rectors' Conference – AARC), održanom od 20. do 22. maja 2015. godine na Univerzitetu Alpen-Adria u Klagenfurtu (Austrija), Univerzitet u Sarajevu postao je punopravni redovni član Rektorske konferencije. Rektorska konferencija univerziteta Alpsko-jadranske regije predstavlja mrežu koju čini više od 30 univerziteta i visokih škola u Alpsko-jadranskoj regiji. Osnovana je 1979. godine s ciljem jačanja akademske saradnje i poboljšanja cjelokupnog razvoja u Alpsko-jadranskoj regiji. Rektorska konferencija univerziteta Alpsko-jadranske regije promovira dijalog među visokoobrazovnim institucijama Alpsko-jadranske regije u području obrazovanja i istraživanja. Također, podupire saradnju nastavnika i studenata u različitim akademskim područjima te surađuje sa renomiranim institucijama Evropske unije u području naučnih istraživanja i u različitim ciklusima sistema visokog obrazovanja, uključujući cjeloživotno učenje.

Univerzitet u Sarajevu bio je domaćin radionice koja je, u okviru Tempus projekta „**Oснаživanje univerziteta u izvršavanju odgovornosti za osiguranje kvaliteta**“ (**EUREQA**), održana 4. juna 2015. godine u prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu. U Tempus projektu EUREQA učestvuje Univerzitet u Sarajevu, a projekat vodi Evropska univerzitetska asocijacija (EUA), Brisel, Belgija, u saradnji sa visokoobrazovnim institucijama u Evropskoj uniji i na Zapadnom Balkanu. Predstavljeni su Revidirani evropski standardi i upute za osiguranje kvaliteta. Dat je osvrt na utjecaj revidiranog evropskog izvještaja na osiguranje kvaliteta u BiH. Razmatrana je tema finansijskog menadžmenta i održivosti projekata, a razvijanje i održavanje uspješnih programa istraživanja i aktivnosti u oblasti naučnoistraživačkog rada predstavili su akademik Dejan Milošević, sa Odsjeka za fiziku Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, i prof. dr. Kasim Bajrović, Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu. Cilj projekta EUREQA je da sa univerzitetima Zapadnog Balkana podijele značajna iskustva i znanje Evropske univerzitetske asocijacije (EUA) i država članica Evropske unije s ciljem izgradnje efikasnih

sistema unutrašnjeg osiguranja kvaliteta (QA), prilagođenih različitim nacionalnim i institucionalnim kontekstima.

29. septembra 2015. godine u Svečanoj sali Rektorata Univerziteta u Sarajevu upriličeno je **svečano otvaranje Lektorata slovenskog jezika**. Prigodnim obraćanjima Lektorat slovenskog jezika otvorili su prof. dr. Muharem Avdispahić, dr. h. c, rektor Univerziteta u Sarajevu, gospodin Gorazd Žmavc, ministar za Slovence u svijetu, prof. dr. Salih Fočo, dekan Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, prof. dr. Branka Kalenić-Ramšak, dekanesa Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani, gospodin Stojan Sorčan, direktor Direktorata za visoko obrazovanje Ministarstva za visoko obrazovanje, nauku i tehnologiju Slovenije, i NJ. E. mr. Iztok Grmek, ambasador Republike Slovenije u BiH. Lektorat slovenskog jezika ponovo počinje sa radom na inicijativu i u saradnji između Ambasade Republike Slovenije u Sarajevu, Centra za slovenski jezik kao drugi i strani jezik pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani i Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Program podrške Republike Slovenije naučnoistraživačkoj saradnji između dviju država bilježi značajne rezultate i u mnogim drugim oblastima.

Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu održan je **Međunarodni kongres o turskom jeziku** koji je trajao od 28. septembra do 1. oktobra 2015. godine. Ovo je bio deseti naučni skup koji se redovno održava od 2005. godine u organizaciji Univerziteta Bilkent (Ankara), svake godine u posljednjoj sedmici septembra u znak spomena na Prvi međunarodni simpozij o turskom jeziku koji je na inicijativu Mustafe Kemala Atatürka održan 26. septembra 1932. godine. Ove godine je Univerzitetu Bilkent partner bio Univerzitet u Sarajevu, a u organizaciji su sudjelovali i Institut Yunus Emre, te Fondacija tursko-azerbejdžanskog prijateljstva, saradnje i solidarnosti. Na kongresu u Sarajevu sudjelovalo je više od stotinu turkologa-filologa koji su došli sa više univerziteta iz Turske, Azerbejdžana, Estonije, Irana, Kazahstana, Makedonije, Poljske i zemlje domaćina - Bosne i Hercegovine.

Dvodnevni kongres iz oblasti jedinstvenog zdravlja pod nazivom „**One World – One Health – One Vision**“ održan je od 14. do 16. oktobra 2015. godine u Sarajevu u organizaciji Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u saradnji sa Veterinarskom komorom Federacije BiH, a u sklopu implementiranja Tempus projekta IHealth. Kongres je okupio oko 300 učesnika iz 14 država. Prijavljenih 80 istraživača, kroz pet podijeljenih sekcija za koje su bili zaduženi renomirani domaći i strani moderatori, demonstrirali su nove spoznaje o temama infektivnih, parazitaranih i bolesti prenosivih vektorima, sigurnosti hrane i javnom zdravstvu, proizvodnji i dobrobiti životinja, obrazovanja i profesionalnog razvoja, te kliničkih nauka. Ovo je bio najveći ovogodišnji međunarodni skup u jugoistočnoj Evropi iz oblasti jedinstvenog zdravlja.

British Council Bosne i Hercegovine je u saradnji sa Univerzitetom u Sarajevu 29. i 30. oktobra 2015. godine, organizirao **dvodnevnu međunarodnu konferenciju** sa ciljem olakšanja regionalne i međunarodne saradnje kroz poboljšanje osiguranja kvaliteta, vještina i mobilnosti nastavnika i studenata u visokom obrazovanju. Pored prisutnih obrazovnih vlasti, visokoobrazovnih institucija i agencija iz Bosne i Hercegovine, British Council Bosne i

Hercegovine omogućio je povezivanje sa univerzitetima iz Velike Britanije i regiona koji su prenijeli svoja iskustva iz programa mobilnosti. Iz Velike Britanije su učestvovali predstavnici sljedećih univerziteta: City University London, University of Westminster, University of Wolverhampton i Middlesex University London. Predstavnici univerziteta iz Velike Britanije su konkretno govorili o svojim iskustvima i saznanjima, kao primjerima dobre prakse za osiguranje kvaliteta, vještina i programa mobilnosti. Na konferenciji su učestvovali predstavnici visokoobrazovnih institucija iz BiH i regije, vladinih i nevladinih institucija i agencija odgovornih za obrazovanje, agencija i univerzitetskih odjela koji se bave međunarodnom saradnjom i programima mobilnosti.

Ljetne škole na Univerzitetu u Sarajevu

U okviru aktivnosti Centra za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu, od 27. augusta do 13. septembra 2015. godine organiziran je program cjeloživotnog učenja „**Ljetna škola interkulturalne filologije – Bosna i Hercegovina između istoka i zapada**“. Ljetna škola je bila namijenjena studentima koji dolaze iz zemalja njemačkog govornog područja ali i drugima koji govore njemački i engleski jezik i koji se interesiraju za južnu Evropu. Cilj je bio učesnicima približiti veze između Bosne i Hercegovine, istoka i zapada, kako historijske tako i one u sadašnjosti. Zmišljeno je da učesnici ovu jedinstvenu evropsku, političku, društvenu i kulturnu zajednicu osmotre iz različitih perspektiva. Posljednjeg dana ljetne škole u prostorijama Centra za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu upriličena je dodjela certifikata koje je učesnicima uručio prof. dr. Faruk Mekić, prorektor za naučnoistraživački rad Univerziteta u Sarajevu.

U periodu od 14-20. septembra 2015. godine u Milanu je održana **međunarodna ljetna škola „Rethinking the Culture of Tolerance – Minorities in Democracy**“ u organizaciji Univerziteta u Milanu, Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Istočnom Sarajevu. Škola je namijenjena polaznicima master i doktorskog studija u oblasti društvenih nauka u BiH, Italiji, zemljama regije i Evropske unije kao i internacionalnim studentima. Ova škola predstavlja dio trogodišnjeg projekta navedenih univerziteta s ciljem podizanja svijesti o toleranciji kao jednom od ključnih pitanja savremenog svijeta. Prethodne (2014.) godine ova škola je održana na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu, 2015. godine je održana na Univerzitetu u Milanu, a 2016. godine će biti održana na Univerzitetu u Sarajevu.

Organizacijske aktivnosti s međunarodnim karakterom

Info dani

S ciljem diseminacije informacija o mogućnostima koje se pružaju našim studentima, nastavnicima i saradnicima, Služba za međunarodnu saradnju organizuje info dane. Ovi događaji predstavljaju priliku za direktan kontakt sa što je moguće više studenata, nastavnika i

saradnika tokom kojih se promoviraju sve aktivnosti našeg univerziteta koje imaju međunarodni karakter. Kad je riječ o projektima mobilnosti, ovo je prilika da se predstavi mobilnost kao pojam, zatim individualni i institucionalni efekti mobilnosti, kao i dostupni konkursi (projekti) u datom momentu. Info dani istovremeno doprinose jačanju kontakata između centralnog ureda za međunarodnu saradnju i organizacionih jedinica:

- **8. aprila održan je info dan o programu MEVLANA.** Zainteresirani kandidati su mogli čuti iskustva nastavnika sa Univerziteta u Sarajevu koji su koristili ovaj program te iskustva i sugestije gostujućih nastavnika sa Univerziteta „Ondokuz Mayis“ u Samsunu. Istaknuto je da studenti i nastavnici Univerziteta u Sarajevu mogu koristiti ovaj program mobilnosti na univerzitetima Republike Turske sa kojima Univerzitet u Sarajevu ima potpisane protokole: Univerzitet „Ondokuz Mayis“ u Samsunu, Trakijski univerzitet, Univerzitet u Bartinu, Univerzitet Dicle, Univerzitet Dumlupinar, Tehnički univerzitet Karadeniz, Univerzitet Kirikkale i Univerzitet Uludag.
- **13. maja održan je info dan na kojem su predstavljeni programi i stipendije Američke vlade.** U sklopu redovne informativne kampanje koju svake akademske godine organiziraju predstavnici Ambasade Sjedinjenih Američkih Država, održana je informativna sjednica o stipendijama i mogućnostima nastavka školovanja u SAD-u te o bilateralnim programima akademske razmjene koje nudi Vlada SAD-a. Prisutnima su predstavljene informacije o mogućnostima nastavka studija u SAD-u, te o otvorenom konkursu Fulbright i ostalih akademskih programa koje kontinuirano nudi i u potpunosti finansira Vlada SAD-a, a koje administrira uz pomoć Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Sarajevu i njenog Odjela za odnose s javnošću, pododjel za obrazovanje i kulturu. Također, predstavljena je i američka organizacija „Education USA“ i usluge koje nudi.
- **2. juna održan je mini-sajam i info dan programa i stipendija Ambasade Mađarske u Bosni i Hercegovini.** Predstavnici osam univerziteta kao i institucija za visoko obrazovanje u Mađarskoj prezentirali su akademsku ponudu, stipendije kao i mogućnosti za saradnju u okviru programa Erasmus+ i CEEPUS.
- **16. juna održan je info dan za studente, nastavnike i saradnike Univerziteta u Sarajevu – dobitnike Erasmus Mundus stipendija za akademsku 2015/2016. godinu.** U toku susreta čestitke su im uputili prof. dr. Ugo Vlaisavljević, prorektor za međunarodnu saradnju, i prof. dr. Faruk Mekić, prorektor za naučnoistraživački/ umjetničkoistraživački rad Univerziteta u Sarajevu. Naglašeno je da su dobitnici stipendija ambasadori Univerziteta u Sarajevu i Bosne i Hercegovine, te da u Evropskoj uniji predstavljaju Univerzitet u najboljem svijetlu.
- **16. septembra održan je info dan – radionica na temu „Razvoj nacionalnog kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini: Kvalifikacijski okvir i ishodi učenja“.** Univerzitet u Sarajevu je u saradnji sa bh. timom eksperata za reformu visokog obrazovanja (HERE) i Erasmus+ kancelarijom u Bosni i Hercegovini u prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu organizovao cjelodnevnu radionicu. Voditelj radionice je bio prof. dr. Volker Gehmlich, njemački ekspert

iz oblasti kreiranja kvalifikacijskog okvira. Cilj radionice je bio da se prenesu evropska znanja i iskustva na članove akademske zajednice i predstavnike vlasti koji su zaduženi za kreiranje bosanskohercegovačkog kvalifikacijskog okvira.

- **17. septembra održana je prezentacija stipendija njemačkog parlamenta.** Prezentaciju su održali gospođa Petra Ernstberger, članica parlamenta, prof. dr. Hans-Ulrich Heiß, zamjenik predsjednika Tehničkog univerziteta u Berlinu, i gospodin Sören Roos, rukovodilac Odjela za informiranje i rad s javnošću njemačkog saveznog parlamenta. Njemački parlament pruža priliku mladim osobama da radom kod jednog člana parlamenta u trajanju od pet mjeseci upoznaju njemački parlamentarni sistem i procese političkog odlučivanja te da steknu praktična iskustva na području parlamentarnog rada. Međunarodna parlamentarna stipendija je namijenjena visokokvalificiranim i politički zainteresiranim mladim osobama koje imaju volju da zajedno sa ostalim činiocima aktivno i odgovorno oblikuju demokratsku budućnost svoje zemlje.
- **28. septembra održan je Dan dobrodošlice za strane studente, nastavnike i saradnike.** Prisustvovali su mu strani studenti, nastavnici i saradnici koji dolaze sa univerziteta iz četrnaest zemalja – Španije, Italije, Njemačke, Poljske, Hrvatske, Slovenije i dr. Ovo je prva godina da su tu i studenti iz Portugala, Finske i Luksemburga. Ovi stipendisti su preko raznih programa mobilnosti (Erasmus Mundus, CEEPUS, MEVLANA, bilateralna saradnja) došli da provedu jedan ili dva semestra 2015/2016. godine na Univerzitetu u Sarajevu.
- **9. novembra održan je Dan dobrodošlice za polaznike ERMA studija.** Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je upriličila prijem za grupu studenata iz inostranstva koji se nalaze na jednogodišnjem postdiplomskom studiju u okviru Centra za interdisciplinarnu studiju (CIS) Univerziteta u Sarajevu. Master program ERMA iz demokratije i ljudskih prava u jugoistočnoj Evropi je intenzivni master program pokrenut zahvaljujući naporima univerziteta učesnika. Programom koordiniraju Univerzitet u Bolonji (IECOB – Institute for Central Eastern and Balkan Europe) i Univerzitet u Sarajevu (CIS), a sufinansira ga Evropska komisija.
- **11. novembra održan je nacionalni Erasmus+ informativni dan u Bosni i Hercegovini.** Glavni cilj događaja bila je promocija mogućnosti u okviru Erasmus+ programa, s posebnim naglaskom na predstavljanje novog poziva za dostavljanje projektnih prijedloga u oblasti visokog obrazovanja, uključujući: projekte jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju, međunarodne kreditne mobilnosti, zajedničke master programe, Jean Monnet aktivnosti te ostale mogućnosti u oblasti visokog obrazovanja. Događaj je osmišljen kako bi predstavio ključne dijelove Erasmus+ programa raznim korisnicima u oblasti visokog obrazovanja, a prije svega visokoškolskim ustanovama, studentima, nadležnim ministarstvima i drugim akterima.
- **10. decembra održan je Erasmus Mundus info dan.** Od novembra 2015. do marta 2016. godine aktuelni su konkursi za dostavljanje prijave za stipendije za mobilnost, te je tim povodom Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu organizirala Erasmus Mundus info dan i predstavila ovogodišnje

Erasmus Mundus projekte, ponude stipendija, informacije o načinu prijavljivanja i potrebnim dokumentima te definicije ciljnih grupa kao i ostale informacije koje zainteresirani mogu smatrati potrebnim.

U okviru info dana organizirane su radionice kako poboljšati prijave za stipendije za mobilnost, počev od pisanja motivacionog pisma, pisma preporuke do prikupljanja potrebnih dokumenata.

Šesti sajam stipendija

Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu je i ove godine organizirala Sajem stipendija. šesti po redu. Sajem stipendija, koji je održan 15. oktobra 2015. godine na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, pozdravnim obraćanjima su otvorili prof. dr. Ugo Vlaisavljević, prorektor za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, prof. dr. Izet Bijelonja, dekan Mašinskog fakulteta, NJ. E. gospođa Claire Bodonyi, ambasadorica Republike Francuske u Bosni i Hercegovini, i gospodin Samir Arnautović, student-prorektor Univerziteta u Sarajevu. Istaknuto je da je Sajem stipendija jedinstvena manifestacija ove vrste u Bosni i Hercegovini čiji je cilj da okupi sve institucije koje dodjeljuju i/ili administriraju stipendije ili dodjeljuju druge vrste finansijske podrške za studiranje u BiH i inostranstvu, te da im omogući da predstave svoje programe stipendiranja i finansijske podrške i daju priliku bh. studentima da sve informacije o mogućnostima studiranja u inostranstvu dobiju na jednom mjestu. Konačni cilj organiziranja ovog sajma je koordinirano djelovanje aktera u oblasti visokog obrazovanja kako bi doprinijeli stvaranju boljeg društva. Na Šestom sajmu stipendija učestvovalo je 25 institucija koje su brojnim posjetiocima predstavili različite oblike finansijske podrške (stipendije, jednokratnu finansijsku podršku, kredite, zajmove itd.) za studij u Bosni i Hercegovini i inostranstvu (vladine i nevladine organizacije, diplomatsko-konzularna predstavništva, centri civilnih inicijativa, lokalne zajednice, strane institucije, kulturni centri i dr.). Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu predstavila je svoje djelovanje u oblasti međunarodne saradnje sa posebnim akcentom na programe Erasmus Mundus i Erasmus+.

Škola japanskog jezika

Dana 23. juna 2015. godine održana je ceremonija dodjele certifikata za prvu i drugu generaciju polaznika kursa japanskog jezika, koji je organizirao Univerzitet u Sarajevu u saradnji sa Ambasdom Japana u BiH i uz podršku Japanske fondacije.. NJ. E. ambasador Ogawa je istakao da studenti polaznici kursa japanskog jezika nose značajnu ulogu u kreiranju zajednice istraživača japanskog jezika i kulture u poticanju i razvoju japanskih studija u ovoj zemlji, u intelektualnoj razmjeni između Japana i Bosne i Hercegovine te predstavljaju čvrst i trajan most između naših zemalja. Univerzitet nastoji ostvariti šire oblike saradnje sa institucijama iz Japana.

Univerzitet u Sarajevu u saradnji sa Ambasdom Japana u Bosni i Hercegovini te uz podršku Japanske fondacije organizovao je i u akademskoj 2015/2016. godini kurseve japanskog jezika koje vode izvorni i certificirani govornici japanskog jezika. U amfiteatru Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu 2. oktobra 2015. godine održan je orijentacijski dan za kandidate prijavljene na prvu godinu kursa japanskog jezika te polaznike druge i treće godine.

Pored polaznika kursa, orijentacijskom danu su prisustvovali predstavnici Ambasade Japana u BiH, predstavnici Univerziteta u Sarajevu i nova instruktora.

Provjera znanja japanskog jezika (Japanese-Language Proficiency Test/JLPT) održana je po prvi put u Bosni i Hercegovini 6. decembra 2015. godine, u prostorijama Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. JLPT je test za neizvorne govornike japanskog jezika s ciljem evaluacije i certificiranja njihovog znanja japanskog jezika. Test je obavila Japanska fondacija u saradnji sa Komitetom za administraciju JLPT testa u BiH. Komitet je uspostavljen od strane Univerziteta u Sarajevu i Ambasade Japana u BiH, a sastoji se od predstavnika Univerziteta u Sarajevu, Ambasade Japana u BiH, stručnjaka za japanski jezik i drugih članova koji su realizirali testiranje u Sarajevu.

Usluge podrške Univerziteta u Sarajevu stranim studentima

Orijentacijski programi

Studentima Univerziteta u Sarajevu koji idu u razmjenu i inostranim studentima koji dolaze na naš univerzitet organizira se orijentacijski program tokom kojeg se studenti upoznaju sa akademskim i praktičnim informacijama o Univerzitetu i gradu u kojem borave.

Orijentacijski program za strane studente, nastavnike i saradnike

Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, po uzoru na praksu sa partnerskih univerziteta iz Evropske unije, ali i šire, već sedmu godinu zaredom je organizirala orijentacijski program s ciljem da upozna strane studente, nastavnike i saradnike sa Univerzitetom u Sarajevu, njegovom historijom, tradicijom, kulturom kao i historijom, tradicijom i kulturom i običajima naše zemlje. Dan dobrodošlice za strane studente, nastavnike i saradnike upriličen je 28. septembra 2015. godine. U okviru dana dobrodošlice strani studenti, nastavnici i saradnici su upoznali i profesore sa Filozofskog fakulteta koji vode školu bosanskog/hrvatskog/ srpskog jezika, kao i predstavnike asocijacije Erasmus Student Network, opredijeljene da pruže sve potrebne akademske informacije kako bi gostujućim kolegama olakšali boravak i studij na fakultetima i akademijama Univerziteta u Sarajevu. Prilikom izleta u Hercegovinu studenti, nastavnici i saradnici su imali priliku posjetiti stari grad Počitelj, tekiju u Blagaju, prirodni spomenik vodopad Kravice i grad Mostar. Grad Tuzla je bilo sljedeće odredište za strane studente koji su uživali u ljepotama ovog grada, pogotovo starog dijela, Panonskih jezera i Solnog trga. Organizirana je i posjeta Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari, gdje su studenti, nastavnici i saradnici odali počast žrtvama genocida počinjenog u julu 1995. godine. Kustos Memorijalnog centra Srebrenica – Potočari je održao historijski čas, nakon čega su strani studenti, nastavnici i saradnici posjetili spomen-sobu u bivšoj fabrici akumulatora i prisustvovali projekciji dokumentarnog filma o stradanju Bošnjaka u Srebrenici 1995. godine.

Orijentacijski program za domaće studente, nastavnike i saradnike

Nakon konkursa za Erasmus Mundus programe, objavljenog krajem 2014. godine, u maju 2015. godine objavljena su imena dobitnika - korisnika stipendija za akademsku 2015/2016. godinu. U prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu je upriličen susret studenata, nastavnika i

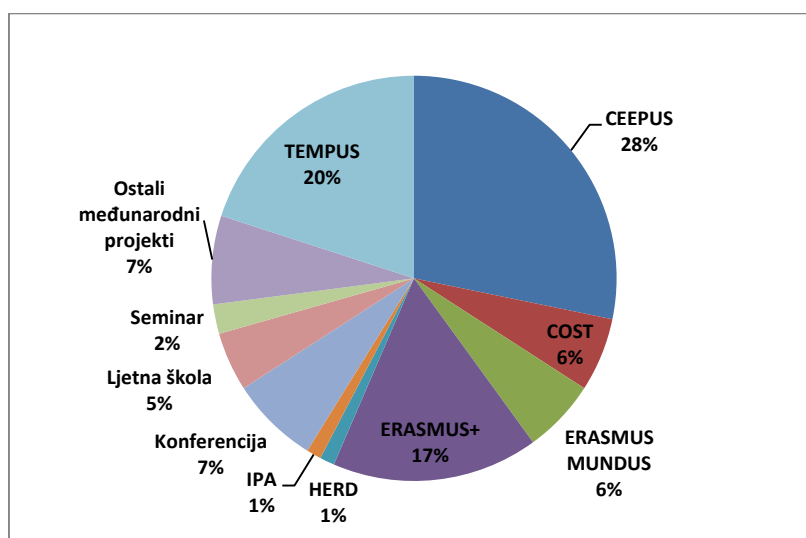
saradnika koji su u okviru programa Erasmus Mundus akademsku 2015/2016. godinu ili dio nje započeli boravkom na jednom od partnerskih univerziteta iz zemalja članica Evropske unije.

Škola bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika

Kako bi obezbijedili što bolje snalaženje i razumijevanje „studiranja i života“ u Sarajevu, te promovirali nacionalni i kulturni identitet naše zemlje, u okviru orijentacijskog programa, početkom akademske 2015/2016. godine organizovana je škola bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika pod nazivom „Učimo bosanski“ (početni i napredni nivo). Škola se sastoji od intenzivnih kurseva na početku akademske godine (sedam dana po pet sati dnevno), nakon čega se, prema dogovoru sa studentima i profesorima, kurs održavao dva puta sedmično u okviru zimskog semestra.

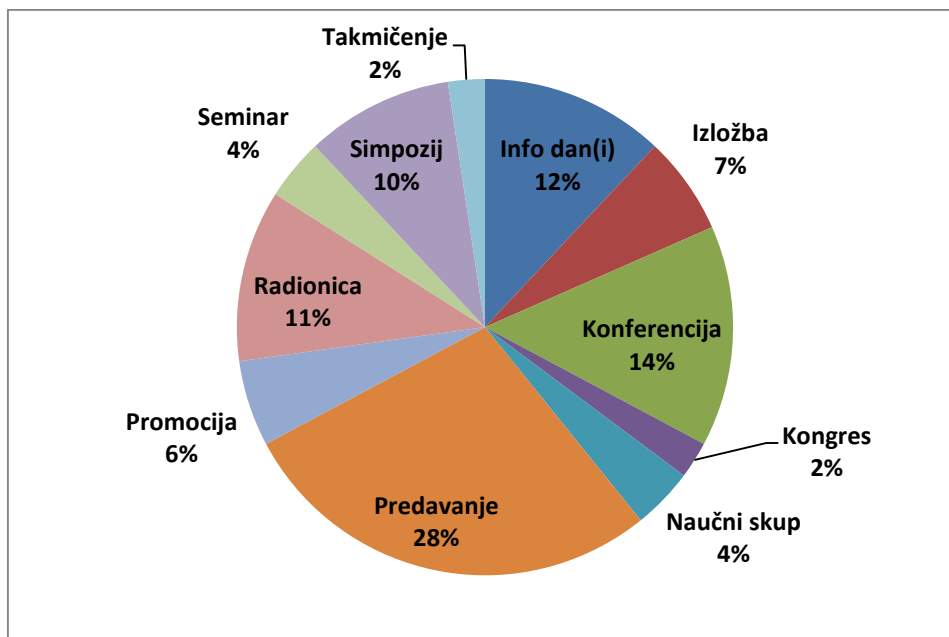
Međunarodne aktivnosti članica Univerziteta u Sarajevu i centralnog odjela

Članice Univerziteta u Sarajevu samostalno i u saradnji sa drugim institucijama realizuju brojne manifestacije od međunarodnog značaja. Kada je u pitanju učešće u programima u 2015. godini, to učešće je najveće u evropskim programima (Erasmus+, Tempus, CEEPUS i Erasmus Mundus).

Dijagram – učešće organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu u međunarodnim projektima

Članice Univerziteta u Sarajevu su bile veoma aktivne u organizovanju dešavanja sa međunarodnim karakterom. Najviše je bilo organizovano međunarodnih predavanja, konferencija i radionica.

Dijagram – međunarodne aktivnosti organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu

III-9 Izdavačka djelatnost

Univerzitetska izdanja

Izdavački savjet je u periodu januar-decembar 2015. godine održao 9 (devet) sjednica i predložio Senatu da se 22 publikacije mogu objaviti kao univerzitetska izdanja.

U Službi za izdavačku djelatnost se realiziraju sve radnje za pripremu sjednica Izdavačkog savjeta od vođenja recenzentskog postupka koji je u skladu sa Poslovníkom o radu Izdavačkog savjeta, koordiniranja sa predsjednikom i članovima Savjeta, do pripremanja zapisnika, zaključaka i izvještaja za Senat.

U skladu sa odlukama Senata kojima se daje univerzitetska saglasnost, autori dostavljaju primjerke univerzitetskih izdanja Univerzitetu gdje se bibliotečki podaci za svaki primjerak redovno ažuriraju i u koordinaciji sa tehničkom službom postavljaju na web stranicu Univerziteta u Sarajevu www.unsa.ba.

Među 22 univerzitetska izdanja koja su u toku 2015. godine prošla kroz gore navedenu proceduru, po broju dobivenih saglasnosti, na prvom je mjestu Grupacija medicinskih nauka sa 9 izdanja (Fakultet zdravstvenih studija 1, Farmaceutski fakultet 1, Medicinski fakultet 2, Stomatološki fakultet 1, Veterinarski fakultet 4). Zatim slijedi Grupacija tehničkih nauka sa 5 izdanja (Elektrotehnički fakultet 3 i Fakultet za saobraćaj i komunikacije 2). Četiri saglasnosti su date organizacionim jedinicama sa Grupacije prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka (Poljoprivredno-prehrambeni fakultet 2, Prirodno-matematički fakultet 1 i Šumarski fakultet 1). Dvije organizacione jedinice sa Grupacije humanističkih nauka (Fakultet sporta i tjelesnog odgoja i Filozofski fakultet) su dobile suglasnost za po jedno izdanje. Na Grupaciji umjetnosti, data je saglasnost za dva izdanja i to Muzičkoj akademiji.

Odbor za bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu

Stručno i savjetodavno tijelo Senata - Odbor za bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu, održao je tri (3) sjednice i pet (5) radnih sastanaka u periodu januar-decembar 2015. godine.

Odbor za bibliotečko-informacioni sistem je predložio Senatu donošenje Odluke o kriterijima za izbor građe za registar publikacija, prema kojoj se donose kvalitativni kriteriji za monografske publikacije, časopise i zbornike radova.

Odbor je donio i Prijedlog registra međunarodnih bibliografskih baza podataka.

Univerzitet u Sarajevu je od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke dobio sredstva za realizaciju dva projekta čiji je nosilac Odbor za bibliotečko informacioni sistem:

- *Osiguranje kvaliteta naučnoistraživačkog rada kroz prevenciju plagijarizma – citiranost i autorsko pravo*
- *Naučna baština: digitalizacija najstarijih doktorskih disertacija Univerziteta u Sarajevu*

Izdavaštvo i izdavačka politika

Pregled: časopis za društvena pitanja

Univerzitet u Sarajevu je izdavač ***Pregleda: časopisa za društvena pitanja*** koji je poslije ***Glasnika Zemaljskog muzeja*** drugi najstariji časopis u BiH, a ujedno je jedan od najstarijih časopisa za društvenu kritiku i teoriju na prostoru bivše Jugoslavije. ***Pregled*** je indeksiran u tri međunarodne baze podataka: CEEOL, EBSCO Host i INDEX COPERNICUS, ima svoju službenu web stranicu www.pregled.unsa.ba i međunarodnu redakciju.

U toku 2015. godine, Redakcija časopisa ***Pregled*** održala je tri sjednice i šest radnih sastanaka na kojima je uređen sadržaj tri broja ovog časopisa. U Službi za izdavačku djelatnost realizirane su sve bibliotečke i tehničke pripreme tekstova za izdavanje tri broja časopisa ***Pregled***: broj 3, 2014, broj 1, 2015 i broj 2, 2015.

Na inicijativu Redakcije ovog časopisa, na Univerzitetu u Sarajevu je 26. marta 2015. godine održan Okrugli sto o temi „Mjesto i uloga javnih univerziteta u Bosni i Hercegovini“. Univerzitet u Sarajevu i Redakcija časopisa ***Pregled*** su na ovaj način ukazali akademskoj i široj zajednici na važnost razumijevanja mjesta i uloge javnih univerziteta Bosne i Hercegovine danas. Izlaganja sa Okruglog stola čine cjelokupan sadržaj ***Pregleda*** broj 1, 2015.

U Redakciji je pozitivno recenzirano 46 tekstova, na korigiranju su 4 teksta, te negativno recenziranih i odbijenih je bilo 7, što čini ukupno 57 primljenih tekstova tokom 2015. godine.

Sve informacije o časopisu, upute za autore i sadržaji objavljenih tekstova dostupni su na web stranici www.pregled.unsa.ba.

Indeksirani časopisi Univerziteta u Sarajevu

Organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu objavljuju časopise indeksirane u različitim bazama podataka u zavisnosti od naučne oblasti, kao što su: CEEOL, EconLit, EBSCO Host, Index Copernicus, Business Source Complete, DOAJ, ProQuest, Cambridge Sociological Abstract, SPORTDiscus TM, SPONET, getCited, CABI, Scopus, CAB Abstract, Academic Journal Database, Elektronische Zeitschriftenbibliothek, (EP) USA, RILM, CABI-CAB, SocINDEX, Forestry Abstract i druge.

Na nivou Univerziteta u Sarajevu se ažuriraju podaci o indeksiranim časopisima prema dinamici dostavljanja podataka sa fakulteta i akademija. Prema evidenciji za 2015. godinu koja je dostupna na www.unsa.ba, 21 članica je dostavila podatke prema kojima je vidljivo da su 27 naslova časopisa indeksirani u gore navedenim bazama podataka. Neke članice izdaju po dva naslova časopisa, kao što su Filozofski fakultet, Stomatološki fakultet sa klinikama, Šumarski fakultet i Institut za istoriju, a ostale po jedan naslov: Ekonomski fakultet, Elektrotehnički fakultet, Fakultet političkih nauka, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja, Fakultet za saobraćaj i komunikacije, Fakultet zdravstvenih studija, Medicinski fakultet, Muzička akademija, Poljoprivredno-prehrambeni

fakultet, Pravni fakultet, Veterinarski fakultet, Fakultet islamskih nauka, Fakultet za upravu, Institut za jezik i Orijentalni institut.

INDEKSIRANI ČASOPISI NA UNIVERZITETU U SARAJEVU

NASLOV	PODNASLOV	ISSN BROJ	BAZA U KOJOJ JE ČASOPIS INDEKSIRAN
PREGLED	Časopis za društvena pitanja	0032-7271 (Print) 1986-5244 (Online)	- CEEOL, EBSCO, Index Copernicus
South East European Journal of Economics and Business		1840-118X	EconLit, Business Source Complete, DOAJ, ProQuest
Sarajevski žurnal za društvena pitanja = Sarajevo Social Science Review		2303-4025 (Print)	CEEOL, EBSCO
KRIMINALISTIČKE TEME	Časopis za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	1512-5505	- Cambridge Sociological Abstract (CSA), EBSCO SocINDEX, EBSCO SocINDEX Full Text
HOMOSPORTICUS		1512-8822 (print) 1840-4324 (online)	Index Copernicus, EBSCOHost, SPORTDiscus TM with Full Text, SPONET, CABI
PROMET	Traffic and Transportation Scientific Journal on Traffic and Transportation Research	0353-5320	SCIE, TRID, FLUIDEX, Geobase, Scopus
JOURNAL OF HEALTH SCIENCES		2232-7576 (print version) 1986-8049 (electronic version)	- EBSCO, DOAJ, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), CAB Abstracts, Scirus Elektronische Zeitschriftenbibliothek, Index Copernicus
SOPHOS	Časopis mladih istraživača	1840-3859	Index Copernicus, EBSCO, CEEOL
Folia Medica Facultatis Medicinae Universitatis Sarajeviensis		0352-9630	EBSCO
MUZIKA	Časopis za muzičku kulturu	512-5297	RILM
Radovi Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerziteta u Sarajevu	-	0033-8583	CABI, CAB, EBSCO

Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu		0581-7471	CSA Sociological Abstracts (Proquest), CSA Worldwide Political Science Abstracts (Proquest), Political Science Complete (EBSCOhost), Central and East European Academic Source, SocINDEX
STOMATOLOŠKI VJESNIK	/	0350-5499 (print) 2233-1794 (online)	Index Copernicus, DOAJ
Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu	Works of the Faculty of Forestry University of Sarajevo	1512-5769	CAB Abstracts, Forestry Abstracts, Index Copernicus, EBSCO
VETERINARIA		0372-6827	CABI
UPRAVA		1986-5813	CEEOL, EBSCO Host
PRILOZI		0350 1159	CEEOL, EBSCO Host
HISTORIJSKA TRAGANJA	Historical Searches	1840-3875	CEEOL, EBSCO Host
KNJIŽEVNI JEZIK		2303-8683	CEEOL
Prilozi za orijentalnu filologiju		0555-1153	CEEOL, EBSCO Host

Sajam Univerziteta i univerzitetske knjige

Služba za izdavačku djelatnost u koordinaciji sa stručnim službama organizacionih jedinica realizirala je pripreme za zajedničko predstavljanje izdavačke produkcije Univerziteta u Sarajevu na *Sajmu Univerziteta i univerzitetske knjige* u okviru 27. *međunarodnog sajma knjiga* koji je održan od 22. do 27. aprila 2015. godine u KSC Skenderija. I ove godine, kao i prethodne, članice i pridružene članice Univerziteta u Sarajevu su budućim studentima omogućile da na jednom mjestu dobiju sve potrebne informacije i podatke o fakultetu/akademiji i njihovim studijskim programima. Završeni srednjoškolci, budući studenti su prije raspisivanja konkursa za upis studenata u prvu godinu studija u akademskoj 2015/2016. godini dobili priliku da upoznaju studijske programe i stvore cjelovitu sliku o Univerzitetu i studiju za koji su se opredijelili.

Zajedničko predstavljanje članica i pridruženih članica Univerziteta na Sajmu naišlo je na pozitivan odjek, kako kod članica Univerziteta, tako i kod posjetilaca, drugih izlagača i javnosti.

Prateće publikacije

Prema dinamici izlaženja publikacija tokom cijele godine vrši se realizacija stručnih, analitičkih i administrativnih poslova i izrada analiza, pregleda, biltena i informacija za potrebe svih glasila Univerziteta iz oblasti dodiplomskog i postdiplomskog studija, nastave i naučnoistraživačkog rada, kadrovske situacije i nastavnog osoblja i stanja studenata, od zahtjeva do pripreme za štampu.

U Službi za izdavačku djelatnost je uređena publikacija ***Promovirani diplomanti i magistranti*** u povodu održavanja Svečane promocije i dodjele diploma diplomantima i magistrantima Univerziteta u Sarajevu koja je održana 07. 11. 2015. godine. Ova publikacija je dostupna na web stranici Univerziteta u Sarajevu www.unsa.ba. Preuzele su je i dnevne novine *Dnevni avaz*.

III-10 Imovina Univerziteta, izgradnja i renoviranje

Imovina Univerziteta u Sarajevu (nekretnine)

Odlukom Rektora Univerziteta u Sarajevu broj: 0101-5616-2/15 od 09.10.2015. godine, imenovana je Komisija za popis imovine/nekretnina Univerziteta u Sarajevu, sa stanjem na dan 01.10.2015. godine sa posebnim akcentom na usaglašavanje posjedovnog stanja sa zemljišno-knjižnim izvadcima. Prilikom godišnjeg popisa, izvještaj Komisije je inoviran sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

Komisija je u cilju provjere postojećih i prikupljanja dodatnih podataka o imovini/nekretninama pripremila i poslala putem Centralne popisne komisije dopise za katastarske urede svim gradskim općinama i općinama koje gravitiraju Gradu Sarajevu, Opštini Pale i Opštini Istočno Novo Sarajevo, kao i Državnoj geodetskoj upravi Republike Hrvatske, Područnom uredu za katastar Split-Ispostava Omiš, kojima je zatražila da joj se dostave katastarsko-posjedovni listovi za imovinu/nekretnine na kojima je Univerzitet u Sarajevu upisan kao posjednik. Dopis je upućen Općinskom sudu Sarajevo, Zemljišnoknjižnom uredu, za dostavu podataka o imovini/nekretninama na kojima je Univerzitet u Sarajevu upisan kao nosilac prava raspolaganja/vlasnik.

Izvještaj Komisije za popis imovine/nekretnina Univerziteta u Sarajevu sadrži popis imovine/nekretnina Univerziteta u Sarajevu i članica, koja je evidentirana u Glavnoj knjizi-pozicija stalna sredstva, te za svaku evidentiranu i popisanu imovinu/nekretninu iz Glavne knjige, sadrži i dodatno popunjen Dopunski list, koji je imao za svrhu da utvrdi usaglašenost posjedovnog stanja (podaci iz KČ) sa podacima iz ZK (zemljišnih knjiga). Dopunski list sadrži još neke podatke koji su korisni za sagledavanje pravnog statusa imovine/nekretnina.

Po istoj metodologiji, u Izvještaju je naveden i popis imovine koju su članice navele, a nije evidentirana u Glavnoj knjizi. Ovu imovinu članice koriste po raznim osnovama ili navode da polažu određena prava. Za dio ove imovine nedostaje potrebna pravna dokumentacija.

Izvještaj pokazuje podatke izvorno kako su i dobijeni od članica, jer ne postoji jedinstvena metodologija za klasificiranje i obradu dobijenih podataka. Za svaku članicu su na prvom listu napisani najvažniji osnovni podaci o imovini/nekretninama.

Posebno je u dijelu Univerziteta u Sarajevu evidentirana imovina-zgrade u Kampusu Univerziteta u Sarajevu; imovina prema brojevima zemljišno-knjižnih uložaka u kojima je Univerzitet upisan kao nosilac prava raspolaganja; imovina prema brojevima posjedovnih listova u kojima je Univerzitet u Sarajevu (Rektorat) naveden kao nositelj posjedovnog prava i imovina-stanovi.

Članovi Komisije su radeći popis zapazili određene probleme kod jednog broja članica Univerziteta u Sarajevu, kao što su: imovina/nekretnine nisu evidentirane u Glavnoj knjizi-pozicija stalna sredstva, nego se pojavljuju u formi spiskova ili saznanja; tamo gdje jeste evidentirana, kod većeg broja članica nije izvršena procjena imovine od ovlaštenog procjenitelja, postoji imovina za koju se nema tačno utvrđen pravni status, odnosno nisu usklađeni podaci o posjedovnom i Z.K. stanju, a neku imovinu će trebati dodatno identificirati. Komisija je zapazila da nisu odvojeno knjižene kuće i zgrade; odvojeno zemljišta ispod zgrada; odvojeno dvorišta/građevinska zemljišta/oranice i dr.; što je neophodno učiniti, kao što je neophodno izvršiti i procjenu vrijednosti ovako razvrstane imovine.

Komisija je zapazila da popis imovine/nekretnina Univerziteta u Sarajevu i članica na način kako je obavljen nije efikasan, zahtijeva jako puno vremena, ne pruža sve potrebne podatke, a podaci nisu obrađeni jedinstvenom metodologijom, kako bi i na jedinstven način mogli biti i prezentovani

Jedan broj članica vodi sudske sporove vezano za svoju imovinu, a što je također evidentirano u dopunskim listovima.

Komisija je predložila, a Senat Univerziteta podržao, da se uspostavi registar imovine Univerziteta u Sarajevu i članica. Takav registar će biti u formi elektronske baze podataka, kao dio ukupnog informacionog sistema Univerziteta u Sarajevu. Ovako uspostavljen registar nudio bi mogućnost pretraživanja podataka po raznim osnovama i imao bi digitaliziranu bazu podataka i kompletne dokumentacije imovine Univerziteta u Sarajevu. Registar treba biti kompatibilan sa računovodstvenim, katastarskim i zemljišnoknjižnim knjigama i sadržajem njihovih podataka.

Neophodno je da sve članice nastave poduzimanje aktivnosti na otklanjanju zapaženih nedostataka.

Radi provjere stambenog fonda, upućen je dopis Kantonalnom stambenom fondu Sarajevo, i Sarajevostan-u (koji je odgovorio da je svu dokumentaciju predao Kantonalnom stambenom fondu Sarajevo), za dostavu podataka o stanovima na kojima je Univerzitet u Sarajevu upisan kao nosilac prava raspolaganja/vlasnik. Spisak stanova koji je dobiven od Kantonalnog stambenog fonda Sarajevo je upućen i Općinskom sudu Sarajevo, Zemljišnoknjižnom uredu, za dostavu podataka o stanovima na kojima je Univerzitet u Sarajevu upisan kao nosilac prava raspolaganja/vlasnik. Stanovi kao imovina će se moći detaljnije evidentirati nakon što Zemljišnoknjižni ured Općinskog suda Sarajevo dostavi podatke. Dopis je upućen Općinskom sud u Omišu-Zemljišnoknjižni odjel, Republika Hrvatska, za dostavu zemljišnoknjižnih podataka o imovini u Omišu.

Red. broj	Članice	Podaci o imovini evidentiranoj u Glavnoj knjizi – stalna sredstva	Konto	Iznos utvrdio procjenitelj	Iskazana vrijednost u KM	Ukupna vrijednost iskazana u KM
1	Akademija likovnih umjetnosti	upisan 1 objekat Nosilac posjedovnog prava: Adventistička crkva Titular vlasništva: državno vlasništvo Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje	011214 Građevinski objekti	Ne	8.183.132,77	8.183.132,77
2	Akademija scenskih umjetnosti	**				
3	Arhitektonski fakultet	**				
4	Ekonomski fakultet	<i>upisano 8 nekretnina</i> Nosilac posjedovnog prava: Ekonomski fakultet Titular vlasništva: državno vlasništvo Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje	Zgrada Trg Oslobodenja-Trg Alije Izetbegovića 1, Br. iz knjig. vrijed.: 48785/7989/828 Zgrada, Skenderija 35, Br. iz knjig. vrijed.: 844 Zgrada, Skenderija 70, Br. iz knjig. vrijed.: 51128/836 Stan, Gradačaćka 31, Br. iz knjig. vrijed.: 50179 Stan, Patriotske lige 12, Br. iz knjig. vrijed.: 50187 Stan, Braće Begić 28, Br. iz knjig. vrijed.: 5023 Stan, Žrtava fašizma 9, Br. iz knjig. vrijed.: 50211 Stan, Hamdije Kreševljakovića 40, Br. iz knjig. vrijed.: 50229	Ne Ne Ne Ne Ne Ne Ne	840.988,81 58.310,79 43.996,38 45.707,95 25.490,94 63.287,95 43.070,99 162.614,86	1.283.468,67
5	Elektrotehnički fakultet	<i>upisan 1 objekat</i> (zgrada u Lukavici) Nosilac posjedovnog prava: nemaju podatak Titular vlasništva: nemaju podatak	Nema	Ne	20.433.138,45	20.433.138,45
6	Fakultet političkih nauka	<i>upisana 2 objekta</i> Nosilac posjedovnog prava: Fakultet političkih nauka Titular vlasništva: državno vlasništvo	011201 Zgrada FPN sa Aneksom	Da	8.001.928,45	

		Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje				10.662.388,45
		Nosilac posjedovnog prava: Fakultet političkih nauka	011203 Zgrada ONO	Da	2.660.460,00	
		Titular vlasništva: državno vlasništvo				
		Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje				
7	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	<i>upisano 7 objekata</i>	011111 Građevinsko zemljište	Ne	15.897,19	
		Nosilac posjedovnog prava: Fakultet sporta i tjelesnog odgoja		Ne	3.129.374,20	
		Titular vlasništva: državno vlasništvo	011211 Zgrade Fakultet i bazen	Ne	1.270.349,43	
		Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje	011212 Stanovi	Ne	15.325,26	4.511.704,40
			011290 Ograde i trotoari	Ne	34.712,77	
			011291 Teniski tereni	Ne	25.000,00	
			011292 Garaža		21.045,55	
			011299 Spomenik palim borcima			
8	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	**				
9	Fakultet za saobraćaj i komunikacije	**				
10	Fakultet zdravstvenih studija	**				
11	Farmaceutski fakultet	<i>upisan 1 objekat</i>	Šifra Zgrade 011210	Ne	3.273.415,00	3.273.415,00
		Nosilac posjedovnog prava: Farmaceutski fakultet				
		Titular vlasništva: državno vl.				
		Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje				
12	Filozofski fakultet	<i>upisana 2 objekta</i>	011111 Zemljište	Da	2.637.040,00	31.704.695,67
		Nosilac posjedovnog prava: Filozofski fakultet				
		Titular vlasništva: državno vlasništvo	011211 Građevinski objekti	Da	29.067.655,67	
		Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje				
13	Građevinski fakultet	*				
14	Mašinski fakultet	<i>upisana 2 objekta</i>	011211 Zgrade (stara zgrada)	Ne	6.846.049,61	18.297.880,61
		Nosilac posjedovnog prava: Država		Ne	11.451.831,00	
		Titular vlasništva: Mašinski fakultet	011211 Zgrade (nova zgrada)			
		Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje				
15	Medicinski fakultet	<i>upisano 6 nekretnina i posebna stavka stanovi koju čini 9 stanova (navedeni u Dopunskom listu 7)</i>	0111110 Zemljište	Ne	183.474,00	
			0112111 Zgrada Fakulteta	Ne	15.114.787,07	
				Ne	319.305,22	

		Nosilac posjedovnog prava: Medicinski fakultet	0112112 Zgrada Institut za Fiziologiju	Ne	319.305,22	17.088.324,59
		Titular vlasništva: državno vlasništvo Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje	0112113 Zgrada Institut za farmakologiju	Ne	509.834,81	
				Ne	59.631,44	
		Titular vlasništva za stanove: Medicinski fakultet	0112114 Zgrada Instituta za higijenu	Ne	573.146,57	
			0112115 Cisterna lož ulje	Ne	8.840,26	
			0112120 Stanovi 0112900 Ostali objekti			
16	Muzička akademija	*				
		<i>upisana 2 objekta</i>				
17	Pedagoški fakultet	Nosilac posjedovnog prava: Pedagoški fakultet	Obala Kulina bana 11	Ne	1.479.170,00	2.296.855,17
		Titular vlasništva: državno vlasništvo Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje	Zgrada Skenderija 72	Ne	817.685,17	
		<i>upisano 8 objekata</i>				
18	Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	Nosilac posjedovnog prava: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	011111 zemljište na Butmiru	Da	1.437.261,75	3.417.928,36
		Titular vlasništva: državno vlasništvo Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje	011211 Građevinski objekat sa hangarima na Butmiru	Ne	1.421.618,21	
			0112111 Zgrada-Laboratorija za genetiku	Da	461.821,50	
				Ne	78.000,00	
			011213 Stambena zgrada-Butmir	Ne	5.000,00	
			011219 Objekti za privremeni smještaj-kontejneri	Ne	14.226,90	
			011291 Ograda			
19	Pravni fakultet	**				
		<i>upisana 2 objekta</i>				
20	Prirodno-matematički fakultet	Nosilac posjedovnog prava: Prirodno-matematički fakultet	011213 Nova zgrada	Ne	5.170.650,93	6.706.246,28
		Titular vlasništva: Prirodno-matematički fakultet Usaglašeno posjedovno i ZK stanje	011211 Stara zgrada	Ne	1.535.595,35	
		Nosilac posjedovnog prava: UNSA				
		Titular vlasništva: državno vlasništvo Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje				

21	Stomatološki fakultet sa klinikama	<p><i>upisano 1 objekt</i></p> <p>Nosilac posjedovnog prava: Stomatološki fakultet sa klinikama u Sarajevu</p> <p>Titular vlasništva: Stomatološki fakultet sa klinikama u Sarajevu</p> <p>Usaglašeno posjedovno i ZK stanje</p>	1448 Zgrada i dvorište	Ne	5.547.352,94	5.547.352,94
22	Šumarski fakultet	<p><i>upisana 3 objekta</i></p> <p>Nosilac posjedovnog prava: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet</p> <p>Titular vlasništva: državno vl.</p> <p>Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje</p>	Zgrada fakulteta-poslovni objekat, ul Zagrebačka 20	Ne	1.525.430,94	2.291.785,07
			Zemljište Čavle-Igman, Opština Hadžići	Ne	256.750,00	
			Šumarski fakultet	Ne	509.631,13	
			Šumarski fakultet	Ne	509.631,13	
23	Veterinarski fakultet	<p><i>upisane 4 nekretnine</i></p> <p>Nosilac posjedovnog prava: Veterinarski fakultet</p> <p>Titular vlasništva: državno vlasništvo</p> <p>Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje</p>	011111 Zemljište Dolac malta	Ne	45.537,73	18.020.077,13
			011210 Zgrada fakulteta	Ne	15.162.001,85	
			011610 Zemljište u pripremi Butmir	Da	1.967.500,00	
			011611 Sredstva u pripremi zgrade Butmir	Stvarno uložena sredstva, a procjena će se uraditi kada se objekat stavi u funkciju	845.037,55	
			0119002 Zgrada Studentski dom Mahmut Bušatlija, Bjelave Površina: 5.056 m2	Ne	5.000.000,00	
24	Rektorat Univerziteta u Sarajevu	<p><i>upisano 7 objekata</i></p> <p>Nosilac posjedovnog prava: Univerzitet u Sarajevu</p> <p>Titular vlasništva: državno vlasništvo</p> <p>Nije usaglašeno posjedovno i ZK stanje</p> <p>Napomena: Za zemljištem Kampus UNSA je upisan u ZK</p>	0111110 Zemljište Studentski dom, Bjelave Površina 13.690 m2 (Kuća i zgrada 5.056 m2; dvorište 13.277 m2; gradilište:	Ne	8.200.000,00	7.000.000,00
			0111110 Zemljište Studentski dom, Bjelave Površina 13.690 m2 (Kuća i zgrada 5.056 m2; dvorište 13.277 m2; gradilište:	Ne	7.000.000,00	
			0111110 Zemljište Studentski dom, Bjelave Površina 13.690 m2 (Kuća i zgrada 5.056 m2; dvorište 13.277 m2; gradilište:	Ne	7.000.000,00	

kao nosilac prava raspolaganja. Vijeće ministara BiH je 5.7.2006. godine donijelo Odluku o prenosu prava korištenja i upravljanja zgradama i zemljištem bivše kasarne "Maršal Tito" Univerzitetu u Sarajevu	205 m2; oranica 208 m2)	Ne	2.400.000,00	
	0119002 Zgrada Šumarski fakultet, Grbavička Površina:	Ne	14.000.000,00	
	0119002 Zgrade Studentski dom, Radićeva Površina: 804 m2 (Kuća i zgrada 700 m2; dvorište 104 m2)	Da	130.000.000,00	172.800.000,00
	0119002 Zgrada Pravnog fakulteta, Obala Kulina 7 Površina: 5.255 m2 (Kuća i zgrada 4.615 m2; dvorište 640 m2)	Ne	2.800.000,00	
	0111110 Zemljište Kampus, Zmaja od Bosne Površina 169.084 m2 Prema podacima iz Katastarskog plana općine Novi Grad	Ne	1.000.000,00	
	0119002 Zgrade PD Bukovik, Maršala Tita Površina: 1.134 m2 (Kuća i zgrada 771 m2; dvorište 363 m2)	Ne	2.400.000,00	
<i>Prijedlog za knjigovodstveno evidentiranje imovine, uz prethodnu procjenu vrijednosti:</i>				
	0111110 Dvorište Studentsko odmaralište Omiš Površina: 1.367 m2			
	0119002 Zgrada Studentsko odmaralište Omiš Površina: 443 m2			

25	Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju	**
26	Institut za istoriju	**
27	Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava	**
28	Institut za jezik	**
29	Orijentalni institut	**
31	Fakultet islamskih nauka	*
	Katolički bogoslovni fakultet	*
320.971.040,62		

Ukupna vrijednost

*Članica ima imovinu koja nije evidentirana u Glavnoj knjizi

**Članica nema evidentiranu imovinu

Izgradnja novih objekata i renoviranje postojećih

Akademija scenskih umjetnosti

Tokom 2015. godine napravljeni su ključni koraci na polju pravne legislative i finansiranja za nastavak izgradnje nove zgrade Akademije scenskih umjetnosti. U ovom procesu izrazito je poboljšana saradnja i koordinacija izvršavanja plana rada sa Vladom Kantona Sarajevo, tj. resornim ministarstvom i Zavodom za izgradnju Kantona Sarajevo. Kroz tu koordinaciju Skupština Kantona Sarajevo je odobrila produženje roka za legalizaciju objekta, čime su ostvareni preduslovi za konačno dobijanje – reizdavanje građevinske dozvole i nastavak radova. Zahvaljujući razumijevanju Vlade Kantona Sarajevo sačuvan je novac u visini 1,5 miliona KM rezervisan na računu kod Razvojne banke za nastavak gradnje. Izražena je spremnost da se kroz isti model finansiranja gradnja nastavi u koninuitetu do završetka objekta. Planirano je da se svi pripremni administrativno/tehnički poslovi završe do početka građevinske sezone u 2016. godini. U proteklom periodu Akademija je jačanjem svoje tehničko-tehnološke baze obezbijedila znatan dio potreba za opremanje pogona u novoj zgradi i koninuitet rada koji ne ovisi o dinamici finansiranja dodatne tehničke opreme za nastavno-umjetničke pogone u novoj zgradi (pozorišne scene, kino dvorana, pogoni za snimanje i obradu slike i zvuka i sl.).

Biblioteka Univerziteta u Sarajevu

U sklopu realizacije Projekta izgradnje i opremanja Biblioteke Univerziteta u Sarajevu, koji će biti finansiran iz sredstava granta Saudijskog fonda za razvoj Kraljevine Saudijske Arabije (17.187.500,00 EUR-a) i budžeta Kantona Sarajevo (3.162.500,00 EUR-a), tokom 2015. godine poduzete su sljedeće aktivnosti:

1. U cilju pripreme građevinskog zemljišta na kojem je predviđena izgradnja Biblioteke, izabran je projektant koji je izradio Projekat uklanjanja postojećeg objekta na lokalitetu buduće Biblioteke u Kampusu Univerziteta u Sarajevu;
2. Uz učešće predstavnika Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, proveden je postupak i izabran izvođač radova rušenja postojećeg objekta u Kampusu. U cilju realizacije navedene aktivnosti, proveden je postupak pribavljanja potrebnih saglasnosti, koje predstavljaju uslov da bi Općina Novo Sarajevo izdala dozvolu za uklanjanje navedene građevine;
3. Proveden je postupak i izabran ponuđač za izradu Geodetskog elaborata podzemnih instalacija na obuhvatu Kampusu Univerziteta u Sarajevu. Izabrani ponuđač je izvršio snimanje postojećih podzemnih instalacija i uređaja, nakon čega je koristeći i informacije vlasnika instalacija o elektroenergetskim i telekomunikacionim vodovima, kao i toplovodnoj, vodovodnoj i kanalizacionoj mreži, izradio Geodetski elaborat podzemnih instalacija na obuhvatu Kampusu Univerziteta u Sarajevu, čime su se stvorili uslovi za podnošenje zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti za izradu Glavnog projekta infrastrukture i vanjskog uređenja Kampusu Univerziteta u Sarajevu – Kvadrant-C-1 Marijin Dvor.

Nadzor nad realizacijom ugovora vršio je Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, koji je potvrdio da će dostavljeni podaci iz elaborata geodetskog snimanja za toplovod, kanalizaciju, vodovod i elektroinstalacije, kojima su evidentirane postojeće instalacije, odnosno komunalni uređaji na lokalitetu Kampusu biti provedeni u Sektoru za katastar komunalnih uređaja Zavoda za izgradnju kantona Sarajevo.

Konačan rezultat navedene aktivnosti je uspostavljanje katastra podzemnih instalacija i uređaja u krugu Kampusu i izdavanje Digitalnog plana katastra komunalnih uređaja kompletnog obuhvata Kampusu Univerziteta u Sarajevu od strane Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo;

4. Proveden je postupak i izabran ponuđač za izradu Elaborata o inženjersko-geološkim i geomehaničkim karakteristikama tla i izradu Glavnog projekta osiguranja građevinske jame u Kampusu Univerziteta u Sarajevu. Nadzor nad realizacijom ugovora vršio je Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo.

Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo je podnesen zahtjev za izdavanje odobrenja za izvođenje geoloških istražnih radova u Kampusu, a od strane Općine Novo Sarajevo se čeka postupanje po zahtjevu za izdavanje urbanističke saglasnosti za izvođenje geoloških istražnih radova u Kampusu;

5. S ciljem dogovora o realizaciji Projekta izgradnje i opremanja Biblioteke Univerziteta u Sarajevu, u maju i decembru 2015. godine upriličene su redovne periodične posjete Univerzitetu u Sarajevu od strane predstavnika Saudijskog fonda za razvoj Kraljevine Saudijske Arabije. Na sastancima su razmatrane dostignute faze u realizaciji Projekta izgradnje i opremanja Biblioteke i utvrđena dinamika narednih aktivnosti;
6. Dana 01. 07. 2015. godine, ministar za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, direktor Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo i rektor Univerziteta u Sarajevu su potpisali Sporazum o realizaciji Projekta izgradnje i opremanja Univerzitetske biblioteke Univerziteta u Sarajevu iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo za 2015.

- godinu. Navedenim Sporazumom regulisana su prava i obaveze potpisnika Sporazuma, te način korištenja sredstava, odobrenih Budžetom Kantona Sarajevo za 2015. godinu;
7. Na zahtjev Univerziteta u Sarajevu, Ministarstvo za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša Kantona Sarajevo izdalo je urbanističku saglasnost Univerzitetu u Sarajevu za izgradnju Biblioteke Univerziteta u Sarajevu;
 8. Pripremljena je tenderska dokumentacija za izbor konsultanta/projektanta za izradu Izvedbenog projekta za izgradnju i opremanje Biblioteke Univerziteta u Sarajevu (Request for Proposal-RFP na engleskom i bosanskom jeziku). Sa predstavnicima Saudijskog fonda za razvoj Kraljevine Saudijske Arabije usaglašen je tekst Poziva za dostavljanje ponuda, na koji je donator dao pisanu zvaničnu saglasnost za njegovo objavljivanje na stranici Saudijskog Fonda, u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine i dva dnevna lista u Bosni i Hercegovini.
 9. Započete su aktivnosti na pripremanju zemljišta i uređenju infrastrukture (izmještanje postojećih instalacija sa parcele Biblioteke, te projektovanje i izgradnja priključaka i napajanje postojećih objekata nakon izmještanja postojećih trasa instalacija sa parcele Biblioteke);
 10. Započete su aktivnosti na pribavljanju ostalih saglasnosti potrebnih za izdavanje odobrenja za građenje Biblioteke, a što je uslovljeno izdanom urbanističkom saglasnosti kao i ovjera projekata (saglasnosti na lokaciju objekta izdanih od nadležnih KJKP, saglasnosti na projektnu dokumentaciju, saglasnosti na priključke instalacija, plaćanje energetske saglasnosti za angažovanu snagu elektro i gasnih instalacija, plaćanje rente).

Muzička akademija

Muzička akademija je u 2015. godini obilježila 60 godina uspješnog rada. U martu 2013. godine završen je Glavni projekat Muzičke akademije sa pripadajućom infrastrukturom Kampusa Univerziteta u Sarajevu. Izgradnja objekta Muzičke akademije je prioritetni projekt čijom realizacijom bi Muzička akademija dobila adekvatne uslove za svoje djelovanje i dalji razvoj, a ujedno bi se izvršile obaveze po osnovu restitucije povrata objekta kojeg sada Muzička akademija koristi. Taj objekt, nakon renoviranja, planirano je da koristi Katolički bogoslovni fakultet, koji je od 2013. punopravna članica Univerziteta u Sarajevu.

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Farmaceutski fakultet i Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

Nakon završenog Glavnog projekta Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta, 2013. godine je izrađena Idejna studija za Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Farmaceutski fakultet i Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju. Cilj navedene studije bio je da se u okviru zadatih gabarita objekta, poštujući osnovne postavke postojećeg projekta Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u okviru Kampusa Univerziteta u Sarajevu, preprojektuje objekat koji će zadovoljavati funkcionalne potrebe navedena tri korisnika.

Ekonomski fakultet

Izgradnja nove zgrade Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na prostoru Kampusu Univerziteta u Sarajevu prema Master planu predviđena je u prvoj fazi gradnje, čime se izlazi u susret obavezama po osnovu restitucije prema Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Protokolom o izgradnji nove zgrade Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, potpisanim u Sarajevu 9. 6. 2010. godine, Vlada Federacije BiH se obavezala da će, između ostalog, osigurati sredstva za sufinansiranje izrade projektne dokumentacije za zgradu Ekonomskog fakulteta u Kampusu Univerziteta u Sarajevu.

Institut za istoriju

Institut za istoriju mora napustiti prostor u kojem trenutno djeluje pošto prema pravosnažnoj sudskoj presudi zgrada se vraća Savezu samostalnih sindikata. Deložacija zakazana za 6. januar 2016. je odgođena do 30. juna 2016. godine. Za taj period, Vlada Kantona Sarajevo je prihvatila finansiranje obaveza koje proizilaze iz potpisanog ugovora o zakupu između Instituta i Sindikata. U cilju blagovremenog obezbjeđenja smještaja i stvaranja adekvatnih uvjeta za rad Instituta, Senat je jednoglasno prihvatio inicijativu rektora o dodjeli prostora Institutu za istoriju u Kampusu Univerziteta u Sarajevu. Vladi Kantona Sarajevo je upućen prijedlog za renoviranje odgovarajućeg objekta u Kampusu Univerziteta, do izgradnje trajne zgrade za potrebe Instituta, predviđene master planom.

Urbanistički projekt „Tehnički fakulteti Koševo“

Shodno Odluci Općinskog vijeća Općine Centar od 5. decembra 2013. godine o pristupanju izradi urbanističkog projekta "Tehnički fakulteti-Koševo", Vijeće je na 23. sjednici usvojilo Projektni program za izradu tog urbanističkog projekta. Riječ je o prostornom obuhvatu površine 6,5 hektara na Koševu gdje su locirani Arhitektonski i Građevinski fakultet i četiri naučna instituta. Na osnovu koncepta urbanističko-arhitektonskog rješenja kojeg je predložio Arhitektonski fakultet, predviđa se na tom prostoru uvođenje novih sadržaja u cilju kvalitetnijeg funkcionisanja zone i njenog definisanja u prepoznatljiv kampus tehničkih fakulteta. Tako je planirana izgradnja tri objekta unutar kompleksa fakulteta (gdje bi bili izložbeni paviljon, maketarnica, prostorije za foto klub studenata i dr.) sa podzemnom garažom, kao i izgradnja sportske dvorane. Nositelj izrade Urbanističkog projekta je Zavod za planiranje Kantona Sarajevo. U martu 2015. godine održana je tribina o urbanističkom planu. Prije početka tribine, predstavnici Građevinskog i Arhitektonskog fakulteta u Sarajevu su uputili zahtjev za odgodu ove tribine uz obrazloženje potrebe da se aktivno uključe u izradu ovog urbanističkog projekta. Po njihovom mišljenju, obuhvat plana treba da bude u skladu sa starim planskim dokumentom odnosno da obuhvata područje između ulica Patriotske lige, Halida Kajtaza, Stjepana Tomića i Gradskog groblja Lav.

Zgrada Pravnog fakulteta i Rektorata Univerziteta u Sarajevu

Čeona fasada i dio bočnih fasada, koje obuhvataju prostor koji koriste Rektorat Univerziteta u Sarajevu i Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, obnovljene su 1999. godine donacijom Evropske unije, a sve aktivnosti na obnovi implementirao je SFOR. U martu 2009. godine zemljotres je uzrokovao oštećenja na čeonoj fasadi i od tada su u toku brojne aktivnosti i pokušaji da se obezbijede sredstva za rješavanje ovog problema. Skela iznad ulaza u zgradu Pravnog fakulteta postavljena je s ciljem privremenog rješavanja problema vezanog za urušavanje fasade i dijelova statua i ukrasnih vijenaca.

Univerzitet u Sarajevu je dobio sredstva u iznosu od 25.000,00 KM iz Budžeta Federalnog ministarstva kulture i sporta, putem Turističke zajednice Kantona Sarajevo, nakon čega je provedena tenderska procedura i izabran izvođač radova za realizaciju prve faze projektnog zadatka koja predviđa demontažu i transport skulptura „Pravda, Vlast i Zakon“ i četiri skulpture „Baklji“ sa atike zgrade Palate pravde do Kampusa Univerziteta u Sarajevu, gdje su uskladištene. Nadzor nad vršenjem navedenih radova povjeren je Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo.

Druge organizacione jedinice

Za druge organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu koje nemaju riješeno pitanje trajnog smještaja, intenziviraće se konsultacije sa svim nivoima vlasti, te potencijalnim donatorima i kreditorima za rješavanje ovog urgentnog pitanja. Fakultet zdravstvenih studija iznajmljuje prostor za svoje djelovanje. Neki ranije uzorno opremljeni fakulteti koji imaju svoj prostor, poput Mašinskog fakulteta, još uvijek nisu uspjeli otkloniti štete od ratnih razaranja uprkos naporima koje ulažu.

Studentski dom Fakulteta islamskih nauka

U petak 25. 12. 2015. godine u Istanbulu direktor Vakufske direkcije Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i direktor Generalne direkcije vakufa Republike Turske potpisali su Protokol o realizaciji projekta izgradnje i opremanja studentskog doma Fakulteta islamskih nauka. Vakufska direkcija Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini je putem Generalne direkcije vakufa Republike Turske osigurala neophodna sredstva za finansiranje radova potpune izgradnje objekta studentskog doma, koji se nalazi na lokalitetu Vrbanjuša. Pojekt realizacije izgradnje studentskog doma započeo je prije osam godina i do sada je završena prva faza građevinskih radova. Njegovom izgradnjom Fakultet islamskih nauka u Sarajevu će upotpunosti realizirati svoj najvažniji infrastrukturni projekt.

Odmaralište Univerziteta u Sarajevu u Omišu, Republika Hrvatska

U toku je postupak legalizacije objekata odmarališta u Omišu, čiji je Univerzitet u Sarajevu nosilac prava upravljanja nad nekretninom upisanom u ZK uložak broj 802, k.o. Duće; zahtjev za legalizaciju je podnesen 21. 06. 2013. godine; istog dana podnesen je i zahtjev za izdavanje rješenja o izvedenom stanju; prema usmenoj informaciji opunomoćenog advokata, očekuje se da upravni postupak po zahtjevu za legalizaciju bude uskoro gotov. Postupajući po Zaključku

Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje Ispostava Omiš, klasa: UP7I361-02/13-05/2425; urbroj: 2181/1-11-02/10-15-0002 od 16. 07. i 26. 08. 2015. godine, a kojim je zatražena upotpuna zahtjeva za izdavanje rješenja o izvedenom stanju, Univerzitet je putem svog opunomoćenog advokata u Republici Hrvatskoj 18. 11. 2015. godine dostavio geodetski snimak izvedenog stanja nezakonito izgrađene zgrade, arhitektonski snimak izvedenog stanja nezakonito izgrađene zgrade, dokaz o ispunjenom bitnom zahtjevu mehaničke otpornosti i stabilnosti, izjave ovlaštenog arhitekta, ovlaštenog inženjera građevinarstva, elektrotehnike i strojarstva, čime je zahtjev upotpunjen. Do 15. 04. 2016. godine Univerzitet u Sarajevu će izvršiti poslove uređenja površine uz objekte Odmarališta, a sredstva za ovu namjenu i provođenje procedure su utvrđena kroz Finansijski plan i Plan nabavki za 2016. godinu. Univerzitet u Sarajevu je u postupku legalizacije dobio i potvrdu o osobnom identifikacijskom broju Univerziteta u Republici Hrvatskoj. Potvrda je izdata 28. 10. 2015. godine.

III-11 Unapređenje akademske mreže i informacionog sistema

Univerzitetski tele-informatički centar UTIC je i u 2015. godini nastavio realizaciju osnovnih djelatnosti propisanim Statutom Univerziteta u Sarajevu, kao i realizaciju projekata od značaja za Univerzitet, Kanton Sarajevo i državu Bosnu i Hercegovinu u cjelini. Među najvažnijim aktivnostima su:

- Uvezivanje članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu;
- Informacioni sistem studentskih službi ISSS UNSA;
- Izdavanje i štampanje diploma i dodataka diplomu studenata svih fakulteta/akademija UNSA;
- Informatizacija svih osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo;
- Administriranje i održavanje državnog domenskog prostora .BA Bosne i Hercegovine.

U oktobru 2015. godine usvojena je Strategija razvoja akademske mreže Univerziteta u Sarajevu koja predviđa bolje komunikaciono uvezivanje unutar Univerziteta, poboljšanje postojećih i uvođenje novih usluga.

Uvezivanje članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu

Akademska računarska mreža Univerziteta u Sarajevu je kreirana sa namjerom postavljanja informaciono-komunikacione infrastrukture kojom se povezuju organizacione jedinice UNSA u jedinstvenu računarsku mrežu kojom se upravlja sa centralnog čvorišta formiranog u Univerzitetskom tele-informatičkom centru UTIC. Na serverima lociranim u UTIC-u uspostavljene su mrežne usluge koje koriste studenti i akademsko osoblje svih fakulteta i akademija.

Trenutno su 11 fakulteta i 4 centra Univerziteta (navedene u tabeli br. 1), te Studentski parlament direktno povezani sa UTIC-om putem optičkih i bakarnih veza i preko UTIC-a sa Internetom.

Red. br.	Naziv fakulteta/akademije/institucije
1.	Arhitektonski fakultet
2.	Ekonomski fakultet
3.	Elektrotehnički fakultet
4.	Fakultet kriminalističkih nauka
5.	Fakultet političkih nauka
6.	Filozofski fakultet
7.	Građevinski fakultet
8.	Mašinski fakultet

9.	Pedagoški fakultet
10.	Pravni fakultet
11.	Prirodno-matematički fakultet
12.	Centar za interdisciplinarnu studiju
13.	Centar za ljudska prava
14.	Centar za izgradnju i održavanje Kampusa
15.	Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu SPUS

Tabela 1. Fakulteti i centri direktno povezani sa UTIC-om

U okviru uvezivanja članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu fakulteti/akademije su dobili virtuelni prostor na UTIC-ovim web serverima sa odgovarajućim hosting paketom - web stranice fakulteta i e-mail serverom. Trenutno 14 organizacionih i podorganizacionih jedinica Univerziteta (navedene u tabeli br. 2) koristi ovu uslugu.

Red. br.	Naziv fakulteta/akademije/institucije	Web fakulteta/akademije/institucije
1.	Akademija scenskih umjetnosti	asu.unsa.ba
2.	Arhitektonski fakultet	af.unsa.ba
3.	Centar za interdisciplinarnu studiju	cips.unsa.ba
4.	Centar za ljudska prava	hrc.unsa.ba; hrc.ba
5.	Ekonomski fakultet	efsa.unsa.ba
6.	Fakultet političkih nauka	fjn.unsa.ba
7.	Fakultet za sport i tjelesni odgoj	fasto.unsa.ba
8.	Farmaceutski fakultet	ffsa.unsa.ba i ffsa.unsa.ba
9.	Građevinski fakultet	gf.unsa.ba
10.	Mašinski fakultet	mf.unsa.ba
11.	Pedagoški fakultet	pf.unsa.ba
12.	Prirodno-matematički fakultet	pmf.unsa.ba
13.	Stomatološki fakultet sa klinikama	sf.unsa.ba
14.	Rektorat Univerziteta u Sarajevu	unsa.ba

Tabela 2. Fakulteti/akademije/centri koji koriste UTIC uslugu web i mail hosting

U narednoj godini planira se direktno uvezivanje preostalih članica Univerziteta sa UTIC-ovim vezama visoke propusnosti. Ovim bi se podigao kvalitet usluga koje se pružaju, te uštedila sredstva koje članice pojedinačno plaćaju za konekcije i pristup Internetu.

Informacioni sistem studentskih službi ISSS

ISSS predstavlja web bazirani informacioni sistem koji arhivira sve podatke o profesorima, studentima, ispitnim rokovima, ostvarenim rezultatima na ispitima i mnogo drugog. ISSS je implementiran i koristi se aktivno na svim fakultetima/akademijama Univerziteta i pridruženim članicama. Osnovna funkcija sistema je informatizacija i automatizacija osnovnih procesa fakulteta i akademija koji se tiču nastave, ispita, ocjenjivanja, evidencije, izdavanja uvjerenja itd., te obezbjeđenje provođenja Bolonjskog načina i principa studiranja.

Iz postojeće baze podataka sistema ISSS obavlja se i štampanja zvaničnih dokumenata UNSA – diploma i dodataka diplomu svih studenata.

2.2.1. Analiza stanja softvera

Nakon promjene rukovodstva UTIC-a, istekom mandata prethodnog direktora 30.06.2015., izvršen je uvid u stanje ISSS. Tim uvidom ustanovljeno je slijedeće:

1. Na web serveru *iss.ba* nalaze se tri web aplikacije, označene imenima "3.0", "4.0" i "4.1". Ove aplikacije se međusobno isprepliću, razmjenjuju podatke i korisničke sesije. Dok koristi ISSS, korisnik se neprekidno prebacuje između ove tri aplikacije. Ove aplikacije zajednički koriste 7 različitih baza podataka koje su fizički smještene na 2 različita servera baze podataka.
2. Pronađen je "stari ISSS server" koji navodno nije značajnije mijenjan iz perioda kada je ISSS održavala firma Orka. Stanje na ovom serveru se drastično razlikuje, između ostalog ne postoje navedene tri aplikacije, te se može reći da u pitanju više nije ista aplikacija. Odnosno, aplikacija ISSS je modificirana u tolikoj mjeri da se više ne može govoriti o istoj aplikaciji, ne može se izvršiti vraćanje na staru verziju bez značajnijih modifikacija i sigurno gubitka određenog dijela podataka. Za migraciju na staru verziju bi bilo potrebno ponovo angažovati Orka ili neku drugu firmu.
3. Nigdje na serverima niti računarima u UTIC-u se ne nalazi izvorni kod ISSS-a niti jedna od verzija. Povrh toga, konstatovano je da je korišten nepoznat komercijalni softver sa ciljem onemogućavanja reverznog inženjeringa izvršnog koda ("*obfusikator IL koda*"). Uvidom u bazu podataka konstatovano je da su sve procedure i funkcije zaključane serverskim ključem koji nije predat, te je nemoguće sagledati niti kod ovih procedura i funkcija.
4. Neke funkcionalnosti ISSS-a koje su ranije bile dostupne prestale su biti dostupne, odnosno te funkcionalnosti su uklonjene u periodu 26.06.2015. - 30.6.2015. godine. U pitanju su:
 - aplikacija za štampanje diplome i dodatka diplomu,
 - izvještaji o diplomu i dodatku diplomu (koji su ranije bili dostupni kroz ISSS uposlenicima službi članica Univerziteta),
 - "UNSA admin" aplikacija kroz koju se moglo vršiti ažuriranje zvanja i titula nastavnog kadra, kreiranje fakulteta, dodjela privilegija uposlenicima studentskih službi,
 - web servisi pomoću kojih su uposlenici Ekonomskog fakulteta Sarajevo razmjenjivali podatke vezane za prijemni ispit između ISSS-a i aplikacije koja se koristi na Ekonomskom fakultetu.

Pored toga sa servera UTIC-a "nestale" su i neke druge aplikacije uključujući e-Biblioteku, te svi izvještaji u sklopu EMIS Web aplikacije.

5. Na istom serveru (*iss.ba*) pronađene su slijedeće web aplikacije: sistem za upravljanje ljudskim resursima (*hr.unsa.ba*), forum (*forum.iss.ba*), aplikacija za podršku korisnicima (*podrska.utic.ba*) i EMIS Matura (*matura.ba*). Ove aplikacije koriste istu bazu podataka kao ISSS sa istim kredencijalima (pravima pristupa), tako da bilo kakav

sigurnosni propust u ovim aplikacijama automatski ugrožava integritet ISSS-a i podataka o studiju unesenih u ISSS.

6. Aplikacije: HR UNSA, EMIS Matura i ISSS "4.0" su nastale modificiranjem *opensource* aplikacije BlogEngine. Korištena je starija verzija BlogEngine koja posjeduje određene sigurnosne propuste. Ažuriranje na novu verziju nije moguće iz razloga što je izvorni kod BlogEngine modificiran. Samim time, sve tri web aplikacije su ranjive na sigurnosne propuste "*SQL Injection*" što nije moguće popraviti jer nije dostupan izvorni kod načinjenih modifikacija.
7. Aplikacije za podršku i forum također koriste *opensource* aplikacije sa poznatim sigurnosnim propustima, što zbog korištenja istih kredencijala za pristup bazi kao za ISSS ugrožava integritet ISSS-a.

2.2.2. Poduzete mjere

U periodu juli-septembar 2015. godine urađeno je sljedeće:

- načinjena je testna instalacija ISSS-a sa ciljem upoznavanja sa sistemom i isprobavanja različitih modifikacija,
- razvijena je nova aplikacija za štampanje diplome i dodatka diplomu te je odštampan određeni broj korekcija, prijevremenih diploma i duplikata,
- s tim u vezi profesionalni status, ishodi i ciljevi učenja su odvojeni od odsjeka i vezani za studij, te je razvijena nova aplikacija koja omogućava ažuriranje ovih podataka,
- razvijena je nova aplikacija za ažuriranje zvanja i titula nastavnog kadra,
- aplikacije: podrška, forum i HR UNSA su ugašene i uklonjene sa ISSS servera kako se ne bi ugrožavao integritet ISSSa,
- djelomično je zabranjen pristup BlogEngine aplikaciji u sklopu isss.ba domene,
- napravljeno je više korekcija na podacima kako bi se otkočili određeni procesi, određenom broju uposlenika službi članica je resetovana lozinka ili je kreiran novi pristup.

Izdavanje i štampanje diploma i dodatka diplomu u akademskoj 2014/15 godini

Sa novom aplikacijom za štampanje diplome i dodatka diplomu Univerzitetski tele-informatički centar UTIC je kao i svake prethodne godine i u 2015. godini obavio s uspjehom sve tehničke i administrativne aktivnosti potrebne za izdavanje i štampanje diploma i dodatka diplomu diplomanata, magistranata i doktora Univerziteta u Sarajevu. Navedene aktivnosti su u potpunosti poštovale odredbe Poslovnika o štampanju diploma i dodatka diplomu na Univerzitetu u Sarajevu.

Za potrebe elektronskog izdavanja i štampanja korištena je nova verzija aplikativnog rješenja ISSS Diplome. Novo rješenje između ostalog omogućava uključenje ishoda učenja fakulteta/akademija na dodacima diplomu, kao i novi tekst dodatka diplomu kojeg je Centar službeno zaprimio od strane Rektorata UNSA.

U tabeli ispod navedeni su podaci o broju studenata za koje su odštampane diplome i dodaci diplomi za promociju 7.11.2015. godine na osnovu spiskova fakulteta. U drugoj tabeli navedeni su podaci o broju studenata razvrstani po ciklusima.

Red.br.	Fakultet/akademija	Broj studenata
1.	Akademija likovnih umjetnosti	63
2.	Akademija scenskih umjetnosti	8
3.	Arhitektonski fakultet	162
4.	Centar za interdisciplinarnе studije	31
5.	Ekonomski fakultet	696
6.	Elektrotehnički fakultet	305
7.	Fakultet političkih nauka	648
8.	Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	128
9.	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	215
10.	Fakultet za saobraćaj i komunikacije	217
11.	Fakultet za upravu	76
12.	Fakultet zdravstvenih studija	264
13.	Farmaceutski fakultet	74
14.	Filozofski fakultet	497
15.	Građevinski fakultet	159
16.	Mašinski fakultet	223
17.	Medicinski fakultet	78
18.	Muzička akademija	68
19.	Pedagoški fakultet	161
20.	Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	171
21.	Pravni fakultet	445
22.	Prirodno-matematički fakultet	346
23.	Stomatološki fakultet sa klinikama	37
24.	Šumarski fakultet	95
	UKUPNO	5167

Tabela 3. Broj studenata za koje su odštampane diplome i dodaci diplomi po fakultetima

I ciklus studija	3157
II ciklus studija	1961
III ciklus studija	18
Postdiplomski	31
UKUPNO	5167

Tabela 4. Broj studenata za koje su odštampane diplome i dodaci diplomi po ciklusima studija

Informacioni sistem za podršku upravljanju ljudskim resursima HR UNSA

Informacioni sistem za podršku upravljanju ljudskim resursima HR UNSA je korišten tokom prve polovine 2015. godine. Pristup ovoj aplikaciji je isključen u septembru kada se ustanovilo da ima sigurnosne propuste koji mogu omogućiti neovlaštenu izmjenu podataka u ISSS. Privremeno je bilo moguće koristiti aplikaciju samo iz prostorija UTIC-a. Nakon toga aplikacija je postala neupotrebljiva. Ispravke iste se nisu mogle raditi jer UTIC-u nije dostupan izvorni kod.

Od septembra je krenuo razvoj nove HR aplikacije koja će biti uklopljena sa ISSS-om. Početni razvoj finansiran je kroz BIHTEK projekat vezan za *benchmarking* i radila ga je firma PING d.o.o. pod nadzorom UTIC-a. Stvorene su pretpostavke za dalji razvoj aplikacije koji se planira u 2016. godini

Unaprijeđenje informacionog sistema osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo EMIS (*Education Management Information System*)

EMIS (engl. *Education Management Information System*) je akronim za informacioni sistem namijenjen prikupljanju i upravljanju podacima u osnovnim i srednjim školama. Implementacija sistema EMIS je pokrenuta kroz projekt Svjetske banke tokom 2004. godine, kao dio ukupne reforme sistema obrazovanja u BiH. Osnovni cilj projekta je bio da se poboljša sistem informisanja i planiranja, a time i efikasnijeg i efektivnijeg upravljanja obrazovnim resursima. Za projekt je planirano da omogući prikazivanje statističkih podataka u procesu obrazovanja na nivou osnovnih i srednjih škola, te da posluži kao pomoć u planiranju na nivou ministarstava i na nivou škola. Također, sistem treba doprinijeti poboljšanju upravljačkih kapaciteta, nabavci opreme, monitoringu, obuci i drugim aktivnostima vezanim za proces obrazovanja. EMIS treba da posluži kao alat u savladavanju barijere ograničenih kapaciteta za prikupljanje podataka o obrazovanju, za upoređivanje i analize na konzistentan i koherentan način u BiH, što predstavlja problem u analizi i širenju osnovnih informacija o uspješnosti učenika i škola.

Tokom vremena informacioni sistem EMIS se nadograđivao i poboljšavao, tako da se trenutno sastoji iz četiri glavne komponente:

1. Informacioni sistem EMIS - aplikacija i baze podataka (školska i ministarska),
2. Programsko rješenje EMIS Print,
3. Informacioni sistem EMIS Web i
4. Informacioni sistem EMIS Matura.

U proteklom periodu, aktivnosti u okviru realizacije projekta "Unapređenje informacionog sistema osnovnih i srednjih škola KS" bile su usmjerene na unapređenje informacionih sistema EMIS Web i aplikacionog programa EMIS Print. Realizirane su aktivnosti unapređenja relacije baze podataka, unapređenje informacionih sistema, unapređenje procesa pretraživanja. Izvršen je redizajn web portala www.emis.edu.ba. Putem pristupnih podataka moguć je pristup proširenim statističkim izvještajima od strane Ministarstva, osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo. Aktivnosti su bile usmjerene i na nove obrazce svjedodžbi - hologramska zaštitna nit.

Univerzitetski tele-informatički centar UTIC je u predviđenom vremenom roku izvršio veći dio aktivnosti u cilju realizacije datog projekta i u ovom izvještaju se daje pregled svih aktivnosti na organizaciji, prezentaciji i implementaciji rješenja u proteklom periodu.

U školskoj 2014/2015. godini putem informacionog sistema EMIS Print u Kantonu Sarajevo izdato je okvirno 23.000 dokumenata učenicima osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo.

Zadnja verzija programa EMIS Print 7.1 omogućava elektronsko izdavanje i štampanje sljedećih dokumenata:

- Svjedodžba o završenoj osnovnoj školi;
- Uvjerenje o postignutom uspjehu u VI, VII i VIII razredu osnovne škole;
- Uvjerenje o postignutom uspjehu u V, VI i VII razredu osnovne škole;
- Uvjerenje o završenom razredu osnovne škole;
- Svjedodžba o završenoj osnovnoj muzičkoj školi;
- Uvjerenje o završenom razredu osnovne muzičke škole;
- Spisak izdatih uvjerenja o uspjehu u VI, VII i VIII razredu osnovne škole;
- Spisak izdatih uvjerenja o uspjehu u V, VI i VII razredu osnovne škole;
- Spisak izdatih svjedodžbi o završenoj osnovnoj školi;
- Svjedodžba o završenom razredu srednje škole;
- Svjedodžba o završenom razredu srednje škole za vanredne kandidate;
- Svjedodžba o završenom razredu gimnazije;
- Učenička knjižica – naslovna stranica;
- Učenička knjižica - evidencija uspjeha za prvi, drugi i treći razred osnovne škole;
- Uvjerenje o redovnom pohađanju.

Nakon promjene rukovodstva UTIC-a, izvršen je uvid u stanje Informacionog sistema osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo EMIS i ustanovljeno je da se putem sistema ne može pristupiti statističkim izvještajima. Međutim, od 23.11.2015. godine Univerzitetski tele-informatički centar UTIC omogućio je Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo nesmetan pristup svim traženim statističkim izvještajima putem sistema EMIS Web.

2.5. Informacioni sistem EMIS/e-matura

Informacioni sistem EMIS Matura predstavlja temeljnu informatičku osnovu za uspostavljanje sistema provođenja eksterne mature svih učenika završnog razreda osnovnih škola Kantona Sarajevo. Sistem EMIS Matura je implementiran na osnovu definisanih rješenja koje kreira Kantonalna komisija za informatičku podršku, a odobrava i provodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo u saradnji sa Univerzitetskim tele-informatičkim centrom UTIC.

Informacioni sistem EMIS/e-matura planira, izgrađuje, implementira, unapređuje, nadograđuje i održava Univerzitetski tele-informatički centar UTIC, koji također obezbjeđuje tehničku podršku i help desk korisnicima, a sve u skladu sa zahtjevima Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Univerziteti tele-informatički centar UTIC je u predviđenom vremenom roku izvršio sve aktivnosti u cilju realizacije datog projekta i u ovom izvještaju se daje pregled aktivnosti na organizaciji, prezentaciji i implementaciji rješenja u proteklom periodu, kao i toka provođenja eksterne mature u školskoj 2014./2015 godini.

U eksternoj maturi provedenoj školske 2014./2015 godine je učestvovalo 4.269 učenika devetih razreda 65 osnovnih škola iz KS. Urađeno je ukupno 21.322 ispita iz svih predmeta, a prosječan ukupan broj postignutih bodova iz svih predmeta je iznosio 36,80 (od maksimalno mogućih 50).

Za potrebe projekta izvršeno je projektovanje i programiranje pojedinih modula informacionog sistema EMIS/e-matura. Projektom je obuhvaćeno:

1. Lista učenika prijavljenih za predmet: Bosanski, hrvatski, srpski jezik
2. Lista učenika prijavljenih za predmet: Matematika
3. Lista učenika prijavljenih za grupu predmeta: Strani jezici
4. Lista učenika prijavljenih za grupu predmeta: Historija, Geografija, Informatika
5. Lista učenika prijavljenih za grupu predmeta: Fizika, Hemija, Biologija
6. Lista nastavnika predloženih u školske komisije
7. Statistički pokazatelji eksterne mature - sumarno (sve škole)
8. Statistički pokazatelji eksterne mature - po pojedinim školama
9. Statistički pokazatelji eksterne mature - tabelarni prikaz
10. Statistički pokazatelji eksterne mature - tabelarni prikaz po predmetima i školama
11. Ukupan broj prijave - tabelarni prikaz po predmetima i školama

U skladu sa zahtjevima Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo izvršene su izmjene postojećih i kreiranje novih obrazaca za proces provođenja eksterne mature u osnovnim školama Kantona Sarajevo. U tom smislu izvršena je priprema dizajna, kreirano rješenje i štampanje obrazaca za učenike završnih razreda osnovnih škola koji polažu eksternu maturu.

Navedeno je urađeno za sljedeće:

- EM1 – Prijavu za polaganje mature;
- EM2 – Identifikacioni obrazac;
- EM3 – Uvjerenje o rezultatima postignutim na eksternoj maturi;
- EM4 – Spisak učenika koji polažu ispite eksterne mature;
- EM5 – Zapisnik o preuzimanju/distribuciji/vraćanju ispitnih testova putem sistema EMIS/e Matura;
- EM6 – Spisak učenika koji su preuzeli obrazac EM3;
- EM7 – Zapisnik o polaganju eksterne mature;
- EM8 – Zapisnik o predaji/vraćanju ispitnih testova članovima komisije za bodovanje/vrednovanje;
- EM9 – Lista rezultata ispita eksterne mature po šiframa učenika;
- EM10 – Lista rezultata ispita eksterne mature sa imenima učenika;

- EM11 – Prigovor na broj bodova na ispitima eksterne mature;
- EM12 – Odgovor na podneseni prigovor na broj bodova na ispitima eksterne mature.

Nakon promjene rukovodstva UTIC-a, izvršen je uvid u stanje Informacionog sistema EMIS Matura i ustanovljeno je da se putem sistema ne može pristupiti statističkim izvještajima. Međutim, od 30.11.2015. godine Univerzitetski tele-informatički centar UTIC omogućio je Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo nesmetan pristup svim traženim statističkim izvještajima iz prethodnih godina kada se polagala eksterna matura putem sistema EMIS/e-matura.

Administracija .ba domena

Kao ovlašteni administrator državnog domena .ba UTIC je obavezan na profesionalan način voditi tu uslugu, uključujući uspostavu računarsko-komunikacione infrastrukture, napredna tehnička rješenja, izgradnju odgovarajućih informacionih rješenja, uspostavu jedinstvenog DNS servisa, tehničku i administrativnu podršku na nivou Bosne i Hercegovine. To podrazumijeva, pored tehničke osposobljenosti, i upravljanje procesom registracije i dodjele naziva domena na nediskriminirajući način bez obzira na rasnu, vjersku, spolnu, nacionalnu, ili bilo koju drugu pripadnost korisnika naziva .ba domena. Također se strogo vodi računa i o dignitetu .ba domena (zaštita autorskih prava, sprečavanje upotrebe uvredljivih termina...), odnosno obezbjeđuje se zaštita i integritet virtualnog identiteta države Bosne i Hercegovine.

Svakodnevne aktivnosti na administraciji .ba domena, između ostalog, odnose se na sljedeće:

- Administracija domene (kreiranje, brisanje, izmjene DNS);
- Osnovno održavanje hardvera i infrastukture;
- Održavanje, nadogradnja i rekonfiguracija DNS servisa po potrebi;
- Nadzor aktivnosti na DNS serveru;
- Planiranje, razvoj i zaštita DNS sistema;
- Redovno pravljenje kopija podataka (*backup*) koji se odnose na funkcionisanje .ba domena;
- Predlaganje izmjena postojećeg Pravilnika u skladu sa potrebama i preporukama;
- Osiguravanje postupka registracije naziva domena u skladu sa Pravilnikom;
- Provjera i vršenje promjena za registrovane nazive domena (promjena korisnika, promjena naziva domena, promjena /ažuriranje ostalih podataka za domenu);
- Predlaganje i izmjena postojećeg cjenovnika koji se odnosi na naziv .ba domena;
- Ažuriranje javnog web servisa (www.nic.ba) koji će osigurati sve potrebne informacije koje se odnose na .ba domen;
- Sudjelovanje i praćenje aktivnosti ICANN-a;
- Analiza i praćenje novih trendova u polju administriranja ccTLD domena u okruženju i šire;
- Pružanje podrške krajnjim korisnicima i širenje svijesti zajednice o značaju .ba domena;
- Pregled izvještaja koji mjesečno dolaze od registrarima i pružanje podrške registrarima;
- Vođenje protokola ulaznih dokumenata (za domenu);
- Vođenje protokola izlaznih dokumenata (za domenu);

- Priprema redovnih mjesečnih statističkih izvještaja za nazive domena koje su registrovane preko UTIC-a te preko registrara;
- Godišnji izvještaj za registrovane/dodijeljene nazive domena;
- Izdavanje obavijesti-opomena;
- Priprema i slanje ponuda za domenu prema ugovornim organima koji su dužni sprovesti postupak skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (4 ponude);
- Arhiviranje dokumentacije za registrovane, isključene, neplaćene domene.

U tabelama ispod, prikazan je broj registrovanih naziva domena preko UTIC-a i Registrara, te ukupan broj dodijeljenih/aktiviranih naziva .ba domena po mjesecima u 2015 godini kao i broj dodjeljenih domena po mjesecima u 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 i 2015 godini.

Broj dodjeljenih naziva domena u 2015 god., preko Registrara i UTIC-a po mjesecu													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Ukupno
UTIC	141	122	138	157	111	117	122	86	119	114	160	133	1520
Registrari	141	130	128	183	105	129	109	110	124	149	132	184	1624
Ukupno:	282	252	266	340	216	246	231	196	243	263	292	317	3144

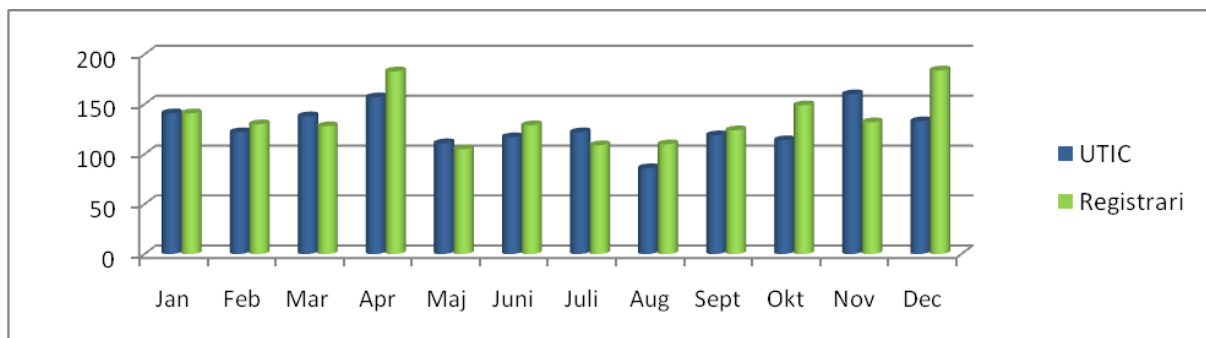
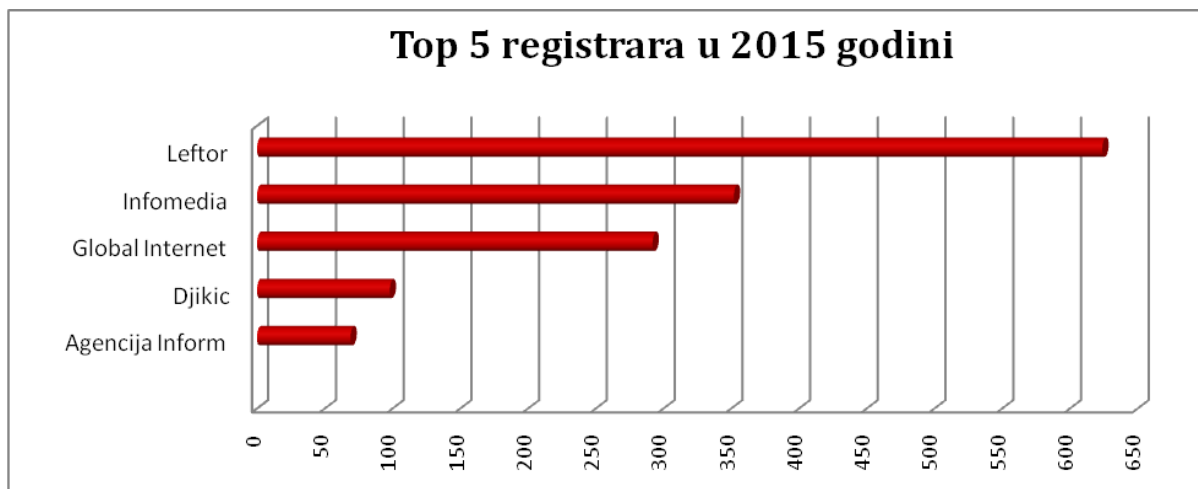

Tabela 5. Broj registrovanih naziva domena u 2015 godini

Broj dodjeljenih domena po mjesecima u 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 i 2015 godina													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Ukupno:
2010 god	210	205	269	227	222	204	186	188	246	218	266	253	2694
2011 god	225	328	313	251	215	238	162	244	226	199	217	265	2883
2012 god	203	216	291	232	254	234	233	235	197	209	238	209	2751
2013 god	231	277	270	263	255	201	234	172	167	219	218	244	2751
2014 god	233	259	272	287	221	220	218	206	284	214	225	331	2970
2015 god	282	252	266	340	216	246	231	196	243	263	292	317	3144

Tabela 6. Broj registrovanih naziva po mjesecima i godinama

Na grafikonu ispod prikazano je 5 registrara koji su imali najviše registrovanih naziva domena od 2007. godine kada je uveden sistem registracije preko registrara.

Za svaku navedenu registraciju izvršeno je potrebno administriranje, tehnička priprema i ažuriranje baze podataka DNS servera. Također, u skladu sa sa Pravilnikom o registraciji i korištenju naziva domena ispod bosanskohercegovačkog državnog Internet domena .ba i zvaničnim cjenovnikom za svaku navedenu registraciju je kreiran novi račun i isti upućen na adresu novih korisnika. Izdavanje predračuna i računa se obavlja i za sve ostale korisnike .ba domena BiH.

Trenutno, Univerzitetski tele-informatički centar UTIC administrira i održava ukupno **17.416** aktivnih/dodijeljenih naziva. Za svaku od navedenih domena, čiji je korisnik bilo fizičko bilo pravno lice, jednom godišnje se izdaju predračuni za produženje usluge u narednoj godini. Po prihvatanju predračuna od strane korisnika, istim se izdaje i prosljeđuje i odgovarajući račun. Po uplati, Centar evidentira svaku takvu transakciju kroz poseban informacijski sistem, formira zbirne liste dnevnog, sedmičnog i mjesečnih prometa i iste šalje u službu za računovodstvo i finansije na knjiženje.

U 2015. godini izdato je 14.980 računa, 13.601 predračuna za produženje korištenja naziva domena i 4.469 predračuna za novoregistrovane nazive domena, te ostale usluge.

UTIC web i mail hosting

Usluge web i mail hostinga koje Univerzitetski tele-informatički centar pruža prije svega namijenjene su institucijama Univerziteta u Sarajevu, osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo, javnim institucijama, ministarstvima i ostalim.

U okviru projekta "Informatizacija osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo" Univerzitetski tele-informatički centar je za sve škole sa područja Kantona Sarajevo obezbijedio besplatnu uslugu web i mail hostinga. Ukupno 106 osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona Sarajevo koriste navedenu uslugu.

Pored navednih korisnika, UTIC pruža uslugu web i mail hostinga za još 454 pravna i fizička lica. Ukupno UTIC pruža **uslugu hostinga za 574** korisnika.

Aktivnosti na tom dijelu usluga i servisa se odnose na svakodnevni nadzor rada web stranica, web stranica korisnika, rješavanje problema koje podnose krajnji korisnici, zaštitu i arhiviranje podataka itd. Periodično, instaliraju se nove verzije komponenti web hosting sistema uključujući SQL, MySQL, CMS sistem itd. Obzirom da sistem pruža usluge 24 h dnevno, 365 dana u godini, sistem se nadgleda u i izvan redovnog radnog vremena uključujući i državne praznike.

Edukacija i stručna izobrazba

Stručna edukacija EMIS koodinatora svih osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo je uspješno održana tokom 27. i 28. januara 2015. godine.

Stručna edukacija EMIS koodinatora osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo je važan aspekt informatizacije osnovnih i srednjih škola.

Stručna edukacija je obavljena u tri odvojene grupe:

- 27.01.2015 godine - I grupa – osnovne škole sa područja općina Hadžići, Ilidža, Novo Sarajevo, Trnovo i Ilijaš;
- 27.01.2015 godine - II grupa – osnovne škole sa područja općina Centar, Novi Grad, Stari Grad i Vogošća;
- 28.01.2015 godine - III grupa – srednje škole sa područja Kantona Sarajevo.

Na edukaciju su se odazvale sve škole - 67 osnovnih i 40 srednjih škola.

Pridružene članice

Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine

Tokom 2015. godine Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine je od 1. 01. 2015. do 15. 09. 2015. godine bio zatvoren za javnost zbog neriješenog pravnog statusa i s tim u vezi redovnog i dostatnog finansiranja. Kako je u međuvremenu došlo do obezbjeđenja finansijskih sredstava Muzej je ponovo otvoren za javnost. U toku 2015. godine Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine je otvorio jednu stalnu naučnu i muzejsku izložbu egzotičnih životinja koje žive van prostora Evrope. Isto tako Muzej je realizirao više izdavačkih projekata sam ili u suizdavaštvu sa drugim naučnim institucijama. Tako je publicirana knjiga „Glina kao mineralna sirovina“ naučna studija iz oblasti geologije i mineralogije, autorice dr. sci. Amre Hamzabegović – naučne saradnice Zemaljskog muzeja BiH. Kao suizdavač, Zemaljski muzej BiH je publicirao u saradnji sa Univerzitetom u Sarajevu naučnu monografiju „Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine“ autora prof. dr. Adnana Busuladžića, kao suizdavač sa Slavističkim komitetom pri Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu je publicirana i knjiga „Bošnjačka usmena lirika – kulturnohistorijski okviri geneze i poetička obilježja“ autorice dr. sci. Nirhe Efendić istraživača saradnika Zemaljskog muzeja BiH. Publiciran je i novi broj Glasnika Zemaljskog muzeja BiH, sveska prirodnih nauka. Riječ je o najstarijoj naučnoj periodici u Bosni i Hercegovini. Napominjemo da je institucija u periodu od otvaranja 15. 09 do 31. 12. 2015. godine stvarala materijalne i infrastrukturne pretpostavke za nesmetan naučni rad.

Gazi Husrev-begova biblioteka

U toku 2015. godine intenziviran je rad na pripremi “Leksikona bošnjačke uleme“. Također, rad na pripremanju za referat pod nazivom “Sarajevo sa širom okolinom u neobjavljenim sudskim dokumentima na razmeđu 17. i 18. stoljeća” polučio je identifikacijom arhivske građe (prekucano, prevedeno i obrađeno 75 dokumenata). Kataloški obrađen, za štampu priređen i objavljen Katalog rukopisa Kantonalnog arhiva Travnik, u kome se nalazi 121 kodeks sa 224 djela. Primljena i obrađena privatna zbirka knjiga rahmetli dr. Ahmeda Smajlovića od oko 6000 bibliotečkih jedinca. Urađena je nova i moderna web stranica www.ghb.ba.

Organizirana su 54 kulturno-edukativna događaja u salama Biblioteke. Postavljeno je 7 izložbi u izložbenim salonima Biblioteke. Uglavnom su to bile izložbe eksponata iz vlastitih fondova.

Pored velikog broja individualnih posjeta, Gazi Husrev-begovu biblioteku i njen muzej su posjetile 52 škole sa oko 1500 učenika, desetine stranih visokih delegacija iz: Njemačke, Irana, Kine, Mađarske, Slovenije, Italije, Saudijske Arabije, Turske.

U periodu od 01.01.2015. do 31.12.2015. konzervirano i resturirano je ukupno 53 predmeta, 39 osmanskih dokumenata (rukopisa), dva rukopisa (knjige), dvije geografske karte, jedna levha (rukopis), dvije stampane knjige, pet časopisa i očišćeno je 5510 knjiga, časopisa, dokumenata

i ostale građe iz biblioteke dr. Ahmed Smajlović, zatim iz Zbirke muzeja urađena je konzervacija i restauracija akvarela Petra Šaina, kao i dodatnih 686 drugih stranica.

Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine

Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine (NUBBIH) spada u red onih biblioteka koje imaju dvojni funkciju - nacionalne (državne) i univerzitetske (centralne naučne biblioteke). Ova funkcija centralne naučne biblioteke potvrđena je Zakonom o bibliotekama iz 1972. godine i od tada NUBBIH neprekidno obavlja ovu djelatnost.

Danas Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH naučno- nastavnom osoblju i studentima Univerziteta u Sarajevu stavlja na raspolaganje 3 čitaonice (300 čitalačkih mjesta).

U 2015. godini u čitaonicama je registrovano 2.435 posjete, a učlanjenih studenata je 2. 225. Čitaonice su opremljene sa Wi-Fi konekcijom, korisnicima su na raspolaganju tri lisna kataloga (abecedni, stručni i predmetni) kao i online katalog COBISS BiH u kojem se nalazi 420.860 jedinica .U prošloj godini studenti su u čitaonicama NUB koristili 414 naslova udžbenika, 135 naslova serijskih publikacija, 255 naslova referencne literature i 1629 nalova ostalih monografskih publikacija. U sklopu Odjeljenja za usluživanje korisnika djeluje i Referalni centar, kao i centar za Međubibliotečku pozajmicu. U protekloj godini za naučne radnike u Referalnom centru urađeno je 550 tematskih pretraživanja, a u Međubibliotečkoj pozajmici relizovano je 375 zahtjeva. Na Odjeljenju za informacije, u periodu juni-oktobar 2015. godine bilo je omogućeno besplatno pretraživanje baza podataka Science Direct i Scopus.

U 2015. godini bibliotekari članica COBISS BiH sistema dopunili su katalog sa novih 14 702 jedinica. Takođe VIBBIH Centar je u protekloj godini organizirao obuku za bibliotekare Univerziteta za novu platformu COBISS3/Fond i COBISS3/Katalogizacija, koja će se implementirati u prvoj polovini 2016. godine. VIBBiH je ostvario dobru suradnju sa svim članicama COBISS mreže. Svi zahtjevi su blagovremeno izvršavani.

Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH popunila je svoje fondove sa 6.641 monografskom publikacijom (1150 novih naslova Bosniacae), sa Univeziteta u svoje fondove uključeno je 647 naslova magistarskih i doktorskih disertacija, te danas fond raspolaže sa 8.306 magistarskih i doktorskih disertacija odbranjenih na Univerzitetu u Sarajevu. U sklopu NUBBIH djeluju Agencije za ISSN, ISBN, ISMN koje su namijenjene korisnicima.

Agencija za ISSN pruža usluge registracije stručnih i naučnih časopisa, a preko ISSN IC Portala pruža informacije o svim relevantnim časopisima u svijetu. Takođe u Agenciji se rade i zapisi za ROAD bazu. U 2015. godini ISSN Agencija BiH je pripremila i poslala u bazu ROAD - Directory of Open Access scholarly Resources (Direktorij naučnih serijskih publikacija otvorenog pristupa) 86 zapisa. ROAD predstavlja projekt Međunarodnog ISSN Centra (ISSN International Centre), razvijenog uz podršku UNESCO-vog Sektora za komunikacije i informacije. Glavna uloga ove baze podataka je besplatan pristup dijelu bibliografskih zapisa

ISSN Registra u koje se ubrajaju naučni časopisi, zbornici radova i zbornici radova sa naučnih konferencija, akademski repozitoriji, kao i monografske serije.

Agencija za ISBN pruža usluge izdavačima. U ISBN sistem je 2015. godine uključen 91 izdavač (organizacija ili udruženja) i 66 autora izdavača.

U okviru Odjeljenja za bibliografiju, za nastavno-naučno osoblje sa Univerziteta na raspolaganju je E-CRIS.BH (Informacioni sistem o istraživačkoj djelatnosti u Bosni i Hercegovini). Trenutno u ovom informacionom sistemu nalaze se podaci za 78 istraživačkih organizacija i 2.550 istraživača. Ovaj sistem je usko povezan sa COBISS BIH i na taj način pruža mogućnost za izradu personalnih bibliografija naučnih radnika. Za registrirane istraživače – naučne radnike podaci se redovno ažuriraju.

Sem ove baze podataka, u NUBBIH radi se i Registar naučnog kadra i infrastrukturnih ulaganja u FBiH. Registar je podsistem krovnog sistema Registra FBiH, a Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH je u ovom slučaju operator čitavog sistema. U 2015. godini u Registar naučnih radnika prijavljeno je 66 naučnih istraživača i 3 naučne institucije. Takođe u protekloj godini 246 već registrovanih podnijeli su zahtjev za izmjenu podataka.

U Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci BiH, postoji i Odjeljenje specijalnih zbirki, čiji fondovi nose obilježje dokumenata od posebne važnosti za kulturnu prošlost bosanskohercegovačkih naroda.

U protekloj godini je ostvarena vrlo bogata saradnja i predstavljanje bosanskohercegovačkog bibliotekarstva u najvažnijim međunarodnim strukovnim organizacijama i asocijacijama: IFLA (Međunarodna federacija bibliotečkih asocijacija); CENL (Konferencija evropskih nacionalnih biblioteka); CDNL (Konferencija direktora nacionalnih biblioteka); TEL (Evropska biblioteka); WDL (Svjetska digitalna biblioteka); LIBER (Asocijacija evropskih istraživačkih biblioteka); Europeana itd. S obzirom na vrlo aktivnu saradnju u okviru Konferencije direktora nacionalnih biblioteka Jugoistopčne Europe, NUBBiH je izabrana da u 2016. godini bude domaćin te Konferencije.

NUBBiH je izvršila sve obaveze koje proizlaze iz Zakona o bibliotečkoj djelatnosti i učestvovala u realizaciji različitih projekata i uprkos teškoćama koje su je pratile u prošloj godini održala saradnju sa bibliotekama, Univerzitetom, organizacijama i asocijacijama u BiH i na međunarodnoj razini.

III-13 Centri Univerziteta

Centar za interdisciplinarne studije

Uvod

Centar za interdisciplinarne studije (CIS) je usmjeren ka interdisciplinarnom obrazovanju nove generacije stručnjaka/inja iz Bosne i Hercegovine kao i iz zemalja regije jugoistočne Evrope, kao jednom od preduslova za utemeljenje demokratije, vladavine prava i samoodrživog ekonomskog sistema. Kao takav, CIS okuplja više od stotinu uvažениh domaćih i stranih eksperata/tica iz različitih naučnih oblasti koji/e zajednički rade na projektima razvoja stabilnog demokratskog društva i zaštite ljudskih prava kao osnovnih prioriteta zemalja u tranziciji.

Ciljevi

- Razvoj domaćih potencijala i preduslova za utemeljenje demokratije i vladavine prava, kao i ubrzanje procesa evropskih integracija u Bosni i Hercegovini i regionu jugoistočne Evrope.
- Interdisciplinarno obrazovanje mlade generacije stručnjaka/inja za akademske i profesionalne pozicije, od domaće “think tank” baze, profesionalne javne administracije, do novog političkog vodstva kompatibilnog s principima demokratije, evropskim političkim i ekonomskim integracijama.
- Doprinos procesu reforme obrazovanja u Bosni i Hercegovini kroz implementaciju studija drugog i trećeg ciklusa baziranih na principima evropskog prostora visokog obrazovanja i evropskog prostora istraživanja.

Programske aktivnosti

Evropski regionalni magistarski program iz demokratije i ljudskih prava u Jugoistočnoj Evropi (ERMA)

Evropski regionalni magistarski program “Demokratija i ljudska prava u Jugoistočnoj Evropi” (ERMA) je jedinstven regionalni interdisciplinarni jednogodišnji cjelodnevni program. Osnovan je 2000. godine, kao rezultat zajedničkog napora jedanaest univerziteta i istraživačkih centara, u koordinaciji Univerziteta u Sarajevu, Centra za interdisciplinarne postdiplomske studije, u suradnji sa Univerzitetom u Bolonji i njegovim *Istituto per l’Europa Centro-Orientale e Balcanica*. Studijski program, kojeg studenti mogu pohađati jedino kao redovni cjelodnevni studij, nosi ukupno 60 ECTS. ERMA program Univerziteta u Sarajevu je dio šire mreže Global Campus koja je sastavljena od magistarskih programa iz oblasti ljudskih prava (Italija, Australia, Južna Afrika, Armenia i Argentina) . Od 2009, program se izvodi kao magistarski program II ciklusa studija u skladu sa zahtjevima sistema studiranja u okviru “Bolonjskog procesa”, a od akad. god. 2011/2012. studenti dobijaju dvojnu diploma Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Bolonji.

Univerziteti koji učestvuju u ERMA programu su: Univerzitet u Bolonji i njegov *Istituto per l'Europa Centro-Orientale e Balcanica*, Univerzitet u Sarajevu i njegov Centar za interdisciplinarnu studiju, Univerzitet u Beogradu, Univerzitet u Gracu, Londonska škola ekonomije i političkih nauka sa svojim Centrom za studij globalnog upravljanja (do kraja 2014/2015), Novi bugarski univerzitet, Peloponeski univerzitet, Univerzitet Crne Gore, Univerzitet u Prištini, Rurski univerzitet, Univerzitet Sv. Ćirila i Metodija, Higher School of Economics iz Moskve, te Sveučilište u Zagrebu. Program u 2014/2015 su ko-finansirali Evropska komisija i italijansko Ministarstvo spoljnih poslova Republike Italije. Studij u 2014-2015g. je upisalo 30 a završilo 29 studenata iz 10 zemalja, a u 2015-2016.g. upisano je 30 studenata iz 10 zemalja.

Priprema i realizacija sastanaka vijeća

Predstavnici partnerskih univerziteta su članovi NNV (Executive Board EB) i Savjeta direktora (Council of Directors CoD). Sastanak EB je održan u junu 2015 u Sarajevu, a zajednički sastanci EB i CoD su održani u. septembru 2015.g. u Italiji i oktobru 2015.g. u Sarajevu.

Realizacija nastave i pratećih aktivnosti

U prvom dijelu programa, koji je trajao od novembra 2014. do juna 2015. u Sarajevu, studenti su zajednički pratili predavanja nastavnika i tutora koji dolaze sa univerziteta - članova međunarodne mreže "Evropa i Balkan", te stručnjaka iz različitih međuvladinih i nevladinih organizacija. Jezik nastave je engleski, a pohađanje je obavezno. Ukupno je realizirano preko 400 sati nastave. U toku studija studenti su posjetili organizacije koje se bave tematikom ljudskih prava iz Mostara i Srebrenice. U skladu sa NPP i tematikom predavanja organizirane i posjete Sudu BiH, OHR, UNHCR, OSCE, Delegaciji EU i BiH itd.

Akademski program je podijeljen u pet klastera i dva izborna seminarra (uz kontinuirane časove metodologije):

Obavezni kursevi: Filozofija ljudskih prava (4ECTS); Demokratija (4ECTS); Etnicitet, nacionalizam i religija (4ECTS); Ekonomska, socijalna i kulturna prava (4ECTS); Mehanizmi zaštite ljudskih prava i njihova primjena (4ECTS).

Izborni seminari: Životne priče i dijalozi; Genocid i zločini genocida u teoriji i međunarodnom pravu.

Pored toga, studenti su polagali ispit tokom posljednje sedmice prvog dijela programa u junu 2014.g (10ECTS). Od 30 studenata upisanih u 2014/2015 svi su uspješno položili Mid-term ispit.

U drugom dijelu, koji je održan tokom ljeta, studenti su pristupili stažiranju u trajanju od sedam sedmica u odabranim međuvladinim i nevladinim organizacijama, *think tank* organizacijama ili istraživačkim institutima širom regije Jugoistočne Evrope (12ECTS). Studenti ne mogu obavljati stažiranje u zemlji iz koje dolaze. Tokom trećeg dijela Programa (45 dana), koji se odvija na jesen, studenti završavaju pisanje magistarskih teza u Italiji tokom boravka u prostorijama koje obezbjeđuje Univerzitet u Bolonji. Akademske tutorice ERMA programa su

imale zadatak koordinirati nastavne aktivnosti koje su uključivale konstantni kontakt sa koordinatoricom programa u Sarajevu, kontakt s vanjskim predavačima koji su držali predavanja u sklopu ljetne škole koja je organizirana za ERMA studente, dnevnu koordinaciju s timom sa Univerziteta u Bolonji i njihovim predstavnikom vezano za logistiku (prevoz studenata do mjesta održavanja predavanja, hrana i spavanje), te pomoć pri organizaciji mnogobrojnih vannastavnih aktivnosti, kao što su posjete muzejima te drugim mjestima koja spadaju u kulturnu i prirodnu baštinu regije Emilija-Romanja u kojoj su studenti i tutorice bili smješteni.

Učešće u istraživanju i aktivnosti/mobilnost (Global Classroom, istraživanje, Internship)

Uzimajući u obzir da je ERMA program dio Global Campus-a u periodu 11.05-15.05.2014, četvero najboljih studenata ovog studija (Kenan Bejtić, Marjan Icoski, Aleksandra Savevska, Tomas Jungwirth) su pozvani da učestvuju u aktivnosti drugog po redu Global Classroom-a zajedno za najboljim studentima ostalih programa mreže Global Campus. Studenti su pripremili i predstavili svoju analizu i kritički osvrt na temu *The impact on human rights of foreign debt and economic crisis*. Zajedno sa grupom je radila predavačica sa ERMA programa i profesorica Erasmus univerziteta iz Rotterdama prof.dr. Rachel Kurian. Grupa studenata i profesorica koji su predstavili ERMA program su dobili odlične evaluacije.

Druga zajednička aktivnost Global Campusa je bilo i istraživanje na temu *“The impact of economic crisis and foreign debt on human rights”* bazirano na diskusijama Global Classroom-a. Za ERMA program istraživanje je uradila profesorica Rachel Kurian zajedno saradnicom Ewa Charkiewicz i grupom studenata (Kenan Bejtić, Marjan Icoski, Aleksandra Savevska, Tomas Jungwirth)), a u skladu sa potpisanim ugovorom između EIUC Venecija i Univerziteta u Sarajevu. Novo istraživanje na temu je pokrenuto i za akad.god. 2015/2016 iz sredstava EIUC za Global Campus. U skladu sa programom aktivnosti Global Campus je organizirao i konferenciju u junu 2015 u Bangkoku, Tajland na kojem je učestvovao ERMA saradnik prof.dr. Florian Bieber.

Obrana završnih radova studenata/ica Master studija

Usmena odbrana teza (18 ECTS) održava se u Sarajevu krajem oktobra (29. i 30. oktobar 2015). Obrana teze obavlja se pred komisijom za odbranu koju čine mentor studenta, “drugi čitač” i predsjedavajući komisije. Svih 29 studenata su u roku odbranili svoje radove. Četiri rada su od strane NNV studija odabrani za objavljivanje u godišnjoj kompilaciji najboljih radova.

Rad na organizaciji promocije magistranata/ica

Dana 31.10.2015 u Sarajevu je promovisano 29 magistara/rica 14. generacije Evropskog regionalnog master programa iz demokracije i ljudskih prava u jugoistočnoj Evropi (ERMA). Ovom prilikom je također inaugurirana nova generacija studenata ovog master programa. Na ovom događaju prisustvovao je veliki broj domaćih i stranih diplomata, univerzitetskih

profesora, bivših i budućih studenata/tica ERMA programa, te njihovi prijatelji, članovi porodice i drugi. U novembru 2015.g. 58 magistranata iz prethodnih akademskih godina 2013-2014. i 2014/2-15. su promovisani i na zajedničkoj ceremoniji dodjele diploma Univerziteta u Sarajevu.

Priprema izvještaja za donatore programa

Od 2000. godine, ERMA program finansira Evropska unija iz sredstava Evropskog instrumenta za demokratiju i ljudska prava - EIDHR (80% od ukupnog iznosa) i Ministarstvo vanjskih poslova Republike Italije kroz svoje DGCS-UTL urede (20% od ukupnog iznosa). Ukupna vrijednost dodijeljenih finansijskih sredstava za ovaj program do sada iznosi preko 6,5 miliona Eura. Od 1.11.2013 program sufinansira EIUC Venecija iz sredstava EU. Tokom izvještajnog perioda pripremljena su interim i konačni izvještaj (narrativni i finansijski sa revizijom) za donatora (EIUC Venecija) za period 2014/2015. uz revizorski izvještaj i predat je izvještaj za Ambasadu Republike Italije za 2012/2013. godinu (za 89.655EUR.). Naime, rektor Univerziteta u Sarajevu je 02. jula 2014. uputio pismo Nj.E. ambasadoru Italije u Bosni i Hercegovini o potrebi da se ugovorno riješe obaveze u visini 89.660Eur iz perioda 2011-2013. Usaglašenim djelovanjem Univerziteta i Ambasade Italije, postignuto je da 16.12.2015. na Univerzitet stigne predmetni ugovor potpisan od strane Nj.E. ambasadora.

Planiranje daljeg finansiranja ERMA programa

U akademsku 2015/2016 na ERMA studij upisano je 30 studenata, a studij sufinansira EIUC (European Inter-University Centre for Human Rights and Democratization) iz Venecije i Ambasada Republike Italije u Bosni i Hercegovini. U toku 2015.g. predstavnici Univerziteta su lično prisustvovali sastancima u Veneciji, učestvovali u Skype sastancima i blagovremeno su podnijeli aplikaciju za finansiranje. Ugovor o sufinansiranju je dostavljen u septembru 2015. Vrijednost bilateralnog sporazuma je 725.812 eura, pri čemu odobreno učešće od strane Evropske komisije iznosi 551.532,73 eura. Sporazum predviđa sufinansiranje od strane Univerziteta u Sarajevu u iznosu od 174.279,27 eura. U stvarnosti, tokom dosadašnjeg višegodišnjeg trajanja programa, Univerzitet se nije nikad našao u situaciji da mora izdvojiti vlastita sredstva, pošto se ova obaveza kofinansiranja uvijek ispunjava na osnovu posebnog ugovora između Univerziteta i Ambasade Italije kojim Italija donira Univerzitetu u Sarajevu neophodna sredstva za kofinansiranje. Univerzitet u Sarajevu je u obavezi izdati bankovnu garanciju. I za 2015./2016. godinu postoji takva spremnost od strane Ambasade Italije, s tim da nije moguće dobiti je iskazanu unaprijed u pisanoj formi prije potpisivanja navedenog sporazuma s Evropskim interuniverzitetskim centrom za ljudska prava i demokratiju. Kašnjenje u davanju saglasnosti rektoru od strane Upravnog odbora za potpisivanje Ugovora sa EIUC, dovelo je do kašnjenja u primitku donatorskih sredstava i u isplata obaveza, koje je premoštavano odlukama rektora o pozajmici iz vlastitih sredstava CIS-a za mjesečne stipendije studenata, do priliva donatorskih sredstava za 2015/2016. godinu.

Predavanja za 2015/2016 su počela početkom novembra 2015.g. Do kraja godine realiziran je dio predavanja iz metodologije istraživanja kao i kompletan modul Filozofija ljudskih prava. ERMA studij je do danas završilo preko 400 studenata/ica, većinom iz regiona jugoistočne Evrope, Evropske unije, ali i šire.

Master program "Evropske studije"

Master program "Evropske studije" implementira Univerzitet u Sarajevu, Centar za interdisciplinarnu studiju, počev od 2001. godine. Njegov nastavni plan i program izvorno je osmišljen putem TEMPUS projekta, a pod vođstvom Londonske škole ekonomije i političkih nauka i u suradnji sa Univerzitetom u Bolonji i Univerzitetom Sussex. Do 2010. program se odvijao kao zajednički magistarski program, sa magistarskom diplomom koju su zajednički izdavali Univerzitet u Bolonji i Univerzitet u Sarajevu. Sa uvođenjem sistema tri ciklusa studija u skladu sa Bolonjskim procesom, program se izvodi u suradnji sa Univerzitetom u Bolonji dok magistarsku diplomu izdaje samostalno Univerzitet u Sarajevu.

Studij je namijenjen svim osobama koje imaju potrebu i želju da doprinesu u procesima tranzicije i pridruživanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji, kao i njenom uspješnom pozicioniranju nakon ulaska u ovu integraciju. Razlog za ovako široko definiranu ciljnu grupu je izrazita interdisciplinarnost ovog studija. Ne samo da je poželjno učešće osoba iz svih oblasti nauka, već i iz institucija kao što su sve vrste državnih institucija, poslovnih subjekata, nevladinih organizacija, obrazovanja, medija i sl. Studij je posebno interesantan za sadašnje i buduće diplomate, državne službenike i eksperte na svim nivoima izvršne vlasti, iz oblasti pravosuđa i sl. Sadašnji i budući menadžeri u poslovnom sektoru mogu imati velike koristi od studija, obzirom da je međunarodna poslovna suradnja sa Evropskom unijom neizostavna.

Master studij „Evropske studije“ traje dvije godine (4 semestra x 30 ECTS, ukupno 120 ECTS). Program se sastoji od jedanaest obaveznih modula (predavanja i vježbi), 4 izborna seminara od kojih studenti biraju dva, prakse, te izrade i javne odbrane završnog rada. Obavezni moduli: Metodologija naučnog istraživanja, Istorija Evrope, Ideja Evrope, Evropske institucije, Evropska politika i društvo, Pravo Evropske unije, Evropski sistem ljudskih prava, Ekonomija Evrope, Politička ekonomija tranzicije, Evropsko poslovno pravo, Evropski biznis. Izborni seminari: Religija i evropske integracije, Ljudska prava i demokratija u Evropskoj uniji, Poslovno povezivanje u Evropskoj uniji, Zaključivanje poslovnih ugovora i evropsko pravo.

Za svaki predmet, odnosno za svaku naučno-nastavnu oblast, studenti su bili obavezni napisati naučnoistraživački rad između 10 i 15 stranica. Za pripremu ovog rada studenti su imali na raspolaganju individualne konsultacije i dodatnu literaturu. Studenti su obavezni za svaki modul predati seminarski/pristupni rad prije pristupanja ispitu. Nakon završenih predavanja i predatih seminarskih radova, studenti su polagali završne ispite iz svih modula. CIS je koordinirao dolazak predavača. tj. na svakom predmetu, kao predavači sa određenim fondom časova učestvovali su predavači sa Univerziteta u Sarajevu kao i predavači sa drugih evropskih univerziteta.

Realizacija nastave i pratećih aktivnosti

U toku 2015. godine realizirana je nastava u okviru drugog i trećeg semestra.

U drugom (ljetnom) semestru akademske 2014/15 godine održana je nastava iz četiri modula i jednog seminara: Evropska politika i društvo, Pravo EU, Evropski sistem ljudskih prava i Religija i europske integracije sa ukupnim fondom od 130 sati predavanja. U nastavnom procesu (II semestar) učestvovalo je 14 predavača. U trećem (zimskom) semestru održana je nastava iz tri modula i jednog seminara: Politička ekonomija tranzicije, Evropsko poslovno pravo, Evropski biznis i Zaključivanje poslovnih ugovora i evropsko pravo, sa ukupnim fondom od 100 sati predavanja.

Priprema i realizacija sastanaka Vijeća

Rad Nastavnog-naučnog vijeća Master programa Evropske studije odvijao se kontinuirano.

Priprema i realizacija javnih događaja

Tokom izvještajnog perioda, organizovan je info dan u svrhu promocije studija.

DOKTORSKI PROGRAM "UPRAVLJANJE DRŽAVOM, JAVNIM I CIVILNIM SEKTOROM"

Priprema doktorskog programa

Tokom izvještajnog perioda, intenzivno se radilo na izradi Nastavnog plana i programa doktorskog studija *Upravljanje državom, javnim i civilnim sektorom*. Nastavno – naučno vijeće studija donijelo je odluku o pokretanju prve generacije III ciklusa studija (doktorski studij) iz oblasti *Upravljanje državom, javnim i civilnim sektorom*. Senat UNSA je, u aprilu 2015. godine, dao saglasnost za Nastavni plan i program doktorskog studija kao i za rapsivanje konkursa za upis kandidata.

Priprema i realizacija sastanaka vijeća

Rad Nastavno-naučnog vijeća doktorskog programa "Upravljanje državom, javnim i civilnim sektorom" odvijao se kontinuirano.

DOKTORSKI PROGRAM "RODNE STUDIJE"

Doktorski studij „Rodne studije“ realizira Univerzitet u Sarajevu, Centar za interdisciplinarnu studiju od 2013. godine u skladu sa Bolonjskim principima organiziranja III ciklusa studija. Pokrenut je nakon šest godina realizacije magistarskog/master programa Rodne studije, pri čemu su izgrađeni kapaciteti potrebni za realizaciju doktorskog studija. Oni se ogledaju u:

- oformljenom naučnom jezgru profesora i profesorica sa Univerziteta u Sarajevu koji/e su u svoje matične discipline/oblasti unijeli rodnu dimenziju;
- uspostavljenim regionalnim i internacionalnim vezama sa predavačima/cama iz regiona jugoistočne Evrope, zapadne Evrope i šire;
- članstvu u međunarodnim naučnim asocijacijama (Asocijacija za feminističko obrazovanje i istraživanje ATGENDER) i učešću u zajedničkim istraživačkim projektima;
- postojanju stručne biblioteke iz oblasti rodni studija

- interesu svršenih studenata/ica za daljnjim obrazovanjem;
- potrebi za ovim kadrom na tržištu rada.

Doktorski rodni studiji uspostavljaju ključnu kvalifikaciju za daljnje proširenje znanstvenog polja prema inovativnim istraživačkim projektima relevantnim i za javno i za privatno tržište rada: u njima se razvijaju sposobnosti za kritičko mišljenje, potencijal za iznalaženje novih i demokratičnijih društvenih organizacijskih formi, pronalaze rodno senzibilne alternative za rješavanje ekonomskih, političkih, obrazovnih i znanstvenih društvenih problema. Svjetska deklaracija o visokom obrazovanju za 21. vijek: vizije i akcije (UNESCO, 1998) preporučuje integriranje rodnih aspekata u različite znanstvene discipline, a Rezolucija vijeća Evropske unije na temu „Žene i znanost“ (Brussels 1999) naglašava da je cilj znanstvenih istraživanja da unaprijede istraživanja „od strane žena, za žene i na temu žene“. Zbog toga Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine jako podržava II i III ciklus rodni studija, te je već sedam godina partner u realizaciji ovih aktivnosti. Studij se finansira isključivo iz sredstava školarine koja po semestru iznosi 2500,00 KM.

Studij se organizuje kao trogodišnji interdisciplinarni doktorski program i nosi 180 ECTS bodova. Nastava se izvodi na bosanskom/hrvatskom/srpskom i engleskom jeziku, sadrži se od šest obaveznih i tri izborna modula kroz koja se izvode predavanja, individualna i grupna istraživanja, vježbe, prezentacije i rasprave o određenim temama. Predavači su sa domaćih i inostranih univerziteta. Nastava se izvodila u prva tri semestra sljedećim redoslijedom:

1. semestar: Feminističke epistemologije i metodologija istraživanja u oblasti roda, Poststrukturalističke feminističke teorije i Ženska ljudska prava na Balkanu.
2. semestar: Rod i Balkan, Rod i postsocijalističke i postratne transformacije u globalnoj perspektivi i Feministička bioetika.
3. semestar: Feminističke teorije prava, pravde i pravednosti, Opći doktoralni seminar i Ženski identitet u jeziku.

Svaki od modula nosi 10 ECTS bodova.

Tokom četvrtog, petog i šestog semestra odvijaju se kontinuirane individualne i grupne konsultacije, te individualni istraživački rad i rad na izradi disertacije. Dodatne istraživačke aktivnosti definišu se planom istraživanja kojeg student/ica pravi zajedno sa mentorom/icom. Dodatne aktivnosti mogu uključivati: učešće na domaćim i međunarodnim konferencijama; prezentiranje radova sa konferencija, stručni boravak, objavljivanje u referentnim časopisima, predavački rad, itd. Plan uključuje i rokove izrade i prezentacije rezultata doktorskog istraživanja u različitim fazama rada na doktorskoj disertaciji, a prema Pravilima studiranja za III ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.

- **Realizacija nastave i pratećih aktivnosti**

Na početku studija bilo je upisano ukupno 10 studentica. Trenutno je upisano 8 studentica. Realizirane su sve aktivnosti predviđene NPP za četvrti semestar. Prema NPP studentice

individualno rade sa izabranim akademskim savjetnicima na pisanju i pripremi odbrane prijedloga teme doktorske disertacije, te na dodatnim istraživačkim aktivnostima.

- **Priprema i realizacija sastanaka vijeća**

Rad Nastavnog-naučnog vijeća Dokorskog programa Rodne studije odvija se kontinuirano.

Centar za ljudska prava

Centar za ljudska prava je obrazovna istraživačka jedinica, specijalizirana u oblasti međunarodno priznatih ljudskih prava, i ostvaruje zadatke propisane članom 36. Statuta Univerziteta u Sarajevu.

Od kada je uspostavljen prije 18 godina, Centar je stekao veliki ugled u oblasti svog djelovanja. Izvorni Savjet Centra činili su predstavnici Pravnog fakulteta, Fakulteta političkih nauka i Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu, Ombudsmena BiH, Helsinškog komiteta BiH, Evropskog trening i istraživačkog centra Univerziteta u Grazu, Ureda visokog predstavnika u BiH, Ureda Vijeća Evrope, Evropske komisije i OSCE misije u BiH.

Između ostalog, prvi FP7 projekt kojem je Univerzitet u Sarajevu koordinator, realizovan je u Centru za ljudska prava u periodu 1. 1. 2012. do 30. 6. 2014. godine

Nažalost, uspješnu akademsku realizaciju projekata nije pratio odgovarajući projektni menadžment. Kako je istaknuto u Izvještaju o radu za 2014. godinu, mjere koje su u Rektoratu poduzimane od oktobra 2012. u smjeru jačanja mehanizama interne kontrole u poslovanju Univerziteta, rezultirale su otkrivanjem višegodišnje prakse nenamjenskog trošenja sredstava projekata u Centru za ljudska prava Univerziteta. Tokom 2014. i 2015. godine, Univerzitet u Sarajevu je, u cilju zaštite interesa i međunarodne reputacije Univerziteta, iz vlastitih prihoda ispunio obaveze prema partnerima u projektima u kojim je utvrđen nenamjenski utrošak sredstava. Nadoknadu tih sredstava Univerzitet će potraživati sudskim putem u postupku utvrđivanja odgovornosti osoba koje su nenamjenski utrošak prouzrokovale. Kao što je istaknuto u Izvještaju o radu za 2014. godinu, nalaz specijalne vanjske revizije, angažovane od strane rektora Univerziteta, proslijeđen je Tužilaštvu Kantona Sarajevo 26.02.2014 godine.

U toku 2015. godine, Centar je u skladu sa svojim strateškim smjernicama i prioritetnim ciljevima, realizirao aktivnosti u sljedećim segmentima svog rada:

- Programi i projekti (realizacija aktivnosti po osnovu učešća u projektima i programima u oblasti ljudskih prava);
- Učešće u mrežama aktivnim u oblasti ljudskih prava u BiH;
- Rad Odjela za biblioteku i dokumentaciju.

Programi i projekti

Indikatori ljudskih prava: Vodič za mjerenje i primjenu: Sažetak

Zahvaljujući podršci UNDP BiH, Centra za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu je dobio mogućnost uključiti se u pripremu izvršnog sažetka UN-ovog materijala pod nazivom Vodič za mjerenje i primjenu indikatora ljudskih prava. Sastavni dio sažetka je i nacrt Okvirnog akcionog plana za primjenu indikatora u oblasti ljudskih prava u BiH. Aktivnosti koje se odnose na indikatore ljudskih prava započete su još 2014. godine, a nastavljene su i tokom 2015. godine

kroz komunikaciju sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, te predstavnicima OSCE-a i UN-a u Bosni i Hercegovini.

Indikatori ljudskih prava su konkretne informacije o stanju ili položaju određenog predmeta, događaja, aktivnosti ili ishoda koji može biti povezan sa normama i standardima ljudskih prava, koje se odnose na principe, pitanja i probleme ljudskih prava ili ih odražavaju i koje se mogu koristiti za procjenu i praćenje unapređenja i primjene standarda ljudskih prava. Ipak, važno je naglasiti da se procjene stanja ljudskih prava ne mogu zasnivati isključivo i jedino na indikatorima ljudskih prava. U tom smislu, indikatori su samo instrumenti koji dodaju vrijednost procjenama poštivanja ljudskih prava, a koji posjeduju snažnu kvalitativnu dimenziju i nisu zamjena za takve procjene. Primarna svrha njihovog korištenja je izmjeriti nekoliko relevantnih odlika koje mogu biti vezane za napredak u ostvarivanju i uživanju ljudskih prava ili za procjenu napora koji se ulažu u cilju ispunjavanja preuzetih obaveza iz oblasti ljudskih prava. Drugim riječima, koristimo ih kako bi dobili objektivniju i sveobuhvatniju procjenu određenih aspekata ljudskih prava.

Istraživačko – izdavački projekat „Kratki uvod u problem političke volje: studija slučaja BiH“

U toku 2015. godine objavljena je i promovirana publikacija „Kratki uvod u problem političke volje: studije slučaja BiH. Publikacija je istovremeno objavljena na BHS jeziku, kao i na engleskom jeziku, što je osnovni preduvjet za njenu međunarodnu promociju i distribuciju. Zahvaljujući podršci Fondacije Friderich Ebert i koordinaciji Centra za ljudska prava, tim Univerziteta u Sarajevu, koji čine profesori Dino Abazović, Asim Mujkić i Jelena Brkić-Šmigoc, te Miroslav Živanović, Nina Karač i Saša Madacki iz Centra za ljudska prava, pripremili su autorske tekstove koji se iz različitih perspektiva bave pitanjem političke volje u Bosni i Hercegovini. Imajući u vidu da se tzv. „nedostatak“ političke volje smatra ključnim uzrokom neuspjeha javnih politika, očigledno je da istraživanje nudi odgovorajući uvid u moguće modele stvaranja političke volje i u oblasti javnih politika kojima je cilj promocija i razvoj sistema zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Štampanje, distribucija i promocija publikacije realizovani su tokom 2015. godine.

LJUDSKAPRAVA.BA – zajednica za zaštitu i promociju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini

10. decembra 2015. godine, na međunarodni dan ljudskih prava, za javnost je postala dostupna platforma LJUDSKAPRAVA.BA – zajednica za zaštitu i promociju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Građani i građanke, institucije, vladine i nevladine, aktivisti i stručnjaci u oblasti ljudskih prava, mediji i novinari, akademska zajednica, međunarodne organizacije i njihovi predstavnici, sada se mogu uključiti u proces kolaborativnog izvještavanja o stanju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Dostupnost i pristup on-line web platformi je samo početak procesa osnaživanja zajednice ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Ovaj proces će biti uspješan samo ukoliko potencijal ponuđene platforme bude što potpunije iskorišten od strane potencijalnih korisnika koji se nalaze u bazi podataka Centra za ljudska prava.

Cjelokupna platforma je utemeljena na korištenju i prilagođavanju besplatnih i otvorenih programskih alata koji omogućavaju uspostavljanje odgovarajućeg sistema upravljanja komunikacijom na nivou zajednice (Wordpress CMS), sistema kolaborativne izrade dokumenata (DokuWiki), te sistema za učenje na daljinu koji koristi programski alat Moodle.

U toku 2015. godine dio platforme koji podržava učenje na daljinu je zasnovan na jednom općem kursu o ljudskim pravima koji pokriva sva specifična ljudska prava koja su zastupljena i u samom Izvještaju o ljudskim pravima, ponuđenom u sklopu platforme, a koji je predmet kolaborativnog uređivanja od strane registriranih korisnika.

Sam izvještaj je organizovan u sljedećih 11 poglavlja:

Ljudska prava u pravnom poretku Bosne i Hercegovine
Međunarodno zajamčena ljudska prava i Bosna i Hercegovina
Ograničenja i derogacija ljudskih prava
Građanska prava
Politička prava
Ekonomska prava
Socijalna prava
Prava nacionalnih manjina
Posebna zaštita prava i djece
Državljanstvo
Sloboda kretanja

Koncept kolaborativnog izvještavanja o ljudskim pravima će se razvijati u dva smjera:

- individualne intervencije (intervencije u tekst Izvještaja koje će pripremati profesionalci, eksperti, ali i građani i građanke zainteresovani za oblast ljudskih prava)
- institucionalne intervencije (intervencije koje će omogućiti vladinim i nevladinim institucijama da njihove zvaničene izvještaje, politike i ostale dokumente uključe u strukturu izvještaja)

Učešće u mrežama

Koordinacija Mreže pravde

Centar za ljudska prava djeluje kao koordinator *Mreže pravde* i održava njenu web stranicu.

Mreža ACCOUNT Antikorupcijska mreža

Antikorupcijska mreža ACCOUNT mreža nevladinih organizacija, institucija, pojedinaca koji žele zajednički i sistematski raditi na borbi protiv korupcije u BiH. Centar za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu je član Odbora Mreže ACCOUNT .

Odjel za biblioteku i dokumentaciju

Odjel za biblioteku i dokumentaciju (OBD) Centra za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu djeluje od 1996. godine. OBD je specijalna biblioteka sa pridodatim funkcijama visokoškolske biblioteke, predstavljajući oficijelnu biblioteku za pet postdiplomskih studija Centra za interdisciplinarnu studije Univerziteta u Sarajevu (CIS).

Biblioteka trenutno opslužuje 1530 članova. Korisnici imaju pristup svim zbirkama, uslugama, kao i pristup dostupnim agregatnim bazama podataka. Korisnici imaju na raspolaganju usluge posuđivanja građe, korištenja čitaonice, odgovaranja na informacijske upite, individualne i grupne poduke u korištenju bibliotečkih izvora i usluga, pretraživanja weba i baza podataka, biltena prinova, selektivne diseminacije informacija itd. U okviru postdiplomskih studija (CIS), uposlenici biblioteke su kao eksperti iz prakse uključeni u izvođenje nastave u oblasti informacijske/bibliotečke pismenosti, u okviru predmeta Metodologija naučno-istraživačkog rada sa fondom od 10 sati.

Zbirka magistarskih teza okuplja radove studenata sa pet studijskih grupa CIS-a. U 2015. godini u ovoj zbirci CLJP raspolaže sa 759 radova.

U toku 2015. godine broj posjeta biblioteci je bio 861 sa 885 posuđenih bibliotečkih jedinica. Zaprimljeno je i obrađeno 348 zahtjeva za informacijskim istraživanjem.

Univerzitetski tele-informatički centar

U poglavlju Unapređenje akademske mreže i informacionog sistema

III-14 ODNOSI S JAVNOŠĆU

Rektorat Univerziteta u Sarajevu ima uspostavljenu komunikaciju sa javnošću, koju kontinuirano održava s ciljem što bolje informiranosti akademske zajednice, potencijalnih studenata, sredstava javnog informiranja i ostalih interesnih skupina, o svim važnijim pitanjima koja se odnose na nastavno-naučne/umjetničke i istraživačke projekte, međunarodnu i međuuniverzitetsku saradnju, izdavačku djelatnost, promocije knjiga, organiziranje i održavanje konferencija, simpozija i tribina, kao i studentski standard.

Tokom 2015. godine nastavljen je rad na jačanju komunikacije i intenziviranju saradnje sa predstavnicima sredstava javnog informiranja. S ciljem postizanja većeg prisustva rektora, prorektora i drugih predstavnika Univerziteta u javnosti, organizirano je blagovremeno i učinkovito odgovaranje na upite novinara, organizirani su nastupi i učešća u programima radijskih i televizijskih emisija, te koordinirani susreti s predstavnicima printanih, radijskih i televizijskih medija, te internet portala.

Akademska i šira javnost se pravovremeno i kontinuirano putem medija informira o radu Univerziteta. O aktivnostima i manifestacijama Univerziteta u Sarajevu obavještavaju se elektronski mediji (radio i tv stanice), printani (dnevne i periodične novine), te web stranice informativnog sadržaja u Bosni i Hercegovini.

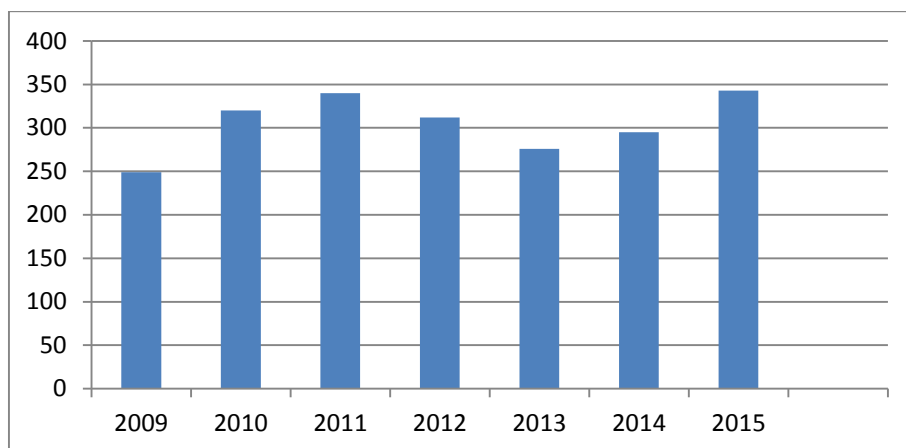
Predstavници medija su u toku 2015. godine pozivani na sve javne događaje koje je organizirao Univerzitet u Sarajevu. Organizirana su davanja izjava rektora i prorektora, a posebna pažnja je posvećena pripremi materijala i saopćenja za javnost. U svrhu informiranja javnosti u 2015. godini sredstvima javnog informiranja upućena su **53** poziva na različite događaje i **11** saopćenja za javnost.

Tokom 2015. godine ostvarena je uspješna saradnja sa pojedinim medijima koji su u svojstvu medijskih sponzora pratili različite univerzitetske događaje, posebno kada je u pitanju *Svečana promocija i dodjela diploma diplomantima i magistrantima*.

Informacije o aktivnostima Rektorata Univerziteta u Sarajevu plasirane su i putem web stranice Univerziteta u Sarajevu www.unsa.ba, čiji su sadržaji dostupni i na engleskom jeziku. Pored osnovnih informacija o Univerzitetu, te njegovoj historiji, web stranica raspolaze i informacijama o organizacionim jedinicama Univerziteta, kao i linkovima na njihove web stranice. Uz hronološki objavljene aktivnosti Univerziteta, na web stranici se nalaze i informacije o radu Senata Univerziteta u Sarajevu, pravilnici i dokumenti Univerziteta u Sarajevu, te informacije o radu Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu, informacije o radu Rektorata, međunarodnoj i međuuniverzitetskoj saradnji, učešću u međunarodnim i domaćim projektima i izdavačkoj djelatnosti. Također, u skladu sa potrebama koje su iskazale pojedine organizacione jedinice Univerziteta u vezi sa medijskom promocijom njihovih aktivnosti, sredstvima javnog informiranja su upućivane različite informacije, koje su objavljivane i na web stranici Univerziteta.

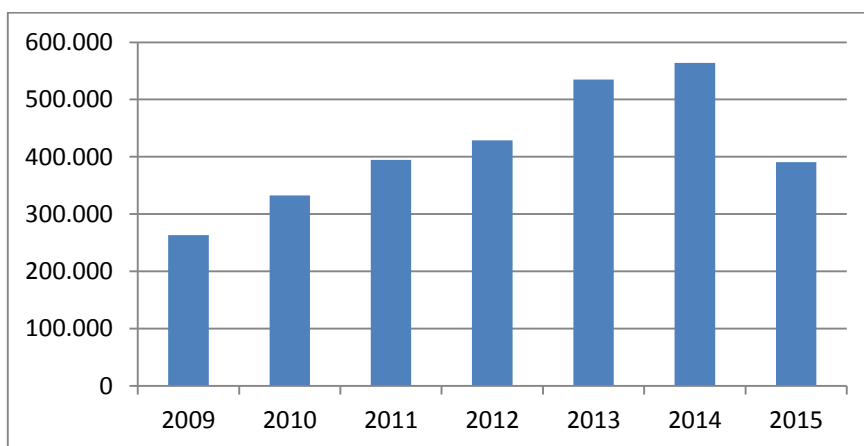
Broj informativnih tekstova objavljenih na web stranici Univerziteta www.unsa.ba u 2015. godini iznosi **343**. Objavljeni tekstovi odnose se na najave i izvještaje o relevantnim događajima

održanim na Univerzitetu u Sarajevu i njegovim organizacionim jedinicama, zatim obavijesti o stipendijama, javnim pozivima i dr.

Grafikon: Broj objavljenih vijesti na web stranici Univerziteta

Kada je u pitanju posjećenost web stranice Univerziteta u Sarajevu u periodu od 1. januara 2015. do 31. decembra 2015. godine zabilježeno je 390.717 posjeta web stranici Univerziteta u Sarajevu www.unsa.ba. Pokrenute su aktivnosti na izradi nove, preglednije i atraktivnije web stranice Univerziteta u 2016. godini.

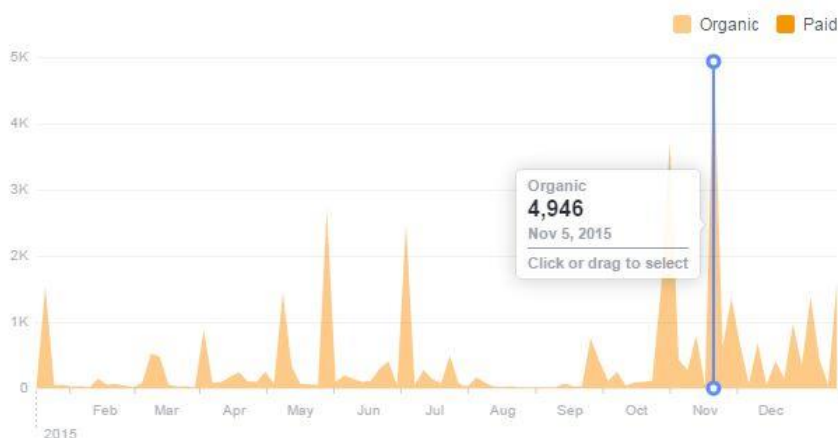
Grafikon: Broj posjeta zabilježen na web stranici Univerziteta

U 2015. godini značajno su pojačane aktivnosti na uređivanju Facebook stranice Univerziteta u Sarajevu www.facebook.com/univsaraj/ s ciljem uspješnije komunikacije sa korisnicima, studentima i zainteresiranim osobama, te poboljšanja informiranja korisnika o aktivnostima Univerziteta i organizacionih jedinica u njegovom sastavu.

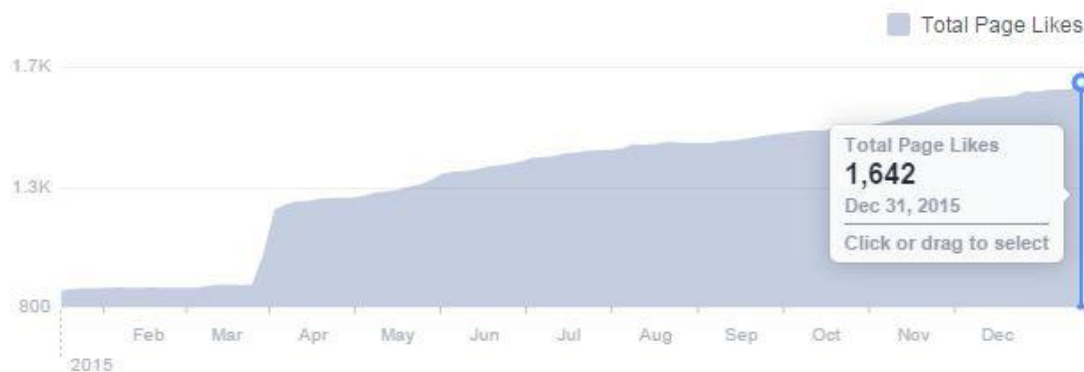
Post Reach

The number of people your post was served to.

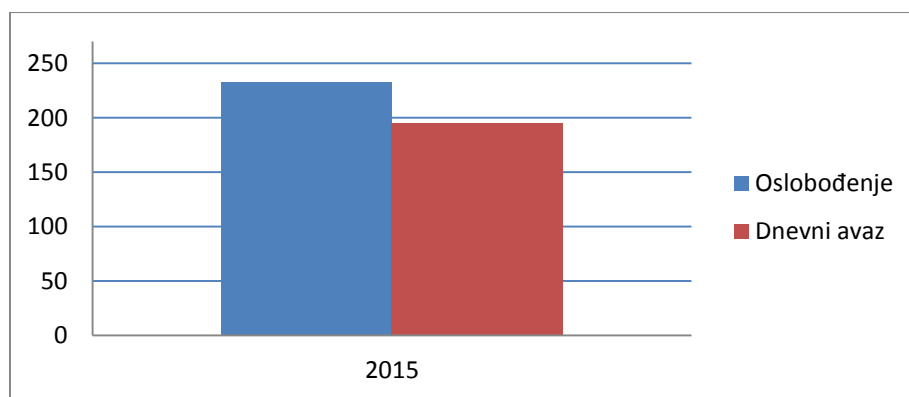

Na Facebook stranici su objavljivane najave događaja organiziranih na Univerzitetu, te saopštenja i fotografije nakon njihovog završetka, promovirane različite svečanosti, promocije, manifestacije i projekti, predstavljane aktivnosti studenata, a korisnicima su bile dostupne i informacije o otvorenim konkursima za stipendiranje. U toku 2015. godine zabilježen je svakodnevni porast korisnika, a broj informacija objavljenih na Facebook stranici dostiže preko 4.000 pregleda.

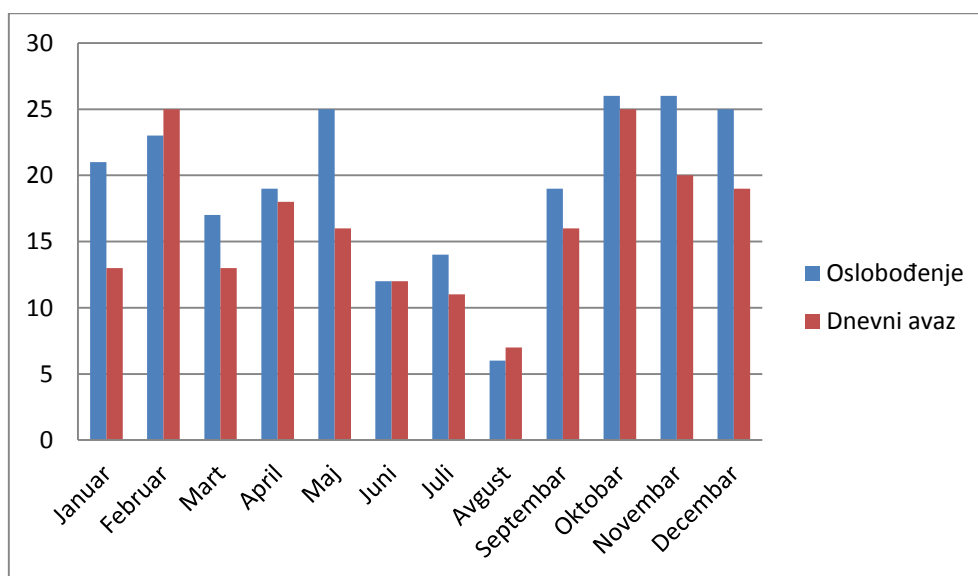
Zaključno sa 31. decembrom 2015. godine Facebook stranicu Univerziteta prate 1.642 korisnika, većinom ženskog spola (64%) između 18 i 34 godine (49%) iz Bosne i Hercegovine (1.309).

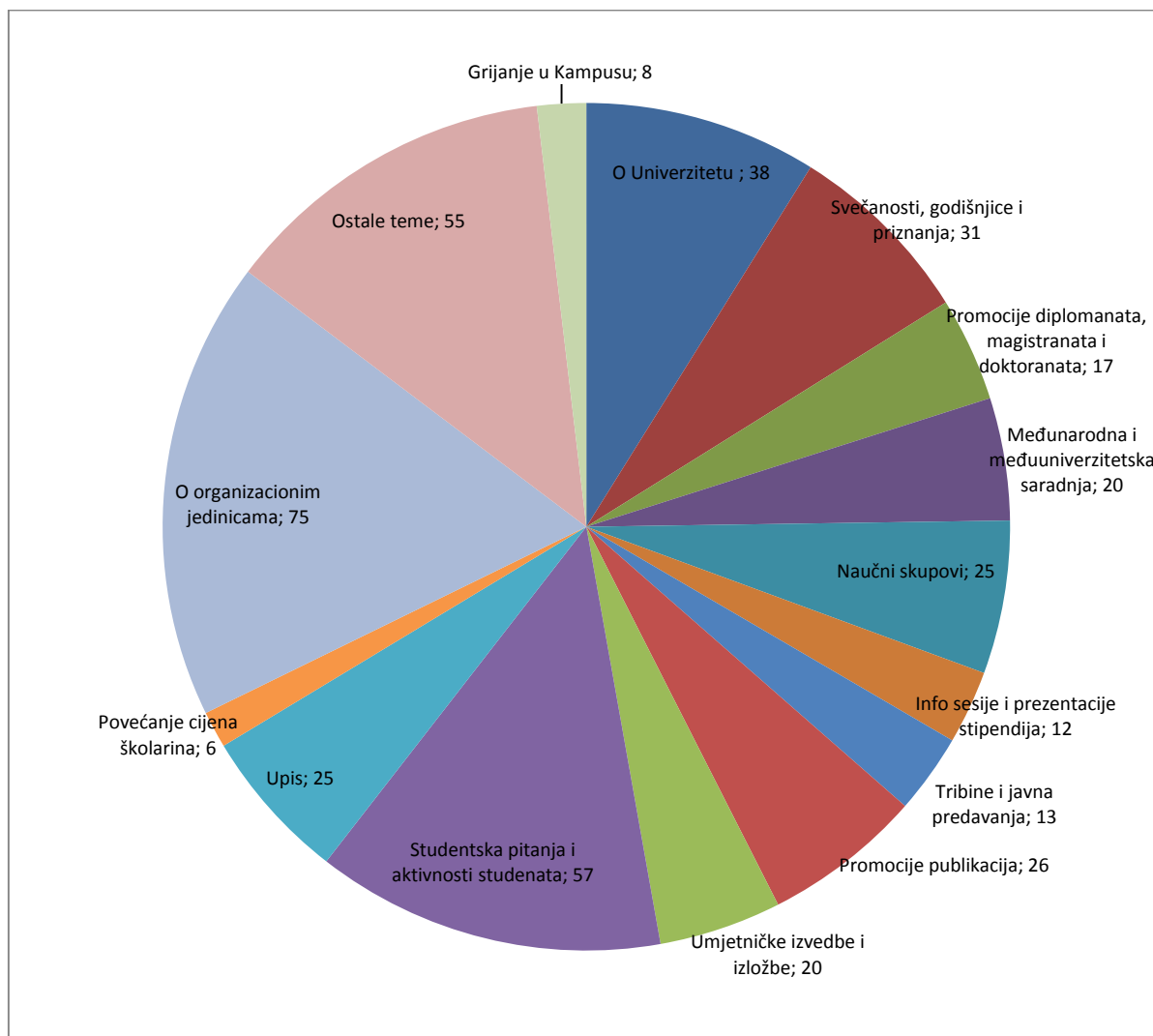
Služba za odnose s javnošću redovno prati informacije koje o radu Univerziteta u Sarajevu, njegovim organizacionim jedinicama i pridruženim članicama objavljuju sredstva javnog informisanja. Kada su u pitanju najtiražnije dnevne novine u Bosni i Hercegovini, u 2015. godini ukupan broj objavljenih tekstova u *Oslobođenju* iznosi **233**, a *Dnevnom avazu* u **195**.

Grafikon: Broj objavljenih tekstova u 2015. godini

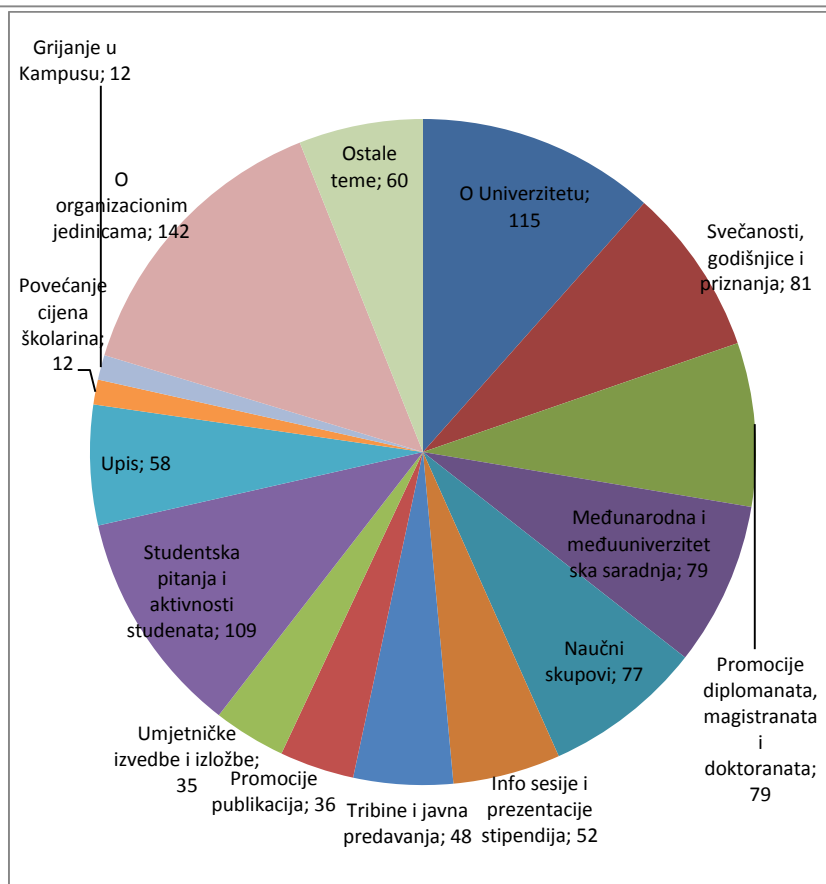
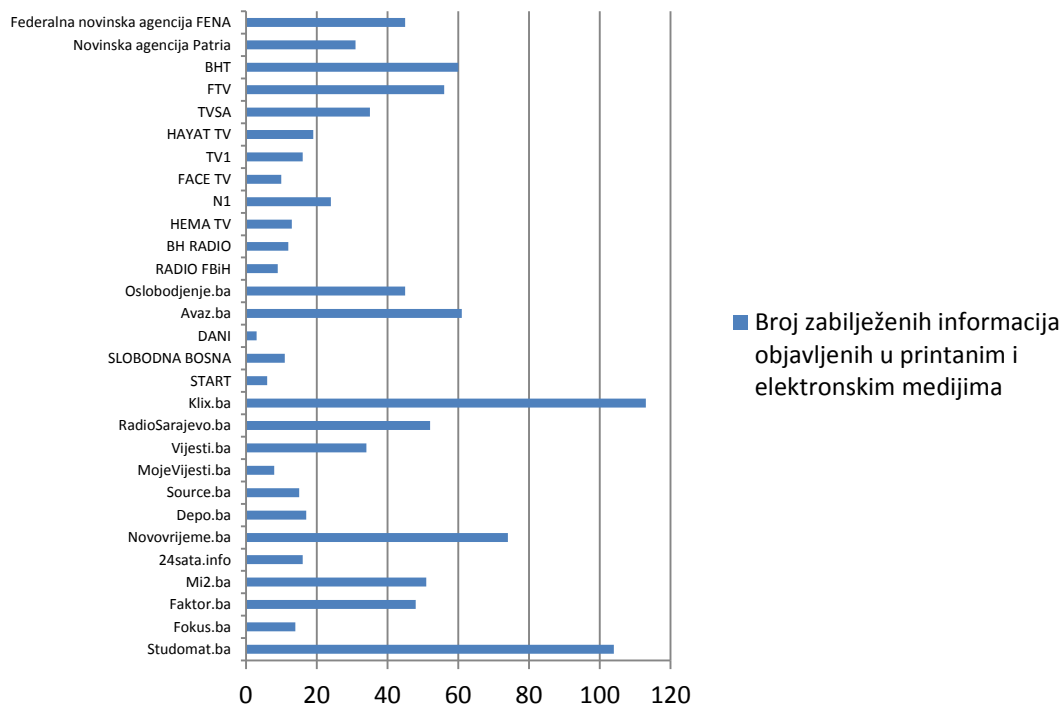
Grafikon: Mjesečni pregled broja objavljenih vijesti u 2015. godini

Grafikon: Pregled objavljenih tekstova u Oslobođenju i Dnevnom avazu prema tematskim cjelinama.

Pored medijskog praćenja najtiražnije dnevne štampe, organizirano je i praćenje informacija koje o radu Univerziteta u Sarajevu, te njegovih organizacionih jedinica i pridruženih članica, objavljuju i ostali mediji. Prikazani broj informacija koje su objavile novinske agencije, video servisi, periodična štampa, radijski i televizijski mediji i informativni portali odnosi se na prisustvo predstavnika medija na organiziranim događajima, zabilježene objavljene tekstove i zabilježene emitovane audio i video priloge, a isti može biti veći od prikazanog.

Broj zabilježenih informacija objavljenih u printanim i elektronskim medijima u 2015. godini

Grafikon: Pregled objavljenih informacija u printanim i elektronskim medijima prema tematskim cjelinama.